Programmabegroting 2025 - 2028

Gemeente Bergeijk

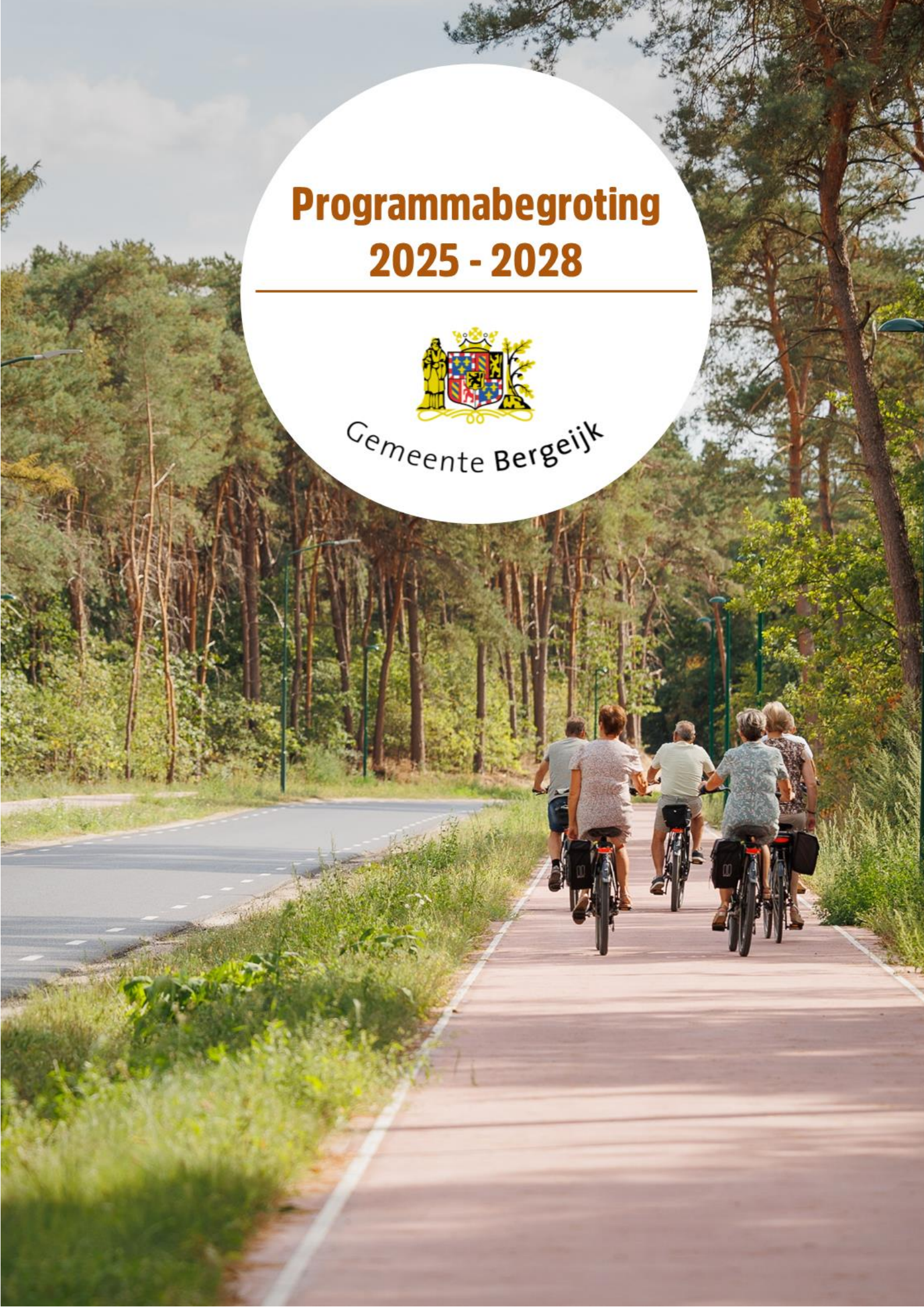

Aanbiedingsbrief

Aan de leden van de Raad van de gemeente Bergeijk

Geachte dames en heren,

Voor u ligt de Programmabegroting 2025-2028 van de gemeente Bergeijk. In deze programmabegroting worden de ambities die de gemeente Bergeijk voor de komende jaren heeft uiteengezet. We geven uitvoering aan deze ambities door samen te werken als raad en college met onze ambtenaren. De ambities versterkigen de identiteit van de gemeente Bergeijk, waardoor inwoners zich prettig voelen om in Bergeijk te wonen en te werken. Het zijn de inwoners die Bergeijk haar identiteit geven, waarbij verenigingen, ondernemers en vrijwilligers onmisbaar zijn.

De groene omgeving maakt de gemeente Bergeijk tot een unieke plek en vormt mede de identiteit van de gemeente. Op deze groene omgeving zijn we trots en die willen we behouden. Daarom maken we een landschapsplan en een visie voor het buitengebied. Ook maken we een beheerplan om onze bossen op een duurzame manier in stand te houden.

Om de identiteit van de gemeente Bergeijk nu en in de toekomst te behouden, is het belangrijk om de inwoners een plek te geven om te wonen. Daarom faciliteren we de woningbouw binnen de gemeente, zodat ook de jongere generatie een plek heeft om te wonen. In 2024 gaven we in de eerste zes maanden verhoudingsgewijs het hoogste aantal bouwvergunningen af van Noord-Brabant en we blijven ons inzetten om deze lijn vol te houden.

Deze groei van het inwoneraantal is belangrijk om het voorzieningenniveau van de gemeente Bergeijk op peil te houden. Zo kunnen verenigingen zelfstandig blijven bestaan, blijven leerlingaantallen van scholen op peil en blijven de lokale (economische) voorzieningen zoals winkels beschikbaar in de directe omgeving. We blijven dan ook investeren in deze voorzieningen, door onder andere uitvoering te geven aan het integraal huisvestingsplan en de verduurzaming van de accommodaties.

Daarnaast zetten we in op de bereikbaarheid van de gemeente Bergeijk. Daarbij hebben we oog voor alle gebruikers van de openbare ruimte. We focussen ons op grote herinrichtingsprojecten van de openbare weg, verbeteren de fietsverbindingen en zetten in op onze fietsambitie en besteden aandacht aan de verkeersveiligheid. Daarbij werken we ook samen aan de regionale bereikbaarheid met de MRE gemeenten en regionale partners.

Om de ambities uit te voeren is een goede financiële huishouding van belang. Financieel staat de gemeente er goed voor. De jaren 2025 en 2028 zijn structureel sluitend, zonder dat we onze ambities bij moeten stellen. Wel blijven we kritisch op de uitgaven die we doen en zullen we zoeken naar mogelijke ruimte binnen de begroting. De middelen die we van het Rijk ontvangen blijven een groot aandachtspunt. Het gevoerde beleid van de afgelopen jaren heeft er voor gezorgd dat er een buffer is om eventuele tegenvallers op te vangen. Op deze buffer zijn we zuinig, zodat deze ingezet kan worden in financieel mindere tijden. Op die manier kunnen we de ambities die we als gemeente hebben waar blijven maken.

Burgemeester en Wethouders van Bergeijk,

D. Ewalds	A. Callewaert–de Groot
Gemeentesecretaris	Burgemeester

Inhoud

Leeswijzer ... 6
Begrotingsbeeld ... 8
Programmaplan ... 12
Taakveld 0: Bestuur en ondersteuning ... 15
Taakveld 1: Veiligheid ... 21
Taakveld 2: Verkeer en vervoer ... 25
Taakveld 3: Economie ... 33
Taakveld 4: Onderwijs ... 39
Taakveld 5: Sport, cultuur en recreatie ... 43
Taakveld 6: Sociaal domein ... 49
Taakveld 7: Volksgezondheid en milieu ... 55
Taakveld 8: Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing ... 61
Paragrafen ... 66
Paragraaf Lokale heffingen ... 67
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing ... 72
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen ... 77
Paragraaf Financiering ... 84
Paragraaf Bedrijfsvoering ... 89
Paragraaf Verbonden partijen ... 94
Paragraaf Grondbeleid ... 106
Paragraaf Wet open overheid ... 112
Paragraaf Klimaat en duurzaamheid ... 113
Financiële begroting ... 117
Overzicht van structurele en incidentele baten en lasten ... 117
Uiteenzetting financiële positie ... 120
Investeringen ... 123
Overzicht reserves en voorzieningen ... 124
Bijlage 1: Lijst van gebruikte afkortingen ... 152
Bijlage 2 subsidieparagraaf ... 154

Leeswijzer

De programmabegroting 2025 – 2028 is ingedeeld in een algemeen begrotingsbeeld, de beleidsbegroting en de financiële begroting. Deze begroting is opgesteld conform het gemeentelijk beleid, het Coalitieakkoord 2022 – 2026 en de wet- en regelgeving uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Beleidsbegroting

De beleidsbegroting bestaat uit het programmaplan en de paragrafen.

Programmaplan

In de opbouw van het programmaplan wordt, zoals door de raad vastgesteld, vastgehouden aan de structuur van taakvelden. Vandaar dat elk programma te onderscheiden is naar één enkel taakveld, namelijk:

- Taakveld 0: Bestuur en ondersteuning
- Taakveld 1: Veiligheid
- Taakveld 2: Verkeer en vervoer
- Taakveld 3: Economie
- Taakveld 4: Onderwijs
- Taakveld 5: Sport, cultuur en recreatie
- Taakveld 6: Sociaal domein
- Taakveld 7: Volksgezondheid en milieu
- Taakveld 8: Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

De paragrafen

De gemeente dient acht (8) verplichte paragrafen op te nemen in de begroting. Daarnaast heeft zij de vrijheid om daaraan zelf paragrafen toe te voegen, indien de raad op bepaalde onderwerpen specifiek informatie wenst.

Lokale heffingen

Lokale heffingen zijn inkomsten die de gemeente ontvangt op grond van publiekrechtelijke regels. In de meeste gevallen zijn dit belastingen, heffingen en retributies die de overheid heft op grond van wettelijke bepalingen.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het gemeentelijk weerstandsvermogen geeft de mate aan waarin de Gemeente Bergeijk in staat is financiële tegenvallers op te vangen. Om dit te kunnen moet er een zekere mate van vrije ruimte zijn binnen de begroting en/of de vermogenspositie. Deze vrije ruimte heet dan ook wel de weerstandscapaciteit.

Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen (onder andere wegen, accommodaties en riolering) zijn eigendommen van de Gemeente Bergeijk in de openbare ruimte. Het beheer en behoud hiervan is een gemeentelijke taak. Wanneer deze niet goed worden onderhouden, is de kans groot dat het aantal klachten van bewoners en andere gebruikers sterk toeneemt. Dit kan leiden tot ad hoc maatregelen en extra grote uitgaven, hetgeen weer kan leiden tot kapitaalvernietiging. Via beheersplannen wordt het onderhoud systematisch uitgevoerd.

Financiering

Onder financiering worden alle activiteiten verstaan die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op:

- financiële vermogenswaarden
- financiële geldstromen
- financiële posities
- hieraan verbonden risico's.

Bedrijfsvoering

Burgers mogen van de overheid verwachten dat zij betrouwbaar en transparant is en rechtmatig, doelmatig, doeltreffend en responsief handelt. De gemeentelijke bedrijfsvoeringorganisatie is daarmee een externe vraaggerichte organisatie. Mede gezien de brede vertakking van deze bedrijfsvoering wordt deze door de externe gerichtheid, de toegenomen transparantie en de kwaliteit van de bedrijfsvoering steeds meer zichtbaar voor de burgers en vormt het daarmee een factor voor het imago van de gemeente.

Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin onze gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat middelen beschikbaar worden gesteld die in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij weg zijn en op de gemeente verhaald kunnen worden.

Grondbeleid
Grondbeleid is geen doel op zich, maar een middel: het is een middel om ruimtelijke doelstellingen op het gebied van de volkshuisvesting, lokale economie, natuur en groen, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen te verwezenlijken. Het is dus niet leidend, maar volgend op deze ruimtelijke doelstellingen. Daarnaast heeft het grondbeleid een grote financiële impact op de gemeente.

Wet open overheid
De Wet open overheid (verder: 'Woo') heeft als doel te zorgen voor een transparante overheid die actief informatie openbaar maakt. De Woo schrijft voor dat er in de jaarlijkse begroting en verantwoording aandacht wordt besteed aan de uitvoering van deze wet.

Klimaat en Duurzaamheid
Naast deze verplichte paragrafen is een paragraaf Klimaat en Duurzaamheid opgenomen. Hierin wordt een prominente plek gegeven aan de doelstellingen en ontwikkelingen op dit gebied in de gemeente Bergeijk.

Financiële begroting
In dit hoofdstuk wordt een financiële toelichting op de begroting gegeven. Hierin worden onder meer toegelicht:

- Het overzicht van baten en lasten;
- De toelichting overzicht baten en lasten en
- De uiteenzetting financiële positie

Bijlage
In de bijlage van deze begroting staat een gedetailleerde lijst van gebruikte afkortingen en is de subsidieparagraaf opgenomen.

Begrotingsbeeld

Het begrotingsbeeld in de programmabegroting 2025 – 2028 is anders van opzet ten opzichte van voorgaande jaren. Allereerst is het saldo van de begroting weergegeven voor de volledige meerjarenraming. Daarbij zijn financiële posten die zijn toegevoegd aan de begroting, na besluitvorming over de PPN 2025 – 2028, toegelicht in deze paragraaf. Op deze manier willen wij de raad en de inwoners van gemeente Bergeijk een beter overzicht geven over het verloop van het begrotingssaldo. Ook zijn op deze manier de bijstellingen in één overzicht weergegeven, zodat het totaalbeeld van de begroting direct inzichtelijk is. De nummering van de onderdelen is volgend op de nummering van de PPN 2025 – 2028.

+ = voordeel / - = nadeel			(Bedragen X € 1.000)			
Nummer	Taakveld	Omschrijving	2025	2026	2027	2028
		Stand begroting na wijziging t/m april 2024 *	742	-741	-1.074	405
		Mutaties PPN 2025 - 2028	-1.124	-1.321	-1.010	-1.340
		Saldo na de PPN 2025 - 2028	**-381**	**-2.062**	**-2.084**	**-935**
BB25	6	Structurele impuls gemeenschapshuizen	-87	-87	-87	-87
BB25	6	Dekking uit stelpost loon- en prijsstijging	0	87	87	87
BB26	6	Bijdrage inventaris en huisvesting Kattendans	-29	-29	-29	-29
BB27	0	Ophoging budget verkiezingen	6	-15	-15	-15
BB28	0	Meicirculaire 2024	354	886	797	819
BB29	0	Rentelasten en rentebaten	578	78	78	78
BB30	0	Bijstelling verbonden partijen	-741	-840	-913	-874
BB30	0	Dekking uit stelpost loon- en prijsstijging	364	755	823	784
BB31	1	Vooronderzoek oorlogsrestanten	-45	0	0	0
BB31	1	Dekking uit rijksbijdrage	31	0	0	0
BB32	3	Toeristenbelasting	90	90	90	90
BB33	4	Leerlingenvervoer	-70	-70	-70	-70
BB34	5	Minder ureninzet Kempenplus	50	50	50	50
BB35	6	Subsidieparagraaf	-23	0	0	0
BB36	7	Bijstelling afval	236	236	236	236
BB37	5	Energiekosten sporthallen en accommodaties	-25	-25	-25	-25
BB37	5	Dekking uit stelpost loon- en prijsstijging	0	25	25	25
BB38	5	Programmakosten KempenPlus	-8	33	45	45
BB39	div.	Bijstelling kapitaallasten	111	-11	55	-76
BB40	7	VGRP 2025 - 2029	-57	115	296	338
BB41	6	Onderzoek voorzieningenplan Riethoven	-55	0	0	0
BB42	6	Verbetering toegang sociaal domein	PM	0	0	0
BB43	div.	Overige bijstellingen	-16	-11	-3	-11
		Begrotingssaldo 2025 - 2028 na bestemming	**283**	**-795**	**-644**	**430**

* De stand van de begroting na wijziging t/m april 2024 wijkt af van het gepresenteerde saldo in de PPN 2025 – 2028. De in februari 2024 besloten extra storting in de voorziening van BORA was per abuis niet opgenomen.

Structureel begrotingssaldo

In onderstaand overzicht wordt het structurele begrotingssaldo van gemeente Bergeijk gepresenteerd. Indien de raad instemt met de begroting en de hierin opgenomen bedragen, is het jaar 2025 structureel sluitend. Dit is voor de Provincie genoeg om te komen tot een positief oordeel over de gemeentelijke begroting.

Presentatie van het structureel begrotingssaldo			Bedragen (x € 1.000)	
	2025	2026	2027	2028
Saldo van baten en lasten	-353	-1.113	-1.261	-187
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	635	318	617	617
Begrotingssaldo 2025 - 2028 na bestemming	**283**	**-795**	**-644**	**430**
Waarvan incidentele baten en lasten	-592	-112	-608	-50
Structureel begrotingssaldo	**875**	**-683**	**-36**	**480**

BB25 Structurele impuls gemeenschapshuizen (€ 87.000 N, dekking uit stelpost loon- en prijscompensatie € 0 oplopend naar € 87.000 V)
Onze gemeenschapshuizen vormen een spilfunctie binnen onze kernen. Gemeenschapshuizen bieden een plaats aan het lokale verenigingsleven en vormen een belangrijke plek waar mensen samenkomen, elkaar ontmoeten en waar (inloop) activiteiten plaatsvinden. Onze gemeenschapshuizen zijn allemaal sterk afhankelijk van de beheerdersfunctie. De besturen van de gemeenschapshuizen hebben bij ons gezamenlijk hun zorgen geuit over de begroting 2025 en verder. Alle gemeenschapshuizen hebben de afgelopen periode te maken gekregen met gestegen personeelskosten door diverse CAO verhogingen. Uit een analyse blijkt dat de begrotingen van onze gemeenschapshuizen hierdoor in disbalans zijn. Dit heeft te maken met het feit dat gemeenschapshuizen aan de inkomstenzijde weinig extra's kunnen realiseren vanwege het feit dat de inkomsten bestaan uit omzet van horeca en verhuur ruimten. De inkomstenkant is de laatste jaren stabiel gebleven. De uitgavenkant is – buiten de invloedsfeer van de besturen om – vanwege de CAO stijging fors gestegen. Wij stellen daarom voor om de subsidie van onze zes (6) gemeenschapshuizen structureel te verhogen met € 87.000, hetgeen een verhoging van € 14.500 per gemeenschapshuis betreft. Hierdoor bereiken we dat de gemeenschapshuizen niet negatief gaan begroten. Daarnaast stellen we voor om de aangepaste subsidie vanaf 2026 jaarlijks te indexeren.

BB26 Bijdrage inventaris en bijdrage huisvestingslasten Kattendans (€ 29.300 N)
In het Visiedocument gemeenschapshuizen zijn afspraken gemaakt aangaande de vraag hoe we omgaan met onze gemeenschapshuizen. Vastgesteld is dat onze gemeenschapshuizen een jaarlijkse bijdrage ontvangen voor inventaris en een jaarlijkse bijdrage ontvangen als compensatie voor de huisvestingslasten. Het gemeenschapsdeel van de Kattendans is tot op dit moment niet meegenomen in deze beleidslijn. We stellen voor om dit te uniformeren en ook gemeenschapshuis de Kattendans een jaarlijkse bijdrage te verstrekken voor inventaris en huisvestingslasten voor het deel van het gemeenschapshuis. Op deze manier wordt het gemeenschapshuis gelijk behandeld met de overige Bergeijkse gemeenschapshuizen. Onderzocht is welk deel van de accommodatie van de Kattendans toegerekend kan worden aan de functie gemeenschapshuis en welk deel toegerekend kan worden aan de functie theater. Uit onderzoek blijkt dat de gemeenschapshuisfunctie 41% van de accommodatie inneemt en dat de theaterfunctie 59% van de accommodatie inneemt.

Voor het berekenen van de jaarlijkse bijdrage inventaris hanteren we de vastgestelde taxatiewaarde van de inventaris van het deel gemeenschapshuis. De taxatiewaarde van de inventaris van het gemeenschapshuis is vastgesteld op € 213.600. De vastgestelde afschrijftermijn bij onze gemeenschapshuizen is 15 jaar. Voorgesteld wordt om vanaf 2024 een jaarlijkse bijdrage beschikbaar te stellen van € 14.200 als bijdrage voor de inventaris voor het deel gemeenschapshuis Kattendans. Dit bedrag dient jaarlijks in een fonds te worden gestort en alleen te worden aangewend bij toekomstige vervangingen voor wat betreft inventaris.

Voor het berekenen van de jaarlijkse bijdrage huisvestingslasten ontvangt de Kattendans een bedrag wat gebaseerd is op de verbruikskosten energie. Als peiljaar hebben we de verbruikskosten van tijdvak 2023 genomen. We stellen voor om vanaf 2024 een jaarlijkse bijdrage beschikbaar te stellen van € 15.100 als compensatie voor de verbruik kosten energie voor het deel gemeenschapshuis Kattendans. Dit betreft een vergoeding van het deel gemeenschapshuis, zijnde 41% van de totale accommodatie.

BB27 Verkiezingen (€ 6.000 V aflopend naar € 15.000 N)
Het budget voor het organiseren van de verkiezingen is niet meer toereikend. Daardoor dient dit structureel bijgesteld te worden, zodat in de toekomst de verkiezingen op dezelfde wijze georganiseerd worden. In 2025 worden geen verkiezingen verwacht, waardoor een gedeelte vrijvalt.

BB28 Meicirculaire 2024 (€ 354.300 V oplopend naar € 819.000 V)
De gevolgen van de Meicirculaire 2024 en doorwerking daarvan nemen we op in de begroting 2025-2028. De mutaties in deze circulaire en de nadere detaillering van de mutaties zijn terug te vinden in de raadsinformatiebrief over de Meicirculaire 2024.

BB29 Bijstelling rentelasten en rentebaten (€ 577.500 V aflopend naar € 77.500 V)
Binnen de begroting is ruimte aangehouden voor toekomstige kortlopende geldleningen en langlopende geldleningen. Op basis van de huidige liquiditeitspositie van de gemeente, is het de verwachting dat in 2025 geen langlopende lening nodig is. Een kortlopende geldlening wordt voorlopig niet verwacht. Daarom zijn de gereserveerde rentelasten hierop bijgesteld.

BB30 Bijstelling verbonden partijen (€ 740.750 N oplopend naar € 874.300 N, dekking uit stelpost loon- en prijscompensatie € 363.800 V oplopend naar € 784.400V)
De gemeente is onderdeel van diverse verbonden partijen. Op basis van de vastgestelde begrotingen van de verbonden partijen, wordt de geraamde bijdrage bijgesteld in de gemeentelijke begroting. Voor 2025 is de stelpost loon- en prijscompensatie niet toereikend, waardoor een gedeelte gedekt wordt uit het begrotingssaldo. Dit geldt ook voor de hogere lasten die niet het gevolg zijn van indexeringen.

BB31 Vooronderzoek oorlogsrestanten (€ 45.000 N, dekking uit rijksbijdrage € 30.600 V)
Vanuit het verleden zijn onontplofte oorlogsresten achter gebleven op het grondgebied van Bergeijk. Bij grondwerkzaamheden kunnen deze ontploffen en kan de veiligheid van inwoners in gevaar komen. Bij dergelijke grondwerkzaamheden is een werkgever/opdrachtgever dan ook verplicht om veiligheidsmaatregelen te nemen. Met een gemeentebreed vooronderzoek wordt hieraan invulling gegeven en kunnen veiligheidsvragen goed beantwoord worden waardoor de veiligheidsrisico's door meer inzicht en gerichte maatregelen in risicogebieden afnemen.

BB32 Toeristenbelasting (€ 90.000 V)
Op basis van de ontvangen cijfers van de grootste ondernemers die toeristenbelasting betalen, wordt de totaal geraamde opbrengst bijgesteld met € 140.000. Van deze hogere opbrengst is € 50.000 gebruikt ter dekking van het voorstel voor personele capaciteit. Het restant van € 90.000 wordt ten gunste gebracht van het begrotingssaldo. De raming is gebaseerd op de reële inkomsten.

BB33 Leerlingenvervoer (€ 70.000 N)
Vanwege een (beperkte) toename in het aantal ritten, een NEA indexering op de tarieven van de vervoerder, een aantal 'uitschieters' (naar bijvoorbeeld een vergelegen school) en verdere toename van maatwerktrajecten is extra budget nodig om het leerlingenvervoer uit te voeren.

BB34 Minder ureninzet Kempenplus, gedeeltelijk terugdraaien ophoging budget groen (€ 50.000 V)
Er is overleg geweest met VeBeGo en Kempenplus (in het kader van het groencontract). En nu blijkt er een rekenfout gemaakt te zijn in het contract, zoals aangegeven bij BB14 in de PPN 2025 – 2028. Dit resulteert in een voordeel van € 50.000.

BB35 Bijstelling subsidieparagraaf (€ 23.100 N)
Op basis van de nieuwe aanvragen voor subsidies worden de geraamde subsidies bijgesteld. Omdat de stelpost loon- en prijscompensatie volledig benut is voor het jaar 2025, wordt dit gedekt uit het saldo.

BB36 Bijstelling afvalstoffenheffing (€ 236.100 V)
Bij de berekening voor de afvalstoffenheffing voor 2025 zijn alle uitgaven geactualiseerd. Hierbij is ook een andere toerekening van kosten gehanteerd ten opzichte van voorgaande jaren. Dit resulteert in een hogere extracomptabele kostentoerekening ten opzichte van voorgaande jaren. Deze hogere toerekening leidt tot een voordeel voor het begrotingssaldo. Maar leidt ook tot hogere tarieven bij de afvalstoffenheffing.

BB37 Bijstellen energiekosten gemeentelijke sporthallen en gemeentelijke accommodaties (€ 25.000 N)
Door een prijsstijging van ons energiecontract dienen de budgetten voor de energiekosten van onze sporthallen en onze gemeentelijke accommodaties structureel bijgesteld te worden met respectievelijk € 10.000 en € 15.000. Dit zodat de budgetten aansluiten bij de werkelijke uitgaven.

BB38 Bijstelling programmakosten KempenPlus (€ 8.000 N oplopend naar € 45.000 V)
Op basis van de Marap van KempenPlus worden de programmakosten bijgesteld. Dit zit onder andere in het leefgeld voor vluchtelingen in Oekraïne en de terugbetaling van de tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers.

BB39 Bijstelling kapitaallasten (€111.450 V aflopend naar € 75.950 N)
Het doorschuiven van de investeringskredieten en de bijbehorende afschrijvingslasten zorgen voor fluctuaties op de afschrijvingslasten. Deze zijn meerjarig verwerkt in de programmabegroting.

BB40 Verbreed gemeentelijk rioleringsplan 2025 – 2029 (€ 57.100 N oplopend naar € 337.800 V)
In september heeft de raad het vernieuwde VGRP aangenomen. De hiermee samenhangende begrotingswijziging is verwerkt in de programmabegroting 2025 – 2028. De doorbelasting van interne kosten (personeel) zorgt meerjarig voor een stijging van het tarief. Omdat deze interne kosten (personeel) op een andere wijze al zijn gedekt, komt het voordeel van het VGRP ten gunste van het begrotingssaldo. Daarnaast wijkt 2025 af door een voordeel op de rentecomponent, wat leidt tot een aanpassing in de storting aan de voorziening. Voor de exploitatie is dit een nadelig effect. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen is een nadere toelichting gegeven.

BB41 Onderzoek naar voorzieningenplan Riethoven (€ 55.000 N)
Bij de raadsbehandeling van de perspectievennota is een motie aangenomen over de uitwerking van een voorzieningenplan inclusief huisvesting basisschool St. Willibrordus. De beschikbare ambtelijke capaciteit die zich bezig houdt met deze vraagstukken, is op dit moment volledig ingezet op lopende dossiers. Doorschuiven van deze dossiers is geen optie, waardoor wordt voorgesteld het onderzoek uit te laten voeren door een externe partij. Hiervoor wordt een budget opgenomen van € 55.000.

BB42 Verbetering toegang sociaal domein (PM)
In het raadsvoorstel 'Beoordelingskader Verbetering Sociaal Domein' van 18 april 2024 heeft u kaders gesteld aan het onderzoek naar en proces van verbetering toegang. Middels een apart raadsvoorstel wordt u als raad in staat gesteld een keuze te maken over het vervolg.

BB43 Overige bijstellingen lager dan de verantwoordingsgrens (€ 15.760 N, aflopend naar € 10.540 N)
Hieronder vallen bijstellingen die onder de verantwoordingsgrens vallen van € 15.000 en voortkomen uit reguliere afspraken. De bijstellingen hebben betrekking op onder andere de bijdrage VNG en de bijdrage voor de collectieve vervoersvoorziening. Deze bijstellingen worden binnen de programma's niet apart toegelicht.

Programmaplan

Taakveld 0
Bestuur en ondersteuning

Burgemeester
A. Callewaert-de Groot

Wethouder S. Luijten

Wethouder M. Kuijken

Wethouder M. van Dalen

- Wat willen wij bereiken en wat gaan wij doen?
- Beleid
- Mutaties t.o.v. vorige programmabegroting
- Verbonden partijen
- Ontwikkelingen
- Beleidsindicatoren
- Wat gaat het kosten?

Taakveld *0: Bestuur en ondersteuning*

Wat willen wij bereiken en wat gaan wij doen?

Gemeente Bergeijk is ambitieus en pakt de ambities gezamenlijk op. Dit doen wij als raad en college samen met onze medewerkers die zich dagelijks in zetten om dit mogelijk te maken, maar ook met onze inwoners, ons bruisend verenigingsleven en de Bergeijkse ondernemers.

Optimaal in stelling brengen van de raad ter bevordering van hun kaderstellende en controlerende taken

Het college informeert de raad proactief, tijdig en compleet. Dit gebeurt door raadsinformatiebrieven, raadsinformatieavonden, adequate beantwoording van raadsvragen en het uitsturen van persberichten. Op deze manier krijgt de raad alle ruimte om haar kaderstellende en controlerende rol goed in te vullen.

De raad bouwt samen met het college aan een nog betere gemeente. De partijen zetten in op samenwerking en nemen zelf het initiatief om inhoudelijke discussies te voeren. Nadat standpunten zijn gedeeld, wordt op de inhoud beslist met respect voor het democratisch proces en het democratisch besluit.

Samen met buurgemeenten optimaliseren wij de samenwerking om gezamenlijke uitdagingen in de regio voortvarend op te pakken. GRSK, KempenPlus, MRE, GGD, ODZOB, Veiligheidsregio en politie zijn belangrijke partners om gemeenteoverstijgende taken uit te voeren. Denk hierbij aan uitdagingen die niet stoppen bij onze gemeentegrens of waarvoor de benodigde/vereiste kennis te specifiek is om binnen één (1) gemeente voorhanden te hebben.

De gemeente staat dicht bij haar inwoners, zodat onderling nauw samengewerkt kan worden. Er is ruimte voor maatwerk en particuliere initiatieven. Gemeente Bergeijk kent een gemeenschap die sterk is doordat inwoners, verenigingen, clubs en maatschappelijke instellingen worden ondersteund en aangemoedigd om initiatieven te ontplooien.

Goede transparante dienstverlening aan inwoners, ondernemers en bezoekers van Bergeijk

Als gemeente bieden wij veel verschillende producten aan onze inwoners. Wij richten ons op het zo goed mogelijk faciliteren van onze inwoners, ondernemers en bezoekers. Centraal hierin staan communicatie, informatievoorziening en digitalisering. Door de ontwikkelingen te monitoren en te benutten maken wij onze dienstverlening elke dag een beetje beter. Dit doen wij binnen de kaders die de wet ons daartoe biedt. Persoonlijk contact, zoals balie en telefonisch contact zijn voor ons belangrijk. Met de Woo wordt steeds meer overheidsinformatie actief openbaar gemaakt.

Het blijven investeren in duurzame samenwerking

Samenwerken is van groot belang om de ambities, opgaven en uitdagingen van gemeente Bergeijk te realiseren. Hiervoor werkt de gemeente samen met de 21 gemeenten in de MRE-regio Eindhoven. Subregionaal werkt Bergeijk intensief samen met de Kempengemeenten. Dit gebeurt zowel formeel in gemeenschappelijke regelingen als informeel. Ook werkt de gemeente samen met ondernemers, onderwijsinstellingen en maatschappelijke organisaties.

Regionale samenwerking

In 2023 is door de 21 gemeente in de MRE-regio een nieuw samenwerkingsakkoord voor de periode 2023 t/m 2025 afgesloten. In 2024 en 2025 wordt invulling gegeven aan dit samenwerkingsakkoord op de inhoudelijke thema's Wonen & ruimte, Mobiliteit, Economie, Energietransitie en Transitie landelijk gebied. Daarbij is het thema ‘Ruimte en wonen’ een nieuw thema ten opzichte van het vorige samenwerkingsakkoord. Dit komt voort uit de grote (ruimtelijke) opgaven waar de MRE-regio Eindhoven de komende jaren voor staat, namelijk: vanwege de sterk groeiende economie, welke blijkt uit de toename van werkgelegenheid met circa 100.000 banen. Om dit te faciliteren realiseren we bedrijventerreinen en mobiliteitsoplossingen om dat te faciliteren en circa 100.000 woningen gereed voor 2040. Naast de ruimtelijke consequenties van deze 'schaalsprong' op het gebied van wonen, werken en mobiliteit is er ook aandacht voor de sociaal-maatschappelijke en ecologische consequenties. Dit gebeurt onder de vlag van 'brede welvaart', dat bij alle inhoudelijke thema's terugkomt. Dit wordt in 2025 verder worden geconcretiseerd, onder andere door de inventarisatie van aanwezige en extra benodigde voorzieningen.

Kempensamenwerking

De Kempensamenwerking is deels formeel vormgegeven in de ‘Gemeenschappelijke regeling samenwerkende Kempengemeenten’ (verder: ‘GRSK’) op het gebied van maatschappelijke dienstverlening (verder: MD) en een shared service centre (verder: ‘SSC’). De informele samenwerking omvat allerlei taakgebieden. Door de schaalsprong van de regio werken de Kempengemeenten ook steeds actiever samen op de thema's wonen, economie, mobiliteit, transitie landelijk gebied en energietransitie. In 2021 is een Kempische Ontwikkelstrategie opgesteld, eind 2024 stellen de gemeenteraden een vervolg vast. Deze wordt in 2025 vertaald naar uitvoeringsmaatregelen.

De colleges van de vier (4) Kempengemeenten komen tweemaal per jaar samen voor de Kempische Omgevingsdag. Deze is ter voorbereiding van de regionale Omgevingsdag. Daarbij worden voornamelijk ruimtelijke strategische onderwerpen met elkaar afgestemd. De gemeenteraden ontmoeten elkaar bij Kempenbrede raadsinformatieavonden. Twee (2) keer per jaar organiseren de gemeenteraden (inclusief Oirschot) een Kempencongres. De raden bepalen zelf de agenda en de inhoudelijke thema's die zij gezamenlijk willen behandelen. In verschillende werkvormen wisselen zij hierover met elkaar van gedachten. Dit kunnen ruimtelijke thema's zijn, maar het congres wordt soms ook breder ingestoken.

Vervolg Ontwikkelstrategie De Kempen
De Kempengemeenten stellen eind 2024 een vervolg op Ontwikkelstrategie De Kempen vast. Dit is een ruimtelijke strategie op het gebied van wonen, werken, voorzieningen en mobiliteit. Daarbij is nadrukkelijk aandacht voor de effecten op de thema's welzijn, samenleving en natuur en klimaat. Het doel is een strategische koers voor de Kempen om de genoemde schaalsprong goed te laten landen in de Kempen met een streefbeeld voor 2040 in de vorm van een voorkeursscenario. In 2025 werken we het voorkeursscenario verder uit op de inhoudelijke thema’s.

Goed werkgeverschap
Onze medewerkers zijn het grootste kapitaal van de gemeente. Goed werkgeverschap is de basis om deze medewerkers een stabiele en kwalitatieve gemeentelijke organisatie te bieden. Dit is hiermee de basis voor een krachtige gemeente.

Gemeente Bergeijk investeert zowel in voldoende en gekwalificeerd personeel, als in het stimuleren van de ontwikkeling van dit personeel. Zo stuurt de gemeente op een gezonde werkbelasting en werkdruk. In 2025 wordt de aandacht voor medewerkers en werkdruk verder doorgezet. In deze krappe arbeidsmarkt wordt ingezet op het behoud en de ontwikkeling van medewerkers.

Daarnaast wordt de formatie uitgebreid om de ambitie en dienstverlening te garanderen bij de toenemende vraag vanuit de schaalsprong van de regio en de druk vanuit wet- en regelgeving. Met goede arbeidsmarktcommunicatie wordt een aantrekkelijk en realistisch beeld neergezet voor nieuwe medewerkers.

Duurzaam beheer van gemeentelijke eigendommen, pacht- en erfpachtgronden
Bij duurzaam beheer van gemeentelijke eigendommen is goed rentmeesterschap een centraal begrip. Dit betekent een duurzaam beheer van gemeentelijke eigendommen, pacht- en erfpachtgronden, waarbij een evenwicht wordt gevonden tussen financiële belangen van de gemeente en (erf-)pachter in relatie tot maatschappelijke doelen. Het in 2014 gestarte beleid om jaarlijks pachtvrije grond te verkopen als een structurele dekkingsmogelijkheid wordt geleidelijk verder afgebouwd. Voorwaarde bij verkoop is dat deze ten dienste staat van structuurversterking van de landbouw, realisatie van natuurdoelstellingen, woningbouw, bedrijventerreinen of infrastructuur. Om schommelingen in opbrengsten op te kunnen vangen is er een Algemene Reserve Behoedzaamheid Grondtransacties gevormd. In 2025 wordt de structurele opbrengst hiervan verder gefaseerd afgebouwd.

Ruilingen ten behoeve van bovenstaande doelen worden op kleinere schaal met individuele agrariers, en op grotere schaal in GGA-verband, uitgevoerd. De aantallen hectares worden minder (steeds meer gronden liggen ten slotte op de juiste plek), maar zodra kansen zich voordoen, anticipeert de gemeente hierop.

De gemeente verpacht gronden met oog voor bodem en waterkwaliteit, omgeving en de pachters. Bij het herzien van het pachtbeleid medio 2025 zullen (pacht)voorwaarden worden afgestemd op goed landbouwkundig gebruik van grond, duurzaamheid, maar ook op de uitvloeisels van het ‘Didam-arrest’.

Bergeijk is een financieel gezonde gemeente, we houden het huishoudboekje op orde
De gemeente heeft een gezonde financiële basis, die we voor de toekomst willen behouden. We richten ons op een structureel sluitende begroting, waarin het meerjarenperspectief na de zogenoemde ‘ravijnjaren’ 2026 en 2027 weer sluitend moet worden. Gelet op deze ravijnjaren presenteren we daarom een structureel sluitende begroting voor de jaren 2025 en 2028. Voor de ravijnjaren maken we het tekort inzichtelijk en nemen we geen ingrijpende maatregelen (bezuinigingen of lastenverzwaring) om deze jaren structureel sluitend te krijgen. Dit is pas aan de orde op het moment dat ook de jaren 2028 en verder niet langer structureel sluitend gemaakt kunnen worden.

Van belang blijft om een goede prioritering en een realistische raming te maken van de kosten die gemoeid zijn met de uitvoering van het beleid. Zo kunnen wij de doelen die we hebben gesteld realiseren of , indien nodig, tijdig bijsturen. Niet alleen beleidsmatig, maar ook financieel.

Het behouden van een aanvaardbare belastingdruk die past binnen het voorzieningenniveau van de gemeente Bergeijk
De belastingdruk bestaat uit de onroerende zaak belasting (OZB), riool- en afvalstoffenheffing. De riool- en afvalstoffenheffing zijn momenteel kostendekkend. Deze diensten worden zo efficiënt en effectief mogelijk uitgevoerd, zodat de heffingen reëel blijven. Ook de OZB wordt op een aanvaardbaar niveau gehouden. Als belangrijke inkomstenbron beweegt deze mee met de loon- en prijsontwikkeling. Lastenverzwaring wordt enkel doorgevoerd indien daar tegenover meer voorzieningen staan of indien dit noodzakelijk is voor het behoud van bestaande voorzieningen.

Gemeentelijk beleid

- Gedragscode integriteit dagelijks bestuur en volksvertegenwoordigers gemeente Bergeijk (2019)
- Kempen dienstverleningsconcept (2013)
- Reglement van Orde gemeente Bergeijk (2019)
- Convenant Dorpsraden (2020)
- Nota reserves en voorzieningen (2024 - 2028)
- Rechtspositie raads- en commissieleden en rechtspositie burgemeester en wethouders gemeente Bergeijk (2019)
- Financiële verordening gemeente Bergeijk (2025)

Mutaties meerjarenraming 2025-2028 ten opzichte van programmabegroting 2024

Bestaand beleid

BB01 Algemene uitkering (€ 369.400 V, oplopend naar € 1.221.500 V))
De gevolgen van de September- en Decembercirculaire 2023 en de doorwerking daarvan op de uitgavenbudgetten werden opgenomen in de PPN 2025 – 2028.

				Bedragen x € 1.000
Omschrijving	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Begroting gemeentefonds (conform Meicirculaire 2023)	35.803	34.550	35.400	36.302
Mutaties Septembercirculaire 2023	411	358	894	1.220
Mutaties Decembercirculaire 2023	-31	4	4	4
1. Totaal mutaties	**380**	**362**	**898**	**1.224**
Totaal gemeentefonds	**36.183**	**34.912**	**36.298**	**37.526**
Doorwerking Septembercirculaire 2023	-11	-10	-3	-3
Doorwerking Decembercirculaire 2023	0	0	0	0
2. Totaal doorwerking	**-11**	**-10**	**-3**	**-3**
Bijstelling (1+2)	**369**	**352**	**895**	**1.221**

BB02 Loon- en prijsontwikkeling (€ 112.000 N, oplopend naar € 1.272.000 N)
Voor loon- en prijsontwikkelingen zijn stelposten in de begroting opgenomen. Op basis van de laatste inzichten van het Centraal Economisch Planbureau worden deze stelposten opgenomen. De stelpost wordt gebruikt om indexeringen bij externe partners (verbonden partijen en contractpartners) op te vangen. Alle voorstellen met betrekking tot indexering worden daarom gedekt uit deze post. Indien de stelpost in de toekomst niet toereikend is, komen voorstellen direct ten laste van het saldo.

BB03 Versterking ambtelijke capaciteit (€ 980.000 N, dekking uit diverse posten € 500.000 V)
De uitbreiding gaat uit van 12 fte met een kostenpost van € 980.000. Daarbij is binnen de budgetten gekeken naar mogelijke dekking van deze formatie. Hierbij is aansluiting gezocht tussen de werkzaamheden en de mogelijke dekking. Hierdoor is de dekking als volgt tot stand gekomen:

- Structurele inzet CDOKE middelen € 100.000;
- Extra inkomsten leges € 200.000;
- Extra inkomsten uit anterieure overeenkomsten € 150.000;
- Extra inkomsten uit toeristenbelasting € 50.000.

Voor bedrag van € 480.000 is geen dekking aanwezig, dit wordt uit het begrotingssaldo gedekt.

BB04 Baten OZB (€ 32.000 N, aflopend naar € 25.000 N)
De indexering van de OZB is voor 2025 e.v. lager dan bij de programmabegroting 2024 – 2027 ingerekend. De herberekening komt uit op een nadeel van € 32.000 voor 2025 aflopend naar € 25.000 nadeel.

BB05 Verbruiksgoederen en algemene benodigdheden (€ 44.000 N, dekking uit stelpost loon- en prijscompensatie € 22.000 V)
Sinds 2022 is dit budget niet bijgesteld. De afgelopen jaren worden meer gebruiksgoederen en algemene benodigdheden binnen het gemeentehuis verbruikt. Denk hierbij aan kantinebenodigdheden, koffie, thee, toiletartikelen en kantoorbenodigdheden. Ook de prijs van deze artikelen is de afgelopen jaren gestegen. Voor € 22.000 wordt dit gedekt uit de stelpost loon- en prijscompensatie.

BB06 Bijstelling verzekering (€ 20.000 N, dekking uit stelpost loon- en prijscompensatie € 20.000 V)
De kosten voor de verzekeringen zijn vanwege indexering gestegen. De budgetten worden hierop aangepast.

BB07 Dividenduitkering BNG (€ 55.000 N)
Jaarlijks wordt dividend uitgekeerd aan de aandeelhouders van de BNG. Op basis van de resultaten is de dividenduitkering per aandeel € 2,16. Met ca 81.000 aandelen, is er over 2023 een dividenduitkering van ca. € 175.000. Hiermee dienen de inkomsten in de begroting structureel met € 55.000 afgeraamd te worden.

BB08 Schoonmaakkosten gemeentehuis en gemeentewerf (€ 25.000 N)
Per 1 januari 2023 is KempenPlus wegens te weinig capaciteit gestopt met de schoonmaakwerkzaamheden van het gemeentehuis en de gemeentewerf. De gemeente werd derhalve gedwongen tot een overeenkomst met een commerciële partij, waarbij de kosten voor schoonmaak dusdanig hoger uitvallen dan de kosten bij KempenPlus.

BB23 Vervanging bedrijfskeuken gemeentehuis (€ 60.000 netto investering, € 6.000 afschrijvingslast N)
In 2002 is de bedrijfskeuken van het gemeentehuis voor de laatste keer volledig vervangen. De nu bestaande apparatuur is verouderd en vertoont soms gebreken. Om de veiligheid van onze medewerkers te borgen en de bedrijfskeuken aan te laten sluiten op de huidige regelgeving is vervanging nodig. De inschatting is dat dit circa € 60.000 zal kosten.

BB27 Verkiezingen (€ 6.000 V aflopend naar € 15.000 N)
Het budget voor het organiseren van de verkiezingen is niet meer toereikend. Daardoor dient dit structureel bijgesteld te worden, zodat in de toekomst de verkiezingen op dezelfde wijze georganiseerd worden. In 2025 worden geen verkiezingen verwacht, waardoor een gedeelte vrijvalt.

BB28 Meicirculaire 2024 (€ 354.300 V oplopend naar € 819.000 V)
De gevolgen van de Meicirculaire 2024 en doorwerking daarvan nemen we op in de begroting 2025-2028. De mutaties in deze circulaire en de nadere detaillering van de mutaties zijn terug te vinden in de raadsinformatiebrief over de Meicirculaire 2024.

BB29 Bijstelling rentelasten en rentebaten (€ 577.500 V aflopend naar € 77.500 V)
Binnen de begroting is ruimte aangehouden voor toekomstige kortlopende geldleningen en langlopende geldleningen. Op basis van de huidige liquiditeitspositie van gemeente Bergeijk, is het de verwachting dat in 2025 geen langlopende lening nodig is. Een kortlopende geldlening wordt voorlopig niet verwacht. Daarom zijn de gereserveerde rentelasten hierop bijgesteld.

BB30 Bijstelling verbonden partijen (€ 740.750 N oplopend naar € 874.300 N, dekking uit stelpost loon- en prijscompensatie € 363.800 V oplopend naar € 784.400 V)
We zijn onderdeel van diverse verbonden partijen. Op basis van de vastgestelde begrotingen van de verbonden partijen, wordt de geraamde bijdrage bijgesteld in de gemeentelijke begroting. Voor 2025 is de stelpost loon- en prijscompensatie niet toereikend, waardoor een gedeelte gedekt wordt uit het begrotingssaldo. Dit geldt ook voor de hogere lasten die niet het gevolg zijn van indexeringen.

Nieuw beleid

NB06 Bijstelling werkmaterieel en toevoegen jaarschijf 2028 (€ 267.000 netto investering, € 14.700 afschrijvingslasten oplopend naar € 26.700 N (2029))

Het krediet voor de gladheidsbestrijding in 2025 moet worden bijgesteld met € 147.000 op basis van actualisatie van de prijzen van het vervangingsplan werkmaterieel. Daarnaast nemen we de kredieten voor het jaar 2028 van het vervangingsplan voor werkmaterieel op, waarvan € 80.000 voor drie bedrijfswagens van de buitendienst worden besteed en € 40.000 voor bedrijfswagen voor de BOA's en E-bikes in 2028.

NB12 Visie op bedrijfsvoering en externe dienstverlening (€ 50.000 N)

Gemeente Bergeijk is een dienstverlenende organisatie richting de inwoners en ondernemers van Bergeijk. Daarvoor is duidelijke en eigentijdse communicatie en goede bereikbaarheid via verschillende kanalen erg belangrijk. In 2025 wordt de visie van de organisatie verder uitgewerkt in een eigentijdse visie op dienstverlening. Daarmee bieden we duidelijkheid aan inwoners, ondernemers, partners en medewerkers over onze dienstverlening. Ook biedt dit kaders voor toekomstige keuzes.

De bedrijfsvoering van de organisatie omvat de werkprocessen en interne dienstverlening en advisering. We stellen in 2025 een visie op de bedrijfsvoering op welke gelijk zal lopen met de visie omtrent de externe dienstverlening.

Ontwikkelingen en trends

Ontwikkeling Gemeentefonds en algemene uitkering

Ten tijde van het opstellen van deze begroting is er nog geen doorrekening bekend van de plannen van het nieuwe kabinet. De verwachting is dat de gevolgen van deze plannen kenbaar worden in de Septembercirculaire. Voor 2026 en 2027 blijven de zogenaamde ravijnjaren nog aanwezig, maar deze laten we conform advies zien. We nemen geen besluiten om deze jaren het saldo op nul te krijgen als hier geen aanleiding voor is.

Verbonden partijen

- Metropoolregio Eindhoven
- Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten.
- Brabant Water N.V.
- BNG Bank N.V.

Wat gaat het kosten?

Taakveld 0: Bestuur en ondersteuning *Bedragen in € 1.000*	Realisatie 2023	Begroting na wijziging 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	10.982	12.411	12.452	13.436	14.402	15.052
Baten	40.680	42.503	44.095	43.450	44.845	46.158
Saldo taakveld excl mutaties reserves	**29.698**	**30.092**	**31.643**	**30.014**	**30.442**	**31.106**
Mutaties reserves storting	12.133	440	0	0	0	0
Mutaties reserves onttrekking	3.766	956	167	167	167	167
Saldo taakveld incl mutaties reserves	**21.331**	**30.608**	**31.810**	**30.182**	**30.610**	**31.273**

Beleidsindicatoren

Naam Indicator	Eenheid	Bron	Peiljaar	Bergeijk
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2025	6,47
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2025	5,65
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen gegevens	2025	444
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen gegevens	2025	3,6%
Overhead	% van totale lasten	Eigen gegevens	2025	13,7%

Portefeuillehouder

Burgemeester
A. Callewaert-de Groot

Taakveld 1
Veiligheid

- Wat willen wij bereiken en wat gaan wij doen?
- Beleid
- Mutaties t.o.v. vorige programmabegroting
- Verbonden partijen
- Ontwikkelingen
- Beleidsindicatoren
- Wat gaat het kosten?

Taakveld 1: Veiligheid

Wat willen wij bereiken en wat gaan wij doen?

Gemeente Bergeijk streeft naar een samenleving waarin mensen oog hebben voor elkaar en schouder aan schouder staan om samen veilig te kunnen wonen, te werken en recreëren. Integrale veiligheid in Bergeijk betekent sámen (met inwoners en professionele partners) werken aan verbetering van de lokale veiligheid, onder regie van de gemeente. Als gemeente vinden wij het belangrijk dat onze burgers en ondernemers meehelpen bij de bestrijding van de (georganiseerde) criminaliteit. Dat kan door ogen en oren open te houden en verdachte situaties (eventueel anoniem) te melden.

Het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 is op 26 januari 2023 vastgesteld. Hierin worden onder andere de thema's ondermijning, jeugd en digitale veiligheid als prioriteit benoemd. Samen met het hieruit voortvloeiend Uitvoeringsprogramma vormt het de basis voor het veiligheidsbeleid van de gemeente Bergeijk en de andere zeven (7) Kempen gemeenten. Deze thema's worden niet separaat toegelicht in de begroting maar hebben onverminderd onze aandacht.

De gemeente is regisseur op het gebied van integrale veiligheid. De gemeente pikt signalen uit de samenleving op, brengt partners bij elkaar en enthousiasmeert deze, coördineert het proces, maakt afspraken en inventariseert activiteiten, stemt af en monitort en evalueert de effecten. Integrale veiligheid omvat zowel sociale veiligheid als fysieke veiligheid. Het verhogen van de sociale veiligheid betekent overlast en criminaliteit verminderen en de veiligheidsgevoelens van mensen te verhogen. Het verbeteren van de fysieke veiligheid richt zich op het verhogen van de brandveiligheid, het voorkomen en bestrijden van natuurrampen en op het beperken van risico´s van gevaarlijke stoffen.

Leven in gemeente Bergeijk is mede veilig, nu er een sterke sociale cohesie in de kernen aanwezig is. Gemeente Bergeijk kent een bloeiend verenigingsleven. Kennen en gekend worden is erg belangrijk, evenals meedoen in de samenleving. Zo blijft er zorg en aandacht voor de medemens en verbondenheid in en met de buurt. In Bergeijk doen we het samen én met lef.

De gemeente ondersteunt en stimuleert initiatieven die bijdragen aan de veiligheid en leefbaarheid

De dorpsraden en dorpsondersteuners vervullen op het gebied van veiligheid en leefbaarheid een belangrijke rol. Buurtpreventie is een effectief middel waarmee inwoners preventief veiligheid en leefbaarheid onder de aandacht van hun buurtgenoten kunnen brengen. Momenteel zijn er 45 buurtpreventiegroepen binnen de gemeente actief. Het versterken en uitbreiden van deze buurtpreventiegroepen heeft continue de aandacht. Middels verschillende vormen van communicatie roepen wij mensen op verdachte situaties te melden bij de politie, de gemeente of Meld Misdaad Anoniem. Buurtbemiddeling wordt, in daarvoor in aanmerking komende gevallen, ingezet. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente om samen met inwoners en de betrokken instanties als politie en het Veiligheidsregio ervoor te zorgen dat inwoners zich veilig voelen.

De gemeentelijke handhavers in de openbare ruimte vormen een belangrijk instrument in het gemeentelijke beleid en opereren op het snijvlak van leefbaarheid en veiligheid. De focus ligt nadrukkelijk niet alleen op handhaving en inzet van strafrechtelijke bevoegdheden. Aspecten als 'zichtbaar zijn', balans tussen preventie en repressie en een verbindende proactieve houding richting burgers en andere zorg- en veiligheidsprofessionals zijn minstens zo belangrijk. Wij stimuleren derhalve bewustwording en nemen inwoners mee in ons veiligheidsbeleid. Zo worden er samen stappen gezet om ondermijnende criminaliteit aan te pakken.

Bij calamiteiten zal de gemeente samen met (veiligheid)partners adequaat handelen, ondersteuning en hulp bieden

Op het gebied van crisisbeheersing is gemeente Bergeijk zo goed mogelijk voorbereid op incidenten die zich voor kunnen doen binnen de gemeentegrenzen. Dit door middel van het investeren in het opleiden en trainen van de crisisfunctionarissen en het organiseren van (ramp-)oefeningen. Een incident van enige omvang kan echter door een gebrek aan voldoende mensen en middelen niet zelfstandig door één gemeente worden aangepakt. Dat maakt samenwerking in regionaal verband tussen gemeenten noodzakelijk. Bij calamiteiten wordt steeds tot het uiterste ingespannen om getroffen burgers/bedrijven daar waar mogelijk met raad en daad bij te staan. Deze samenwerking - ook buiten de landsgrenzen - zal de komende jaren worden doorgezet. Bureau Bevolkingszorg (onderdeel van de VRBZO) wordt continu doorontwikkeld, zodat de kwaliteit van de crisisbeheersing en rampenbestrijding ook in zowel onze eigen gemeente als binnen de samenwerking van de gemeenschappelijke regeling met de VRBZO in de toekomst gewaarborgd blijft.

Wij zetten in op het vergroten van het bewustzijn én zelfredzaamheid van inwoners, ondernemers, instellingen en andere betrokkenen op het terrein van brandveiligheid
Er wordt invulling gegeven aan het programma 'Brandveilig Leven van de Veiligheidsregio'. De kennis en het verantwoordelijkheidsbesef van burgers, ondernemers, instellingen en andere betrokkenen op het terrein van brandveiligheid, willen we vergroten en de gewenste gedragsverandering realiseren. Dit wordt bereikt door onder andere het geven van voorlichting over brandveilig bewustzijn. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van informatieavonden, artikelen in het gemeentelijk huis-aan-huisblad of social media, woningchecks en lespakketten. Door aan te sluiten bij bestaande acties en projecten zoals Veilig Ondernemen en bewustwordingsacties vanuit Rijk, geven wij aandacht aan het vergroten van de zelfredzaamheid van inwoners.
Ook is er aandacht om te komen tot een Natuurbeheersplan de Kempen.

Gemeentelijk beleid

- Regionaal Veiligheidsplan Oost-Brabant 2023-2026
- Regionaal Crisisplan 2024-2027
- Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Bergeijk (2024)
- Integraal Veiligheidsplan De Kempen 2023-2026
- Regionaal risicoprofiel 2019
- Evenementenbeleid 2016
- Nota Integraal Horecabeleid 2011
- BIBOB beleid 2018
- Prostitutiebeleid 2000
- Coffeeshopbeleid 1997
- Damoclesbeleid 2022
- Preventie en handhavingsplan alcohol 2023-2026
- Beleidsnota aanpak wild crossen 2013
- Uitvoerings- en Handhavingsstrategie VTH gemeente Bergeijk 2024-2027
- Beleidsnota huiselijk geweld 2008
- Beleidsregels ten aanzien van slipjachten 2017
- Alcohol en Horecasanctiebeleid gemeente Bergeijk 2015
- Sluitingsuurbeleid horecabedrijven 2024
- Terrassenbeleid 2019

Mutaties meerjarenraming 2025-2028 ten opzichte van programmabegroting 2024

Bestaand beleid

BB31 Vooronderzoek oorlogsrestanten (€ 45.000 N, dekking uit rijksbijdrage € 30.600 V)
Vanuit het verleden zijn onontplofte oorlogsresten achter gebleven op het grondgebied van Bergeijk. Bij grondwerkzaamheden kunnen deze ontploffen en kan de veiligheid van inwoners in gevaar komen. Bij dergelijke grondwerkzaamheden is een werkgever/opdrachtgever dan ook verplicht om veiligheidsmaatregelen te nemen. Met een gemeentebreed vooronderzoek wordt hieraan invulling gegeven en kunnen veiligheidsvragen goed beantwoord worden waarmee de veiligheidsrisico's afnemen door meer inzicht en gerichte maatregelen in risicogebieden.

Nieuw beleid

NB02 Anti discriminatie voorziening (€ 18.000 N)
De bestaande Anti Discriminatie Voorziening moet een professionaliseringsslag uitvoeren na landelijk onderzoek vanuit het rijk. De LEV groep voert deze wettelijke taak voor ons uit. De kosten van deze voorziening gaat trapsgewijs verhoogd worden, zodat zij geleidelijk kunnen groeien in formatie en voldoen aan de taak welke is opgelegd vanuit het Rijk. Voor 2025 betekent dat een totale kostenpost van € 17.565. Voor de toekomst is vanuit het Rijk aangekondigd te komen met een structurele decentralisatie uitkering waarbij extra middelen voor preventie discriminatie aan gemeenten beschikbaar worden gesteld.

Ontwikkelingen en trends

Crisisopvang ontheemden uit Oekraïne
De gemeente heeft in 2025 een taak in de opvang van ontheemden uit Oekraïne. We spannen ons in om conform regionale afspraken onderdak te bieden aan ontheemden uit Oekraïne. Het is helaas niet mogelijk om vooraf een concrete inschatting te maken van de daaraan gerelateerde kosten daar het onduidelijk is hoe lang (en in welke omvang) deze crisis voortduurt. De Rijksoverheid compenseert de gemeenten in de gemaakte kosten.

Verbonden partijen

- Veiligheidsregio Brabant Zuidoost
- Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost

Wat gaat het kosten?

Taakveld 1: Veiligheid *Bedragen in € 1.000*	Realisatie 2023	Begroting na wijziging 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	3.988	2.224	2.258	2.213	2.212	2.212
Baten	3.357	110	33	3	3	3
Saldo taakveld excl mutaties reserves	**-631**	**-2.114**	**-2.225**	**-2.210**	**-2.210**	**-2.210**
Mutaties reserves storting	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves onttrekking	20	0	0	0	0	0
Saldo taakveld incl mutaties reserves	**-611**	**-2.114**	**-2.225**	**-2.210**	**-2.210**	**-2.210**

Beleidsindicatoren

Naam Indicator	Eenheid	Bron	Peiljaar	< 25.000	Bergeijk
Verwijzingen Halt	Verwijzingen Halt per 1.000 jongeren	Bureau Halt	2023	9,0	7,0
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2023	1	0,5
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2023	2,5	3,1
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	Politie	2023	1,1	1,8
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	Politie	2023	4,0	3,4

Portefeuillehouder

Wethouder M. Kuijken

Taakveld 2
Verkeer en vervoer

- Wat willen wij bereiken en wat gaan wij doen?
- Beleid
- Mutaties t.o.v. vorige programmabegroting
- Verbonden partijen
- Ontwikkelingen
- Beleidsindicatoren
- Wat gaat het kosten?

Taakveld 2: Verkeer en vervoer

Wat willen wij bereiken en wat gaan wij doen?

Schaalsprong Brainport Eindhoven

De Brainportregio Eindhoven is de snelst groeiende economische regio van Nederland. Op diverse beleidsvelden, waaronder mobiliteit, wordt de komende jaren ingezet op een mobiliteitstransitie en het faciliteren van de schaalsprong die we doormaken. In het kader van de schaalsprong is de regio een Brainportdeal aangegaan met de Provincie en het Rijk. De raad heeft in 2023 hiervoor de benodigde middelen in de begroting opgenomen.

In het voorjaar van 2024 is bekend geworden dat de regio bovenop de Brainportdeal ook een Beethovendeal is aangegaan. In het najaar van 2024 zijn deze afspraken nader uitgewerkt en zijn afspraken gemaakt over de financiering van deze plannen. Onder de noemer “Project Beethoven” hebben Rijk en regio gewerkt aan een omvangrijk pakket van maatregelen. Project Beethoven behelst maatregelen voor onderwijs, kennis en de ruimtelijke infrastructuur. Hiervoor wordt in totaal € 2,51 miljard uitgetrokken. In 2025 zullen de financiële gevolgen voor de 21 gemeenten bekend zijn. Later in 2025 zullen de gemeenteraden worden gevraagd de benodigde cofinanciering in haar begrotingen op te nemen vanaf 2026 en verder.

Samenwerkingsovereenkomst Regionale Mobiliteit MRE 2024-2030

Op 23 juni 2016 is de Bereikbaarheidsagenda door de wethouders van de 21 deelnemende gemeenten ondertekend. Binnen de Bereikbaarheidsagenda zijn afspraken gemaakt en geprogrammeerd. Eind 2023 is gestart met het opstellen van een nieuwe samenwerkingsovereenkomst. Op 30 mei 2024 is de raad akkoord gegaan met deze samenwerkingsovereenkomst. Met het aangaan van deze samenwerkingsovereenkomst is de Bereikbaarheidsagenda uit 2016 komen te vervallen waarin onder andere financiele afspraken gemaakt. Deze financiële middelen zijn destijds door de gemeenteraden in de begrotingen opgenomen. Met het aangaan van deze samenwerkingsovereenkomst Regionale Mobiliteit MRE 2024-2030 zijn deze financiële middelen één op één overgegaan naar de MRE, welke nu zorgdraagt voor de aansturing en afstemming als het gaat om regionale opgaven en projecten.

Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2040

In 2024 heeft de raad ingestemd met de Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2040. Met deze mobiliteitsvisie zet de Metropoolregio Eindhoven met haar 21 gemeenten een stip op de horizon wanneer het om mobiliteit gaat. De huidige mobiliteitsgroei en brede welvaart vragen om een mobiliteitstransitie. Gezien de brede welvaart kijken we naar de dimensies leefomgeving, bereikbaarheid, gezondheid en veiligheid. We zetten in op één (1) regionaal mobiliteitssysteem, geheten “Daily Urban System”. De uitdaging is om gezamenlijk oplossingen te vinden die reizen in de hele regio mogelijk maken voor bewoners, bezoekers en andere gebruikers binnen en buiten de regio.

Meerjaren Multimodaal Mobiliteitspakket

In de Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2040 is het Meerjaren Multimodaal Mobiliteitspakket (verder: ‘MMMP’) geïntroduceerd. Dit Meerjaren pakket is de basis voor de regionale opgaven die wij hebben met de 21 gemeenten. Het pakket omvat projecten, verbindingen en opgaven voor zowel auto, fiets, OV en Hubs, Smart Mobility en gedragsverandering. Basis voor dit pakket is de Ontwikkelstrategie Zuidoost-Brabant (2023) en de Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2040. Aan de hand van dit pakket worden jaarlijks afspraken gemaakt met de Provincie en mogelijk het Rijk over externe dekking of bijdragen. In het najaar van 2024 is dit pakket nader uitgewerkt. De financiële gevolgen voor gemeente Bergeijk worden in 2025 in de PPN en begroting verwerkt.

Sub-regionale samenwerking

Gemeente Bergeijk werkt op het gebied van regionale mobiliteit intensief samen binnen de sub-regio De Kempen, met als doel de samenwerking in deze gebieden te versterken en gezamenlijke standpunten in te kunnen nemen bij gezamenlijke belangen die er spelen. Een van de gezamenlijke belangen is de doorstroming op de A67, traject Belgische grens – de Hogt. Als subregio de Kempen blijven wij aandacht vragen voor de doorstroming op dit wegvak.

De belangrijkste mobiliteitsvraagstukken zijn opgenomen in de Mobiliteitsstrategie de Kempen (2020), welke de basis vormt voor de Kempische inbreng binnen de regionale samenwerking. In 2024 hebben de Kempengemeenten een gezamenlijke sub-regionale ontwikkelstrategie uitgewerkt, namelijk de “Ontwikkelstrategie De Kempen”. In 2025 wordt de strategie uitgewerkt in concrete deelprojecten welke mogelijk zullen leiden tot nieuwe mobiliteitsvraagstukken. In 2025 zal daarom de Mobiliteitsstrategie de Kempen worden geactualiseerd en aan de vier (4) gemeenteraden van de Kempen gemeenten worden voorgelegd.

Naast de samenwerking op Kempenniveau is gemeente Bergeijk agenda lid binnen de sub-regio Zuid waaraan naast Bergeijk ook de gemeenten, Cranendonck, Heeze-Leende, Valkenswaard, Waalre, Weert en Nederweert deelnemen.

Gemeentelijke Visie Mobiliteit

In 2022 is de Gemeentelijke Visie Mobiliteit (verder: 'GVM') en de daarvan onderdeel uit makende "Fietsambitie" geactualiseerd. De belangrijkste basis voor de komende jaren bestaat uit:

- Mobiliteitstransitie
  Naast regionaal niveau moeten we ook op lokaal inspelen op de mobiliteitstransitie waarop ingezet wordt. We streven naar een zo optimaal mogelijk OV netwerk met dorpshubs, bedrijvenhubs en recreatiehubs. Daarnaast zetten wij zoals voorgaande jaren in op de modaliteit Fiets, middels onze mobiliteitstransitie. Aanvullend op de fietsambitie willen we meer inzetten op een cultuurverandering wanneer het om het fietsgebruik gaat.
- Risico gestuurde aanpak
  We zetten in op een risico gestuurde aanpak waarbij we van een reactieve werkwijze naar een meer proactieve werkwijze gaan. Dit alles met als doel het risico op ongevallen te verkleinen bij onze diverse herinrichtingsprojecten. Daarnaast trachten we met name op provinciaal niveau met data steeds meer inzicht te krijgen in veiligheid.
- Gedragsverandering:
  We blijven continue inzetten op gedragsverandering met name door matrixborden en verkeersveiligheidsacties vanuit VVN Groot Bergeijk. Daarnaast is ook gedragsverandering cruciaal in het kader van de mobiliteitstransitie.

Daarnaast is samenwerking binnen de regio en de Kempengemeenten van groot belang en wordt ingezet op een goede samenwerking met de Provincie. De visie biedt kaders en uitgangspunten welke basis zijn voor de inbreng binnen lokale projecten en inbreng op regionale en sub-regionale vraagstukken en plannen.

Fietsambitie

Met de gemeentelijke fietsambitie, welke onderdeel is van de GVM wordt ingezet op een kwalitatief goed en comfortabel netwerk van fietspaden tussen de kernen en buurgemeenten, de regio en met het stedelijk gebied.

De gemeentelijke fietsambitie behelst zoals vastgesteld in de GVM de volgende fietsroutes:

- F67 De Kempenroute, fietsverbinding Bergeijk – Stedelijk gebied (uitvoering 2024-2026);
- Fietsverbinding Walik – Steensel (aanleg start in 2024, 2025 gereed);
- Fietsverbinding Borkelsedijk (Bergeijk – Borkel en Schaft) (vanaf 2027);
- Fietsverbinding Kruisboomweg (Luyksgestel – Neerrijt);
- Fietsverbinding Kempervennen (tijdelijk on-hold in afwachting van plannen Eurocircuit Valkenswaard);
- Fietsverbinding Witrijt (lage prioriteit, in het kader van onderhoud is de verbinding wel geoptimaliseerd).

De focus ligt thans op de realisatie van de F67 in de periode 2024-2027.

Fietscultuur

In 2024 is een start gemaakt met de "Bergeijkse Fietscultuur". Hiermee wordt naast de fietsambitie meer de nadruk gelegd op de zachte kant (gedrag en promotie) van het fietsgebruik. Fietsen is al een belangrijk begrip binnen gemeente Bergeijk. Elke dorpskern kent haar eigen wielerronde, diverse sporters binnen onze gemeente beoefenen hun sport op de fiets. Daarnaast zijn we een toeristische gemeente met een groot scala aan toeristische netwerken. De fietsambitie is met haar infrastructurele maatregelen een onderdeel van de "fietscultuur". Het gaat bij de fietscultuur dus om meer dan alleen infrastructuur. Het gaat ook om de stimulering en promotie van fietsgebruik. Daarnaast gaat het om veilig verkeersgedrag en educatie op het gebied van fiets. Met de "Bergeijkse Fietscultuur" trachten we fietsgebruik te stimuleren en de verkeersveiligheid ten aanzien van fietsgebruik te verbeteren. Fietsen moet nog meer de norm worden en normaal worden voor onze inwoners en bezoekers. Het gaat om bewustwording dat de fiets de eerste mobiliteitskeuze zou moeten zijn. De fiets is het beste alternatief voor de auto. In 2025 wordt een eerste opstart gemaakt met de fietscultuur en gaan we met de raad in gesprek over de verdere invulling en gewenste omvang van de fietscultuur.

Het verbeteren van de verkeersontsluiting van de gemeente ten behoeve van een goede bereikbaarheid en doorstroming van het verkeer

Een goede bereikbaarheid stelt mensen in staat mee te doen in de samenleving. Tevens draagt het bij aan verbetering van onze leefomgeving. Een goede verkeersontsluiting met de juiste inrichtingsvereisten zorgt ervoor dat de wegen gebruikt worden waar zij voor bedoeld zijn. Door een goede verkeersontsluiting trachten we sluipverkeer en leefbaarheidsproblemen in wijken te verminderen. Met de komst van de westparallel N69 en de Diepveldenweg zijn de belangrijkste autostructuren binnen gemeente Bergeijk gerealiseerd. We zetten vooral in op fietsers en voetgangers, openbaar vervoer houden we in stand en optimaliseren we waar mogelijk. De visie en beleidsuitgangspunten zijn omschreven in de GVM.

Gebiedsakkoord Grenscorridor N69
Na de voltooiing van de fietsverbinding Broekhovenseweg (Zevenfonteinen – Volmolenweg) in 2024 zijn op de fietsverbinding Walik – Steensel na de belangrijkste infrastructurele maatregelen vanuit het Gebiedsakkoord Grenscorridor N69 voltooid. Naast de realisatie van fietsverbindingen maken ook de Nulplusmaatregelen van de N69 onderdeel uit van het Gebiedsakkoord. In de omgeving zuidzijde van Bergeijk en Westerhoven zijn de Nulplusmaatregelen uitgevoerd. In de omgeving van Riethoven worden de Nulplusmaatregelen uitgevoerd in combinatie met concrete projecten als de F67 en wanneer groot onderhoud aan de weg uitgevoerd wordt, zoals bijvoorbeeld de Schaiksedijk en Heuvelweg.

Het verbeteren van de verkeersveiligheid
Het uitgangspunt is een veilige verkeerssituatie. Iedereen moet zich veilig op de fiets, per auto en te voet binnen de gemeente kunnen verplaatsen.

Gemeentelijke Visie Mobiliteit
In het kader van de GVM besteedt gemeente Bergeijk ook in 2025 weer aandacht aan de algemene verkeersveiligheid. Dit doen we in samenwerking met de afdeling VVN Groot Bergeijk. Naast het landelijk verkeersexamen en BVL waar VVN Groot Bergeijk bij participeert, wordt in 2025 aandacht besteed aan:

- advisering met betrekking tot verkeersveiligheid;
- gevraagd en ongevraagd advies met betrekking tot beleid;
- projecten met zwaar verkeer;
- opfriscursussen auto voor senioren;
- fietstrainingen senioren en scootmobieltrainingen.

Herinrichtingsprojecten vanuit BORA IV
In het kader van herinrichtingsprojecten en groot onderhoudsmaatregelen wordt, gezien de risico gestuurde aanpak, ingezet op maatregelen om de kans op ongevallen zoveel mogelijk te beperken. Daarnaast wordt naar aanleiding van meldingen bekeken of op specifieke locaties met kleine maatregelen de verkeersveiligheid verbeterd kan worden. In 2026 wordt het ontwerptraject van het project Herinrichting Van Beverwijkstraat-Nieuwstraat opgepakt waarvan de uitvoering in 2028 gepland staat. In dit project zien we ook mogelijkheden om de aansluiting Eerselsedijk-Van Beverwijkstraat en de bocht Van Beverwijkstraat-Nieuwstraat te bezien en te verbeteren.

Behoud en mogelijk verbeteren van de bereikbaarheid van de gemeente via het openbaar vervoer
De Provincie heeft in 2016 de concessie voor het Openbaar Vervoer voor de regio Zuid-oost-Brabant gegund aan Hermes Openbaar vervoer B.V. Deze concessie loopt tot 2028. Vanaf 2026 wordt naar verwachting flex-vervoer (BravoFlex) in de vorm van hub-taxi's en halte-taxi's ingezet. Hier wordt nu in de regio West-Brabant mee getest.

De komende jaren blijft gemeente Bergeijk zich inzetten voor het zo volledig mogelijk in stand houden van de huidige verbindingen. Daarnaast voeren de Kempengemeenten een gezamenlijk onderzoek uit naar het verbeteren van het openbaar vervoer binnen de Kempen. Onderdeel hiervan is een HOV-verbinding vanuit Veldhoven die wordt doorgetrokken naar Bladel en Reusel, het verbeteren van de verbinding Reusel – Tilburg en het verbeteren van de openbaar vervoer-verbinding Bergeijk – Eersel. De uitkomsten van dit onderzoek worden meegenomen in de nieuwe Concessie Openbaar vervoer welke de komende jaren zal worden opgestart. Daarnaast wordt vanuit de Kempen gewerkt aan een plan voor dorpshubs (onderdeel van Mobiliteitsstrategie De Kempen). Ook zal de toekomstige realisatie van de mobiliteitshub in Eersel effect hebben op de lijnvoering van het openbaar vervoer en andere vervoersoplossingen. De komende jaren zal dit verder worden uitgewerkt richting de nieuwe concessie.

Gemeentelijk beleid

- BORA IV Focus op meerwaarde (Beheer Openbare Ruimte & TUOB-Accommodaties 2024-2048)
- Groenbeheerplan (2015-2025)
- Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP) 2025-2029
- Gemeentelijke Visie Mobiliteit (GVM) (2022-2026)
- Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2040 (2024)
- Mobiliteitsstrategie de Kempen (2020)
- Omgevingsagenda Zuidoost-Brabant (2020)
- Ontwikkelstrategie Zuidoost-Brabant (2023)

Mutaties meerjarenraming 2025-2028 ten opzichte van programmabegroting 2024

Bestaand beleid

Niet van toepassing.

Nieuw beleid

NB07 Focus: Herinrichting Van Beverwijkstraat – Nieuwstraat (€ 1.783.000 netto investering wegen en € 1.433.500 netto investering riolering, € 83.325 afschrijvingslasten vanaf 2029)

Herinrichting Van Beverwijkstraat-Nieuwstraat e.o., ten behoeve van uitvoering in het jaar 2028. De verhardingen en inrichting van de Van Beverwijkstraat-Nieuwstraat zijn aan een totale vervanging toe. De gehele openbare ruimte van kavelgrens tot kavelgrens, inclusief de riolering wordt vervangen. Naast het te vervangen gemengd stelsel, wordt ook een aparte hemelwaterstructuur/riolering aangelegd. Deze wordt aangesloten op de Blauwe Ader (hoofd hemelwaterriool) op 't Hof-Mr. Pankenstraat. Afgezien van de vervanging zijn bij deze herinrichting ook mooie verkeerstechnische kansen en mogelijkheden aanwezig om de entree naar Bergeijk verder te verfraaien. In dat kader willen we de projectgrenzen rondom de aansluiting van de Eerselsedijk op de Van Beverwijkstraat en Hof verruimen.

Daarnaast geven we met dit project uitvoering aan de GVM waarbij in het kader van de wegcategorisering de van Beverwijkstraat – Nieuwstraat aangemerkt is als gebiedsontsluitingsweg met een snelheidsregime van 30 km/uur. Voor de aanvullende maatregelen om deze wegen in te richten conform 30 km/uur worden in een later stadium vanuit de GVM extra middelen aangevraagd.

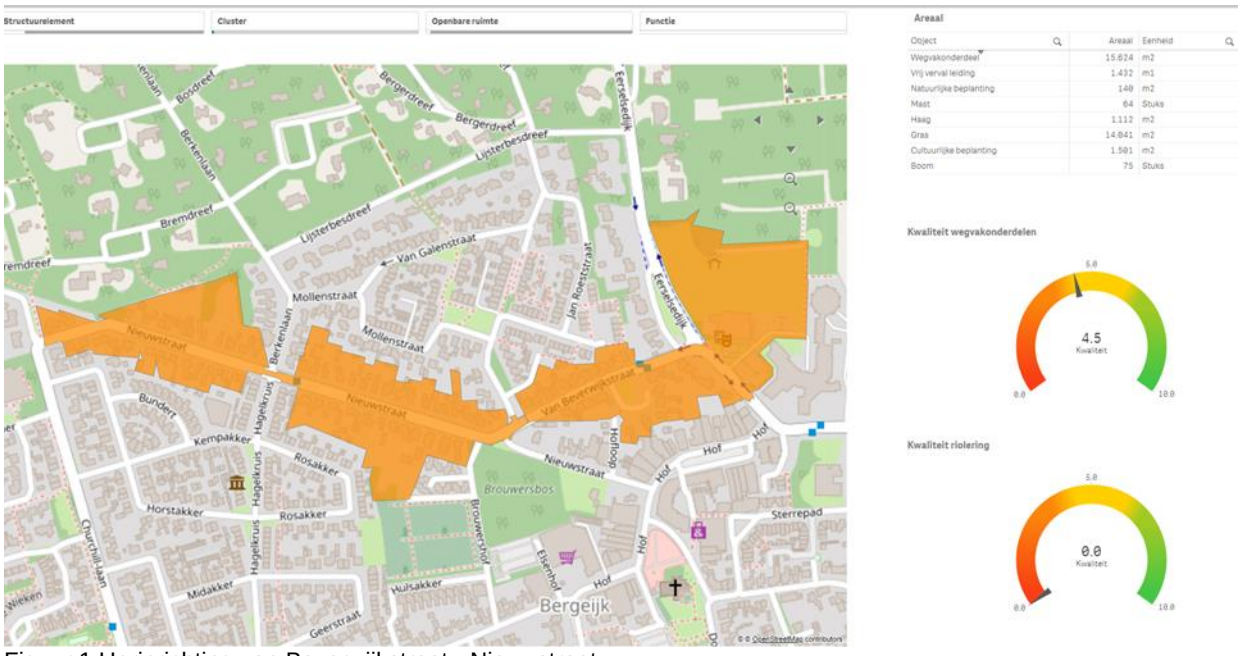

Figuur 1 Herinrichting van Beverwijkstraat - Nieuwstraat

NB08 Focus: Herinrichting Voorderstraat - Willibrordusstraat (€ 542.500 netto investering wegen en € 799.100 netto investering riolering, € 31.402 afschrijvingslasten vanaf 2029

Herinrichting Voorderstraat-Willibrordusstraat Riethoven e.o., ten behoeve van een uitvoering in het jaar 2028. De verhardingen en totale inrichting van de Voorderstraat en Willibrordusstraat zijn aan een totale vervanging toe. De gehele openbare ruimte van kavelgrens tot kavelgrens, inclusief de riolering wordt vervangen. Daarnaast wordt een aparte hemelwaterstructuur/riolering bijgelegd.

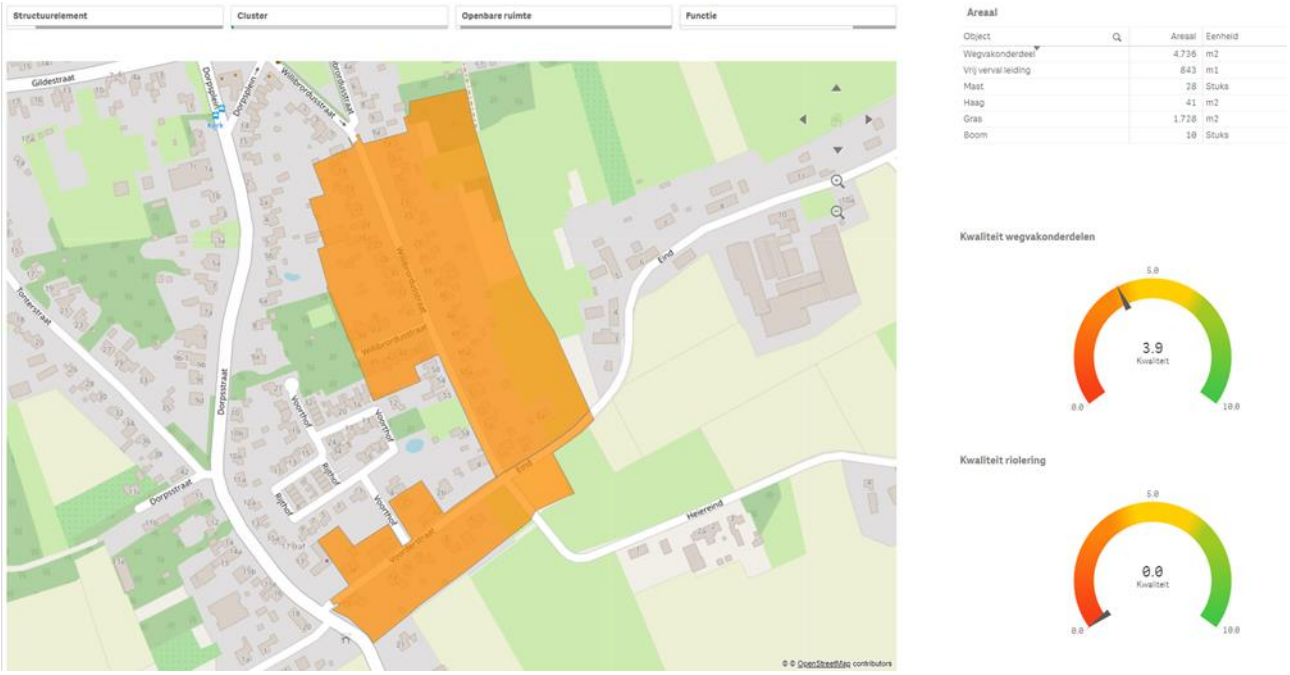

Figuur 2 Herinrichting Voorderstraat-Willibrordusstraat

NB09 Fietsambitie Borkelsedijk (€ 950.000 netto investering, € 19.000 afschrijvingslasten vanaf 2027)

In het kader van de gemeentelijke Fietsambitie heeft gemeente Bergeijk de opgave om de fietsverbinding Borkelsedijk (verbinding Bergeijk – Borkel en Schaft) op te waarderen naar het model “Ploegpad”. Daarnaast willen we bestaande zandpaden opwaarderen, zodat bewoners van de Fressevenweg via het bos richting het opgewaardeerde fietspad kunnen ontsluiten en zij een veiliger alternatief hebben dan fietsen over de Fressevenweg. De Borkelsedijk betreft nu een toeristisch fietspad langs een bestaand zandpad waar landbouwverkeer gebruik van maakt. Doordat de verbinding naast fietsers ook door landbouwverkeer wordt gebruikt wordt voor het model “Ploegpad” gekozen.

Opwaarderen van de fietsverbinding is geraamd op € 850.000 conform realisatiekosten fietsverbinding Ploegpad. Daarnaast is € 100.000 geraamd voor het opwaarderen voor diverse zandpaden om de fietsverbinding comfortabel te kunnen bereiken vanuit de Fressevenweg.

NB13 Fietscultuur (€ 25.000 N, subsidiemogelijkheden PM)

“Fietscultuur” is een breed begrip dat draait om het bewust maken van de fiets als eerste keuze voor mobiliteitsgedrag. Gemeente Bergeijk kent een hoog autogebruik, waarbij de auto op dit moment wordt gezien als eerste vervoersmiddel om te reizen. Mede hierdoor ontstaan leefbaarheidsknelpunten en ontstaat filedruk rondom het stedelijk gebied van Eindhoven. Als gemeente Bergeijk willen we het tij keren door burgers en bezoekers van onze mooie gemeente ervan bewust te maken dat de fiets het beste alternatief is voor verplaatsingen die te ver zijn om te lopen. Zo leveren we een bijdrage aan een duurzaam reisgedrag dat de leefbaarheid van onze kernen vergroot en dat zorgt voor een duurzamere keuze in het reisgedrag. We willen de burgers en bezoekers van de gemeente Bergeijk ervan bewust maken dat meer fietsen zorgt voor een gezondere en duurzamere samenleving. We houden onze inwoners langer fit en mobiel en zorgen voor veilig verkeersgedrag van onze fietsers.

Het gaat hierbij om cultuur- en gedragsverandering zodat we meer burgers en bezoekers op de fiets krijgen en dat we als gemeente actiever fietsgebruik stimuleren.

We werken op verschillende manieren aan bewustwording:

- Infrastructureel (fietsambitie);
- Communicatie;
- Zichtbaarheid en herhaling.

Dit doen we op basis van de volgende programmalijnen:

1. Fietsambitie;
2. Fietsstimulering;
3. Fiets- en verkeerseducatie;
4. Fiets Pro(e)motie;
5. Fietstoerisme;
6. Fietsevenementen;
7. Goed werkgeverschap.

Het jaar 2025 zien we als opstart voor de fietscultuur waarbij we koppelkansen willen pakken en de communicatie rondom fietscultuur handen en voeten willen geven. Vanaf 2026 moet de fietscultuur dan breder gaan landen binnen gemeentelijke

projecten en evenementen binnen de gemeente Bergeijk (koppelkansen). In 2025 wil gemeente Bergeijk met de raad in gesprek over de omvang en verdere invulling van de Bergeijkse fietscultuur.

NB14 Verkeersveiligheid Riethoven (€ 200.000 netto investering, € 6.700 afschrijvingslasten vanaf 2026)

Bewoners van Riethoven hebben hun ontevredenheid geuit over de inrichting en het gebruik van de Dorpsstraat in Riethoven. Hierbij zijn de volgende punten aangehaald:

- Hoge snelheden;
- Zicht kruispunt Dorpsstraat/ Voorderstraat;
- Onveilige fietsoversteek kruising Dorpsplein/Dorpsstraat;
- Gedrag verkeersdeelnemers.

Bewoners van Riethoven hebben hun ontevredenheid geuit over de inrichting en het gebruik van de Boshovensestraat in Riethoven. Om die reden zijn we in gesprek met de Kernraad en bewoners van de Dorpsstraat – Schoolstraat en Boshovensestraat.

Waar de intensiteiten van de wegenstructuur is teruggedrongen door de aanleg van de N69 blijft het gedrag van de weggebruiker achterwege. De gemiddelde snelheid op de Dorpsstraat – Schoolstraat is zo'n 53 km/h waar 30 is toegestaan. Op de Boshovensestraat varieert dat van 62 km/h uur nabij de het sportpark tot 80 km/uur richting de Eikestraat. Hiermee liggen de snelheden structureel te hoog.

In samenspraak met de Kernraad en een vertegenwoordiging van de bewoners is in 2024 bezien wat voor maatregelen toegepast kunnen worden om het verkeersgedrag te verbeteren. Het betreft verbeteringsmaatregelen aan bestaande kruispunten en duidelijkere komgrensaanduiding. Daarnaast wordt de Schoolstraat buiten de kom voorzien van rode fietssuggestiestroken. Ten behoeve van de Boshovensestraat wordt de 30 km/uur zone (komgrens) verlengd tot voorbij de zijstraat/inrit naar het sportpark en worden op dat gedeelte rode fietssuggestiestroken aangebracht. Deze maatregelen worden in 2025 uitgevoerd.

NB 15 Verkeersveiligheid Westerhoven (€ 150.000 netto investering, € 5.000 afschrijvingslast vanaf 2026)

Bewoners van Westerhoven hebben hun ontevredenheid geuit over de inrichting en het gebruik van de Dorpstraat in Westerhoven. Hierbij worden de volgende punten aangehaald:

- Ontbrekend voetpad;
- Hoge snelheden;
- Foutief parkeren;
- Zicht kruispunt Dorpstraat/ Aarperstraat;
- Slechte kwaliteit wegdek en rabatstroken;
- Negeren éénrichtingsverkeer Kerkstraat;
- Onduidelijke inrichting plein voor de kerk;
- Gedrag verkeersdeelnemers.

Waar de intensiteiten op de Dorpstraat passen bij de functie van de weg, ligt met name de V85 (de snelheid die door 85% van automobilisten niet en door 15% wel wordt overschreden) op het zuidelijke gedeelte richting de Heijerstraat op zo'n 43 km/h waar 30 km/h is toegestaan. Daarnaast is de weg niet eenduidig ingericht. Naar verwachting zal het gaan om aanpassing van de 30 km/h-zoneborden (betere portaalaanduiding) en mogelijke aanpassing van kruisingen (Dorpstraat - Meanderstraat), verbetering loopmogelijkheden en aanpassing éénrichtingsverkeer Kerkstraat.

Bewoners van Westerhoven hebben hun ontevredenheid geuit over de inrichting en het gebruik van de
Heijerstraat – Provincialeweg – Loveren in Westerhoven. Hierbij worden de volgende punten aangehaald:

- Hoge snelheden;
- Kruising Dorpstraat – Heuvel;
- Kruising Dorpstraat – Heijerstraat;
- Doorgaand vrachtverkeer;
- Gedrag verkeersdeelnemers.

Uit metingen blijkt dat ook hier de V85 structureel boven de maximumsnelheid ligt. Daarnaast vinden er op de kruisingen Dorpstraat – Heuvel en Dorpstraat – Heijerstraat veel meer verkeersbewegingen plaats. In lijn met de Traverse is het advies om deze kruisingen als 30 km/uur zone te bestempelen. Wat mogelijk ook ten goede komt aan het tegengaan van doorgaand (vracht)verkeer.

In 2024 worden bovengenoemde plannen samen met de dorpsraad, VVN Groot Bergeijk, de basisschool en betrokkenen uit de buurt verder uitgewerkt. Maatregelen betreffen het verbeteren van de voetgangersverbinding, aanpassing van de kruising Dorpstraat – Meanderstraat, 30 km/uur zone instellen Heijerstraat – Loveren ter hoogte van het medisch centrum en kruising Heijerstraat – Dorpstraat – Heuvel met daarbij behorende snelheid-remmende maatregelen. De maatregelen worden in 2025 uitgevoerd.

Ontwikkelingen en trends

Regionale en Sub-regionale samenwerking

In het kader van de schaalsprong Brainport Eindhoven zal eind 2024 de Kempische Ontwikkelstrategie worden vastgesteld. In deze ontwikkelstrategie worden de kaders voor de Kempengemeenten voor de toekomst bepaald. Vanaf 2025 werken we op regionaal gebied op een andere manier samen en wordt aan de hand van de door de 21 gemeenteraden bepaalde kaders een MMMP opgesteld. Aan de hand van dit pakket wordt jaarlijks het Regionale Mobiliteitspakket (verder: RMP) gevuld waarbij de bijdrage vanuit de Provincie wordt bepaald. Daarnaast blijven we met de regio, Provincie, Rijk en het bedrijfsleven in overleg om mobiliteitsdeals te maken zoals de Brainportdeal en Beethovendeal. Dit alles met als doel om de regio bereikbaar en leefbaar te houden en een mobiliteitstransitie te bewerkstelligen.

Verbonden partijen

- Metropoolregio Eindhoven

Wat gaat het kosten?

Taakveld 2: Verkeer en vervoer	Realisatie	Begroting na wijziging	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Bedragen in € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten	2.897	3.896	3.466	3.536	3.623	3.672
Baten	189	116	88	88	88	88
Saldo taakveld excl mutaties reserves	**-2.708**	**-3.780**	**-3.378**	**-3.448**	**-3.535**	**-3.584**
Mutaties reserves storting	500	977	0	0	0	
Mutaties reserves onttrekking	333	305	113	125	125	125
Saldo taakveld incl mutaties reserves	**-2.875**	**-4.453**	**-3.265**	**-3.323**	**-3.410**	**-3.459**

Portefeuillehouders

Wethouder M. van Dalen

Wethouder S. Luijten

Taakveld 3
Economie

- Wat willen wij bereiken en wat gaan wij doen?
- Beleid
- Mutaties t.o.v. vorige programmabegroting
- Verbonden partijen
- Ontwikkelingen
- Beleidsindicatoren
- Wat gaat het kosten?

Taakveld 3: Economie

Wat willen wij bereiken en wat gaan wij doen?

Behoud van werkgelegenheid en een goed vestigingsklimaat voor bedrijven

Gemeente Bergeijk wil een goed vestigingsklimaat creëren en behouden en zo ook voor wat betreft de werkgelegenheid. Een goed draaiend bedrijfsleven is immers van essentieel belang voor gemeente Bergeijk, nu veel mensen werkzaam zijn voor de industriële en toeristische bedrijven binnen de gemeente.

Hiernaast willen we een optimale benutting van bestaande bedrijventerreinen en biedt de gemeente Bergeijkse ondernemers ruimte om zich te ontwikkelen. Vanuit de gedachte dat wij elkaar voor een nog beter ondernemersklimaat nodig hebben, heeft het Platform Ondernemend Bergeijk in overleg met de gemeente een nieuw Economisch actieplan opgesteld voor de komende jaren.

Ontwikkeling van bestaande en nieuwe bedrijventerreinen

De regionale Visie werklocaties is de basis voor de opgestelde regionale uitvoeringsstrategie en agenda. In samenhang vormen deze documenten de regionale bedrijventerreinprogrammering. Deze is in lijn met de eerder gemaakte Kempische bedrijventerreinenafspraken. De programmering betreft zowel een aanpak van bestaande als de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen.

Bestaande bedrijventerreinen

De regiogemeenten stellen samen een realistisch actieprogramma op rondom de volgende onderwerpen met betrekking tot bestaande bedrijventerreinen: intensivering, revitalisering/herstructurering, transformatie en parkmanagement. Ruimte is immers schaars en dat noopt tot zuinig ruimtegebruik. Een serieus onderzoek naar de mogelijkheden van intensivering van ruimtegebruik op bestaande terreinen heeft dan ook in ieder geval de hoogste prioriteit. Ook is samenwerking van gevestigde bedrijven en gemeente op bestaande bedrijventerreinen noodzakelijk om ze nu en in de toekomst vitaal te houden.

Nieuw lokaal bedrijventerrein

De laatste beschikbare bedrijfskavels op Waterlaat fase 7 zijn in 2023 uitgegeven. In 2023 is voor De Kempen een locatieonderzoek verricht naar de mogelijkheden voor de ontwikkeling van nieuw lokaal kleinschalig bedrijventerrein per gemeente met kavels tot 5.000 m2 en één (1) gezamenlijk nieuw bedrijventerrein (werktitel KBP2) met grotere kavels voor de vier (4) Kempengemeenten.

Hieruit is per lokaal kleinschalig terrein een shortlist met locaties gerold. Voor de gemeente Bergeijk gaat het hierbij nog om twee (2) serieuze opties, die nog tegen elkaar worden afgewogen. Elk van deze opties is voldoende qua omvang om in de lokale behoefte aan kleinschalige bedrijfskavels tot 2040 te voorzien.

Nieuw Kempisch bedrijventerrein

De laatste beschikbare bedrijfskavels op het KBP zijn in 2023 uitgegeven. In het locatieonderzoek van 2023 is een shortlist met mogelijke geschikte locaties voor KBP2 benoemd, waarbij niet alle opties in de Kempische behoefte aan grootschalige bedrijfskavels tot 2040 kunnen voorzien. Daarom loopt de locatiekeuze voor KBP2 mee in het traject van de keuzes die gemaakt worden voor de Kempische Ontwikkelstrategie.

Kempenmanifest "Wij maken het samen in de Kempen"

De multihelix partijen (gemeenten, ondernemers via het KOP en onderwijs) hebben hun samenwerking bekrachtigd door in 2020 het Kempenmanifest "Wij maken het samen in De Kempen" te ondertekenen. Ook Brainport Development is hierbij aangesloten.

Wij werken daarom met elkaar aan de volgende doelstellingen:

- Het boeien, binden en blijven ontwikkelen van talenten op alle niveaus in de Kempen regio. In het laatste overleg met het Kop is aangegeven dat zij met betrekking tot de arbeidsmarkt voor Zorg ook samenwerken met Oktober;
- De ontwikkeling van de slimme maakindustrie ondersteunen door een aantrekkelijk regionaal vestigingsklimaat te behouden;
- Het bereikbaar houden van (economische) toplocaties door het ontwikkelen van vernieuwende, duurzame vervoersconcepten, waarbij zal worden ingezet op verschillende vormen van duurzaam vervoer;
- Het creëren van een 'inclusieve' arbeidsmarkt door het verhogen van de arbeidsparticipatie en het verbeteren van de aansluiting van arbeidspotentieel.

Centrumvisie en detailhandel

Stichting Centrummanagement is bezig met de doorontwikkeling en uitvoering van hun ambities om het centrum van Bergeijk aantrekkelijk te houden voor nu en naar de toekomst toe.
De doelstelling is om de huidige leegstand in het centrum laag te houden en het winkel- en horecaaanbod groot te houden. Ook het vergroten van verblijfswaarde is een van de ambities.

De vastgoedeigenaren van het centrumgebied willen met medewerking van de gemeente per 1

januari 2025 een bedrijveninvesteringszone (verder: BIZ) oprichten. Hiermee vergroten zij hun betrokkenheid bij de ontwikkelingen in het centrum en leveren zij ook een financiële bijdrage aan een aantrekkelijk centrumgebied.

De pilot 'Bergeijkse belevingsboulevard', waarbij een zevental parkeerplaatsen gedurende de periode van april tot oktober wordt opgeheven ten behoeve van het plaatsen van extra terrassen, wordt ook het komende jaar voortgezet. Op het plein wordt daarnaast meer ruimte gegeven aan horecaondernemers om hun terrassen te plaatsen. Het plaatsen van rode lopers en bloembakken draagt bij aan zowel de verkeerveiligheid als aan de beleving van het Hof.

Gelet op deze ontwikkelingen, de herinrichting van Hof Noord en de realisatie van de parkeerplaatsen Hof 150-152 gaan we een evaluatie inzetten, waarbij externe specialistische bureaus worden ingeschakeld voor het verrichten van een uitgebreid parkeer- en verkeersonderzoek en stakeholdersonderzoek.

Aantrekkelijke en gevarieerde toeristische gemeente

Toerisme, en dan met name de verblijfsrecreatie, is een belangrijke sector in Bergeijk. Het zorgt voor werkgelegenheid en draagt eraan bij dat het voorzieningenniveau ook voor inwoners op peil blijft. Om ervoor te zorgen dat de toeristen die in Bergeijk en omgeving overnachten, zich op diverse manieren kunnen vermaken en zo langer verblijven, of vaker terugkomen, zetten wij vooral in op het uitbreiden van dagrecreatie en kort verblijf.

De toeristische sector heeft flink te lijden gehad onder de coronacrisis. De sector heeft zich echter goed hersteld. Gemeente Bergeijk blijft in brede zin de plaatselijke toeristische sector en de diverse organisaties die actief zijn op dit gebied stimuleren. Hiervoor werkt de gemeente samen met de andere Kempengemeenten en de besturen van de Visit-organisaties in de Kempen aan het Uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie (verder: 'UVP VTE') .

De Stichting Visit Bergeijk, ondernemers uit de VTE en gemeente Bergeijk voeren in onderling overleg diverse activiteiten uit om Bergeijk aantrekkelijker te maken voor inwoners en bezoekers, te weten:

- Vanuit het UVP VTE voor de Brabantse Kempen zijn de betrokken organisaties, de ondernemers en de Kempengemeenten bezig met een aantal projecten uit het tweede UVP VTE;
- Ook wordt gewerkt aan verdergaande samenwerking tussen de lokale Visits, in de vorm van Visit de Kempen. In 2024 is dit in pilotvorm gebeurd. Eind 2024/ begin 2025 wordt besloten of deze manier van werken een vervolg krijgt;
- Aangezien de visie op VTE en het UVP VTE in 2026 aflopen, zal er in 2025 een geactualiseerde visie VTE en bijbehorend UVP VTE worden opgesteld;
- Uiteraard blijven de communicatiekanalen van groot belang, daarom zal er continu aandacht zijn voor de website en socials Visit Bergeijk en presentatie van het aanbod uit Bergeijk via de RegioRadar;

Behoud en verbetering van de huidige waarden van het buitengebied: Landbouw, natuur en landschap

In het buitengebied speelt een groot aantal vraagstukken welke zich kunnen opstapelen. Denk aan wateroverlast of verdroging als gevolg van klimaatverandering, uitputting van de bodem en te veel stikstofneerslag, maar ook aan de transitie van de landbouw, vrijkomende agrarische gebouwen, de energietransitie en woningbouw- en infrastructuurvraagstukken. Dit brengt echter ook kansen met zich mee om oplossingen op deze vraagstukken slim te combineren en in samenhang op te pakken. De Provincie is om deze reden gestart met een gebiedsgerichte aanpak (verder: 'GGA') om samen met waterschappen, terreinbeheerders, gemeenten, inwoners, (agrarische) bedrijven en andere betrokkenen meerdere vraagstukken tegelijkertijd aan te pakken. Gemeente Bergeijk ligt in twee (2) GGA-gebieden: de Grenscorridor in het oosten en Kempenland West in het westen. De gemeente neemt actief deel aan beide GGA's. Voor de GGA's wordt vanaf 2024 gewerkt in deelgebieden/deelprojecten. In de GGA Kempenland West wordt, samen met de gemeente Eersel, gewerkt aan de gebiedsontwikkeling "Levende Run".Onderdeel van de GGA Grenscorridor is ook het vraagstuk van de N69-zuid. Om initiatieven in het buitengebied adequaat op te pakken wordt in 2025 een Visie Buitengebied en een Landschapsplan opgesteld. Concrete maatregelen voor de verbetering van het buitengebied worden uitgevoerd in het Plattelandsontwikkelingsprogramma (verder: 'PLOP') Bergeijk.

Gemeentelijk beleid

- Omgevingsvisie Bergeijk (2022)
- Update Centrumvisie Bergeijk (2017)
- Kempische detailhandelsvisie (2020)
- Regionale visie detailhandel MRE (sept 2015)
- Toetsingskader dag- en verblijfsrecreatie De Kempen, versie Bergeijk (2021)
- Nota Pachtbeleid (2007) en Erfpachtbeleid (2012)
- Winkeltijdenverordening (sept 2015)
- Visie vrijetijdseconomie Brabantse Kempen (2017 – 2026)
- Uitvoeringsprogramma van de visie vrijetijdseconomie Brabantse Kempen (2022 – 2026)
- Regionale visie werklocaties en Regionale Programmering Werklocaties met Uitvoeringsstrategie en Uitvoeringsagenda (2024)
- DNA boek gemeente Bergeijk (2019/2020)
- Regionaal streefbeeld van ons landelijk gebied (2020)

Mutaties meerjarenraming 2025-2028 ten opzichte van programmabegroting 2024

Bestaand beleid

BB09 Penvoering UVP vrije tijds economie (€ 114.000 N, dekking uit doorbelasting aan deelnemers € 114.000 V tot en met 2026)

Omdat Bergeijk penvoerder en trekker is geworden van het Uitvoeringsplan Vrijetijdseconomie (verder: 'UVP VTE'), worden alle facturen naar de gemeente Bergeijk gestuurd. Deze facturen worden naar rato door gefactureerd naar de gemeenten Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden. Dit geldt voor de volledige looptijd van het UVP VTE (2023 t/m 2026).

BB16 Evaluatie ontwikkeling centrum (€ 50.000 N)

Afgelopen jaren heeft gemeente Bergeijk geïnvesteerd in het centrum. Medio 2024 zal de herinrichting van Hof Noord gerealiseerd zijn. Eind 2024 loopt de pilot Bergeijkse belevingsboulevard ten einde (tijdelijk opheffen van parkeerplaatsen ter hoogte van Hof 76-82 ten behoeve van het creëren van extra terrassen). Ook de realisatie van de parkeerplaatsen Hof 150-152 zijn inmiddels een feit.

Daarnaast investeren ook de ondernemers en de vastgoedeigenaren in het centrum middels respectievelijk door verhoging van de reclamebelasting en het oprichten van een bedrijveninvesteringszone van vastgoedeigenaren.

Gelet op deze ontwikkelingen gaan we een evaluatie inzetten, waarbij externe specialistische bureaus worden ingeschakeld voor het verrichten van een uitgebreid parkeer- en verkeersonderzoek en stakeholdersonderzoek.

BB24 Projecten Visit Bergeijk 2025 (PM)

Op 21 september 2023 heeft de raad € 50.000 beschikbaar gesteld voor drie (3) activiteiten van Visit Bergeijk in 2024, te weten: Bergeijk Herinnert, verdere activering van de Dansende Katten en Eindhoven Backyard. Om te zorgen dat Visit Bergeijk in de toekomst activiteiten kan blijven ontplooien voor inwoners en bezoekers, willen we voor 2025 opnieuw budget beschikbaar stellen. Daarbij wordt wel als voorwaarde gesteld dat de activiteiten uit 2024 succesvol zijn verlopen en dat er voor toekomstige activiteiten op voorhand duidelijke, haalbare en goed onderbouwde projectplannen zijn opgesteld.

BB32 Toeristenbelasting (€ 90.000 V)

Op basis van de ontvangen cijfers van de grootste ondernemers die toeristenbelasting betalen, wordt de totaal geraamde opbrengst bijgesteld met € 140.000. Van deze hogere opbrengst is € 50.000 gebruikt ter dekking van het voorstel voor personele capaciteit. Het restant van € 90.000 wordt ten gunste gebracht van het begrotingssaldo. De raming is gebaseerd op de reële inkomsten.

Nieuw beleid

NB04 Landschapsplan (actieplan buitengebied Bergeijk) (€ 35.000 N, dekking uit de reserve DOB € 35.000 V)

Het landschapsbeleidsplan van de gemeente Bergeijk dateert uit 1998 en is daarmee gedateerd. Voor initiatiefnemers in het buitengebied is hierdoor onduidelijk hoe bij initiatieven in het buitengebied een bijdrage aan de kwaliteitsverbetering van het landschap kan worden bereikt. Eveneens is onduidelijk hoe toetsing van o.a. de landschappelijk inpassing door de gemeente plaatsvindt. Bovendien is er geen actueel kader voor de besteding van de stimuleringsbijdragen die de gemeente ontvangt voor de realisatie van de RVR kavels. De Provincie verwacht dat de stimuleringsbijdragen die de gemeente ontvangt worden ingezet voor kwaliteitsverbetering van het buitengebied.

Om initiatieven in het buitengebied adequaat op te pakken en de stimuleringsbijdragen rechtmatig te besteden, moet een Landschapsplan worden opgesteld.

NB05 Visie buitengebied (actieplan buitengebied Bergeijk) (€ 75.000 N, dekking uit de reserve DOB € 75.000 V)

In de Omgevingsverordening Noord-Brabant is opgenomen dat initiatieven in het buitengebied moeten passen binnen de ontwikkelingsrichting van het gebied. In de Omgevingsvisie van de gemeente Bergeijk is opgenomen dat voor het behoud en versterken van de kwaliteit van het buitengebied het ook nodig is dat:

- Er sprake is van de juiste functie op de juiste plek;
- Functies optimaal ingepast worden in het landschap;
- De natuurlijke, landschappelijke en hydrologische waarden niet worden aangetast maar juist versterkt.

De ontwikkelings- en hergebruiksmogelijkheden zijn gebiedsspecifiek. Juist de waarden en kenmerken van de omgeving bepalen de mogelijkheden voor de toekomst. In de Omgevingsvisie van de gemeente Bergeijk is geen gebiedsspecifieke uitwerking van de ontwikkelings- en hergebruiksmogelijkheden opgenomen.
Nu er in de gemeente Bergeijk geen duidelijkheid is over de ontwikkelingsrichting van de verschillende gebieden, kunnen initiatieven en opgaven in het buitengebied niet adequaat worden opgepakt. De visie kan fungeren als kader voor initiatiefnemers en als een handvat voor de ambtelijke beoordeling.

Om initiatieven en opgaven in het buitengebied adequaat op te pakken moet derhalve een Visie Buitengebied worden opgesteld.

Wat gaat het kosten?

Taakveld 3: Economie *Bedragen in € 1.000*	Realisatie 2023	Begroting na wijziging 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	7.507	2.462	1.061	1.281	567	567
Baten	16.450	3.267	1.700	2.304	1.384	1.384
Saldo taakveld excl mutaties reserves	**8.943**	**805**	**639**	**1.022**	**817**	**817**
Mutaties reserves storting	3.724	521	75	299	0	0
Mutaties reserves onttrekking	489	287	157	127	127	127
Saldo taakveld incl mutaties reserves	**5.708**	**570**	**720**	**850**	**943**	**943**

Beleidsindicatoren

Naam Indicator	Eenheid	Bron	Peiljaar	< 25.000	Bergeijk
Functiemenging	%	LISA	2023	49,8%	51,4%
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA	2023	187,3	215

Portefeuillehouder

Wethouder M. van Dalen

Taakveld 4
Onderwijs

- Wat willen wij bereiken en wat gaan wij doen?
- Beleid
- Mutaties t.o.v. vorige programmabegroting
- Verbonden partijen
- Ontwikkelingen
- Beleidsindicatoren
- Wat gaat het kosten?

Taakveld 4: Onderwijs

Wat willen wij bereiken en wat gaan wij doen?

Alle kinderen in alle kernen van gemeente Bergeijk kunnen zich ontwikkelen in een omgeving die aansluit bij hun behoeften en talenten

Er wordt een stevig netwerk met een divers aanbod rondom het kind georganiseerd. Kindcentra in fysieke vorm of in de vorm van een kindnetwerk zijn belangrijke vind- en werkplaatsen om ontwikkeling van kinderen te ondersteunen. Met de betrokken partners zijn vier (4) bouwstenen opgesteld die door elk kindcentrum naar eigen inzicht op de betreffende locatie worden uitgewerkt. Deze bouwstenen zijn:

- Een goede start voor elk kind;
- Een doorgaande ontwikkellijn met een rijk dagprogramma;
- Partnerschap met ouders;
- Een passende plek voor elk kind.

Daarnaast worden achterstanden bij kinderen in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar bestreden door het specifieke daarvoor opgestelde peuterprogramma. En tot slot compenseren wij 8 uur peuteropvang per week voor ouders die geen recht hebben op Kinderopvangtoeslag, om zoveel mogelijk kinderen voor te bereiden op de basisschool.

Gemeente Bergeijk zorgt samen met haar onderwijspartners voor een passende onderwijsplek voor elk kind

Elk kind heeft recht op onderwijs en elk kind heeft hierin een eigen behoefte aan ondersteuning. In de meeste gevallen vindt deze ondersteuning plaats op de reguliere (basis)school in de buurt en soms is de best passende onderwijsplek iets verder weg. Met de komst van passend onderwijs voert het onderwijs samen met de gemeente een beleidsontwikkelagenda waarop thema's als 'dichtbij' en 'meest passend worden besproken voor het collectief', maar ook op casusniveau. Bij het organiseren van een passende plek vindt in een aantal gevallen nauwe samenwerking plaats met Jeugdhulp. Daar waar de afstand naar school te groot is of het kind vanwege een beperking niet zelfstandig kan reizen, draagt de gemeente onder bepaalde voorwaarden zorg voor het vervoer. Eigen mogelijkheden van kinderen en gezinnen worden met het oog op het stimuleren van zelfstandigheid hierin meegenomen.

Door jeugdhulp en onderwijs op elkaar af te stemmen realiseert de gemeente vroegtijdig een integraal ontwikkelplan dat vroegtijdig kan worden ingezet waardoor de kans op succes vergroot

Dit doen de gemeenten in de Kempen gezamenlijk door op elke school in de Kempen een vaste jeugd- en gezinswerker van CJG+ De Kempen aan te stellen. Daarnaast is regionaal een traject gestart om de jeugdhulp die op scholen voor speciaal onderwijs aangeboden wordt op collectieve wijze aan te kunnen bieden in plaats van per kind. Dit leidt tot minder prikkels in de klas, ontzorging van ouders die jaarlijks opnieuw een beschikking aan moeten vragen en een efficientere inzet van ondersteuning.

Gemeente Bergeijk bestrijdt schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten

Het tegengaan van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten vormt een speerpunt in het regionaal en lokaal onderwijsbeleid. De leerplichtambtenaren nemen meldingen van schoolverzuim snel in behandeling en bestrijden met preventie en aandacht voor achterliggende problematiek schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten. Hierbij wordt samen met kinderen, ouders/verzorgers en/of partners - zoals bijvoorbeeld KempenPlus en Huis naar Werk - naar een oplossing op maat gezocht.

De gemeente draagt zorg voor de mogelijkheid voor inwoners om zich de Nederlandse taal, reken- en digitale vaardigheden eigen te maken om zo hun (arbeids)participatie in de samenleving te bevorderen.

Het DigiTaalhuis is een plek waar volwassenen terecht kunnen om de Nederlandse taal te leren spreken, lezen en schrijven en waar zij hun digitale- en rekenvaardigheden kunnen ontwikkelen en verbeteren.
Daarnaast bevorderen we in het kader van de Wet Inburgering 2021, dat alle inburgeringsplichtigen zo snel mogelijk en volwaardig meedoen aan de Nederlandse samenleving, het liefst via betaald werk. Onder begeleiding van KempenPlus en VluchtelingenWerk Nederland worden verschillende producten ingezet, zoals bijvoorbeeld taalonderwijs, om de (arbeids)participatie van deze doelgroep verder te bevorderen.

Gemeente Bergeijk draagt zorg voor geschikte onderwijshuisvesting

In 2024 is gestart met de planontwikkeling voor de realisatie van nieuwbouw voor de te fuseren basisscholen De Zonnesteen en Prinses Beatrix. In een eerste fase is een gebiedsvisie opgesteld voor het gebied Domineestraat-Kerkstraat-Meester Pankenstraat, waarbinnen het nieuwe kindcentrum een plaats zal krijgen. De planning is gericht op een in gebruikname van het nieuwe kindcentrum bij aanvang van het schooljaar 2026-2027. In 2025 is voorzien in het opstellen van definitieve plannen voor het bouwrijp maken van het nieuwe schoolperceel en het nieuwe gebouw, waarna in het derde kwartaal van 2025 met de daadwerkelijk bouw wordt gestart.

De realiseerbaarheid van de meerjarige investeringen vanuit het Integraal Huisvesting Plan (verder: IHP) over de jaren 2024 t/m 2027 staat onder druk. Er ligt een ambitieuze planning over de uitvoering en bouw van de drie (3) nieuwe scholen over de jaren 2024 t/m 2027. De komende tijd wordt de stand van zaken met betrekking tot het IHP verder geëvalueerd en zal samen met de betrokken partijen de planning worden geactualiseerd.

Gemeentelijk beleid

- Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Bergeijk 2021
- Meerjarenbeleidskader Jeugdhulp in de Kempen (2020-2024)
- Samenwerkingsconvenant Kindcentra Bergeijk (2022)
- Memo afspraken Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) partners Kempengemeenten (2022)
- Integraal huisvestingsplan primair Onderwijs 2022-2037
- Verordening inburgering gemeente Bergeijk (2022)
- Uitvoeringsprogramma Voor- en vroegschoolse educatie 2023-2026 (vve)
- Subsidieregeling peuteropvang en voorschoolse educatie gemeente Bergeijk 2024

Mutaties meerjarenraming 2025-2028 ten opzichte van programmabegroting 2024

Bestaand beleid

BB10 Inburgering (€ 59.000 V oplopend naar € 63.000 V)

De lasten voor inburgering blijken dubbel opgenomen, zowel in de begroting van de gemeente Bergeijk, als in de begroting van KempenPlus. Deze kosten worden verrekend in de afrekening met KempenPlus, en daarom niet op dit budget verantwoord. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 98.965 op dit budget. De resterende middelen (lees: € 2.500) worden ingezet om ELIP klanten te begeleiden. Dit zijn onder de oude wet verstane inburgeringsplichtigen, die de lening bij DUO vrijwel hebben uitgeput, maar hun inburgering nog niet hebben afgerond.

BB33 Leerlingenvervoer (€ 70.000 N)

Vanwege een (beperkte) toename in het aantal ritten, een NEA indexering op de tarieven van de vervoerder, een aantal 'uitschieters' (naar bijvoorbeeld een verder gelegen school) en verdere toename van maatwerktrajecten is extra budget nodig om het leerlingenvervoer uit te voeren.

Nieuw beleid

Op basis van de actuele stand van zaken in de opstelling van plannen voor het nieuwe Kindcentrum-Oost (nieuwbouw voor de te fuseren scholen De Zonnesteen en Prinses Beatrix) kan een nieuwe raming van kosten worden gegeven voor realisatie van dit project.

	Begroting 2025	Begroting 2026	Totaal	
Financiering onderwijsruimte (verordening)	€ 3.000.000	€ 2.110.000	€ 5.110.000	Op grond van raming normvergoedingen.
Financiering kinderopvang (indien gemeente investeert, nog niet vastgesteld)	PM	PM		Totaaleffect op de begroting: neutraal
Bouw- en woonrijp maken schoolperceel (wettelijke taak gemeente)	€ 450.000,00	€ 200.000		Raming 26 juni 2024 op basis van conceptvisie, exclusief verplaatsing kinderboerderij
Verplaatsing kinderboerderij	PM			Kosten afhankelijk van alternatieve plek

Daarbij is van belang te vermelden dat de in deze tabel opgenomen bedragen voor bekostiging van de onderwijsruimte weliswaar zijn gebaseerd op de normvergoeding als opgenomen in de Verordening Voorzieningen huisvesting basisonderwijs Bergeijk. Op basis van de huidige bouwprijzen is te verwachtten dat de nieuwbouw duurder dan de genoemde normbedragen.

Ontwikkelingen en trends

Nieuwkomersonderwijs

Door de toename van niet-Nederlandstalige inwoners en hun gezinnen in onze regio zien we dat de druk op het onderwijs toeneemt: enerzijds op het bieden van de benodigde ondersteuning om de Nederlandse taal eigen te maken en anderzijds op de onderwijshuisvesting. In de regio zijn gemeenten, het bedrijfsleven en onderwijs met elkaar in gesprek hoe hierop te anticiperen.

Wat gaat het kosten?

Taakveld 4: Onderwijs *Bedragen in € 1.000*	Realisatie 2023	Begroting na wijziging 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	1.519	1.835	2.114	2.013	2.498	2.112
Baten	284	389	406	425	425	425
Saldo taakveld excl mutaties reserves	**-1.235**	**-1.446**	**-1.708**	**-1.589**	**-2.073**	**-1.687**
Mutaties reserves storting	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves onttrekking	22	17	17	17	17	17
Saldo taakveld incl mutaties reserves	**-1.213**	**-1.429**	**-1.692**	**-1.572**	**-2.057**	**-1.671**

Beleidsindicatoren

Naam Indicator	Eenheid	Bron	Peiljaar	< 25.000	Bergeijk
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	2023	6,1	6,2
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	2022	21	8
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	Ingrado	2023	1,9%	1,6%

Taakveld 5
Sport, cultuur en recreatie

Portefeuillehouders

Wethouder M. Kuijken

Wethouder S. Luijten

Wethouder M. van Dalen

- Wat willen wij bereiken en wat gaan wij doen?
- Beleid
- Mutaties t.o.v. vorige programmabegroting
- Verbonden partijen
- Ontwikkelingen
- Beleidsindicatoren
- Wat gaat het kosten?

Taakveld 5: Sport, cultuur en recreatie

Wat willen wij bereiken en wat gaan wij doen?

Gemeente Bergeijk stimuleert een aantrekkelijk sportief aanbod voor alle inwoners van Bergeijk, waarbij de burger zelf verantwoordelijk is voor deelname aan activiteiten

Gemeente Bergeijk beschikt over een bruisend verenigingsleven met veel vrijwilligers die zich inzetten voor de plaatselijke verenigingen. Verenigingen hebben een grote bijdrage in de leefbaarheid van de gemeenschap. Het actieve verenigingsleven is Bergeijk veel waard, waardoor de gemeente dit graag in stand wil houden met daarbij aandacht voor (landelijke) trends en ontwikkelingen. In het welzijnssubsidiebeleid en het accommodatiebeleid zijn de maatschappelijke effecten en speerpunten vastgelegd die gemeente Bergeijk wil bereiken.

Het beleid voor verenigingen is daarnaast zo ingericht dat ook nieuwe sporten of vernieuwende culturele initiatieven een plek krijgen in de Bergeijkse kernen.

Gemeente Bergeijk faciliteert en onderhoudt op een verantwoord niveau haar basis(sport)-voorzieningen

Gemeente Bergeijk beschikt over diverse (gemeentelijke) accommodaties die, veelal in overleg met de gebruikers, goed worden onderhouden middels de succesvolle TUOB-systematiek. Daarnaast worden buitensporten voetbal, tennis, padel, korfbal en handbal goed gefaciliteerd en wordt zorggedragen voor een goed onderhoud van de gemeentelijke sporthallen en gemeenschapshuizen.

Gemeente Bergeijk streeft naar een kwalitatief goed, divers en laagdrempelig aanbod van kunst en cultuur voor de inwoners en bezoekers van de gemeente

De gemeente Bergeijk wil voor haar inwoners een gemeente zijn met een aantrekkelijk en stimulerend aanbod van kunst en cultuur, zowel actief als passief. Kunst en cultuur dragen bij aan persoonlijke ontwikkeling, een levendige gemeenschap en een prettig leefklimaat. Gemeente Bergeijk wil daarin haar verantwoordelijkheid nemen en ondersteunt in zowel professionele- als amateurorganisaties op het gebied van kunst en cultuur. Daarnaast is het belangrijk om het Bergeijkse cultureel erfgoed te koesteren. Subsidies hiervoor blijven daarom beschikbaar.

Daarnaast stimuleert en ondersteunt gemeente Bergeijk vernieuwende projecten en initiatieven op het terrein van welzijn, zorg, kunst, cultuur en sport door middel van projectsubsidies. In 2025 is hier wederom budget voor beschikbaar.

De gemeente faciliteert vanuit een ondersteunende rol het sportieve- en culturele verenigingsleven

De rol van de gemeente is faciliterend en ondersteunend. Er is de laatste jaren een robuuste sportieve en culturele basis gelegd. Hierdoor kunnen de inwoners van gemeente Bergeijk profiteren van adequaat toegeruste voorzieningen, instellingen, accommodaties en subsidiemogelijkheden. Daarnaast wordt veel waarde gehecht aan inclusiviteit; iedereen kan op zijn of haar eigen niveau meedoen.

Gemeente Bergeijk heeft aandacht voor talent en biedt hen een podium

Gemeente Bergeijk kent enorm veel talent en is hier erg trots op. Gemeente Bergeijk wil daarom graag het lokale talent jaarlijks eren door ook in 2025 het Sport- en cultuur gala in de Kattendans te laten plaatsvinden. Tijdens deze avond worden de Bergeijkse culturele verenigingen, sportverenigingen, kampioenen en talenten in het zonnetje gezet.

De gemeente faciliteert aantrekkelijke beweeg-, ontmoet-, en speellocaties

In het beleidskader ‘bewegen, ontmoeten en spelen’ is het algemene beleid ten aanzien van de beweeg-, ontmoet- en speellocaties vastgesteld. Gemeente Bergeijk streeft naar aantrekkelijke, inclusieve speelplekken met aanlokkelijke routes voor jong en oud in alle kernen. In 2025 wordt de laatste hand gelegd aan verbindingsroutes in diverse kernen. Ook zal aandacht besteed worden aan plaatsing van informatieborden bij de nieuwe speellocaties.

De gemeente organiseert een integraal aanbod via BErgeijk ACTIVE

Onder de vlag van BErgeijk ACTIVE wordt een integraal aanbod aan sportieve en culturele activiteiten georganiseerd voor de doelgroepen jeugd, ouderen en mensen met een beperking vanuit gezamenlijk gedragen doelen. Hiervoor is door middel van de rijksregeling ‘Brede Regeling Combinatiefuncties 2023-2026’ de beschikking over twee (2) sportcoaches, één (1) cultuurcoach, één (1) jeugdcoach, één (1) medewerker Uniek Sporten, één (1) seniorencoach en één (1) coördinator sport & preventie. Naast dekking uit rijksmiddelen dragen externe partijen ook bij aan de kosten. Ook in 2025 worden diverse activiteiten vanuit BErgeijk ACTIVE georganiseerd. Dit wordt onder andere vormgegeven door het platform ‘Sjors Sportief – Sjors Creatief’. Dankzij dit platform kunnen verenigingen hun vereniging en aanbod promoten, waardoor kinderen met diverse culturele- en sportieve activiteiten in aanraking kunnen komen.

De gemeente inventariseert, beschermt, houdt in stand en deelt haar kennis met betrekking tot haar cultuurhistorisch erfgoed dat zorgt voor uitstraling, karakter en historie
Bergeijk is een gemeente met uitstraling, karakter en historie. Het is een fraaie gemeente, ontstaan uit zes kerkdorpen, gelegen aan de Belgische grens. Uitgestrekte bossen, akkers, weiden en waterplassen kenmerken het landschap. Bergeijk beschikt over prachtig cultuurhistorisch erfgoed. De gemeente faciliteert en ondersteunt daarom ook initiatiefnemers voor de exploitatie en kennisoverdracht van het gemeentelijke culturele erfgoed.

Gemeentelijk beleid

- Uitwerkingsplan BErgeijk – ACTIVE 2018 – 2022
- Algemene Subsidieverordening Bergeijk (2018)
- Welzijnssubsidiebeleid 2019 – 2022
- Subsidiejaarprogramma 2025
- Accommodatiebeleid (2005)
- BORA IV Focus op meerwaarde (2024-2028)
- Erfgoedverordening gemeente Bergeijk (2016)
- Beleidsnota archeologische monumenten (2011)
- Beleidskader Maatschappelijke ondersteuning 2019 – 2022
- Kadernota cultuurhistorie (2009)
- Beleidskader kunst en cultuur (2022-2025)
- Beleidskader samenhang sociaal domein 2015-2019 (2014)
- Beleidskader bewegen, ontmoeten en spelen 2020-2030

Mutaties meerjarenraming 2025-2028 ten opzichte van programmabegroting 2024

Bestaand Beleid

BB14 Minder ureninzet KempenPlus, ophoging budget groen (€ 100.000 N)
KempenPlus kan in het groencontract minder uren leveren dan vooraf verwacht en afgesproken. Contractueel is vastgelegd dat de bouwteampartner (commerciële groenaannemer) het tekort aan ureninzet door KempenPlus opvangt om zo de afgesproken kwaliteit te kunnen borgen. De bouwteampartner heeft wel een contractueel afgesproken hoger tarief dan KempenPlus. Onder andere ziekteverzuim, maar ook de doorstroom van medewerkers naar de reguliere arbeidsmarkt zijn hier debet aan. Doordat het tekort aan ureninzet door KempenPlus opgevangen wordt door de bouwteampartner is er sprake van een structureel nadeel van € 100.000. Gemeente Bergeijk gaat daarom in gesprek met KempenPlus over de verdeling van de uren over de gemeenten of eventuele financiële compensatie van de meerkosten.

BB34 Minder ureninzet Kempenplus, gedeeltelijk terugdraaien ophoging budget groen (€ 50.000 V)
Er is overleg geweest met VeBeGo en Kempenplus (in het kader van het groencontract). En nu blijkt er een rekenfout gemaakt te zijn in het contract, zoals aangegeven bij BB14. Dit resulteert in een voordeel van € 50.000.

BB15 Beheerplan Bossen binnen de bebouwde kom (€ 19.000 N)
We hebben een verouderd beheerplan bossen binnen de bebouwde kom, welke geactualiseerd dient te worden om de bossen op een duurzame manier in stand te houden. Het betreft de actualisatie van alle bossen / bosjes binnen de bebouwde kom van alle kernen. Ook Woonbos Bergeijk en Riethoven worden in de actualisatie meegenomen.

BB17 Seniorencoach en coach uniek sporten (€ 28.000 N, dekking uit stelpost loon- en prijscompensatie € 28.000 V)
Een van de coaches van Bergeijk Active is de seniorencoach. Zij richt zich op de doelgroep 55+ en houdt zich onder andere bezig met het aanbod van beweegactiviteiten voor senioren en het leggen van verbindingen met omliggende partijen op het gebied van senioren. Daarnaast treedt zij op als vraagbaak voor de diverse senioren partijen in onze gemeente teneinde het brede aanbod voor onze senioren blijvend te verstevigen. De seniorencoach is in dienst bij technisch werkgever Oktober. Vanwege de cao-stijgingen en een herwaardering van het functieprofiel, dient de jaarlijkse bijdrage structureel bijgesteld te worden. Een andere coach van Bergeijk Active is de coach Uniek sporten. De coach Uniek sporten is voor inwoners die een beperking of drempel ervaren – in de meest brede zin van het woord – om te gaan bewegen. Dit kan verschillende redenen hebben, denk o.a. aan overgewicht, een verstandelijke- of lichamelijke beperking of niet aangeboren hersenletsel. De coach Uniek sporten is Kempisch aangesteld en werkzaam voor de gemeenten Bergeijk, Eersel, Bladel en Reusel-De Mierden. De coach Uniek sporten is in dienst bij technisch werkgever Oktober. Vanwege de cao-stijgingen en een herwaardering van het functieprofiel dient

de jaarlijkse bijdrage structureel bijgesteld te worden.

BB37 Bijstellen energiekosten gemeentelijke sporthallen en gemeentelijke accommodaties (€ 25.000 N)
Door een prijsstijging van ons energiecontract dienen de budgetten voor de energiekosten van onze sporthallen en onze gemeentelijke accommodaties structureel bijgesteld te worden met respectievelijk € 10.000 en € 15.000. Dit zodat de budgetten aansluiten bij de werkelijke uitgaven.

BB38 Bijstelling programmakosten KempenPlus (€ 8.000 N oplopend naar € 45.000 V)
Op basis van de Marap van KempenPlus worden de programmakosten bijgesteld. Dit zit onder andere in het leefgeld voor vluchtelingen in Oekraïne en de terugbetaling van de TOZO gelden.

Nieuw beleid

NB01 Verbouwing bakkerijmuseum (€ 340.000 netto investering, € 8.500 N afschrijvingslasten vanaf 2026)
We beschikken in Bergeijk over een uniek Bakkerijmuseum wat gemeentelijk eigendom is. In 2023 bestond het Bakkerijmuseum de Grenswachter 50 jaar. Het museum loopt al een aantal jaren tegen een aantal beperkingen aan, wat een verdere groei beperkt:

- Grote groepen kunnen niet ontvangen worden;
- Het museum is slecht rolstoeltoegankelijk.

Door de verbouwing wordt het museum toekomstbestendig en inclusiever, wat ook aan de exploitatie ten goede komt.

De kosten van de verbouwing zijn geraamd op circa € 390.000. Het Bakkerijmuseum wil zelf een bedrag inleggen van € 50.000. Dit samen resulteert in een netto investering van € 340.000 in 2025.

NB03 Onderhoud openbaar gebied bij visvijvers (€ 12.500 N)
De visverenigingen hebben steeds meer moeite om handmatig het riet en boomopslag op de oevers van de hengelvijvers te maaien. Jaarlijks machinaal laten maaien en afvoeren is beter en veiliger. Ca 50% jaarlijks van het areaal is voldoende. Deze werkzaamheden sluiten aan bij beheer van de watergangen.

NB11 Pumptrackbaan (€ 75.000 netto investering, € 7.500 afschrijvingslasten vanaf 2027)
We hebben als gemeente Bergeijk een aanvraag ingediend voor de regiodeal 5e tranche MRE voor het onderdeel leefbaarheid. Hierbij hebben we aangegeven dat we meedoen aan deze co-financieringsaanvraag voor bijvoorbeeld een pumptrackbaan mogelijk te combineren met de fietscrossbaan.

Ontwikkelingen en trends

Onderzoek nieuwe locatie Bibliotheek de Kempen en Visit Bergeijk
Vanaf 2026 heeft Gemeente Bergeijk een zorgplicht ten aanzien van het Bibliotheekwerk. Een verkennend onderzoek heeft plaatsgevonden om te onderzoeken of Bibliotheek de Kempen en Visit Bergeijk kunnen integreren in de Kattendans. We verwachten u spoedig te kunnen informeren omtrent dit proces.

Onderzoek fusie tennisverenigingen WTC en RTH
De tennisverenigingen uit Westerhoven en Riethoven hebben de wens uitgesproken om met elkaar te fuseren. We zijn als gemeente hierover geïnformeerd. Momenteel wordt een fusietraject, onder begeleiding van een expert vanuit de KNLTB, doorlopen. We verwachten in 2025 u te kunnen informeren over het vervolgproces.

Onderzoek integrale visie op binnensport
Gemeente Bergeijk beschikt over diverse binnensportaccommodaties waar vele gebruikers wekelijks gebruik van maken. Denk hierbij o.a. aan verenigingen, onderwijs en particulieren. Gemeente Bergeijk is dan ook voornemens om te komen tot een integrale visie op binnensport. Het doel van deze visie is om te zorgen dat het aanbod van de binnensportaccommodaties optimaal op de toekomstige behoeften van onze gebruikers wordt afgestemd. De nieuwe visie wordt, in overleg met de raad, middels de BOB methode doorlopen. Op 28 november start dit proces met middels beeldvormende raadsinformatieavond.

Wat gaat het kosten?

Taakveld 5: Sport, cultuur en recreatie *Bedragen in € 1.000*	Realisatie 2023	Begroting na wijziging 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	4.847	5.627	5.391	5.375	5.384	5.366
Baten	604	1.220	610	609	609	609
Saldo taakveld excl mutaties reserves	**-4.243**	**-4.407**	**-4.781**	**-4.767**	**-4.776**	**-4.757**
Mutaties reserves storting	86	13	20	20	20	20
Mutaties reserves onttrekking	178	141	141	141	141	141
Saldo taakveld incl mutaties reserves	**-4.151**	**-4.279**	**-4.660**	**-4.646**	**-4.655**	**-4.636**

Beleidsindicatoren

Naam Indicator	Eenheid	Bron	Peiljaar	< 25.000	Bergeijk
Niet-sporters	%	Gezondheidsenquête (CBS, RIVM)	2022	47,9%	45,8%

Portefeuillehouders

Wethouder M. van Dalen

Wethouder S. Luijten

Taakveld 6
Sociaal Domein

- Wat willen wij bereiken en wat gaan wij doen?
- Beleid
- Mutaties t.o.v. vorige programmabegroting
- Verbonden partijen
- Ontwikkelingen
- Beleidsindicatoren
- Wat gaat het kosten?

Taakveld 6: Sociaal domein

Wat willen wij bereiken en wat gaan wij doen?

Een positief opvoed- en opgroeiklimaat waarin jeugdigen zich optimaal kunnen ontwikkelen tot verantwoordelijke en zelfstandige inwoners, die actief deelnemen in de samenleving en zowel sociaal als economisch zelfredzaam zijn

Om dit te bereiken, dient in de basis geïnvesteerd te worden. Bergeijk biedt een rijk programma aan binnen BErgeijk ACTIVE en initiatieven worden voor en door jongeren ondersteund door de jeugdcoach. Daar waar opvoeden en opgroeien niet vanzelf gaat, wordt ondersteuning geboden vanuit CJG+ De Kempen, de uitvoeringsorganisatie voor jeugdhulp. Indien nodig, kan specialistische hulp worden georganiseerd. In 2025 wordt er een nieuw meerjarenbeleidskader jeugdhulp in de Kempen opgesteld. De Hervormingsagenda Jeugdhulp is onderdeel van dit kader.

Gemeente Bergeijk faciliteert en ondersteunt vrijwilligers en mantelzorgers

Gemeente Bergeijk is een hechte gemeente waar binnen de dorpskernen veel inwoners zich actief inzetten voor een ander, hun buurt of voor de gemeenschap. Gemeente Bergeijk waardeert de inzet van deze groep mantelzorgers en vrijwilligers enorm en ondersteunt vrijwilligers zo goed mogelijk door open te staan voor nieuwe initiatieven, zonder dit in kaders te plaatsen middels beleid. Daarnaast worden mantelzorgers ondersteund door het proactief aanbieden van informatie en advies, trainingen, bijeenkomsten et cetera en het faciliteren van mantelzorgondersteuning. Als blijk van waardering wordt ook één (1) keer per jaar iets extra's georganiseerd voor alle mantelzorgers in de gemeente.

Mensen die ondersteuning nodig hebben, worden daarbij geholpen. Daarmee wordt de eigen kracht van mensen en hun omgeving versterkt, waarbij sprake is van een goede balans tussen vrijwillige en professionele ondersteuning

De eigen kracht van inwoners en de sociale infrastructuur binnen de kernen vormen het uitgangspunt voor ondersteuning. Er wordt altijd eerst gekeken naar wat men zelf kan of wat de omgeving kan doen voordat professionele ondersteuning wordt ingezet. Inwoners kunnen dan samen met hun omgeving en de geboden ondersteuning een adequate oplossing vinden voor hun hulpvraag. Hiervoor wordt ingezet op een goede samenwerking met en tussen de maatschappelijke organisaties in het voorliggend veld (onder andere door Platform Informele zorg), met het zorgloket Bergeijk en het verbeteren van de positionering van de dorpsondersteuners. Vanaf 2025 is gemeente Bergeijk voornemens om subsidie te verlenen aan Centrum Eigenweijzer, een nieuwe ontmoetingsplek voor iedereen binnen de Kempen die te maken heeft met kanker.

Verbetering toegang Sociaal Domein

Op basis van een onderzoek is een implementatie richting gegeven. Die wordt in 2025 uitgewerkt tot een uitvoeringsplan en aan de raad voorgelegd.

Gemeente Bergeijk biedt aanvullende en intensieve ondersteuning aan inwoners die dit nodig hebben. Hierbij wordt de hulp aan gezinnen en/of zorgvragers met meerdere problemen gecoördineerd en geregisseerd

Bij sommige inwoners is er sprake van problematiek op meerdere gebieden. Tegelijkertijd is sprake van een complex georganiseerd zorg -en welzijnslandschap. Inwoners worden begeleid, samen met onze partners, naar de best passende zorg. Daarnaast is er (ook niet-vrijwillige) ondersteuning voor inwoners met onbegrepen en verward gedrag en kunnen melders met zorgen over een andere inwoner terecht bij het meldpunt Zorgwekkend Gedrag.

Toekomstverkenning KempenPlus

Participatiebedrijf KempenPlus ondersteunt en begeleidt inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt, waar nodig met een (tijdelijke) inkomensvoorziening en/of met begeleiding richting werk. Door diverse landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen dient het arrangement van KempenPlus, zoals bij de oprichting is vastgesteld, te worden geactualiseerd. Het gaat dan onder meer om een afnemende SW-populatie, de focus op het begeleiden van inwoners naar zo regulier mogelijk werk en om het werken met loonkostensubsidies. Ook spelen er actuele landelijke ontwikkelingen in het kader van de herziening van de Participatiewet en de ambitie om de fysieke infrastructuur voor sociaal werk betaalbaar in stand te houden.

In 2023 is onder begeleiding van BMC het traject 'Toekomstverkenning' gestart. Aan de hand van deze strategische toekomstverkenning worden de taakopdracht, strategische visie, structuur en de financiën van KempenPlus opnieuw gedefinieerd. Het doel van deze toekomstverkenning is om een toekomstbestendige organisatie neer te zetten, die op effectieve en efficiënte wijze uitvoering kan geven aan de taken die deze organisatie toebedeeld zijn. In 2024 is de voorverkenning uitgevoerd, en een plan van aanpak opgesteld voor de uitvoering van het vervolgonderzoek. Het vervolgonderzoek vindt plaats op basis van twee (2) scopes: 1) het huidige takenpakket KempenPlus ongewijzigd laten en het optimaliseren van de organisatie KempenPlus. In scope 2 wordt het huidige takenpakket van KempenPlus aangevuld met Schuldhulpverlening, hetgeen nu belegd is bij de

GRSK. In 2025 wordt uitvoering gegeven aan de uitkomsten van het proces Toekomstverkenning.

Basisbaan

Een basisbaan beoogt duurzaam en betaald werk voor inwoners uit de bijstand, waarvan is gebleken dat de reguliere arbeidsmarkt over een langere periode hen geen kansen biedt. In 2024 wordt georiënteerd of de basisbaan passend is. Er wordt een plan van aanpak geschreven voor de uitvoering van een onderzoek naar de basisbaan. In 2025 wordt uitvoering gegeven aan dit onderzoek naar de basisbaan. Uw raad zal geïnformeerd worden en betrokken worden bij het proces.

Thema armoede en geldzorgen: Versteviging samenwerkingen

Door de energiecrisis en hoge inflatie staat armoede meer dan ooit in de schijnwerpers. Ook in 2025 wordt daarom ingezet op het verstevigen van de samenwerking tussen de verschillende partijen die zich inzetten voor dit thema en inwoners met geldzorgen ondersteunen, waarbij het accent ligt op meer preventief werken en vroegsignalering. Daarnaast wordt er ingezet op het verstevigen van de bekendheid en toegankelijkheid van het stelsel zoals toeslagen en tegemoetkomingen. Dit blijft ook belangrijk in de nieuwe kadernota van 2025-2028.

Gemeentelijk beleid

- Meerjaren Beleidskader Jeugdhulp in de Kempen (2020-2024)
- Kadernota Armoedebestrijding "Koersen op de toekomst" 2021-2024.
- Kadernota minimabeleid (2018-2022)
- Verordening Kwijtschelding Gemeentelijke Belastingen Bergeijk 2023
- Beleidskader Maatschappelijke ondersteuning 2019-2022 (2019)
- Visiedocument gemeenschapshuizen (2022)
- Beleidsregels Schuldhulpverlening 2021
- Beleidskader samenhang sociaal domein 2015-2018 (2014)
- Beleidsregels Maatschappelijke ondersteuning 2024 (2024) PS
- Verordening Jeugdhulp gemeente Bergeijk (2022)
- Verordening Maatschappelijke ondersteuning 2024 (2024) PS
- Verordening Participatiewet deel Inkomen (2014)
- Re-integratieverordening Participatiewet IOAW IOAZ (2023)
- Visienota Participatiewet van de vier Kempengemeenten 2015-2018 (2015)
- Bestuursopdracht Uitvoering Participatiewet in de Kempen (2016)

Mutaties meerjarenraming 2025-2028 ten opzichte van programmabegroting 2024

Bestaand beleid

BB11 Tarieven landelijke Gecertificeerde Instellingen (verder: 'GI's') (€ 50.000 N, dekking uit stelpost loon- en prijs € 50.000 V)

In de regio Zuidoost Brabant bestaat er samenwerking tussen 21 gemeenten (21voordeJeugd) als het gaat om de contractering van JBJR (deze samenwerking is vastgelegd in de DVO21). In de afgelopen periode zijn afspraken gemaakt over de uitwerking van de handreiking voor onze regio, in samenwerking met de vier (4) andere regio's en de bijbehorende GI's. Op basis van deze handreiking zijn de tarieven voor de GI's bijgesteld om de jeugdzorg naar de toekomst toe te borgen.

BB12 Ophoging uren dorpsondersteuners (€ 78.000 N)

Vanuit het Integraal Zorgakkoord (verder: 'IZA') heeft de gemeente de opdracht de samenwerking tussen het sociaal domein, de eerstelijnszorg en de zorg te verbeteren. Met het ophogen van de uren inzet dorpsondersteuning ontstaat er meer ruimte om voor te sorteren op de te leggen verbinding en het verbeteren van samenwerking tussen het sociaal domein, eerstelijnszorg en zorg. De dorpsondersteuners verrichten in onze gemeente binnen deze samenwerking een belangrijke rol en we willen deze daarom steviger positioneren. Het aantal uur van de dorpsondersteuners is incidenteel verhoogd in 2024. We verwachten dat het aantal uur van de dorpsondersteuners in de periode 2025-2028 structureel verhoogd dient te worden. Via een aparte informatieavond wordt de raad geïnformeerd over de evaluatie.

BB13 Regionale opvang statushouders (€ 15.000 N aflopend naar € 11.000 N)

Als gevolg van de continue vluchtelingeninstroom is in 2023 met de 21 regiogemeenten afgesproken tot 1 augustus 2026 150 statushouders tijdelijk te huisvesten in de Buitenjan te Veldhoven, in afwachting van beschikbare woningen in de desbetreffende woongemeente. Door het wegvallen van een landelijke subsidie bij de regiegemeente Veldhoven wordt aan de deelnemende gemeenten gevraagd om dit op te vangen. Hierdoor dient er voor de jaarschijven 2025 € 15.106 en 2026 € 11.145 te worden bijgeraamd.

BB20 Bijstelling MD (€ 250.000 N aflopend naar € 246.000 N, dekking uit stelpost loon- en prijs € 125.000 V aflopend naar € 123.000 V)

Woningaanpassingen
Doordat inwoners steeds meer en langer zelfstandig blijven wonen, zien wij een groei in het aantal woningaanpassingen/trapliften.

Collectieve vervoersvoorziening PS/MvD
De bijraming voor Taxbus is nodig om meerdere redenen. De volumes zijn nog steeds lager dan geraamd, waardoor het tarief per kilometer hoger is. Daarnaast heeft er in 2023 een indexering op de tarieven plaatsgevonden.
Tot slot, door de invoering van ANWB Automaatje wordt er minder gebruik gemaakt van Taxbus, maar dit effect is kleiner dan verwacht door verschillende redenen. Zo zien we onder andere dat ANWB Automaatje in een andere vervoersbehoefte voorziet dan Taxbus.

Hulp bij het huishouden
Per 1 maart 2024 zijn de nieuwe tarieven vastgesteld voor gecontracteerde aanbieders, hetgeen neerkomt op een verhoging van 10%. Daarnaast is er rekening gehouden met een beperkte groei.

Wmo begeleiding
Per 1 april 2022 is er een nieuwe wijze van financiering ingegaan (P*Q), wat inhoudt dat er per uur gedeclareerd wordt (in plaats van resultaatgerichte bekostiging). Vanwege deze andere wijze van financiering voor WMO Begeleiding zijn de lasten lager dan de gestelde begroting.

Jeugdzorg
Door toename van het aantal cliënten en een toename van een aantal langdurige trajecten is het noodzakelijk om een fors bedrag structureel bij te ramen. Aangezien we de begroting jeugdhulp specifiek op deelproducten moeten verantwoorden vinden er op onderdelen grote verschuivingen plaats

Bedragen x € 1.000 (+ = voordeel, -/- = nadeel)	2025	2026	2027	2028
WMO maatwerkvoorzieningen	-15	-15	-15	-15
WMO collectief vervoer	-25	-25	-26	-26
WMO hulp bij het huishouden	-115	-115	-115	-115
WMO begeleiding	260	260	260	260
Jeugdhulp begeleiding - behandeling - dagbesteding - zonder verblijf	-300	-300	-300	-300
Jeugdhulp pleegzorg - gezinsgericht - met verblijf	-25	-25	-25	-25
Jeugdhulp GGZ - crisis - LTA - gesloten plaatsing	-30	-30	-30	-30
Participatie Inkomensregeling	0	5	5	5
Totaal (afgerond)	**-250**	**-245**	**-246**	**-246**
Dekking stelpost loon-prijs	**125**	**123**	**123**	**123**
Per saldo bij te stellen	**-125**	**-122**	**-123**	**-123**

BB21 Bijstelling programmakosten KempenPlus (€ 145.800 N aflopend naar € 141.800 N)

Participatiewet BUIG
De hogere lasten worden veroorzaakt door verschillende factoren. Ten eerste is er een verwachte toename van het aantal uitkeringsgerechtigden, bijvoorbeeld door een verwachte toename van statushouders. Daarnaast speelt een verwachte toename in het gebruik van LKS (Loonkostensubsidie) en/of een beschutte werk indicatie een rol. Deze maatregelen zijn bedoeld om mensen met een arbeidsbeperking te ondersteunen bij het vinden en behouden van werk. Hoewel ze positieve effecten hebben, brengen ze ook extra kosten met zich mee.

Bijzondere bijstand
Per 1 januari 2024 wordt de bijzondere bijstand uitgevoerd door KempenPlus. De nieuwe beleidsregels Bijzondere Bijstand zijn door alle vijf colleges vastgesteld en per 1 maart 2024 ingegaan. De belangrijkste wijzigingen betreffen het herschrijven en leesbaar maken van de regeling, de hoogte van de bijdrage inrichtingskosten en de vergoeding van reiskosten voor deelname aan verplichte inburgeringsactiviteiten. De financiële consequenties van de nieuwe beleidsregels zijn naar verwachting beperkt.

TOZO (Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers)-leningen
De afwikkeling van TOZO-leningen loopt over een periode van 6 jaren. Dus een lening die verstrekt is in 2022 is in 2028 afgelost. Afwikkeling TOZO betreft terugbetalingen van verstrekte leningen en terugvordering van ten onrechte verstrekte TOZO-uitkeringen.

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
			Bedragen x € 1.000	
Participatiewet BUIG	-147	-147	-147	-147
Re-integratie	15	15	15	15
Bijzondere bijstand	-27	-25	-23	-23
Tozo-leningen	10	10	10	10
Bijzonder onderzoek	3	3	3	3
Bijstelling Kempenplus	**-146**	**-144**	**-142**	**-142**

BB25 Structurele impuls gemeenschapshuizen (€ 87.000 N, dekking uit stelpost loon- en prijscompensatie € 0 oplopend naar € 87.000 V)
Onze gemeenschapshuizen vormen een spilfunctie binnen onze kernen. Gemeenschapshuizen bieden een plaats aan het lokale verenigingsleven en vormen een belangrijke plek waar mensen samenkomen, elkaar ontmoeten en waar (inloop) activiteiten plaatsvinden. Onze gemeenschapshuizen zijn allemaal sterk afhankelijk van de beheerdersfunctie. De besturen van de gemeenschapshuizen hebben bij ons gezamenlijk hun zorgen geuit over de begroting 2025 en verder. Alle gemeenschapshuizen hebben de afgelopen periode te maken gekregen met gestegen personeelskosten door diverse CAO verhogingen. Uit een analyse blijkt dat de begrotingen van onze gemeenschapshuizen hierdoor in disbalans zijn. Dit heeft te maken met het feit dat gemeenschapshuizen aan de inkomstenzijde weinig extra's kunnen realiseren vanwege het feit dat de inkomsten bestaan uit omzet van horeca en verhuur ruimten. De inkomstenkant is de laatste jaren stabiel gebleven. De uitgavenkant is – buiten de invloedsfeer van de besturen om – vanwege de CAO stijging fors gestegen. We stellen voor om de subsidie van onze 6 gemeenschapshuizen structureel te verhogen met € 87.000, dit betreft een verhoging van € 14.500 per gemeenschapshuis. Hierdoor bereiken we dat de gemeenschapshuizen niet negatief gaan begroten. Daarnaast stellen we voor om de aangepaste subsidie vanaf 2026 jaarlijks te indexeren.

BB26 Bijdrage inventaris en bijdrage huisvestingslasten Kattendans (€ 29.300 N)
In het visiedocument gemeenschapshuizen zijn afspraken gemaakt hoe we omgaan met onze gemeenschapshuizen. Vastgesteld is dat onze gemeenschapshuizen een jaarlijkse bijdrage ontvangen voor inventaris en een jaarlijkse bijdrage ontvangen als compensatie voor de huisvestingslasten. Het gemeenschapsdeel van de Kattendans is tot op dit moment niet meegenomen in deze beleidslijn. We stellen voor om dit te uniformeren en het gemeenschapshuis de Kattendans ook een jaarlijkse bijdrage te verstrekken voor inventaris en huisvestingslasten voor het deel van het gemeenschapshuis. Op deze manier wordt het gemeenschapshuis gelijk behandeld met de overige Bergeijkse gemeenschapshuizen. Onderzocht is welk deel van de accommodatie van de Kattendans toegerekend kan worden aan de functie gemeenschapshuis en welk deel toegerekend kan worden aan de functie theater. Uit onderzoek blijkt dat de gemeenschapshuisfunctie 41% van de accommodatie inneemt en dat de theaterfunctie 59% van de accommodatie inneemt.

Voor het berekenen van de jaarlijkse bijdrage inventaris hanteren we de vastgestelde taxatiewaarde van de inventaris van het deel gemeenschapshuis. De taxatiewaarde van de inventaris van het gemeenschapshuis is vastgesteld op € 213.600. De vastgestelde afschrijftermijn bij onze gemeenschapshuizen is 15 jaar. Voorgesteld wordt om vanaf 2024 een jaarlijkse bijdrage beschikbaar te stellen van € 14.200 als bijdrage voor de inventaris voor het deel gemeenschapshuis Kattendans. Dit bedrag dient jaarlijks in een fonds gestort te worden en alleen aangewend te worden bij toekomstige vervangingen inventaris.

Voor het berekenen van de jaarlijkse bijdrage huisvestingslasten ontvangt de Kattendans een bedrag wat gebaseerd is op de verbruikskosten energie. Als peiljaar hebben we de verbruikskosten van tijdvak 2023 genomen. We stellen voor om vanaf 2024 een jaarlijkse bijdrage beschikbaar te stellen van € 15.100 als compensatie voor de verbruik kosten energie voor het deel gemeenschapshuis Kattendans. Dit betreft een vergoeding van het deel gemeenschapshuis, zijnde 41% van de totale accommodatie.

BB35 Bijstelling subsidieparagraaf (€ 23.100 N)
Op basis van de nieuwe aanvragen voor subsidies worden de geraamde subsidies bijgesteld. Omdat de stelpost loon- en prijscompensatie volledig benut is voor het jaar 2025, wordt dit gedekt uit het saldo.

BB41 Onderzoek naar voorzieningenplan Riethoven (€ 55.000 N)
Bij de raadsbehandeling van de perspectievennota is een motie aangenomen over de uitwerking van een voorzieningenplan inclusief huisvesting basisschool St. Willibrordus. De beschikbare ambtelijke capaciteit die zich bezig houdt met deze vraagstukken, is op dit moment volledig ingezet op lopende dossiers. Doorschuiven van deze dossiers is geen optie, waardoor wordt voorgesteld het onderzoek uit te laten voeren door een

externe partij. Hiervoor wordt een budget opgenomen van € 55.000.

BB42 Verbetering toegang sociaal domein (PM)
In het raadsvoorstel 'Beoordelingskader Verbetering Sociaal Domein' van 18 april 2024 heeft u kaders gesteld aan het onderzoek naar en proces van verbetering toegang. Middels een apart raadsvoorstel wordt u als raad in staat gesteld een keuze te maken over het vervolg.

Nieuw beleid
Niet van toepassing.

Ontwikkelingen en trends

Beschermd Wonen
Gemeente Bergeijk vanuit de WMO verantwoordelijk voor begeleiding en ondersteuning voor mensen met een psychische kwetsbaarheid. Hieronder valt ook Beschermd Wonen. Momenteel is Eindhoven als centrumgemeente (financieel) verantwoordelijk voor het organiseren van beschermd wonen voor de gehele regio. Het Rijk is voornemens dit te decentraliseren, waarbij inwoners met een psychische kwetsbaarheid zoveel mogelijk onderdeel uitmaken van de samenleving. Echter is deze transitie al meerdere malen uitgesteld en wordt de besluitvorming van het Rijk hieromtrent afgewacht.

Inkomensafhankelijke bijdrage wmo
Om de houdbaarheid van de Wmo te verbeteren, heeft het kabinet besloten om voor alle Wmo-voorzieningen waar nu het abonnementstarief voor geldt, een inkomensafhankelijke eigen bijdrage in te voeren. Op dit moment betaalt elke cliënt het abonnementstarief (€20,60 per maand, ongeacht het inkomen). Met de invoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage wordt de hoogte van de eigen bijdrage bij alle maatwerkvoorzieningen afhankelijk van het inkomen. Deze wijziging gaat vooralsnog in per 1 januari 2026. Hoe dit er precies uit gaat zien wordt momenteel door het Rijk uitgewerkt.

Verbonden partijen

- Gemeenschappelijke Regeling KempenPlus

Wat gaat het kosten?

Taakveld 6: Sociaal Domein *Bedragen in € 1.000*	Realisatie 2023	Begroting na wijziging 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	20.304	20.924	21.132	21.091	21.067	21.028
Baten	3.131	3.018	2.794	2.973	2.973	2.973
Saldo taakveld excl mutaties reserves	**-17.173**	**-17.906**	**-18.339**	**-18.118**	**-18.095**	**-18.055**
Mutaties reserves storting	0	-265	0	0	0	0
Mutaties reserves onttrekking	9	-242	22	22	22	22
Saldo taakveld incl mutaties reserves	**-17.164**	**-17.884**	**-18.316**	**-18.096**	**-18.073**	**-18.033**

Beleidsindicatoren

Naam Indicator	Eenheid	Bron	Peiljaar	< 25.000	Bergeijk
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	LISA	2023	708,1	729,7
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	2022	1,0%	1,0%
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	2022	3,0%	3,0%
Netto arbeidsparticipatie	% netto arbeidsparticipatie	CBS	2023	73,7%	74,4%
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	2022	1,0%	1,0%
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	2023	173,7	95,1
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	CBS	2023	146,7	134,4
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	2023	12,5%	10,7%
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	2023	n.b.	0,5%
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS		n.b.	n.b.
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	GMSD	2023	653	630

Taakveld 7
Volksgezondheid en milieu

Portefeuillehouders

Wethouder M. van Dalen

Wethouder M. Kuijken

Wethouder S. Luijten

Wat willen wij bereiken en wat gaan wij doen?

Beleid

Mutaties t.o.v. vorige programmabegroting

Verbonden partijen

Ontwikkelingen

Beleidsindicatoren

Wat gaat het kosten?

Taakveld 7: Volksgezondheid en milieu

Wat willen wij bereiken en wat gaan wij doen?

Bergeijk zet zich in voor de gezondheid van haar inwoners waarbij preventie, gezondheidsbescherming, het verminderen van gezondheidsverschillen en een interactieve en integrale aanpak centraal staan.

Gezondheidsbeleid

Op basis van de Wet publieke gezondheid (Wpg) stelt uw raad iedere vier jaar een Nota Gemeentelijk Gezondheidsbeleid vast. In 2021 is het Lokaal Gezondheidsbeleid 2021-2025 door uw raad vastgesteld. Hierin wordt het, voor gemeenten verplichte, preventieve gezondheidsbeleid uitgewerkt voor de gemeente Bergeijk. Het Lokaal Gezondheidsbeleid vormt de kapstok waaraan verschillende activiteiten op het gebied van preventie worden opgehangen. Deze richten zich op diverse doelgroepen, waarbij verschillende (lokale) samenwerkingspartners betrokken zijn. De belangrijkste lopende projecten op het gebied van preventie & gezondheid zijn:

Integraal Zorg Akkoord (IZA)- Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

Vanaf 2024 wordt het Kempisch Preventieakkoord geïntegreerd in het plan van aanpak voor de Brede SPUK-regeling. De Brede SPUK-regeling is voor alle gemeenten in werking gesteld om diverse afspraken uit het Hoofdlijnen Sportakkoord II, het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Preventieakkoord te kunnen uitvoeren. In 2025 gaan de diverse ketenaanpakken vorm krijgen:

- Valpreventie;
- Kind naar gezond gewicht;
- Welzijn op recept;
- Kansrijke start;
- Overgewicht en obesitas (GLI).

#Kempenbranie

#Kempenbranie is een project dat zich op weerbaarheid en kwetsbaarheid van onze jongeren richt. Bergeijk blijft hierin investeren om zo samen met onze partners, zoals o.a. de VO scholen, de GGD en Novadic Kentron het normaliseren van drugsgebruik tegen te gaan. Zo draagt het programma Join Us als onderdeel van Kempenbranie bijvoorbeeld bij aan het welbevinden van jongeren van 12-25 jaar door eenzaamheid aan te pakken.

Regioproject 'Skip die trip'

Het regioproject 'SKIP' beoogt op basis van feitelijke cijfers drugsgebruik onder jongvolwassenen te de-normaliseren. Na een periode van organiseren, monitoren en analyseren is het project inmiddels op het punt gekomen dat er daadwerkelijk interventies zijn gelanceerd, zoals de leidraad Drugs & Evenementen en een communicatiecampagne festivalpubliek.

Hiernaast lopen de projecten Eén tegen eenzaamheid, Kansrijke start, Centering Pregnancy, Nu Niet Zwanger en Goedkoop gezonde voeding in 2025 door.

Verbetering van het milieu en een schone, veilige en gezonde leefomgeving

Bodem

Met de komst van de Omgevingswet vindt er een bevoegdheidsverschuiving plaats van provincie naar gemeenten. Veel bodemtaken blijven of zijn al basistaken. Dit betekent dat de ODZOB de gemeente hierover moet adviseren. De besluitvorming hierover ligt bij de gemeente.
Tot nu toe zijn er voor de nieuwe bevoegdheden geen toezeggingen met betrekking tot financiële compensatie vanuit de provincie of het Rijk. Omdat het per 1 januari 2024 mogelijk werd om leges te gaan heffen voor besluiten op milieubelastende activiteiten hebben wij dit in onze legesverordening opgenomen

Regionaal Meetnet – Luchtkwaliteit & Geluid

Samen met een groot aantal gemeenten uit Zuid-Oost Brabant heeft Bergeijk zich aangesloten bij het Regionaal Meetnet Luchtkwaliteit. Met het Regionaal Meetnet wordt in onze regio in eerste instantie gestart met het meten van de luchtkwaliteit. Het Regionaal Meetnet heeft als doel opgedane kennis uiteindelijk in te zetten voor het opstellen van beleid voor een gezondere samenleving. Voor het Regionaal Meetnet Luchtkwaliteit meten circa 50 kasten 'real-time' onder andere stikstofdioxide en fijnstof. De focus ligt hierbij op het stedelijk gebied, het gebied rond de luchthaven en ook het buitengebied van de regio. Er is één meetkast in Bergeijk aan de Dorpsstraat in Riethoven geplaatst. Via de website van het RIVM[1] wordt alle data gepubliceerd. Door middel van nieuwsbrieven wordt de gemeente door de Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant vier maal per jaar geïnformeerd over de laatste ontwikkelingen op het gebied van luchtkwaliteit en geluidniveaus in de leefomgeving van Zuidoost-Brabant.

Transitie duurzame veehouderij

De provincie Noord-Brabant werkt al jaren aan het versnellen van verduurzaming en innovatie in de veehouderij. Emissiearme stallen moeten leiden tot minder stikstofuitstoot. Uit uitspraken van de Raad van State en onderzoeksrapporten volgt dat onzeker is of emissiearme stallen doen wat zij beloven. Er is veel onduidelijkheid omtrent dit

[1] https://samenmeten.rivm.nl

onderwerp, hetgeen invloed heeft op de vergunningverlening aan agrarische bedrijven.

Landelijke regeling landelijk gebied
Landelijke regelingen landelijk gebied.
Om de stikstofuitstoot vanuit de veehouderij te verlagen zijn er de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv), de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties met piekbelasting (Lbv-plus) en de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties kleinere sectoren. Voor agrariërs die willen bijdragen aan het verminderen van stikstofneerslag op overbelaste Natura 2000-gebieden zijn er de Subsidiemodules brongerichte verduurzaming stal- en managementmaatregelen (Sbv) en de Landelijke verplaatsingsregeling veehouderijen met piekbelasting (Lvvp). Bij de diverse regelingen heeft de gemeente onder andere een rol bij het intrekken of wijzigen van vergunningen en het ruimtelijk vastleggen van het wijzigen van activiteiten.

Geluidsanering woningen gemeente Bergeijk;
Doel van het geluidsaneringsproject is geluidwerende gevelmaatregelen te treffen om overlast van verkeersgeluiden in woningen tegen te gaan. De ODZOB voert dit project voor de gemeente uit. De advieskosten van de ODZOB worden uit ontvangen subsidie betaald. Vanwege de grootte van het project is het opgeknipt in drie (3) deelprojecten. Voor het eerste deelproject is het saneringsprogramma gereed. Uit dit programma komt naar voren dat woningen in aanmerking komen voor een onderzoek naar eventuele geluidwerende gevelmaatregelen. Eigenaren van woningen die in aanmerking komen voor deze geluidwerende gevelmaatregelen zijn uitgenodigd om deel te nemen aan dit project. De aanmelders die meedoen op vrijwillige basis, zijn in de zomer 2023 door de ODZOB voor een woninginventarisatie bezocht. De kosten voor het aanbrengen van geluidwerende gevelmaatregelen zijn volledig gesubsidieerd, tenzij er sprake is van achterstallig onderhoud aan de woning. Dit deelproject is naar verwachting in 2025 afgerond. Deelproject 2 zal opgestart worden als deelproject 1 gereed is.

Geluidsoverlast vliegtuigen Eindhoven Airport – Klankbordgroep Riethoven/Walik
Een aantal bezorgde inwoners heeft zich in het verleden gemeld betreffende de geluidsoverlast van vertrekkend- en aankomend vliegverkeer vanuit Eindhoven Airport voor inwoners van, met name, Riethoven en Walik. Bergeijk blijft in 2025 de zoektocht naar oplossingen voortzetten en blijft daarbij in nauw contact met alle betrokkenen door middel van het Luchthaven Eindhoven Overleg (verder: ‘LEO’) en met de specialistische bedrijven die onderzoek doen de geluidsoverlast (NLR/Eindhoven Airport). Vanuit het hierboven genoemde Regionaal Meetnet is er de intentie om hier in de toekomst ook de module ‘Geluid’ aan toe te voegen, hetgeen zou kunnen helpen met de metingen. Door de samenwerking in de stuurgroep blijft Bergeijk in contact met inwoners en blijft informatie gedeeld.

Grondstoffen
- De Kempengemeenten willen meer grondstoffen uit hun afval gaan halen. Hiervoor hebben de gemeenteraden van de vijf Kempengemeenten in 2019 de Kadernota Grondstoffen vastgesteld. Hierin staan de doelstellingen en de koers van de samenwerkende Kempengemeenten wanneer het gaat om afval, of liever gezegd, om grondstoffen.
- Bergeijk blijft de koers varen van de gestelde kaders in deze nota. Het percentage aangeboden restafval wordt nog verder teruggebracht en getracht wordt nog meer bruikbare grondstoffen uit het afval te halen.
- Bergeijk faciliteert haar inwoners het afval zo goed mogelijk te scheiden. Veel afvalstromen kunnen gescheiden worden aangeboden. Aan huis wordt restafval, GFT-, PMD en papier opgehaald. In de kernen staan kleding-, glas- en luiercontainers. In veel winkels kan men batterijen en kleine elektronische apparaten kwijt. Bij de kringloopwinkel in Bergeijk zijn afgedankte spullen welkom die een tweede leven verdienen.
- Naast alle faciliteiten op het gebied van afvalinzameling kunnen inwoners ook vier dagen per week hun afval inleveren bij de milieustraat.
- Iedere 4 weken staat het mobiel scheidingsstation in de kernen Luyksgestel, Westerhoven, Riethoven en Bergeijk. En om de 8 weken in de kernen Weebosch en ’t Loo. Hierdoor is het voor inwoners mogelijk om kleine hoeveelheden herbruikbaar of te recyclen materiaal inleveren in de buurt.
- Afvaldumpingen zijn een doorn in het oog. Bergeijk zet zich daarom in om dit te voorkomen en hierop te handhaven.

Zwerfafval
Inwoners helpen graag mee hun leefomgeving schoon te houden. In 2023 is de Single-Use Plastic (SUP-richtlijn) in werking getreden: Producenten zijn verantwoordelijk voor het vergoeden van kosten voor opruimen, transport en verwerking van plastic producten in het zwerfafval. Voor de kosten die gemeenten maken krijgt ze een SUP-vergoeding, welke achteraf wordt uitgekeerd. Met deze vergoeding ondersteunen wij de zwerfafvalpakkers.

Programmaplan duurzaamheid en klimaat (inclusief uitvoeringsprogramma) BErgeijkENERGY
Bergeijk streeft ernaar om in 2030 energieneutraal te zijn. De gemeente zet zich in voor het realiseren van haar deel in het RES-bod voor 2030: Grootschalige opwekking en het reduceren van de CO2-uitstoot door besparing en verduurzaming van energieverbruik.

In het Programmaplan BErgeijkENERGY is deze ambitie vertaald in concrete projecten op het gebied van energiebesparing en opwekking duurzame energie. Hierbij is draagvlak en participatie van bewoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties belangrijk. Iedere twee jaar wordt het uitvoeringsprogramma aangepast op basis van de ervaringen van afgelopen jaren en ontwikkelingen die er ontegenzeggelijk gaan plaatsvinden op het gebied van de energietransitie. Bergeijk staat daarbij open voor de inzet van nieuwe technologieën. In het najaar van 2024 wordt het 'Uitvoeringsprogramma 2025-2026' aan uw raad voorgelegd. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Klimaat en duurzaamheid.

Vereniging Kempen
KempenEnergie is een vereniging die zich in de vijf Kempengemeenten (Bergeijk, Bladel, Eersel, Oirschot en Reusel de Mierden) inzet voor de energietransitie. Voor de gemeente Bergeijk zijn zij de partner met kennis in onze communicatie richting inwoners. Via allerlei kanalen bieden ze waardevolle informatie aan, aan onze inwoners over het verduurzamen van de woning.

We kennen de Vereniging KempenEnergie een jaarlijkse subsidie toe voor hun inzet in onze gemeente. De subsidie zal in 2025 €6.000 bedragen.

Klimaatadaptatie
In 2021 heeft Bergeijk klimaatbestendig handelen verankerd in beleid en uitvoering door het vaststellen van de klimaatadaptatiestrategie met de uitvoeringsagenda. Het doel is een klimaatbestendige inrichting van Bergeijk in 2050. De komende jaren zal Bergeijk integraal en samen er aan werken om de klimaatadaptatie breed te verankeren in het gemeentelijke beleid. Communicatie en het meenemen van de Bergeijkse inwoners speelt daarbij een grote rol. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Klimaat en duurzaamheid.

Gemeentelijk beleid

- Milieuvisie Bergeijk 2020-2029 (2019)
- Programmaplan BEergeijkENERGY (2018)
- Kadernota Grondstoffen (2019)
- Verbreed GRP Bergeijk 2025-2029
- Strategienota: van afval naar grondstof in 2020 (2013)
- Uitvoeringsprogramma Van afval naar grondstof in 2020 (2015)
- Lokaal gezondheidsbeleid 2021-2025 (2021)
- Bodemkwaliteitskaart 2022-2027
- Nota bodembeheer 2022-2032
- Klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda gemeente Bergeijk (2021)

Mutaties meerjarenraming 2025-2028 ten opzichte van programmabegroting 2024

Bestaand beleid

BB19 Focus Herinrichting Bernhardstraat (€ 165.000 lagere netto investering door subsidie, € 2.750 lagere afschrijvingslasten vanaf 2027)
Gemeenten, provincies en waterschappen kunnen gebruikmaken van de Impulsregeling Klimaatadaptatie van het Rijk. De rijksbijdrage is aangevraagd en toegekend via het Klimaatportaal Zuid-oost-Brabant.
Met de inzet van de Impulsgelden kunnen we naast het aanleggen van een infiltratieriool bij de herinrichting Bernhardstraat e.o. tevens versneld een hemelwaterberging creëren tussen stedelijk gebied en beekdal. Het helofytenfilter aan de Borkelsedijk die nu dienstdoet als overstort van het vuilwaterriool bij hevige regenval zal worden omgevormd tot natuurlijke bovengrondse wateropslag. De benodigde maatregelen en werkzaamheden dienen verder uitgewerkt te worden waarbij de uitvoeringskosten dan in beeld komen. Mochten de middelen van het Rijk niet afdoende zijn, zullen we ook een beroep gaan doen op de stimuleringsbijdrage gemeentelijke uitvoeringsagenda's Klimaatadaptatie van Waterschap de Dommel. Hierover informeren we u als raad zodra we daar inzicht in hebben.

BB36 Bijstelling afvalstoffenheffing (€ 236.100 V)
Bij de berekening voor de afvalstoffenheffing voor 2025 zijn alle uitgaven geactualiseerd. Hierbij is ook een andere toerekening van kosten gehanteerd ten opzichte van voorgaande jaren. Dit resulteert in een hogere extracomptabele kostentoerekening ten opzichte van voorgaande jaren. Deze hogere toerekening leidt tot een voordeel

voor het begrotingssaldo. Maar leidt ook tot hogere tarieven bij de afvalstoffenheffing.

BB40 VGRP 2025 – 2029 (€ 57.100 N oplopend naar € 337.800 V)
In september heeft de raad het vernieuwde VGRP aangenomen. De hiermee samenhangende begrotingswijziging is verwerkt in de programmabegroting 2025 – 2028. De doorbelasting van interne kosten (personeel) zorgt meerjarig voor een stijging van het tarief. Omdat deze interne kosten (personeel) op een andere wijze al zijn gedekt, komt het voordeel van het VGRP ten gunste van het begrotingssaldo. Daarnaast wijkt 2025 af door een voordeel op de rentecomponent, wat leidt tot een aanpassing in de storting aan de voorziening. Voor de exploitatie is dit een nadelig effect. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen is een nadere toelichting gegeven.

Nieuw beleid

NB10 Project Storm (€ 10.300 N, dekking uit Brede SPUK € 10.300 V)
In 2024 starten we in de regio in samenwerking met het voortgezet onderwijs, de GGD en GGzE met het programma STORM. Het doel is de mentale gezondheid van jongeren te verbeteren en depressie en suïcide voorkomen. Na twee jaar wordt het programma geëvalueerd. De kosten van het programma bedragen voor de jaren 2024 en 2025 voor de gemeente Bergeijk € 10.300. Deze kosten worden gedekt uit de Brede SPUK.

Wat gaat het kosten?

Taakveld 7: Volksgezondheid en milieu *Bedragen in € 1.000*	Realisatie 2023	Begroting na wijziging 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	5.663	6.556	5.961	5.715	5.705	5.737
Baten	3.897	4.875	5.065	4.990	5.161	5.204
Saldo taakveld excl mutaties reserves	**-1.766**	**-1.681**	**-896**	**-726**	**-544**	**-534**
Mutaties reserves storting	465	-358	0	0	0	0
Mutaties reserves onttrekking	422	578	0	0	0	0
Saldo taakveld incl mutaties reserves	**-1.809**	**-745**	**-896**	**-726**	**-544**	**-534**

Beleidsindicatoren

Naam Indicator	Eenheid	Bron	Peiljaar	< 25.000	Bergeijk
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS	2022	108	44
Hernieuwbare elektriciteit	%	RWS	2022	n.b.	33,4%

Portefeuillehouders

Taakveld 8 Volkshuisvesting, ruimte-lijke ordening en stedelijke vernieuwing

Wethouder M. Kuijken

Wethouder S. Luijten

- Wat willen wij bereiken en wat gaan wij doen?
- Beleid
- Mutaties t.o.v. vorige programmabegroting
- Verbonden partijen
- Ontwikkelingen
- Beleidsindicatoren
- Wat gaat het kosten?

Taakveld 8: Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Wat willen wij bereiken en wat gaan wij doen?

Voorzien in de woonbehoefte van specifieke doelgroepen starters, senioren en zorgbehoevenden en arbeidsmigranten, onder andere door realisatie van voldoende woningen

In de Provinciale prognose woningbehoefte en bevolkingsontwikkeling (2020) wordt de ontwikkeling van de bevolking tot 2040 in beeld gebracht
Als gemeente staat Bergeijk samen met de regio aan de vooravond om invulling te geven aan een duurzame schaalsprong. De werkgelegenheid groeit, waardoor een stijgende behoefte ontstaat aan nog meer woningen en voorzieningen, en tevens neemt ook de druk op het mobiliteitsnetwerk toe. In de gemeentelijke Omgevingsvisie wordt daarom uitgegaan van een woonbehoefte van 1000 woningen voor de komende 10 jaar. Dat zijn er 400 meer dan de 600 die in de provinciale prognose zijn opgenomen.

De schaalsprong vraagt om samenwerking in de regio. Op het niveau van de 21 regiogemeenten zijn in 2023 de ontwikkelprincipes vastgesteld. Eén belangrijk principe is dat in de gehele regio "*Op systeemniveau een netwerk van knopen en hubs (met gelaagdheid in plaatswaarde en/of mobiliteitswaarde) onderzocht wordt*". Dit betekent onder andere dat woningen en bedrijven geconcentreerd worden op bestaande of nieuwe locaties die goed bereikbaar zijn. Dit principe zal in de loop van 2024 verder worden uitgewerkt.

Hierbij is ook de samenwerking met de vier Kempengemeenten van belang. In 2023 hebben de vier gemeenten een bestuursopdracht geformuleerd als vervolg op de subregionale ontwikkelstrategie. De ontwikkelstrategie is een ruimtelijke strategie op het gebied van wonen, werken en mobiliteit en legt primair de focus op de periode tot 2030. Het is een bundeling van bestaand beleid. Inmiddels is samen met de Kempengemeenten de conclusie getrokken dat dit vanwege de schaalsprong niet voldoende is. Met de nieuwe ontwikkelstrategie wordt een verkenning gemaakt van de gevolgen van de schaalsprong voor de regio. Deze bestuursopdracht moet uiteindelijk leiden tot een strategische koers voor de Kempen om de schaal-sprong goed te laten landen, inclusief een streefbeeld voor 2040. Hierbij wordt niet alleen naar de fysieke aspecten gekeken (hoe wordt gezorgd voor voldoende woningen en ruimte voor bedrijven?), maar ook naar de sociaal-maatschappelijke gevolgen van dergelijke ontwikkelingen (brede welvaart). In 2024 zijn eerdere denkrichtingen uitgewerkt naar scenario's hoe subregio De Kempen zich kan ontwikkelen om een groei van wonen, werken en mobiliteit te faciliteren met behoud van leefbaarheid en de kwaliteiten van dit gebied. Eind 2024 bepalen de gemeenteraden het voorkeursscenario voor de ontwikkeling van de Kempen. Voor verdere toelichting wordt verwezen naar Taakveld 0.

Hoewel er voor de komende jaren nog harde restcapaciteit (bouwtitels voor te bouwen woningen in vastgestelde bestemmingsplannen) beschikbaar is om aan de lokale woningbehoefte te voldoen, is het gelet op de vaak lange voorbereidingstijd wel zaak tijdig nieuwe mogelijkheden voor woningbouw in beeld te brengen en te starten met de ontwikkeling van nieuwe woningbouwlocaties.

Hierna worden enkele concrete voorbeelden genoemd:

Woningbouwinitiatieven

Het plan **Hooge Berkt** 2e fase is in aanbouw genomen. Het plan bevat in totaal 220 woningen, waarbij ook woningen voor de doelgroepen starters en senioren worden gebouwd, hetgeen met de ontwikkelaar in de overeenkomt is vastgelegd.

Het bestemmingsplan **Kleine Kept** (40 woningen) is vastgesteld. In 2024 zal gestart worden met het bouwrijp maken van het gebied en de verwachting is dat (een deel van) de woningen in 2025 in aanbouw zal zijn.

Op 't Loo zijn in het plan **Terlo** kavels verkocht voor de bouw van veertien (14) vrijstaande woningen en negen (9) microwoningen. Verwacht wordt dat deze woningen in 2025 worden gerealiseerd en opgeleverd. Onderdeel van Terlo is ook het gebied Loo'se tuinen. De 1e fase van dat plan is afgerond. Voor **Loo'se tuinen 2e fase** (13 woningen) is het bestemmingsplan vastgesteld. In een uitspraak in beroep is dit bestemmingsplan geschorst. In 2025 zal naar verwachting duidelijkheid ontstaan over een reparatie van dit bestemmingsplan, waarna de realisatie van de hierin opgenomen woningen kan worden gepland.
Het plan **Looburgh** (ca 34 woningen) aan de Weebosserweg heeft in 2024 het omgevingsplanproces doorlopen. Ervan uitgaande dat een besluit over vaststelling ook 2024 kan worden genomen, is het afhankelijk van het moment van in werking treding of het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan wanneer met de bouw een aanvang kan worden genomen.

In Luyksgestel is voor de inbreidinglocatie aan de **Meerendreef** met circa twintig (20) woningen het omgevingsplan vastgesteld en onherroepelijk. Daarnaast loopt een onderzoek naar een eventuele **verplaatsing van het fietscrossterrein**, zodat op deze locatie woningen gebouwd kunnen worden.

In Westerhoven is voor de ontwikkeling van **Westerhoven Noord** met een plancapaciteit van maximaal 70 woningen vertaald het omgevingsplan vastgesteld. In 2025 is, afhankelijk van het verloop van de beroepsprocedure, te verwachten dat gestart kan worden met het bouwrijp maken van het plangebied.

In Riethoven is het omgevingsplan voor het plan **Achter de Sleutel** (44 woningen) onherroepelijk geworden.
De voorbereidingen voor het bouwrijp maken van het plangebied zijn in 2024 door de ontwikkelende partij definitief gemaakt.
Daarnaast ligt er nog een particulier initiatief voor elf (11) appartementen aan het **Dorpsplein,** waarvoor in 2024 het omgevingsplan is vastgesteld. Uitvoering is mede afhankelijk van het verloop van een eventuele beroepsprocedure.

Op de Weebosch zullen in het plan **Kapelledries fase 3** 60 extra woningen worden gerealiseerd. Het omgevingsplan is samen met de grondexploitatie voor deze ontwikkeling in 2024 vastgesteld. Afhankelijk van het moment dat dit omgevingsplan in werking treedt, kan gestart worden met het bouwrijp maken van het gebied en kunnen daarop volgend de eerste woningen worden gebouwd. Een eerste start van de bouw van een gedeelte van deze woningen is in 2025 te voorzien.

Naast deze concrete ontwikkelingen is een onderzoek gestart naar mogelijke uitbreidinglocaties voor woningbouw als nadere uitwerking van de omgevingsvisie. Aan de hand van de resultaten daarvan zullen eventuele nieuwe ontwikkelingen worden opgestart. Voor uitbreidingslocaties is het echter noodzakelijk om de woonbehoefte goed te kunnen onderbouwen. Hiervoor zijn ook de resultaten van de (sub-)regionale ontwikkelstrategie (zie hierboven) van groot belang.

Wij verwachten dat in de periode 2025-2028 op de diverse locaties in de verschillende kernen voor de doelgroepen de volgende aantallen woningen gerealiseerd gaan worden. De tabel geeft inzicht in concrete geplande / in voorbereiding zijnde woningbouwontwikkelingen t.b.v. woningen voor de doelgroepen in de gemeente Bergeijk. Planning en programma is onder voorbehoud van marktomstandigheden en gehanteerde planning van externe partijen.

Locatie/bestemmingsplan	Type woningen voor doelgroepen		
	Starterswoningen	Seniorenwoningen	Sociale huurwoningen
Oude Bernardusschool, 't Loo	7		
Hooge Berkt fase 2, Bergeijk	40	20	61
Tiliaans Noord, Luyksgestel	4		6
Meerendreef, Luyksgestel		8	12
Westerhoven Noord	12	8	20
St. Servatius, Wersterhoven		20	
Terlo Noordelijk deel, 't Loo	12		
Achter de Sleutel, Riethoven	9	9	9
Dorpsplein, Riethoven		7	4
Kapelledries III, de Weebosch	17	5	14
Kerkstraat, Kleine Kept Bergeijk	8	12	14

Woningbouwplannen woningen doelgroepen 2025-2028

Naast het aantal woningen is eveneens belangrijk dat de juiste woningen worden gerealiseerd. Daarbij richt Bergeijk zich met name op starters, senioren en inwoners die zijn aangewezen op zorg- en sociale huurwoningen. De uitgangspunten hiervoor zijn reeds vastgelegd in de huidige woonvisie.

De mogelijkheden om er voor te zorgen dat de (nieuwbouw)woningen bij de doelgroep terecht komen worden onderzocht. Eerder is in dat kader de zelfbewoningsplicht ingevoerd en worden collectief particulier opdrachtgeverschap (verder: ‘CPO’) projecten gestimuleerd. In bestemmingsplannen wordt de maximale omvang van starters- en seniorenwoningen vastgelegd en voor de starterswoningen worden met ontwikkelaars daarnaast prijsafspraken gemaakt. Tevens wordt op rijksniveau gewerkt aan een wijziging van de Huisvestingswet. Deze nog in voorbereiding zijnde wet geeft onder andere mogelijkheden om in bepaalde situaties voorrang te geven aan eigen inwoners. Wat dit voor Bergeijk betekent, wordt samen met de Kempengemeenten uitgewerkt in de nieuwe Kempische Woonvisie, die eind 2024 ter vaststelling kan worden aangeboden. De in 2023 vastgestelde Kempische woonzorgvisie wordt dan ook onderdeel van de geactualiseerde Kempische woonvisie. Hiervoor wordt tegelijkertijd een uitvoeringsprogramma voorbereid.

Om de realisatie van sociale woningen te stimuleren is in 2021 het vereveningsfonds voor sociale woningbouw ingesteld. Hierbij is het uitgangspunt dat op alle nieuwe woningbouwlocaties 30% sociale huur dient te worden ontwikkeld. Indien een locatie daarvoor stedenbouwkundig niet geschikt is, kan een vrije sector-woning worden gerealiseerd, maar in dat geval moet de initiatiefnemer wel een bijdrage aan het vereveningsfonds betalen. Vanuit het vereveningsfonds kan vervolgens op andere locaties worden bijgedragen aan de bouw van sociale huurwoningen. Voor uitbreiding van de sociale huurvoorraad worden ook voor 2025 en verder afspraken gemaakt met de woningcorporaties. Daarnaast worden voortdurend met de corporaties potentiële locaties voor sociale huurwoningen beoordeeld op haalbaarheid.

Nieuwbouw is een deel van de oplossing voor de woningbouwproblematiek. Maar het aantal bestaande woningen is vele malen groter dan het aantal nieuw te bouwen woningen. Het is dan ook van zeker zo een groot belang om de bestaande woningvoorraad beter te laten aansluiten bij de huidige woonbehoeften. Er is daarom beleid vastgesteld om de bestaande woningvoorraad beter te kunnen benutten, bijvoorbeeld door het splitsen van woningen of door tijdelijke bewoning van bijgebouwen. Deze mogelijkheden blijft Bergeijk onder de aandacht brengen.

De gemeente is ook verplicht te voorzien in de huisvesting van statushouders. De taakstelling wordt steeds voor het komende halfjaar door het Rijk bepaald. De taakstelling voor 2025 is daarom nog niet bekend, maar voor 2024 bedraagt de taakstelling voor Bergeijk in totaal 39 personen + 25 personen achterstand vanuit 2023. We verwachten dat de taakstelling in 2025 vergelijkbaar zal zijn. Hiervoor zijn naar verwachting ca. 20 woningen nodig. Met een huidige mutatiegraad van 5-6% op een sociale huurvoorraad van ruim 1000 woningen, betekent dit dat er jaarlijks ca. 50-60 woningen beschikbaar komen. Hiervan zal dan ongeveer één derde tot de helft aan statushouders beschikbaar te worden gesteld. Dit benadrukt nog eens het belang van realisatie van voldoende sociale huurwoningen.
Op rijksniveau is de Spreidingswet (formeel: wetsvoorstel Gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvang) in 2024 vastgesteld. Deze zou onder het nieuwe kabinet alweer ingetrokken gaan worden maar vooralsnog is deze wet van kracht. Deze wet regelt de spreiding van asielzoekers over de gemeenten, waarbij het Rijk gemeenten kan dwingen opvang voor asielzoekers te realiseren.

Gezien het al nijpende tekort aan woningen, en de moeite voldoende reguliere woningen te bouwen, zorgen deze ontwikkelingen ervoor dat de realisatie nog meer onder druk staat. Het wordt hierdoor een grote uitdaging om de doelen te realiseren.

In 2019 zijn richtlijnen vastgesteld voor de huisvesting van arbeidsmigranten. Deze richtlijnen geven voorwaarden waaraan initiatieven voor huisvesting van arbeidsmigranten dienen te voldoen. Hierbij wordt nadrukkelijk ingezet op kwalitatief goede huisvesting, goede inpassing in de omgeving en spreiding. In 2023 is dit beleid aangevuld met een nadere toelichting waarin het doel van de richtlijnen beter is omschreven. Initiatieven zullen aan deze richtlijnen en de nadere toelichting worden getoetst. Voor het initiatief op de locatie hoek Loo-Stökskesweg is het omgevingsplan vastgesteld. Realisatie is mede afhankelijk van het verloop van een eventuele beroepsprocedure.

Een goede ruimtelijke kwaliteit binnen de kernen en in het buitengebied

Zoals hierboven reeds aangegeven, is woningbouw een belangrijke opgave voor de komende jaren. Deels zal deze opgave binnen de bebouwde kom worden gerealiseerd. In de Omgevingsvisie is aangegeven dat behoud van groene ruimten binnen de kom van belang is. Bij inbreidingsplannen wordt daarom rekening gehouden met behoud van groen, terwijl daarnaast naar de mogelijkheden op uitbreidingslocaties wordt gekeken. Om dat op verantwoorde wijze te doen, is een onderzoek naar uitbreidingslocaties gestart.

In het buitengebied speelt een groot aantal vraagstukken die zich vaak opstapelen: Klimaatverandering, stikstof, waterkwaliteit en -kwantiteit, transitie van de landbouw en vrijkomende agrarische gebouwen, versterking van natuur, bos en biodiversiteit en de energietransitie. Dit brengt kansen met zich mee om vraagstukken slim te combineren en in samenhang op te pakken. De Provincie is gestart met een gebiedsgerichte aanpak (verder: ‘GGA’) om samen met waterschappen, terreinbeheerders, gemeenten, inwoners, (agrarische) bedrijven en andere betrokkenen meerdere vraagstukken tegelijkertijd aan te pakken. Bergeijk ligt in twee GGA-gebieden: de Grenscorridor in het oosten en Kempenland West in het westen. De gemeente neemt deel aan beide GGA’s. [2] Daarnaast wordt gewerkt aan een herziening bestemmingsplan buitengebied en diverse ontwikkellocaties.

[2] Zie verder ook onder de taakvelden 3 en 7.

Gemeentelijk beleid

- Omgevingsvisie 2022
- Nota grondbeleid 2018
- Omgevingsbeleidsplan onderdeel bouwen 2015-2018
- Meerjaren Handhavingprogramma 2017-2020
- Welstandsnota Gemeente Bergeijk 2016-2019
- Plan van aanpak aandachtslocaties (2016)
- Handreiking Veehouderij en Gezondheid 2.0 (2018)
- Richtlijnen huisvesting arbeidsmigranten Bergeijk 2019 + toelichting 2023
- Kempische visie op wonen 2019-2023
- Lokaal volkshuisvestingsprogramma
- Beleid Beter benuten bestaande woningvooraad 2020

Mutaties meerjarenraming 2025-2028 ten opzichte van programmabegroting 2024

Bestaand beleid

BB18 Opstellen omgevingsplan (€ 150.000 N)

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Daarmee zijn de vigerende bestemmingsplannen van rechtswege het tijdelijk omgevingsplan geworden. Gemeenten hebben tot 1 januari 2032 de tijd om de bestemmingsplannen om te zetten in een definitief bestemmingsplan. Ook de bruidsschatregels van het Rijk en gemeentelijke verordening met betrekking tot de fysieke leefomgeving moeten een plaats krijgen in het omgevingsplan. Deze wettelijke verplichte transitie is een omvangrijke en complexe taak waarvoor naast externe ondersteuning ook interne ondersteuning noodzakelijk is.

Nieuw beleid

Niet van toepassing

Ontwikkelingen en trends

Omgevingswet

Door de nieuwe Omgevingswet worden bijna alle regelingen over de fysieke leefomgeving samengevoegd in één Omgevingswet. Naast de traditionele ruimtelijke elementen krijgen ook aspecten als gezondheid, duurzaamheid en energietransitie een rol. Deze wet is op 1 januari 2024 in werking getreden.

Een werkgroep heeft de invoering van de wet voor gemeente Bergeijk voorbereid. Dit is op onderdelen gebeurt in samenwerking met de Kempengemeenten en de regio. Door kennis te delen, dezelfde software aan te schaffen en zo veel mogelijk samen op te trekken bij communicatie en opleiding heeft Bergeijk zich zo goed mogelijk voorbereid op ingevoerde Omgevingswet. Ook is de Omgevingsvisie reeds vastgesteld, wordt er ervaring opgedaan met de omgevingsdialoog en wordt er al gewerkt met het programma Powerbrowser. Er is besluitvorming geweest omtrent het adviesrecht van uw raad bij aanvragen die afwijkingen van het omgevingsplan. Hiermee is het delegeren van bevoegdheid en het vaststellen van deze omgevingsplannen vastgesteld. Daarnaast heeft de besluitvorming over de gevolgen voor de legesverordening plaatsgevonden en is ook de Adviescommissie ruimtelijke kwaliteit (de opvolger van de welstandsadviescommissie) ingesteld en tevens is de communicatie over de gevolgen van de nieuwe wet gepubliceerd op de website en in het gemeenteblad. Ondanks deze voorbereidingen moet rekening gehouden worden met vertraging in de planvorming als gevolg van de nieuwe wet. Naast het leren omgaan met de nieuwe wet zal ook pas in de loop der jaren door onder andere jurisprudentie meer duidelijkheid ontstaan over het gebruik en interpretatie van de wet. Daarbij komt dat er een flinke piek in aanvragen is geweest, om zo plannen nog onder de huidige wetgeving in procedure te brengen.

Verbonden partijen

- Metropool Regio Eindhoven (MRE) (werkprogramma transitie landelijk gebied)
- Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB)

Wat gaat het kosten?

Taakveld 8: VHROSV *Bedragen in € 1.000*	Realisatie 2023	Begroting na wijziging 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten	2.842	7.147	5.881	2.810	2.804	2.800
Baten	3.008	6.261	4.573	1.517	1.517	1.517
Saldo taakveld excl mutaties reserves	**166**	**-886**	**-1.308**	**-1.292**	**-1.287**	**-1.283**
Mutaties reserves storting	680	-221	0	0	0	0
Mutaties reserves onttrekking	1.295	88	113	38	38	38
Saldo taakveld incl mutaties reserves	**781**	**-578**	**-1.195**	**-1.254**	**-1.249**	**-1.244**

Beleidsindicatoren

Naam Indicator	Eenheid	Bron	Peiljaar	< 25.000	Bergeijk
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	CBS	2023	394	432
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	2023	7,5	14,2
Demografische druk	%	CBS	2024	81,1%	76,2%
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	2024	947	720
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	2024	1037	861

Paragrafen

Paragraaf Lokale heffingen

Wettelijk kader

Op grond van het besluit Begroting en verantwoording provincies en gemeenten moeten in de paragraaf Lokale heffingen in ieder geval de volgende onderdelen worden vermeld:

Onderdeel	Op grond van
De geraamde inkomsten;	art. 10, letter a BBV
Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;	art. 10, letter b BBV
Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, inclusief onderbouwing berekening maximaal kostendekkende tarieven	art. 10, letter c BBV
Een aanduiding van de lokale lastendruk	art. 10, letter d BBV
Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid	art. 10, letter e BBV

Wat willen wij bereiken?

De gemeente wil het voorzieningenniveau op peil houden en de ambities die zijn opgenomen uitvoeren.

Voor de rechten (rioolheffing en reinigingsrecht) wordt uitgegaan van 100% kostendekking. Voor de rioolheffing worden daarvoor de uitgangspunten, zoals vastgesteld in het Verbreed gemeentelijk rioleringsplan (verder: 'VGRP'), gehanteerd.

Een kostendekkendheid van 100% in de legesverordening is in principe toegestaan. Binnen Titel 1 Algemene dienstverlening, waarin bijvoorbeeld paspoorten en rijbewijzen zijn opgenomen, zijn de belangrijkste leges door het Rijk gemaximeerd.

Algemeen

De paragraaf Lokale heffingen heeft betrekking op de in de gemeente geheven belastingen en heffingen (retributies, rechten en leges). Er wordt ingegaan op de belastingsoort, het beleid, de tarieven, de berekening omtrent kostendekkende tarieven, de geraamde inkomsten en ontwikkelingen. De paragraaf wordt afgesloten met een overzicht van de lokale belastingdruk. De vermelde tarieven zijn voorlopige tarieven. De definitieve tariefvoorstellen worden, rekening houdend met de laatste ontwikkelingen, in de raadsvergadering van 19 december 2024 ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd.

Ontwikkelingen

- Per 1-1-2025 gaan we waarschijnlijk starten met een BIZ (Bedrijven investeringszone)

Opbrengsten

In onderstaande tabel wordt een overzicht van de opbrengsten aan lokale heffingen weergegeven. Hierna volgt de toelichting per belasting- en heffingssoort.

Bedragen (x € 1.000)	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Onroerende zaakbelastingen	4.448	4.593	4.774	4.936
Toeristenbelastingen	1.340	1.340	1.340	1.340
Forensenbelastingen	6	6	6	6
Totale algemene dekkingsmiddelen	**5.794**	**5.939**	**6.120**	**6.282**
Reinigingsrechten	2.100	2.099	2.096	2.096
Rioolheffing	2.137	2.231	2.329	2.431
Rioolaansluitrechten	23	23	23	23
Leges titel 1. algemene dienstverlening	908	958	976	976
Leges titel 2. fysieke leefomgeving / omge	937	937	937	937
Leges titel 3. Europese dienstrichtlijn	3	3	3	3
Lijkbezorgingsrechten	14	14	14	14
Reclamebelasting centrummanagement	30	30	30	30
Reclamebelasting	1	1	1	1
Bedrijven investeringszone	20	20	20	20
Overige bestemmingsheffingen	15	15	15	15
Totaal bestemmingsheffingen	**6.187**	**6.330**	**6.443**	**6.544**
Totale opbrengst lokale heffingen	**11.981**	**12.269**	**12.562**	**12.826**

Algemene dekkingsmiddelen

Onroerende zaakbelastingen

De onroerende zaakbelastingen worden geheven bij eigenaren van woningen en eigenaren en gebruikers van niet-woningen.
De heffingsgrondslag is de vastgestelde economische waarde naar de peildatum 1 januari 2024 conform de Wet waardering onroerende zaken.

Toeristenbelasting (Kurtax)

De Kurtax is een gemeentelijke belasting en wordt geheven van eigenaren van recreatieve accommodaties waar overnacht kan worden. De heffingsgrondslag bedraagt een vast percentage van de omzetten (Kurtax) en bedraagt 3,11%.

Forensenbelasting

Onder de naam forensenbelasting wordt een directe belasting geheven van de natuurlijke personen, die, zonder in de gemeente hun hoofdverblijf te hebben, meer dan 90 dagen van het belastingjaar voor zichzelf of hun gezin over een gemeubileerde woning beschikken.

Bestemmingsheffingen

Algemeen

Bij de bestemmingsheffingen met de grootste omvang zijn overzichten opgesteld waardoor de kostendekkendheid van de betreffende heffing duidelijk wordt. In de overzichten zijn eerst de directe lasten en baten opgenomen. In de Financiële verordening 2025 is de systematiek van toerekening van de overheadkosten vastgesteld. Voor de toerekening van de overheadkosten aan de kostprijs van rechten en heffingen waarmee kosten in rekening worden gebracht, en van goederen, werken, diensten die worden geleverd aan overheidsbedrijven en derden, wordt uitgegaan van een aandeel in de totale overheadkosten. De som die hiervoor geldt is: doorbelaste loonkosten gedeeld door de totale loonkosten vermenigvuldigd met de totale overheadkosten.

Afvalstoffenheffing

De gemeente heeft de wettelijke inzamelplicht voor het ophalen en verwerken van het huishoudelijk afval (als gevolg van artikel 10.11 van de Wet milieubeheer). De functie van de afvalstoffenheffing is het dekken van de kosten die de gemeente maakt voor het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen. De afvalstoffenheffing is geregeld in de Wet milieubeheer. Het feit dat de gemeente verplicht is om binnen het gehele gebied huisvuil in te zamelen is reden voor de heffing. Het belastbaar feit is het feitelijk gebruik van een perceel waarvoor op basis van de Wet milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt. Afvalstoffenheffing moet worden betaald als een perceel feitelijk wordt gebruikt én de gemeente hier op basis van de wet verplicht is huishoudelijk afval in te zamelen.
De gemeente Bergeijk hanteert de Diftar methode. Dat betekent dat er een bedrag per lediging wordt betaald naast een vast tarief per perceel.

Berekening afvalstoffenheffing **Bedragen x € 1.000**	**Bedrag**	**Dekking**
Kosten taakveld	1.810	
Inkomsten taakveld (excl. Heffingen)	-278	
Netto kosten taakveld 7.3	**1.532**	
Toe te rekenen kosten		
Kosten kwijtschelding	40	
Overhead	198	
BTW	330	
Totale kosten	**2.100**	
Opbrengst heffingen	**2.100**	**100%**

Rioolheffing
De rioolheffing in de gemeente betreft de rioolafvoerrechten. Deze heffing wordt geheven van de gebruikers van de panden op basis van het afgenomen drinkwater (met als uitgangspunt: geloosd afvalwater), volgens opgave van Brabant Water over het voorgaande jaar. Uitgangspunt is hierbij: De gebruiker betaalt.
Op grond van artikel 228a Gemeentewet wordt de rioolheffing geheven. De baten en lasten in de begroting zijn het uitgangspunt van kostendekkendheid.

Het Verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan (verder: 'VGRP') 2025-2029 is op 26 september 2024 door de raad vastgesteld. Het VGRP is een beleidsstuk met een visie hoe Bergeijk omgaat met de rioleringszorg in de komende periode. Dit plan vormt de basis voor de in de begroting te ramen lasten welke voortvloeien uit deze wettelijke taak.

Om de rioleringszorg conform wettelijke eisen en ambities van de gemeente uit te kunnen blijven voeren, is in het VGRP voorzien om de rioolheffing in 2024 te verhogen met 3,5%.

Berekening rioolheffing **Bedragen x € 1.000**	**Bedrag**	**Dekking**
Kosten taakveld	1.631	
Storting/ontrekking egalisatievoorziening	16	
Inkomsten taakveld (excl. Heffingen)	-23	
Netto kosten taakveld 7.2	**1.624**	
Toe te rekenen kosten		
Kosten kwijtschelding	17	
Overhead	226	
BTW	270	
Totale kosten	**2.137**	
Opbrengst heffingen	**2.137**	**100%**

Dit betekent op basis van de begroting de volgende rioolheffingstarieven:

Klasse (waterverbruik)	**2024**	**2025**
≤ 100 m³	180,39	186,72
101 – 350 m³	270,54	279,99
≥ 350 m³: opslag per 350 m³	360,72	373,35

Rioolaansluitrechten
De rioolaansluitrechten hebben betrekking op het aansluiten van woningen en andere gebouwen op het gemeentelijk rioolstelsel en het toerekenen van de kosten van een dergelijke aansluiting. De heffingsgrondslag is opgenomen in de gemeentelijke aansluitverordening, waarin de verhouding tussen de gemeente en de burgers betreffende het aansluiten op het rioolstelsel is geregeld.

Voor het jaar 2025 wordt het tarief voor de rioolaansluitrechten van 2024 geïndexeerd met 3,5%. In de raadsvergadering van 19 december 2024 worden de aansluitrechten definitief vastgesteld met de behandeling van de verordening aansluitrechten riolering.

Leges
Onder de naam 'leges' worden verschillende rechten geheven van door het gemeentebestuur verstrekte diensten. Leges vallen onder de bestemmingsheffing (meerdere programma's). Bij de bepaling van de kostendekkendheid van de leges maken we een onderscheid in de 3 titels uit de legesverordening:

- Algemene dienstverlening
- Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunningen
- Europese dienstenrichtlijn

De tarieven zijn volgens de uitgangspunten van deze begroting met 3,67% verhoogd. Daarnaast zijn de geprognosticeerde hoeveelheden opnieuw op actualiteit beoordeeld.

De berekening van de kostendekkendheid van de leges is in de volgende tabel opgenomen.

	(bedrag x € 1.000)	
Berekening kostendekkendheid leges 2025	**Bedrag**	**Dekking**
Kosten totaal	2.828	
Baten totaal	1.848	
Kostendekking leges		
Dekking titel 1		78%
Dekking titel 2		57%
Dekking titel 3		20%

Algemene dienstverlening

Dit betreft vooral het verstrekken van rijbewijzen en reisdocumenten maar ook tal van in omvang kleinere producten die de gemeente verstrekt zoals uittreksels, afschriften. Ook vallen huwelijksvoltrekkingen vanuit de burgerlijke stand onder deze dienstverlening. Het verstrekken van reisdocumenten aan niet-ingezetenen vormt hierin een bijzondere plek. Sinds 2014 geeft de gemeente Bergeijk, samen met 11 andere gemeenten, met succes reisdocumenten af voor niet-ingezetenen. Vanaf 2024 is een toename van het aantal te verstrekken reisdocumenten aan niet-ingezetenen voorzien. Hier is rekening mee gehouden in de begroting.

Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunningen

De opbrengsten uit de omgevingsvergunningen schommelen per jaar. Op de omvang van de opbrengsten hebben we maar beperkt invloed. Hier zijn we afhankelijk van de economische situatie. Wordt er veel gebouwd dan nemen de opbrengsten toe, en omgekeerd. De opbrengst voor 2025 is onder andere gebaseerd op circa 60 nieuwbouwwoningen, circa 100 vergunningen voor uitbreiding en verbouw van bedrijven en opbrengsten vanwege verbouwingen van woningen.

Europese dienstenrichtlijn

Hieronder vallen met name leges in verband met horeca activiteiten en evenementen. Vergunningen voor categorie B evenementen zijn met ingang van 2019 gratis.

Lijkbezorgingsrechten

Gemeente Bergeijk beheert één (1) actieve begraafplaats in Luyksgestel. De tarieven worden opgenomen in de tarieventabel behorende bij de Verordening Lijkbezorgingsrechten 2025. Het streven is erop gericht om deze begraafplaats kostendekkend te laten zijn. Trend is vermindering van begraven en meer crematies. Onderhoudslasten blijven ongewijzigd.

Reclamebelasting

Op verzoek van de initiatiefgroep Centrummanagement is met ingang van 2014 in Bergeijk reclamebelasting ingevoerd. Deze belasting wordt geheven bij ondernemers in een vastgesteld gebied. De hoogte van de belasting is afhankelijk van de WOZ-waarde van het pand. De inkomsten worden volledig doorbetaald aan de Stichting Centrummanagement.

Bedrijven Investeringszones vastgoed centrum Bergeijk (verder: 'BIZ')

Per 1-1-2025 gaan we (waarschijnlijk) starten met een BIZ. Dit is een belasting voor eigenaren van onroerende zaken, die in hoofdzaak niet tot woning dienen, gelegen binnen de investeringszone (zelfde gebied als de reclamebelasting). De hoogte van de belasting is afhankelijk van de WOZ-waarde van het pand. De inkomsten worden volledig doorbetaald aan de Vereniging BIZ vastgoed centrum Bergeijk.

Overige bestemmingsheffingen

De overige bestemmingsheffingen bestaan uit de opbrengsten uit de overeenkomst voor de organisatie van de kermissen.

Kwijtscheldingsbeleid

In de raadsvergadering van 1 juni 2023 is de Verordening Kwijtschelding Gemeentelijke Belastingen Bergeijk 2023 vastgesteld. De gemeente kent mogelijkheden voor het verlenen van kwijtschelding van de OZB, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Dit geldt voor burgers en voor privébelastingen van ondernemers indien er sprake is van recht op een Bbz-uitkering. Kwijtschelding wordt in de praktijk vooral verleend voor de afvalstoffen- en rioolheffing. Voor kwijtschelding van de OZB komt niemand of bijna niemand in aanmerking.

Belastingdruk

Voor de berekening van de belastingdruk gaan we uit van een gemiddelde WOZ-waarde in Bergeijk. Voor de rioolheffing gaan we uit van een gemiddeld waterverbruik tussen de 100 en 350 m³. Bij de afvalstoffenheffing hanteren we een gemiddeld aanbod aan containers. De grijze container wordt gemiddeld ca. 5 keer per jaar aangeboden, de groene container 7 keer. De belastingcapaciteit gemeente Bergeijk zetten we af tegen de landelijke capaciteit. Begroting 2025 geeft een belastingcapaciteit van 89%.

	Realisatie 2024 op basis van COELO	Begroot 2025 (Gemeente)
Onroerende zaak belasting	376	380
Rioolheffing	271	280
Afvalstoffenheffing	214	238
Totale woonlasten	**861**	**898**
Woonlasten landelijk gemiddelde*	1.010	1.010
Woonlasten tov landelijk gemiddelde	**85%**	**89%**

Gegevens op basis van COELO 2024 voor meerpersoonshuishoudens.
* de landelijke gemiddelde zijn gebaseerd op het COELO 2024. Voor 2025 is het gemiddelde van 2024 aangehouden.

De laatst bekende woonlasten zijn door het COELO berekend op € 1.010 voor een meerpersoonshuishouden in 2025. Hiertegenover hebben wij de berekende belastingdruk 2025 gezet. De conclusie daaruit is dat we als gemeente Bergeijk onder het landelijk gemiddelde zitten.

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het gemeentelijk weerstandsvermogen geeft de mate aan waarin de gemeente in staat is financiele tegenvallers op te vangen. Om dit te kunnen moet er een zekere mate van vrije ruimte zijn binnen de begroting en/of de vermogenspositie. Deze vrije ruimte heet ook wel de weerstandscapaciteit.

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet geraamde kosten (onverwachte, onvoorziene omstandigheden) te dekken. Dit met inachtneming dat het niet ten koste gaat van de uitvoering van bestaande taken.

Risico's worden in dit verband gedefinieerd als gebeurtenissen die de doelrealisatie van de gemeente Bergeijk negatief kunnen beïnvloeden, waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële omvang zijn in relatie tot de financiele positie van de gemeente.

In deze paragraaf wordt achtereenvolgens ingegaan op:

- Wettelijk kader;
- Weerstandsvermogen;
- Een inventarisatie van de weerstandcapaciteit;
- Een inventarisatie van de risico's;
- Relatie tussen de risico's en de weerstandcapaciteit;
- De financiële kengetallen.

Wettelijk kader

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten moeten in de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing in ieder geval de volgende onderdelen worden vermeld:

Onderdeel	Op grond van
De paragraaf bevat tenminste: • Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit; • Een inventarisatie van de risico's; • Het beleid over de weerstandscapaciteit en de risico's • Verplicht opnemen van een aantal kengetallen • Beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie	art. 11 BBV

Beleid

- Nota reserves en voorzieningen gemeente Bergeijk (2023)

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- De weerstandscapaciteit: dit zijn middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken;
- Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die materieel van invloed kunnen zijn op de meerjarige financiële positie.

De omvang van het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de begroting is. Dit is van belang bij een financiële tegenvaller. Door alert te zijn op het weerstandsvermogen, voorkomen we dat elke financiële tegenvaller leidt tot bezuinigingen.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden waarover de gemeente de beschikking heeft/kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken.

Met ingang van deze begroting, wordt de weerstandscapaciteit uitgedrukt in twee (2) delen. Het eerste deel betreft de weerstandscapaciteit van het vermogen, ook wel incidentele weerstandscapaciteit genoemd. Deze weerstandscapaciteit kan slechts eenmalig worden ingezet om tegenvallers op te vangen.

Het tweede deel is de weerstandscapaciteit van de exploitatie, ook wel de structurele weerstandscapaciteit genoemd. Deze capaciteit kan permanent worden ingezet om tegenvallers op te vangen. Belangrijkste componenten hiervan voor Bergeijk zijn de post (structureel) onvoorzien, de onbenutte belastingcapaciteit en de structurele begrotingsruimte.

Voor beiden wordt als voorwaarde gesteld dat de inzet plaatsvindt zonder dat het bestaande beleid in gevaar komt. Vooral om die laatste reden is de algemene reserve in de weerstandscapaciteit van het vermogen de belangrijkste component.

Voor de gemeente Bergeijk bestaat de weerstandscapaciteit uit:

- de algemene reserves;
- het begrotingssaldo;
- de post onvoorzien;
- de onbenutte belastingcapaciteit.

De beschikbare weerstandscapaciteit is in onderstaande tabel weergegeven.

	Bedragen x 1.000		
	Realisatie 2023	Begroting na wijziging 2024	Primitieve begroting 2025
Algemene reserve	12.270	18.808	18.808
Onvoorzien		25	25
Saldo jaarstukken naar AR	7.771		
Begrotingssaldo		-302	283
Stille reserves	p.m.	p.m.	p.m.
Onbenutte belastingcapaciteit	3.468	3.030	2.680
Totale weerstandscapaciteit	**23.509**	**21.561**	**21.796**

Risico's

Van de risico's wordt een inschatting gemaakt van de waarschijnlijkheid dat een risico zich voordoet en wat de mogelijke schadeomvang kan zijn. Daarvoor worden de volgende twee (2) vragen gesteld:
(1) Wat is de financiële impact? En (2) wat is de kans dat de gebeurtenis zicht voordoet?

De kans dat de gebeurtenis zich voordoet aan de hand van de volgende score:

Kans score

Zeer gering	5%
Gering	25%
Waarschijnlijk	50%
Hoog	75%

De risicoscore is de vermenigvuldiging van het ingeschatte financiële effect van het risico vermenigvuldigd met het percentage wat aansluit op de kans dat het risico zich voordoet. Indien een risico zich zeker voor zou doen dan wordt dit in de begroting opgenomen vanwege de stelregel dat de begroting realistisch opgesteld moet worden. Alleen risico's met een gekwantificeerd bedrag van > € 25.000 (ongeveer 0,05% van de totale begroting) worden in de risicomatrix opgenomen. Nadat de risico's zijn gekwantificeerd, kan de benodigde weerstandscapaciteit worden berekend. In 2025 wordt een nieuwe inventarisatie gemaakt van de aanwezige risico's binnen de organisatie, zodat risico's zoals datalekken ook gekwantificeerd worden.

Bedragen x € 1.000 Taakveld risico	Omschrijving risico	Kans	Structureel / incidenteel	Begroting 2024	Jaarrekening 2023	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
0. Taakveld Bestuur en ondersteuning									
a	Algemene uitkering: effect wijzigingen	Waarschijnlijk	S	263	500	765	758	771	783
6. Taakveld Sociaal domein									
b	Programmakosten jeugdhulp	Waarschijnlijk	S	150	150	150	150	150	150
7. Taakveld Volksgezondheid en milieu									
c	Sanering bodemverontreiniging	Hoog	I	50	50	50	50	50	50
8. Taakveld VHROSV									
d	Nadeelcompensatie actualisering bestemmingsplannen	Waarschijnlijk	I	50	50	50	50	50	50
Verbonden partijen									
e	GRSK / GGD / ODZOB / VRBZO / MRE	Waarschijnlijk	S	81	131	131	131	131	131
Totaal				**594**	**881**	**1.146**	**1.139**	**1.152**	**1.164**

Algemene uitkering reguliere wijzigingen

In de algemene uitkering is reeds een stelpost van € 400.000 opgenomen voor de uitvoeringskosten van Jeugd. Dit is op basis van de uitspraak Commissie van Wijzen. Er bestaat een kans dat een nieuwe kabinet deze middelen toch niet toevoegt aan de algemene uitkering.

Daarnaast bestaat een risico dat een nieuw te vormen kabinet bezuinigingen door zal voeren in het Gemeentefonds. Wij schatten het risico hiervan in op 1% van de totale algemene uitkering voor de gemeente Bergeijk.

Programmakosten jeugdhulp

Het risico schatten we in op € 150.000. De volgende risico's worden onderkend: Wijzigingen als gevolg van de hervormingsagenda Jeugd 2023-2028, kwetsbaarheden kleine gemeenten, oudere problematiek, en een beperkte invloed van de gemeente op het CJG.

Sanering bodemverontreiniging

Een substantieel gedeelte van de openbare ruimte is verontreinigd. Dit is vooral gerelateerd aan het, in het verleden, gebruik van zinkassen op wegen (en bermen). Een gedeelte van onze

wegen en bermen buiten de kom zijn zinkassenverdacht. Op zinkassenverdachte wegen moet per definitie vooraf onderzoek plaatsvinden en op veel van die wegen en bermen is een zinkassen gerelateerde verontreiniging homogeen of heterogeen aanwezig. Vanaf 2019 is verontreiniging met PFAS ook actueel geworden. Ook bij de uitvoering van reguliere onderhoudswerkzaamheden is dit een reëel risico geworden, waarvan de extra kosten niet vooraf zijn in te schatten.

Nadeelcompensatie actualiseren bestemmingsplannen
Inwoners kunnen bij (de actualisatie van) bestemmingsplannen een beroep doen op nadeelcompensatie. Bij particuliere initiatieven is het uitgangspunt dat het risico op nadeelcompensatie middels een overeenkomst bij de betreffende ontwikkelaar wordt gelegd. Voor de gemeentelijke grondexploitaties wordt hiervoor verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Verbonden partijen
De GRSK houdt geen eigen vermogen aan als weerstandscapaciteit. Dit op basis van vastgesteld beleid. Als calamiteiten zich voordoen worden de deelnemende gemeenten aangesproken, volgens de vastgestelde systematiek. De risico's zijn benoemd in de begroting maar niet opnieuw gekwantificeerd in geld. Wij handhaven het eerder gehanteerde uitgangspunt van een risico van € 0,5 miljoen voor de 5 KempenPlus-gemeenten (ca € 100.000 per gemeente). Het is aan de deelnemende gemeenten om weerstandscapaciteit aan te houden. De vier grote verbonden partijen (GGD, VRBZO, ODZOB en MRE) hebben een risicoanalyse gemaakt. Deze risicoanalyse is afgezet tegen hun reservepositie. Daaruit resteert een deel niet afgedekte risico's. Indien zich dit voordoet kan dat betekenen dat de gemeente moet bijdragen. Dat deze risico’s zich gaan manifesteren is als “waarschijnlijk” gewogen.

Grondexploitatie
Het risico met betrekking tot de grondexploitaties is niet meer opgenomen in deze paragraaf. De risico’s zijn onderdeel van het gemeentelijk grondbeleid en worden individueel afgedekt door de algemene reserve grondexploitatie.

Onderlinge relatie

Onderdeel van de programmabegroting is het weerstandsvermogen en de risicobeheersing. Hierbij wordt inzichtelijk gemaakt in welke mate de gemeente de ingeschatte risico’s kan opvangen, wanneer deze zich voordoen. Met ingang van deze begroting wordt een onderscheid gemaakt tussen het incidentele en structurele weerstandsvermogen. Deze zijn beiden toegevoegd, waarbij tevens een analyse is toegevoegd.

				Bedragen x 1.000
Incidenteel weerstandvermogen	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Algemene reserve stand 1-1	18.808	18.808	18.808	18.808
Incidenteel begrotingssaldo	-592	-112	-608	-50
Incidentele risico's	100	100	100	100
Ideale bandbreedte	> 1,4	> 1,4	> 1,4	> 1,4
Incidenteel weerstandvermogen	182,16	186,96	182,00	187,58
Minimaal benodigde weerstandcapaciteit	100	100	100	100

De gemeente Bergeijk is in staat om de incidentele risico's op te vangen als deze zich in enig jaar allemaal tegelijk voordoen. De ratio is in alle jaren boven 182 en daarmee zeer sterk. In 2025 worden alle risico’s binnen de organisatie inzichtelijk gemaakt, zodat de incidentele risico’s een betere weergave zijn van de werkelijkheid. Denk aan datalekken, stroomstoringen, algemene rampen of gladheid. Voor nu is de algemene reserve van voldoende omvang om ook naar de toekomst toe een verhoging van incidentele risico's op te vangen.

Structureel weerstandvermogen	2025	2026	2027	2028
				Bedragen x 1.000
Onbenutte belastingcapaciteit	2.680	2.535	2.354	2.192
Onvoorzien structureel	25	25	25	25
Structureel begrotingssaldo	875	-683	-36	480
Structurele risico's	1.046	1.039	1.052	1.064
Ideale bandbreedte	> 1,4	> 1,4	> 1,4	> 1,4
Structureel weerstandvermogen	3,42	1,81	2,23	2,53
Minimaal benodigde weerstandscapaciteit	1.046	1.039	1.052	1.064

De gemeente Bergeijk is niet in staat om alle structurele risico's op te vangen indien die zich gelijktijdig voordoen. Dit kan veranderen op het moment dat mutaties leiden tot een aanpassing van het begrotingssaldo. In het geval zal de gemeente als alle structurele risico's zich voordoen, en verder geen wijzigingen plaatsvinden in het begrotingssaldo, moeten bezuinigen of aanspraak maken op de onbenutte belastingcapaciteit om een structureel sluitende begroting aan te aanbieden.

In onderstaand overzicht is het begrotingssaldo ten opzichte van de structurele risico's weergegeven:

Tekort/overschot t.o.v. structureel begrotingssaldo	2025	2026	2027	2028
				Bedragen x 1.000
Structureel begrotingssaldo	875	-683	-36	480
Structurele risico's	1.046	1.039	1.052	1.064
Tekort/overschot (- = tekort)	-171	-1.722	-1.088	-584

Kengetallen

In de begroting worden een aantal financiële kengetallen opgenomen. Naast de kengetallen wordt een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie opgenomen. De kengetallen en beoordeling zijn enerzijds bedoeld om de financiële positie inzichtelijker te maken. Anderzijds zijn de kengetallen bedoeld om gemeenten met elkaar te vergelijken.

Bij ultimo jaar	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Bandbreedte	Beoordeling Bergeijk Begrotingsjaar (2025)
Netto schuldquote	72%	97%	97%	94%	Cat A < 90% Cat B >90 <130% Cat C > 130%	A
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	71%	96%	96%	93%	Cat A < 90% Cat B >90 <130% Cat C > 130%	A
Solvabiliteitsratio	38%	34%	35%	36%	Cat A > 50% Cat B > 20 <50% Cat C < 20%	B
Structurele exploitatieruimte	1%	-1%	0%	1%	Cat A >0% Cat B 0% Cat C < 0%	A
Grondexploitatie	2%	1%	2%	1%	Cat A <20% Cat B >20 <35% Cat C > 35%	A
Belastingcapaciteit	89%	89%	89%	89%	Cat A < 95% Cat B >95 < 105% Cat C > 105%	A

In de tabel wordt per kengetal aangegeven in welke categorie de gemeente Bergeijk zit.
De categorieën bestaan uit:
A = Goed
B = Voldoende
C = Onvoldoende
Hierbij wordt enkel het kengetal in het begrotingsjaar als waarde genomen voor de toekenning van de categorie.

Netto schuldquote
De netto schuldquote geeft inzicht in de verhouding van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft derhalve een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. Gedurende alle jaren blijven we als gemeente binnen de A categorie. Dit wil zeggen dat toekomstig verwachtte leningen, aangetrokken kunnen worden zonder invloed op het oordeel.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of deze allen worden terugbetaald, wordt dit kengetal zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden berekend. Zo wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Hoe lager deze percentages, hoe beter. Gedurende alle jaren blijven we als gemeente binnen de A categorie. Dit wil zeggen dat toekomstig verwachtte leningen, aangetrokken kunnen worden zonder invloed op het oordeel.

Solvabiliteitsratio
Dit cijfer geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van Bergeijk. Dit cijfer geeft daardoor een soort toekomstvisie weer. Onder het solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. Op dit onderdeel scoren we in categorie B. Dit heeft met name te maken met de grote investeringen die in toekomst worden verwacht en invloed hiervan op het balanstotaal. In samenhang met de andere onderdelen is het nog niet nodig om actie hierop te ondernemen.

Structurele exploitatieruimte
Dit cijfer helpt mee te beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten (exclusief mutaties reserves). Het wordt in een percentage uitgedrukt. Voor het begrotingsjaar 2025 is er een positief saldo en voor het jaar 2028 ook. Hierdoor zijn aanpassingen in het financiële beleid vooralsnog niet nodig. Omdat het percentage wel tegen de 0 aan blijft zitten, is het belangrijk hier aandacht aan te blijven besteden.

Kengetal grondexploitatie
De boekwaarde van de voorraden grond moet worden terugverdiend bij de verkoop. Kenmerkend voor grondexploitaties is dat de looptijd meerdere jaren is. Naarmate de inkomsten verder in de toekomst liggen, brengt dit meer rentekosten en risico’s met zich mee. Een grondexploitatie van 10% of hoger wordt beschouwd als kwetsbaar. Op dit onderdeel scoren we in categorie A. Dit betekent dat de bestaande grondexploitaties geen groot risico vormen voor de gemeente.

Belastingcapaciteit
Dit cijfer geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Wanneer dit percentage laag ligt, betekent het dat de gemeente meer inkomsten uit belastingen zou kunnen verwerven. Of dit wel of niet gebeurt, is een beleidskeuze.

Onder de woonlasten wordt verstaan de OZB, de rioolheffing en de reinigingsheffing (afvalstoffenheffing) voor een woning met een gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De belastingcapaciteit wordt daarom berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishoudens in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1. Dit wordt uitgedrukt in een percentage. Voor het begrotingsjaar 2025 is het percentage 89%. Hierdoor zijn aanpassingen in het financiële beleid niet nodig. We zitten als gemeente onder het landelijk gemiddelde.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Wettelijk kader

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten moeten in de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen in ieder geval de volgende onderdelen worden vermeld:

Onderdeel	Op grond van
De paragraaf bevat tenminste de volgende kapitaalgoederen: Wegen, riolering, water, groen en gebouwen.	art. 12, lid 1 BBV
Van deze kapitaalgoederen wordt aangegeven: • Het beleidskader; • De uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties; • De vertaling van de financiële consequenties in de begroting en de jaarrekening.	art. 12, lid 2 BBV

Wat willen wij bereiken?

In de toekomstvisie van gemeente Bergeijk zijn diverse uitgangspunten opgenomen die van toepassing zijn op het onderhoud van kapitaalgoederen, te weten: Als overheid ligt er een duidelijke voorbeeldfunctie om te investeren in duurzame ontwikkelingen die aansluiten op het heden, zonder het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen. De bouwstenen van het toekomstig leefklimaat zullen daarom herbruikbaar zijn met grondstoffen die gekenmerkt worden door een hoge mate van circulariteit. Het beheer van de kapitaalgoederen binnen de leefomgeving wordt gekenmerkt door een goede afstemming met de huidige behoeften. De inrichting zal veilig en klimaat robuust zijn. De openbare ruimte zal flexibel inspelen op toekomstige ontwikkelingen zoals het gebruik van hernieuwbare energiebronnen. Dit alles met respect voor het dorpse karakter en haar groene structuurelementen.

Het huidige coalitieakkoord geeft ten aanzien van het onderhoud kapitaalgoederen de volgende aanknopingspunten:

- Het voorzieningenniveau blijft minimaal op het huidige peil;
- Sportaccommodaties, gemeenschapshuizen en scholen blijven in alle kernen bestaan;
- Zelfwerkzaamheid door verenigingen bij onderhoud en beheer van accommodaties wordt gestimuleerd door middel van TUOB;
- De gemeente heeft een voorbeeldfunctie als het gaat om duurzaam werken, afvalverwerking en energiegebruik.

Beleid

- BORA IV Focus op meerwaarde (Beheer Openbare Ruimte & TUOB-Accommodaties 2024-2048)
- VGRP (Verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan 2025-2029)
- GVM (Gemeentelijke Visie Mobiliteit 2022-2026)
- Bewegen, Ontmoeten en Spelen (BOS) (2020)
- Integraal beheerplan Bos- en natuurterreinen (2022-2031)

BORA: Beheer Openbare Ruimte & Accommodaties

In 2024 is gestart met de 4e periode van BORA.

Dit beleidsplan vormt de leidraad voor het Bergeijks streven naar verbetering en innovatie. In BORA IV streeft Bergeijk ernaar de leefbaarheid, duurzaamheid en participatie in de gemeenschap te borgen en waar mogelijk te verbeteren of te verhogen. Met het oog op het verleden, waarbij het technisch beheer een score van 7 behaalde, wil Bergeijk nu een stap verder gaan en de FOCUS leggen op het creëren van meerwaarde.

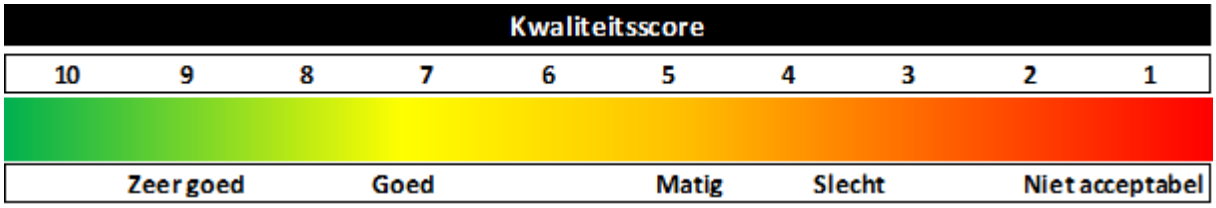

Afbeelding 1: Een weergave van de kwaliteitsscores met daaraan corresponderende kleuren.

De gemeente streeft er naar de openbare ruimte en accommodaties in Bergeijk te verbeteren. Door ruimte te geven aan ontwikkelingen op het gebied van leefbaarheid, duurzaamheid en participatie, wordt er naar een meerwaarde voor de inwoners gestreefd. Er wordt ingezet op een hoogwaardige leefomgeving, duurzaam beheer en een betrokken gemeenschap. Samen met de inwoners en belanghebbenden zal de gemeente aan een gemeente werken waar het prettig wonen, werken en recreëren is, zowel voor de huidige als toekomstige generaties.

Wegen, verkeer en bruggen

Met de vaststelling van BORA IV zijn ook de nieuwe beheerplannen voor wegen en voor bruggen vastgesteld. Het beheerplan is gericht op voorkoming van kapitaalvernietiging door adequate maatregelen op het juiste moment te plannen, waardoor extreem zware en dure maatregelen in de toekomst worden voorkomen. Het beheer is daarnaast gericht op het inperken van risico's ten aanzien van aansprakelijkheid van vermijdbare schades aan derden.

Voortdurend wordt de beheerdata van het wegenareaal ge-updatet. Uitbreidingen van het areaal en nieuwe data als gevolg van herinrichtingen worden aan het areaal toegevoegd. Gemiddeld 1x per 2 jaar wordt een weginspectie uitgevoerd. Gemiddeld 1x per 3 jaar worden alle bruggen geïnspecteerd. Behalve dat de kwaliteit van ons areaal dan wordt beoordeeld wordt gelijktijdig ook de data van ons areaal ge-updatet. Met de meest actuele data worden de beheerplannen geactualiseerd en worden de onderhoudsplanningen opgesteld en indien nodig bijgesteld. Actualiseren van een beheerplan kan gevolgen hebben voor de begroting van het wegen- of bruggenonderhoud.

Voor wegen, verkeer en bruggen is vanuit de beheerplannen voor 2025 in de exploitatie € 421.000 opgenomen. Voor het groot onderhoud wordt € 972.500 in de voorziening wegen en bruggen gestort.

Herinrichtingen

Naast reguliere onderhoudswerkzaamheden zijn jaarlijks ook totale herinrichtingen van één of meerdere deelgebieden gepland. Deze projecten worden vanuit herinrichtingen FOCUS in de begroting opgenomen.

Rehabilitaties

Met de vaststelling van BORA IV zijn vanaf 2024 ook rehabilitaties van wegen opgenomen in de begroting. Het betreft daarbij de volledig nieuwe aanleg van bestaande wegen. Anders dan bij Focus-projecten gaat het hier enkel om het vernieuwen van de verhardingen. Voor 2025 staat de rehabilitatie van het fietspad Grensweg op de planning.

Ontwikkelingen 2025

Afgezien van herinrichtingen van bestaande kapitaalgoederen gaan ook de nieuwe ontwikkelingen gewoon door. Het betreffen nieuwbouwontwikkelingen en de aanleg van (vrijliggende) fietspaden (fietsambitie).

Voor een totaaloverzicht van de investeringen wordt verwezen naar het meerjaren investeringsprogramma, welke is opgenomen in het onderdeel investeringen.
In 2025 worden de werkzaamheden omtrent het vervangen van brugleuningen op 9 bruggen afgerond.

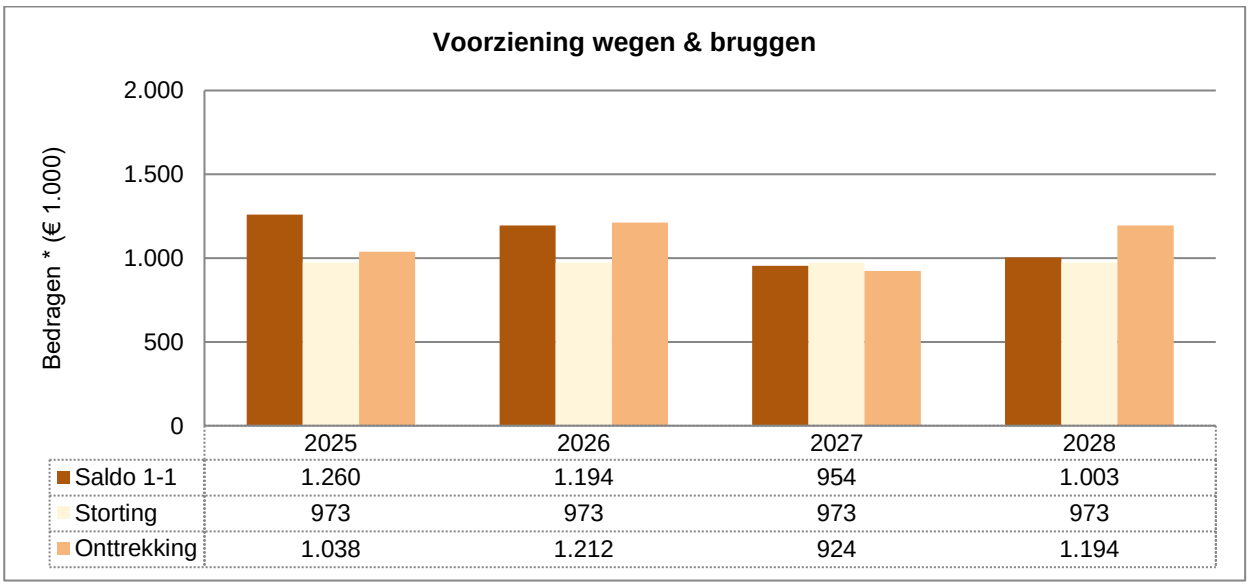

Grafiek 1: ontwikkeling voorziening wegen en bruggen

Groen en spelen

Het Groenbeheerplan maakt onderdeel uit van BORA IV. Voor groen is er een exploitatiebudget beschikbaar van € 1.700.000. Dit exploitatiebudget is opgesplitst in het groen binnen en buiten de bebouwde kom. Voor het groot onderhoud wordt in 2025 € 26.000 gestort in de voorziening openbaar groen. De voorziening openbaar groen loopt qua projecten gelijk met de voorziening wegen en bruggen om zo integraal werken te bevorderen. Voor de gemeentelijk bos- en natuurterreinen is het vernieuwde Bosbeheerplan (2022-2031) in uitvoering.

Het beheerplan Speelvoorzieningen gaat uit van duurzaam onderhoud van de 373 speel- en sporttoestellen en de bijbehorende veiligheidsondergronden in de gemeente, zodat deze netjes en veilig blijven. Zo voldoet Bergeijk aan haar eigen doelstellingen en ook aan de wettelijke verplichtingen. Voor het onderhoud van de speelvoorzieningen is er een exploitatiebudget van € 115.000.

Ontwikkelingen 2025:

- Initiatieven ondersteunen en uitvoeren op gebied van versterking biodiversiteit;
- De locaties met de invasieve exoot Japanse duizendknoop verder beheersen om uitbreiding te voorkomen;
- Integraal beheer van de openbare ruimte binnen de bebouwde kom.

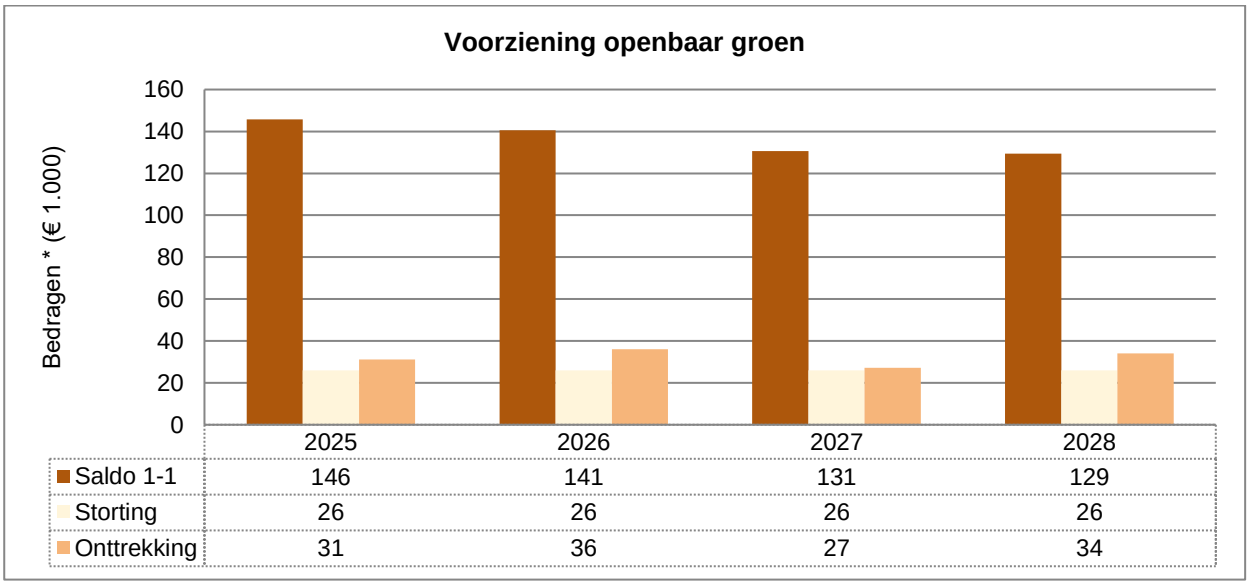

Grafiek 2: ontwikkeling voorziening openbaar groen

Openbare Verlichting

Met de vaststelling van BORA IV in 2024 is ook het beheerplan Openbare Verlichting geactualiseerd. De focus in het beheerplan ligt op het in stand houden van het huidige areaal en de afronding van het verledden van het areaal. Voor 2025 is er in de exploitatie voor openbare verlichting een budget van € 230.000 beschikbaar. Voor het groot onderhoud van de openbare verlichting wordt er een bedrag van circa € 13.500 gestort in de voorziening openbare verlichting.

Tot en met 2025 is het beleid er mede op gericht alle conventionele armaturen van de openbare verlichting versneld te vervangen door LED-armaturen. Door het gebruik van LED-verlichting wordt een lager vermogen gebruikt met een besparing van energie waardoor een daling van het energieverbruik ontstaat met als gevolg daarvan ook een vermindering van de CO_2 uitstoot. In 2025 wordt voor de laatste keer € 200.000 geïnvesteerd in de omvorming van de openbare verlichting naar LED-verlichting.

Ontwikkelingen in 2025:

- Vervangen van de laatste verlichtingsarmaturen door LED; Sinds 2018 wordt jaarlijks een gedeelte van het areaal vervangen door LED armaturen. De laatste 2 jaar worden ook steeds meer lampen vervangen door LED lampen, wanneer het armatuur nog niet is afgeschreven. Eind 2024 bestaat naar schatting 90% van het areaal uit LED lampen en LED armaturen. In 2025 worden de laatste armaturen en lampen vervangen.
- Uitfasering van de groepsremplace (het groepsgewijs vervangen van conventionele lampen). Doordat steeds meer lampen vervangen worden naar LED komt de groepsremplace te vervallen. Daarnaast is sinds 2023 het gebruik van kwikhoudende lampen verboden, waardoor een aantal conventionele lampen ook niet meer verkrijgbaar is en dus automatisch ook vervangen worden door LED lampen.

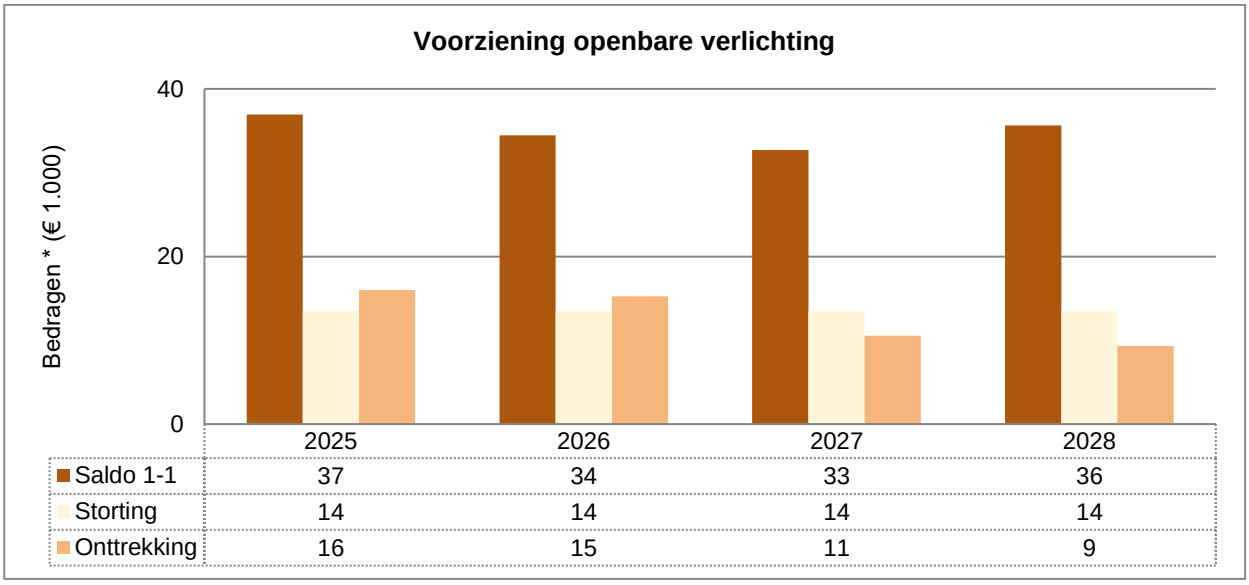

	2025	2026	2027	2028
Saldo 1-1	37	34	33	36
Storting	14	14	14	14
Onttrekking	16	15	11	9

Grafiek 3: ontwikkeling voorziening openbare verlichting

VGRP: Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan

Het VGRP 2025-2029 is een beleidsplan dat op hoofdlijnen de invulling van de gemeentelijke watertaken weergeeft. Als gemeente wil Bergeijk een goed functionerend water- en rioleringssysteem en vanuit de zorgplicht riolering bijdragen aan gemeenschappelijke thema's, zoals klimaatadaptatie, duurzaamheid en een gezonde leefomgeving. Door middel van het VGRP legt Bergeijk vast wat zij wil bereiken en wat de rol van inwoners en bedrijven is ten aanzien van afval-, hemel-, en grondwater.

Voor de zorgplicht Afvalwater zijn de onderstaande doelen geformuleerd:

- Zorgen voor de inzameling van stedelijk afvalwater.
- Zorgen voor transport van stedelijk afvalwater.

Voor de Zorgplicht Hemelwater is het onderstaande doel geformuleerd:

- Zorgen voor inzameling van overtollig hemelwater (voor zover de particulier niet op eigen terrein redelijkerwijs in de verwerking kan voorzien);
- Zorgen voor verwerking van ingezameld hemelwater.

Voor de zorgplicht Grondwater is het onderstaande doel geformuleerd:

- Zorgen dat - voor zover mogelijk - het grondwater de bestemming van een gebied niet structureel belemmert.

Ontwikkelingen in 2025:

- Uitvoering geven aan meerjarenplanning onderhoudswerkzaamheden vrijverval rioleringen. De werkzaamheden bestaan uit het reinigen, inspecteren en repareren van kleine gebreken (wortel ingroei, lokale beschadigingen). Reparatie van deze kleine gebreken verhoogt de bedrijfszekerheid en verlengt de levensduur van de riolering.
- Uitvoering geven aan de meerjarenplanning renovaties gemalen en randvoorzieningen
- Vervanging en verbetering riolering en hemelwaterstructuur in:
    - de Burgmeester Magneestraat-Kleine Broekstraat;
    - De Weebosch;
    - De Bucht;
    - De Frater Romboutstraat en Kerkepad;
    - alle onderdeel uitmakende van het herinrichtingsprogramma Focus.

Voor een totaaloverzicht van de investeringen 2025-2028 wordt verwezen naar het meerjarig investeringsprogramma het onderdeel investeringen.

Daarnaast is er in 2025 exploitatiebudget (exclusief de kapitaallasten/storting voorziening vervanging riolering en loonsom) voor het beheer van het riool van circa € 511.000 beschikbaar. Op aanraden van onze huisaccountant en een extern adviesbureau bouwen we de voorziening riolering groot onderhoud (spaarvoorziening) af. Deze afbouw is meegenomen in de calculaties van het nieuwe VGRP 2025-2029.

Het vernieuwde VGRP 2025-2029 is in september 2024 in de raad vastgesteld. Hierbij is rekening gehouden met een tariefstijging 3,5% (voor 2025 en verder). Deze cijfers zijn in de programmabegroting 2025-2029 opgenomen. In de tussentijd is gebleken dat het rentepercentage waarbij in het VGRP mee gerekend is lager uitvalt dan voorzien. Dit komt mede door een lagere kapitaalbehoefte (gemeentebreed). Het rentevoordeel wat hierdoor ontstaat is wel in de programmabegroting 2025-2029 verwerkt.

Het VGRP betreft een gesloten systeem waarbij wordt uitgegaan van 100% kostendekkendheid (op begrotingsbasis). Voor- en nadelen blijven in het systeem en worden verwerkt middels de voorziening riolering (egalisatievoorziening). Bij de eerstvolgende tariefsberekening (programmabegroting 2026) zal bekeken worden of de resultaten van riool in 2024 en het rentevoordeel in 2025 effect hebben op de geplande tariefstijging (2026 en verder).

Gemeentelijke Accommodaties

Met de vaststelling van BORA IV in 2024 is ook het nieuwe beheerplan gemeentelijke accommodaties geactualiseerd. De focus in het beheerplan ligt met name op de functievervulling en duurzaam behoud van de voorzieningen in de gemeenschap. De gemeentelijke gebouwen en sportaccommodaties vervullen diverse functies, van maatschappelijk (sport- en verenigingsgebouwen) tot veiligheid (brandweerkazernes) en bedrijfsvoering (gemeentehuis, gemeentewerf en milieustraat). Het brengt mensen samen en draagt bij aan een groot en actief verenigingsleven. Het TUOB-beleid is hierin een belangrijk pijler. Op een groot aantal gemeentelijke accommodaties, met name op de basisvoorzieningen is het TUOB-beleid en de bijbehorende systematiek van toepassing. De gemeente zorgt voor het volledige onderhoudsbudget. Het budget voor groot onderhoud blijft bij de gemeente, de overige huisvestingslasten zijn vastgelegd in een exploitatiesubsidie. Mede door TUOB en de inzet van vrijwilligers zijn afspraken op het gebied van beheer & onderhoud eenduidig en transparant voor allen en kunnen voorzieningen hierdoor duurzaam in stand worden gehouden op een vooraf vastgesteld niveau, zodat functievervulling niet in gevaar komt.

De gewenste situatie wordt beschreven in prestatie-eisen en de gewenste staat van de

accommodatie, voor de gebouwen en sportaccommodaties wordt rapportcijfer 7 gehanteerd. De kwaliteitsscore wordt bepaald aan de hand van de NEN2767 (conditiemeting voor gebouwen) en dient als communicatiemiddel voor het in één waarde overdragen van informatie van degradatie van een accommodatie. De kwaliteitsscore geeft een getalswaarde voor de technische staat van een accommodatie ten opzichte van de nieuwstaat. Door het uitvoeren van inspecties ontstaat een beeld van technische kostendragers waarvoor de gemeente verantwoordelijk is: technische kwaliteit van de bouwdelen, de onderhoudsbehoefte op middellange en lange termijn en de mogelijke risico's bij uitstel van onderhoudswerkzaamheden. De gemiddelde meerjarige kwaliteitsscore voor gebouwen, terreinen en sportvelden op basis van conditiemeting bedraagt een ruime 7. Door inspecties te herhalen ontstaat er een goed instrument om de kwaliteitsontwikkeling van accommodaties te volgen en eventueel bij te sturen en met deze informatie een gedegen onderhoudsbegroting op te stellen.

In navolging op de klimaatdoelstelling is Bergeijk volop bezig met het verduurzamen van de gemeentelijke gebouwen en sportaccommodaties. Om tot een concreet uitvoeringsprogramma te komen en om op lange termijn inhoud te geven aan duurzaamheid zijn in 2017 energiescans van de gemeentelijke gebouwen uitgevoerd. Het uitvoeringsprogramma is opgesteld op basis van het principe Trias Energetica en wordt zoveel mogelijk geïntegreerd in het bestaande beheerplan (TUOB). De kansrijke maatregelen, voortkomend uit deze energiescans, zijn vervolgens in de periode 2018 - 2022 uitgevoerd. In eerste instantie is prioriteit gegeven aan maatregelen die gericht zijn op het verminderen van het energieverbruik. Voor de energie die dan nog verbruikt wordt, wordt bezien welke maatregelen genomen dienen te worden om dit duurzaam op te wekken. Om een volgende stap in het verduurzamen te zetten is onderzocht wat de mogelijkheden zijn met de hedendaagse technische ontwikkelingen om gebouwen verder te verduurzamen en op termijn van het aardgas af te gaan. Het uitgangspunt is om dit voor 2027 te realiseren bij in ieder geval de buitensportaccommodaties, later gevolgd door de gemeenschapshuizen en de binnensportaccommodaties.

Voor gebouwen en sportaccommodaties is voor 2025 in de exploitatie (TUOB: klein- en dagelijks onderhoud) € 469.000 opgenomen. Voor de storting in de voorziening Groot onderhoud is € 1.243.000 gereserveerd.

Ontwikkelingen in 2025:

- Uitvoering geven aan meerjarenonderhoudsplanningen onderhoud en gemeentelijke accommodaties op basis van een geactualiseerd beheerplan;
- Met de hedendaagse ontwikkelingen de gemeentelijke accommodaties verder verduurzamen naar aardgasloos, te beginnen met de buitensportaccommodaties;
- Start voorbereiding/uitvoering gezamenlijke nieuwbouw duurzame accommodatie en aanleg padelbanen tennisvereniging RTV Riethoven/WTC Westerhoven;
- Uitbreiding areaal: beheer en onderhoud uitkijktoren.

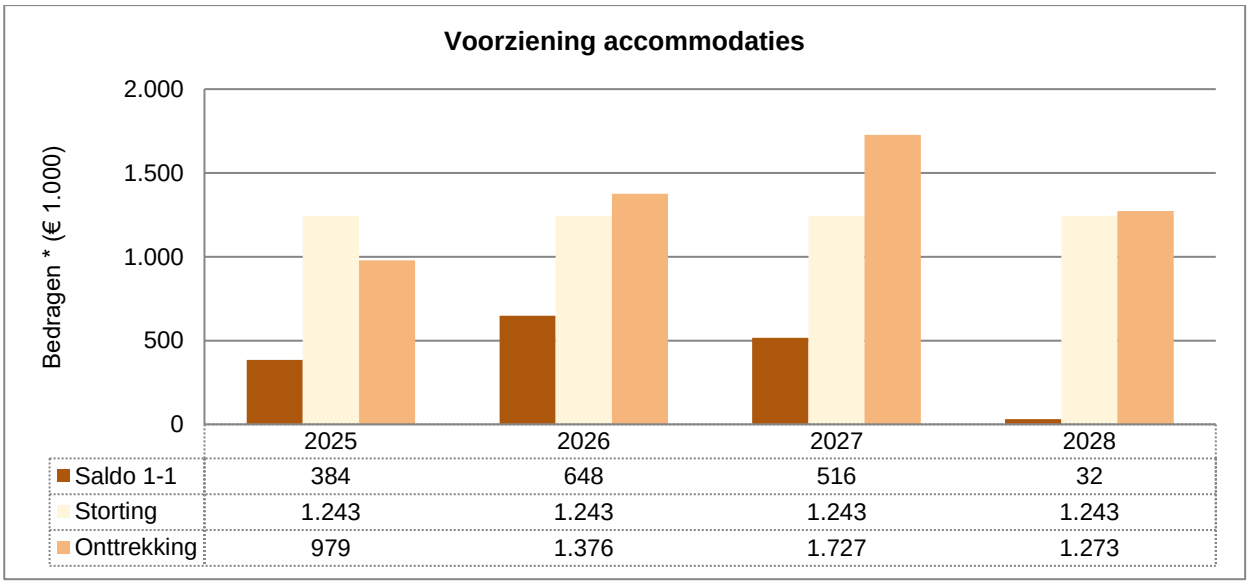

	2025	2026	2027	2028
Saldo 1-1	384	648	516	32
Storting	1.243	1.243	1.243	1.243
Onttrekking	979	1.376	1.727	1.273

Grafiek 4: ontwikkeling voorziening accommodaties

Areaal en vervangingswaarde

In onderstaande tabellen wordt een indicatie van de omvang van het gemeentelijk eigendom gegeven met de waarde die ze vertegenwoordigen.

De omvang van het areaal per structuurelement is als volgt:

Structuurelement aantallen	Vrij verval leiding	Wegvak-onderdeel	Mast	Boom	Cultuur beplanting	Gras	Haag	Natuur beplanting
Bedrijventerreinen	10.856 m	74.758 m²	237 st.	484 st.	3.349 m²	32.045 m²	2.706 m²	11.292 m²
Begraafplaatsen	0 m	3.590 m²	15 st.	210 st.	4 m²	11.289 m²	866 m²	3.059 m²
Buitengebied	18.045 m	1.435.560 m²	480 st.	24.893 st.	605 m²	1.566.963 m²	641 m²	101.898 m²
Hoofdwegen binnen de kom	35.695 m	274.455 m²	927 st.	2.003 st.	10.155 m²	124.244 m²	10.557 m²	6.179 m²
Hoofdwegen buiten de kom	6.725 m	376.596 m²	469 st.	4.751 st.	120 m²	239.215 m²	1.189 m²	403 m²
Kernwinkelgebied	1.753 m	24.426 m²	182 st.	181 st.	1.475 m²	0 m²	935 m²	0 m²
Sport en recreatie	291 m	25.254 m²	225 st.	781 st.	2.794 m²	17.017 m²	275 m²	32.955 m²
Woongebied	89.046 m	610.588 m²	3.040 st.	5.095 st.	78.642 m²	312.764 m²	19.279 m²	42.915 m²
Totalen	**162.411 m**	**2.825.227 m²**	**5.575 st.**	**38.398 st.**	**97.143 m²**	**2.303.536 m²**	**36.447 m²**	**198.700 m²**

De kapitaalgoederen vertegenwoordigen een vervangingswaarde van circa € 323.638.000 (het areaal mechanische riolering, bruggen verkeerstekens, speeltoestellen en bossen zijn in dit overzicht niet meegenomen). Dit is als volgt uitgesplitst:

Structuurelement x € 1.000	Vrij verval leiding	Wegvak-onderdeel	Mast	Boom	Cultuur beplanting	Gras	Haag	Natuur beplanting	Totalen
Bedrijventerreinen	9.290	4.722	351	380	76	49	116	181	15.165
Begraafplaatsen	0	293	22	165	0	22	37	49	588
Buitengebied	12.834	38.692	712	19.541	17	1.781	28	1.630	75.235
Hoofdwegen binnen de kom	29.892	26.919	2.114	1.572	270	165	454	99	61.485
Hoofdwegen buiten de kom	3.861	25.728	1.069	3.730	2	235	51	6	34.682
Kernwinkelgebied	1.320	3.221	825	142	43	0	40	0	5.591
Sport en recreatie	173	1.586	334	613	56	25	12	527	3.326
Woongebied	63.288	51.887	4.508	4.000	1.926	443	829	687	127.567
Totalen	**120.657**	**153.046**	**9.935**	**30.142**	**2.391**	**2.720**	**1.567**	**3.179**	**323.638**

Financiële verantwoording

Investeringen in maatschappelijk nut in de openbare ruimte worden verplicht geactiveerd op de balans. Op deze investeringen moet worden afgeschreven.

Dat betekent dat de gelden voor BORA zijn gesplitst in:

- Uitgaven die thuishoren in een exploitatiebegroting;
- Uitgaven die ten laste van een voorziening (BORA) mogen worden gebracht;
- Investeringen in maatschappelijk nut die moeten worden geactiveerd op de balans.

Schematisch ziet het financiële beheer van de kapitaalgoederen er als volgt uit:

Om een totaalbeeld te krijgen, zijn in de volgende overzichten de jaarlasten samengevoegd. Voor een overzicht van de investeringen wordt verwezen naar het onderdeel investeringen.

Overzicht exploitatie

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028
Wegen, verkeer en bruggen	421	412	421	412
Groen en spelen	1.815	1.819	1.819	1.819
Openbare verlichting	230	226	223	219
Gebouwen en sportaccomodaties	469	470	470	471
Totaal exploitatie	**2.935**	**2.927**	**2.933**	**2.921**
Totaal stortingen naar de onderhoudsvoorzieningen	2.255	2.255	2.255	2.255
Totaal onderhoud kapitaalgoederen	**5.190**	**5.182**	**5.188**	**5.176**

Paragraaf Financiering

In deze paragraaf staan het treasury beleid en het risicobeheer van de financieringsportefeuille centraal. Het geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden worden toegerekend en de financieringsbehoefte.

De kaders hiervoor zijn vastgelegd in de wet Financiering Decentrale Overheden (Fido), de wet Houdbare gemeentefinanciën (Hof), het Besluit Begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de Financiële verordening

We hanteren de volgende doelstellingen:

- Er is voldoende financiering op de korte en lange termijn; zodoende kan er ten allen tijde aan de betalingsverplichtingen worden voldaan;
- De risico's die aan de financiële transacties verbonden zijn, worden beheerst en beperkt;
- De rentekosten van de leningen worden zoveel mogelijk beperkt.

Wettelijk kader

Op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten moet in de paragraaf financiering in ieder geval het volgende onderdeel worden vermeld:

Onderdeel	Op grond van
De paragraaf betreffende de financiering bevat in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille.	art. 13 BBV

Beleid

- Fido (2000)
- BBV
- HOF (2014)
- Financiële verordening gemeente Bergeijk (2025)

Rente risicobeheer

Renteschommelingen hebben niet alleen gevolgen voor de rentelasten of -opbrengsten bij het aantrekken dan wel uitzetten van gelden, maar ook voor de koersen van obligaties. Hieronder worden de onderscheiden risico's nader toegelicht.

Renterisico

Beheersing van het renterisico op korte schuld geschiedt door de kasgeldlimiet en op langlopende schulden door de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet

Met deze limiet wil de wetgever voorkomen dat uitsluitend kortlopende leningen worden afgesloten. Het aantrekken van dit type leningen is aantrekkelijk wanneer de rente erg laag is. Het risico van een stijgende rente bij herfinanciering is daarmee in verhouding groot. Daarom is bepaald dat gemeenten maximaal 8,5% van het begrotingstotaal mogen gebruiken voor kortlopende leningen.

Wanneer zich in drie achtereenvolgende kwartalen een overschrijding voordoet, moet de gemeente maatregelen nemen om deze overschrijding voorkomen (zoals het aantrekken van langlopende geldleningen). Aan de hand van de liquiditeitsprognoses wordt betaald welke type lening het meest geschikt is voor de dan geldende situatie.

Kasgeldlimiet	3e kwartaal 2023	4e kwartaal 2023	1e kwartaal 2024	Bedragen x 1.000 2e kwartaal 2024
Begrotingstotaal per 1 januari	51.011	51.011	62.007	62.007
Limiet percentage	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
Normbedrag	**4.336**	**4.336**	**5.271**	**5.271**
Netto vlottende positie				
Vlottende schuld	0	0	0	0
Vlottende middelen	1.318	5.554	922	7.208
Netto saldo	**1.318**	**5.554**	**922**	**7.208**
Onder- overschrijding				
Ruimte onder de kasgeldlimiet	**5.654**	**9.890**	**6.193**	**12.479**
Overschrijding kasgeldlimiet				

Door de ruimte onder het kasgeldlimiet is het voor de gemeente Bergeijk mogelijk om kortlopende geldleningen aan te trekken op het moment dat dit nodig is.

Renterisiconorm
Deze norm draagt bij aan een zodanige opbouw van de langlopende leningenportefeuille dat tegenvallers als gevolg van renteaanpassingen en herfinanciering in voldoende mate worden beperkt. Het totaal aan aflossingen en herfinanciering mag jaarlijks maximaal 20% bedragen van het begrotingstotaal. Door een goede spreiding van de looptijd wordt flexibiliteit in de toekomst behouden tegen zo laag mogelijke rentekosten. Ook hiervoor geldt dat constant wordt gekeken welke lening het meest passend is voor de liquiditeitspositie van de gemeente.

				Bedragen x 1.000
Renterisico	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Begrotingstotaal per 1 januari	60.095	56.994	57.641	58.996
Limiet percentage	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm	**12.019**	**11.399**	**11.528**	**11.799**
Rente herziening	0	0	0	0
Aflossing	-1.319	-1.319	-869	-869
Renterisico	**-1.319**	**-1.319**	**-869**	**-869**
Onder- overschrijding normbedrag				
Ruimte onder de renterisiconorm	**10.700**	**10.080**	**10.660**	**10.931**
Overschrijding renterisiconorm				

Door de ruimte onder de renterisiconorm heeft de gemeente Bergeijk voldoende ruimte om in de toekomst langlopende geldleningen aan te trekken of lopende leningen te herfinancieren.

Liquiditeitsrisico
Dit is het risico dat over onvoldoende middelen wordt beschikt om onze financiële verplichtingen te voldoen. Gemeente Bergeijk werkt vanuit totaalfinanciering. Dit betekent dat alle gemeentelijke inkomsten en uitgaven worden gesaldeerd voordat we ons op de geld- of kapitaalmarkt begeven. Rekening houdend met het moment van inkomsten en uitgaven leidt tot een betere sturing op de benodigde liquiditeiten voor de komende jaren, de aan te trekken externe financiering en de ontwikkeling van de rentekosten.

Gemeenten zijn in het kader van schatkistbankieren verplicht hun overtollige liquide middelen boven het drempelbedrag aan te houden in de rijksschatkist. Door deze maatregel hoeft het Rijk minder geld te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen.

Vanaf 1 juli 2021 is voor gemeenten (en provincies, waterschappen en hun gemeenschappelijke regelingen) met een begrotingstotaal tot € 500 miljoen de drempel voor het verplicht schatkistbankieren verhoogd naar 2% van het begrotingstotaal (was 0,75%) met een minimum van € 1 miljoen (was € 250.000).
Dit drempelbedrag bedraagt voor de gemeente Bergeijk circa € 1,2 miljoen. Verder is er de mogelijkheid overtollige middelen uit te lenen aan andere decentrale overheden.

				Bedragen x 1.000
Financieringspositie per 1 januari	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Activa				
Vaste activa	73.232	84.758	94.430	94.601
Grondexploitatie	960	800	900	500
Saldo	**74.192**	**85.558**	**95.330**	**95.101**
Passiva				
Reserves	40.809	36.967	35.605	35.139
Voorzieningen	5.732	5.765	5.074	4.475
Langlopende geldleningen	24.287	37.969	46.400	44.582
Saldo	**70.828**	**80.701**	**87.079**	**84.196**
Financieringstekort	**3.364**	**4.857**	**8.251**	**10.905**
Financieringsoverschot				

Bij aanvang van het begrotingsjaar wordt een theoretisch financieringstekort verwacht van afgerond € 3,3 miljoen in het eerst volgende begrotingsjaar. Dit geldt op het moment dat alle investeringen conform opgave worden uitgevoerd.

Het hebben van een tekort leidt ertoe dat de noodzaak tot een vaste financiering toeneemt, middels het aantrekken van langlopende geldleningen. De liquiditeitsprognose wordt in 2025 geactualiseerd om de noodzaak van wel of niet financieren te onderbouwen.

Leningen en garanties

Opgenomen geldleningen

Wij hebben leningen afgesloten om betalingen te verrichten ten aanzien van investeringen. De afgelopen jaren zijn tussentijds leningen afgelost en nieuwe leningen aangetrokken. Door de lage rentestand van de afgelopen jaren is het gemiddelde rentepercentage afgenomen. De laatst aangetrokken langlopende geldleningen dateert uit 2022. Jaarlijks wordt gekeken of het aangaan van nieuwe leningen nodig is om de liquiditeit te garanderen. Onderstaand overzicht geeft inzicht in de omvang en de rentegevoeligheid van de opgenomen leningen.

			Bedragen x 1.000	
Leningenportefeuille per 1 januari	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Opgenomen geldleningen	24.288	22.969	21.650	20.782
Af: reguliere aflossingen	-1.319	-1.319	-869	-869
Af: vervroegde aflossingen				
Totaal boekwaarde 31 december	**22.969**	**21.650**	**20.782**	**19.913**
Gemiddeld rentepercentage geldleningen	1,12%	1,12%	1,23%	1,23%

Verstrekte leningen en garanties aan derden

Het verstrekken van leningen of garanties aan derden is alleen toegestaan voor de publieke taak. Begin 2025 heeft de gemeente voor ongeveer € 14 miljoen aan leningen en garantstellingen verstrekt aan derden. Van dit bedrag is € 12 miljoen uitgeleend aan woningbouwcorporaties en afgesloten met een garantie van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. Sinds 2000 trekken woningbouwcorporaties hun leningen rechtstreeks bij banken aan met borging van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw waarbij rijk en gemeenten samen voor de achtervangpositie garant staan. Daarnaast heeft de gemeente enkele garanties afgegeven aan overige partijen. Er zijn momenteel geen signalen dat hier risico's over worden gelopen.

Naam Bedragen x € 1.000	Aard	Oorspronkelijk bedrag	Restant 31-12-2025	Restant 31-12-2026	Restant 31-12-2027	Restant 31-12-2028
Stichting gemeenschapshuis Terlo	Garantie	458	206	195	183	172
Stichting Speeltuin de Bucht	Garantie	140	110	105	100	95
Stichting Wooninc	Garantie	3.449	1.616	1.491	1.363	1.230
Totaal garantstellingen		**4.047**	**1.932**	**1.791**	**1.646**	**1.496**

Naam Bedragen x € 1.000	Aard	Oorspronkelijk bedrag	Restant 31-12-2025	Restant 31-12-2026	Restant 31-12-2027	Restant 31-12-2028
Stichting Vestia	Achtervang	2.459	692	604	514	420
Stichting Wooninc	Achtervang	14.222	5.357	5.075	4.782	4.477
Woningstichting de Zaligheden	Achtervang	10.000	6.000	6.000	6.000	6.000
Totaal Borgstellingen		**26.681**	**12.049**	**11.679**	**11.295**	**10.897**

Rentetoerekening

Deze toerekening geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend.

De commissie BBV schrijft voor dat de interne rente exact wordt berekend. De omslagrente wordt berekend door de aan de taakvelden toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd. Het percentage bedraagt 0,5 % voor 2025. Het rentepercentage uit de omslagrente dient ook gebruikt te worden voor de grondexploitaties.

Renteschema	Bedragen x 1.000 2025
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	511
De externe rentebaten over de korte en lange financiering	109
Saldo rentelasten en rentebaten	**402**
De rente die aan de facilitaire grondexploitaties (kostenverhaal) moet worden doorberekend	-5
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-
De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-
Aan taakveld toe te rekenen externe rente	**-5**
Rente over eigen vermogen	-
Rente over voorzieningen	-
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	**397**
De aan taakvelden toegerekende rente	-405
Renteresultaat op het taakveld Treasury	**-8**
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**397**
Boekwaarde vaste activa 1 januari	**73.232**
Gemiddelde rente	**0,54%**
Keuze voor omslagrente	**0,50%**

EMU saldo

In de wet Hof zijn de Europese normen verankerd voor de hoogte en de jaarlijkse groei van de overheidsschuld. De decentrale overheden leveren een gelijkwaardige bijdrage aan het naleven van de EMU normen. Bestuurlijk is afgesproken de komende jaren geen sanctie toe te passen bij blijvende overschrijding van de norm.

Gemeenten krijgen een individuele referentiewaarde voor het EMU-tekort in een jaar. Voor het sturen op de ontwikkeling van de gemeenteschuld luidt het devies: Let bij het opstellen van de begroting op de ontwikkeling van de hoogte van uw gemeenteschuld. Te hoge schulden zijn slecht voor de financiële gezondheid van de gemeenten. Pas als het plafond voor het EMU-tekort van de gezamenlijke gemeenten wordt overschreden kan de individuele referentie waarde een rol gaan spelen. Voor de jaren 2025 en 2026 wordt het EMU saldo overschreden. Dit heeft te maken met de verwachte investeringen binnen de gemeente.

	Bedragen x 1.000			
EMU saldo	2025	2026	2027	2028
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-353	-1.113	-1.261	-187
Mutatie (im)materiële vaste activa	11.526	9.672	171	-
Mutatie voorzieningen	33	-691	-599	-362
Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-160	-100	400	-300
Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	-	-	-	-
Berekend EMU-saldo	**-11.686**	**-11.376**	**-2.431**	**-249**
Referentiewaarde	3.078	2.912	2.945	3.015
Verschil met referentiewaarde	**-8.608**	**-8.464**	**514**	**2.766**

Meerjarenbalans

Bedragen (x € 1.000)	Realisatie 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
(im) Materiële vaste activa	54.661	72.469	83.995	93.667	93.838	93.838
Financiële vaste activa kapitaalverstrekking	185	185	185	185	185	185
Financiële vaste activa Leningen	578	578	578	578	578	578
Totaal vaste activa	**55.424**	**73.232**	**84.758**	**94.430**	**94.601**	**94.601**
Voorraden	3.231	960	800	900	500	200
Uitzettingen korter dan een jaar	7.564	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Liquide middelen	397	500	500	500	500	500
Overige vlottende activa	17.111	7.137	8.702	6.367	3.585	1.097
Totaal Vlottende activa	**28.303**	**11.097**	**12.502**	**10.267**	**7.085**	**4.297**
Totaal Activa	**83.727**	**84.329**	**97.260**	**104.697**	**101.686**	**98.898**

Bedragen (x € 1.000)	Realisatie 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Eigen vermogen	39.397	37.354	36.719	36.400	35.783	35.166
Voorzieningen	5.826	5.688	5.572	4.897	4.321	3.969
Vaste schulden	26.266	24.287	37.969	46.400	44.582	42.763
Totaal vaste passiva	**71.489**	**67.329**	**80.260**	**87.697**	**84.686**	**81.898**
Vlottende schuld	3.343	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Overlopende passsiva	8.895	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
Totaal Vlottende passiva	**12.238**	**17.000**	**17.000**	**17.000**	**17.000**	**17.000**
Totaal passiva	**83.727**	**84.329**	**97.260**	**104.697**	**101.686**	**98.898**

* Voor de meerjarenbalans wordt in de stand van de reserves rekening gehouden met het begrotingssaldo van het voorgaande jaar. Derhalve dient voor de aansluiting met de staat reserves, het onderdeel reserves vermeerderd te worden met de begrotingsruimte.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Wat willen wij bereiken?

In Bergeijk pakken we samen aan, want met elkaar komen we verder. En tonen we lef als het nodig is. Dit is de missie van de organisatie Bergeijk. Dit doet de organisatie door de ontwikkelingen lokaal en regionaal in een vroegtijdig stadium met lef, ambitie en eigen verantwoordelijkheid aan te pakken. Met aandacht voor sfeer, persoonlijke ontwikkeling en verbinding.

Deze missie en visie vormen de uitgangspunten voor de organisatie en de bedrijfsvoering. Door de externe gerichtheid en de toegenomen transparantie is de kwaliteit van de bedrijfsvoering steeds meer zichtbaar voor de burgers. De doelen van bedrijfsvoering zijn facilitair aan de doelen van de totale organisatie. Door het optimaliseren van de bedrijfsvoering streeft de gemeente ernaar de doelen en ambities uit de taakvelden zo efficiënt en effectief mogelijk te realiseren.

Dienstverlening

Visie

Gemeente Bergeijk is een dienstverlenende organisatie richting de inwoners en ondernemers van Bergeijk. Daarvoor is duidelijke en eigentijdse communicatie en goede bereikbaarheid via verschillende kanalen erg belangrijk. In 2025 wordt de visie van de organisatie verder uitgewerkt in een eigentijdse visie op dienstverlening. Daarmee bieden we duidelijkheid aan inwoners, ondernemers, partners en medewerkers over onze dienstverlening. Ook biedt dit kaders voor toekomstige keuzes.

Organisatie

Organisatieontwikkeling

Het ontwikkelen van de organisatie stopt nooit. Organisatieontwikkeling richt zich op het bereiken van de organisatiedoelen, met speciale aandacht voor:

- Strategisch HR-beleid met aandacht voor behoud, ontwikkeling en vitaliteit van medewerkers;
- Organisatie en formatie, passend bij de opgave en gewenste kwaliteit;
- Goede en passende dienstverlening;
- Persoonlijke ontwikkeling, opleiding en training (o.a. via de Bergeijk SMART Academy);
- Soepele processen door proces- en projectmatig werken en procesverbeteringen;
- Werkgeluk en vitaliteit van medewerkers.

Met goed werkgeverschap, passende arbeidsvoorwaarden, inhoudelijke uitdagingen, eigentijdse werkwijzen, en aantrekkelijke arbeidsmarktcommunicatie is gemeente Bergeijk een aantrekkelijke werkgever voor huidige en nieuwe medewerkers in de huidige krappe arbeidsmarkt.

Strategisch HR-beleid

In 2025 wordt het strategisch HR-beleid verder uitgewerkt. Speerpunt is het behoud, de ontwikkeling en vitaliteit van medewerkers. Belangrijke topics daarbij zijn aantrekkelijk werkgeverschap voor huidige en nieuwe medewerkers, werkgeluk en werkdruk. De resultaten van het medewerkersonderzoek (2023) zijn daarin meegenomen. Belangrijkste aandachtspunt daarin was de ervaren werkdruk, het opvallendste pluspunt was de zeer hoge eNPS-score: de mate waarin medewerkers zich positief uitlaten over de organisatie.

BErgeijk SMART Academy

De wereld om ons heen verandert voortdurend. Dit vraagt een organisatie die ontwikkelingsgericht is en streeft naar continue verbetering. De organisatie bestaat uit de mensen die daar werken. Door te investeren in de medewerkers, wordt geïnvesteerd in de kwaliteit van de gemeentelijke organisatie.

Met de BErgeijk SMART Academy blijven we de doorontwikkeling van onze medewerkers ondersteunen. Ook in 2025 biedt de Academy een actief ontwikkelprogramma met trainingen, opleiding en aandacht voor talent. Het programma is gebaseerd op de gewenste ontwikkeling van de organisatie. Het aanbod omvat klassikale cursussen, trainingen op locatie, procesverbeteringen, inspiratiesessies en lunchbijeenkomsten en een breed digitaal aanbod aan webinars, podcasts en e-learnings. Naast noodzakelijke - deels verplichte - inhoudelijke trainingen is er aandacht voor vitaliteit en werkgeluk. Het doel van het BErgeijk SMART programma is om continu te investeren in de kwaliteit en wendbaarheid van de organisatie en de mensen die daar werken. In 2025 is bijzondere aandacht voor project- en procesmatig werken, weerbaarheid (bij agressie), integriteit en Insights.

In het programma is blijvende aandacht voor de introductie van nieuwe medewerkers met eigen trainingen ‘Hoe werkt de gemeente’ door en voor collega’s. In verschillende modules en bijeenkomsten wordt aandacht besteed aan de bijzondere positie van een gemeente en meer specifiek: HR, informatieveiligheid, inzicht in juridische en financiële processen binnen onze gemeente.

Arbeidsmarkt

De arbeidsmarkt in Nederland blijft krap; er zijn meer vacatures dan werkzoekenden. Met name in de functiegebieden ruimtelijke ordening/milieu, bouwkunde en civiele techniek is het een uitdaging om openstaande vacatures te vervullen. Maar ook vacatures op het gebied van onder andere financiën, juridische zaken, toezicht en ICT blijken moeilijk vervulbaar. Tegelijkertijd komt er een pensioengolf aan. Als er niets verandert dan

komt de gemeentelijke dienstverlening in Nederland onder druk te staan. Voor gemeente Bergeijk is het vinden, maar vooral ook binden en blijven boeien, van medewerkers dan ook uitermate belangrijk. Dit wordt gelet op de schaalsprong van de gemeente Bergeijk nog crucialer. Goede arbeidsmarktcommunicatie is daarbij onontbeerlijk, maar ook het investeren in een goede sfeer, passende arbeidsvoorwaarden, inhoudelijke uitdagingen, opleiding en eigentijdse werkwijzen (Microsoft365) blijven de aandacht houden.

Formatie

Per 1 januari 2025 bedraagt de formatie 124,89 fte. Schematisch is de formatie als volgt verdeeld:

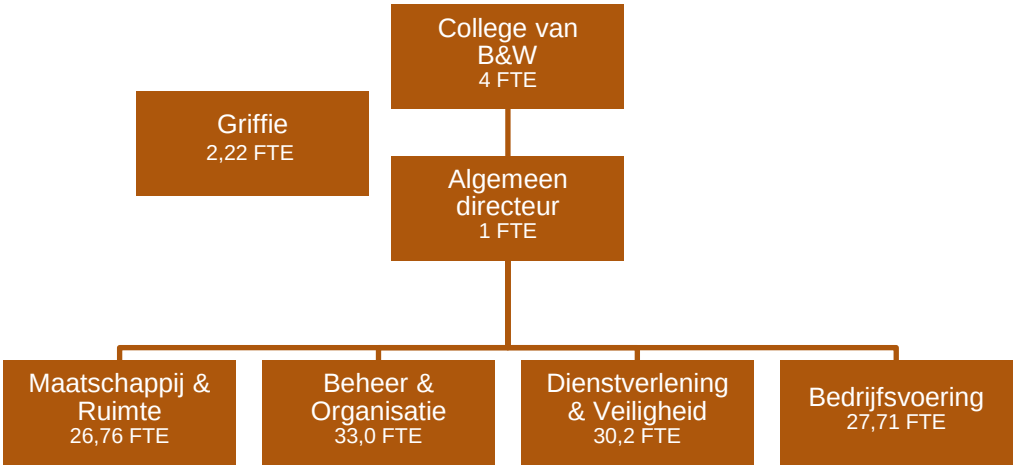

Bedragen x € 1.000	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Loonsom	11.571	11.571	11.571	11.571
Loonkostensubsidie	-51	-51	-51	-51
Inhuur	238	238	238	238
Kosten voormalig personeel	245	245	245	245
Reis - en verblijfskosten	15	15	15	15
Woon- werkvergoeding	123	123	123	123
Verzuimbegeleiding	14	14	14	14
Opleiding en organisatieontwikkeling	193	200	208	208
Overige personeelskosten	267	267	267	267
Totaal	**12.615**	**12.622**	**12.630**	**12.630**

- De onderhandelingen voor de CAO Gemeenten 2025 starten in november 2024.
- Afspraken over extra verlofdagen uit de CAO 2024 gaan per 1 januari 2025 in.
- Er zijn nog geen prognoses voor de pensioenpremies in 2025. In 2024 bedraagt de premie voor het ouderdoms- en nabestaandenpensioen 27%, hiervan is 18,9% voor de werkgever en 8,1% voor de werknemer.
- Gemeente Bergeijk past de maximaal wettelijk toegestane onbelaste reiskostenvergoeding toe (€ 0,23 per kilometer).

Bedrijfsvoering

Visie

De bedrijfsvoering van de organisatie omvat de werkprocessen en interne dienstverlening en advisering. We stellen in 2025 een visie op de bedrijfsvoering op welke gelijk zal lopen met de visie omtrent de externe dienstverlening.

Administratieve organisatie

Zelfevaluatie BRP en reisdocumenten

Buiten de Ensia-systematiek zullen de Basisregistratie persoonsgegevens (BRP) en de uitgifte van reisdocumenten voor zowel ingezetenen als niet-ingezetenen) onderworpen worden aan de jaarlijkse zelfevaluatie.

Informatievoorziening

Informatiebeveiliging

Gemeenten gebruiken voor de uitvoering van hun taken over het brede spectrum van beleidsterreinen diverse mogelijkheden van informatie-uitwisseling, zowel onderling als met diverse ketenpartners. Het is daarbij van belang dat gegevens veilig, beschikbaar en betrouwbaar zijn. Bergeijk richt haar informatiebeveiliging in op basis van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (verder: 'BIO'). Dit is het normenkader Informatiebeveiliging voor de hele overheid. Met het uitvoeringsplan informatiebeveiliging wordt verder gewerkt aan het optimaliseren van beleid, procedures en maatregelen op het gebied van informatiebeveiliging.

Informatieveiligheid is een thema dat steeds belangrijker voor eenieder wordt, zowel in werk als privé. Steeds meer gaat digitaal en daarom is het ook nog belangrijker bewust bezig te zijn met de digitale veiligheid. Ook in 2025 heeft bewustwording prioriteit, met de invoering van het Kempenbrede bewustwordingsplatform Digibewust in de Kempen zullen actuele zaken themagewijs worden aangeboden.

Door het nemen van passende beveiligingsmaatregelen verlaagt de gemeente het risico op beveiligingsincidenten en wordt de mogelijk negatieve impact van dergelijke incidenten op privacy en imago- of financiële schade beperkt. De hoogte van de eventuele financiële consequenties is op voorhand helaas niet in te schatten.

Cyberbeveiligingswet

De Europese richtlijn voor cyberbeveiliging, de Network and Information Security directive (verder: 'NIS2') heeft als doel een hoger niveau van cyberbeveiliging in de EU te waarborgen. Deze richtlijn wordt in 2024 door de Nederlandse overheid vertaald naar nationale wetgeving, die bekend zal staan als de Cyberbeveiligingswet (verder: 'Cbw'). De richtlijn stelt strengere eisen aan de beveiligingsmaatregelen die organisaties moeten implementeren om hun netwerk- en informatiesystemen te beschermen tegen cyberdreigingen. Dit omvat zowel technische als organisatorische maatregelen. Op basis van een analyse eind 2024, worden de benodigde aanpassingen vanaf 2025 geïmplementeerd. De verwachting is dat Cyberbeveiligingswet medio 2025 in werking zal treden.

Privacy

De komende jaren blijft Bergeijk zich actief inzetten op informatiebeveiliging en privacy binnen de keten. Dit omvat het uitvoeren van privacy-audits (verder: 'PIA') op gemeentelijke processen. Jaarlijks zullen de privacygevoelige processen opnieuw worden ge-audit, en voor nieuwe privacygevoelige processen wordt een audit ingepland.

In 2024/2025 zal de implementatie van Microsoft 365 opgestart gaan worden. Dit Cloud-gebaseerde platform biedt talloze voordelen, waaronder verbeterde flexibiliteit en samenwerking voor gemeentemedewerkers. Echter, met deze technologische vooruitgang komen ook belangrijke overwegingen op het gebied van privacy. Bij de implementatie van Microsoft 365 zullen we nauwlettend toezien op de bescherming van persoonsgegevens om te blijven voldoen aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (verder: 'AVG') en andere relevante wet- en regelgeving.

Kunstmatige intelligentie (verder: 'AI') zal de komende jaren een steeds belangrijker onderwerp worden in gemeente Bergeijk. Het kan helpen om de dienstverlening aan de inwoners te verbeteren en de efficiëntie van gemeentelijke processen te verhogen. Bij het gebruik van AI zal de gemeente strikte richtlijnen moeten volgen om de privacy van de inwoners te waarborgen. Door medewerkers goed te begeleiden en op te leiden, kan de gemeente de efficiëntie en kwaliteit van haar dienstverlening aanzienlijk verbeteren, terwijl tegelijkertijd de privacy en veiligheid van de gegevens van haar inwoners worden beschermd.

In 2025 zullen er stappen gezet worden om het privacybeleid en privacyreglement te actualiseren en te verbeteren. De aanpassingen zijn cruciaal om ervoor te zorgen dat het privacybeleid en privacyreglement van de gemeente up-to-date blijven en aansluiten bij de huidige en toekomstige technologische ontwikkelingen. Door deze proactieve benadering beschermt de gemeente niet alleen de privacy van haar inwoners maar verbetert zij ook de transparantie en verantwoording van haar gegevensverwerking en voldoen we aan de nieuwste wet- en regelgeving.

Wet politiegegevens (verder:'Wpg') Audit

In de begroting van 2025-2028 is de gemeente vastbesloten om te voldoen aan de vereisten van de Wpg om de privacy en beveiliging van

politiegegevens te waarborgen. Dit omvat een strikt auditregime om de naleving en veiligheid continu te monitoren en te verbeteren. Elk jaar zal er een interne audit worden uitgevoerd om de processen en systemen die betrekking hebben op politiegegevens te evalueren. Deze audits helpen om eventuele risico's en kwetsbaarheden vroegtijdig te identificeren en aan te pakken. De continue inspanningen om te voldoen aan de Wpg zijn essentieel om de privacy van onze inwoners te beschermen en het vertrouwen in de gemeentelijke gegevensverwerking te waarborgen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Rechtmatigheid is een juridische term, die aangeeft dat een (voorgenomen) handelwijze in overeenstemming is met de geldende regels en besluiten. Dit begrip is van toepassing op alles wat een gemeente qua taken op zich neemt. Bij rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording bestaat er een duidelijke relatie met het financiële beheer. Er moet immers worden verantwoord dat de baten, lasten en balansmutaties die in de jaarrekening zijn opgenomen rechtmatig tot stand zijn gekomen. Het gaat om de financiële beheershandelingen. Binnen de rechtsmatigheidsverantwoording wordt onderscheid gemaakt tussen afwijkingen, fouten en onduidelijkheden en begrotingsonrechtmatigheden.

In onderstaand overzicht zien we de uitsplitsing van de termen:

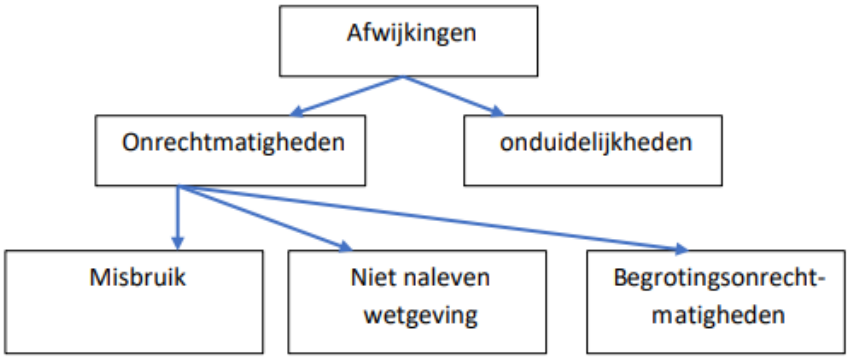

1. Afwijkingen: posten die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen (fouten) en posten, waarbij voor het college een onduidelijkheid bestaat over de rechtmatigheid.
2. Fouten: Rechtmatigheidsfouten treden op bij financiële beheershandelingen, waarbij de in het normenkader beschreven wet- en regelgeving niet is nageleefd.
3. Onduidelijkheden: Indien het college in het kader van de verslaggeving niet kan aangeven of er sprake is van een rechtmatigheidsfout of niet.
4. Begrotingsonrechtmatigheden: Hiervan is sprake als het college bij de realisatie van doelen en het realiseren van activiteiten afwijkt van de budgetten die door uw raad zijn vastgesteld. Hiervan is sprake als het lasten- of investeringsbudget is overschreden (a), de baten (opbrengsten) door het doen of nalaten van een financiële beheershandeling lager zijn dan het door uw raad vastgestelde budget (b) of voor het door uw raad vastgestelde budget minder doelen of activiteiten zijn gerealiseerd dan begroot voor het betreffende budget (c).

Bij de jaarrekening 2023 is voor het eerst de rechtmatigheidsverantwoording in de paragraaf bedrijfsvoering opgenomen en goedgekeurd door de accountant en de administratie. De aandachtspunten uit de verantwoording zijn verwerkt in de financiële verordening.

Beleid

- Organisatiebesluit (2024)
- Mandaatbesluit (2024)
- CAO Gemeenten (2023)
- Functieboek de Kempen (2010)
- Integraal Veiligheidsplan basisteam De Kempen (2019-2022)
- Personeelshandboek gemeente Bergeijk (2021)
- Veiligheid op maat (2006)
- Financiële verordening gemeente Bergeijk (2025)
- Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (2003)
- Beleidsregel informatiebeveiligingsbeleid Kempengemeenten, GRSK en Kempenplus (2020)
- Kempen dienstverleningsconcept (2013)
- Nota reserves en voorzieningen (2024 - 2028)
- Masterplan Interne Controle (2010)
- Archiefverordening gemeente Bergeijk (2023)
- Beheerregeling Informatiebeheer (2023)
- Privacybeleid KempenPlus Het Participatiebedrijf (2022-2025)
- Addendum Privacybeleid Wpg gemeente Bergeijk (2023-2025)
- Privacyreglement gemeente Bergeijk (2022-2025)
- Beleidsregel veilig omgaan met kunstmatige intelligentie artificial intelligence (AI) (2024)

Verbonden partijen

- Bizob
- Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK)
- Participatiebedrijf KempenPlus

Paragraaf Verbonden partijen

Wettelijk kader

Op grond van het Besluit Begroting en verantwoording provincies en gemeenten moet in de paragraaf verbonden partijen ten minste het volgende worden vermeld:

Onderdeel	Op grond van

- De visie op en de beleidsvoornemens omtrent de verbonden partijen
- De lijst van verbonden partijen, onderverdeeld in gemeenschappelijke regelingen, vennootschappen en coöperaties, stichtingen en verenigingen en overige verbonden partijen.
- In de lijst van verbonden partijen worden ten minste opgenomen:
  o de wijze waarop de gemeente een belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang dat ermee gediend wordt;
  o het belang in de verbonden partij aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar;
- De omvang van het EV en VV aan het begin en einde van het boekjaar;
- De omvang van het verwachte financiële resultaat in het boekjaar
- Eventuele risico's van de verbonden partij
	art. 15 BBV

Wat is een verbonden partij?

Dit is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Bestuurlijk belang betekent dat de gemeente een zetel heeft in het bestuur, een participatie of het hebben van stemrecht. Financieel belang betekent het beschikbaar stellen van middelen die zij kwijt is in geval van faillissement en/of als financiële problemen verhaald kunnen worden op de gemeente.

Wat doet een verbonden partij?

De partijen ontwikkelen beleid of voeren beleid uit voor de gemeente. Beleidsmatig blijft de gemeente verantwoordelijk voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's. De gemeente monitort en houdt toezicht door bestuurlijke vertegenwoordiging in diverse overlegstructuren en door de kader stellende en controlerende rol van uw raad.

Kaderstellende en controlerende rol raad

Bij de behandeling van de begrotingen en jaarrekeningen van de verbonden partijen neemt uw raad haar kader stellende en controlerende taak. Partijen met een publiekrechtelijk karakter hebben hun eigen Plan & Control cyclus (verder: 'P&C cyclus'). Hierin is opgenomen dat vóór 30 april van elk jaar de concept begroting aan de raden van de deelnemende gemeenten voor zienswijze gestuurd wordt. Hiermee kan de raad invloed uitoefenen. Deze zienswijzen worden beoordeeld bij het vaststellen van de begroting vóór 15 september van dat jaar. Met de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen (1 juli 2022) is de zienswijzetermijn voor de raden verlengd naar twaalf (12) weken.
Vóór 15 april van elk jaar dient de partij de voorlopige jaarrekening inclusief de accountsverklaring aan te bieden. De definitieve jaarrekening dient vervolgens vóór 15 juli door het Algemeen Bestuur vastgesteld te zijn. Voorafgaand daaraan kunnen de raden van de deelnemende gemeenten zienswijze geven. Zo spoedig mogelijk na 15 juli wordt het besluit van het Algemeen Bestuur aan de gemeenten ter kennisname aangeboden. Per 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen gewijzigd en daarmee ook de P&C-cyclus.

Wat willen wij bereiken?

Goede uitvoering van beleid door verbonden partijen (inclusief gemeenschappelijke regelingen) waarin gemeente Bergeijk een bestuurlijk en financieel belang heeft.

Beleid

- Art. 15 en art. 69 'Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten' (2013)
- Wet gemeenschappelijke regelingen (2022)
- Wet Financiering decentrale overheden (2013)
- Beleidsnota Verbonden Partijen (2007)

Betrokkenen

In onderstaand overzicht zijn de verbonden partijen weergegeven waaraan gemeente Bergeijk deelneemt, inclusief de andere deelnemers.

Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen A. Gemeenschappelijke regelingen, B. Stichtingen en verenigingen en B. Vennootschappen en coöperaties.

Verbonden partijen	A. Gemeenschappelijke regeling						B. Stichting		C. Vennootschap	
	1. Metropoolregio Eindhoven (MRE)	2. Gemeenschappelijke gezondheidsdienst Brabant-Zuidoost (GGD)	3. Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)	4. Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB)	5. Samenwerking Kempengemeenten (GRSK)	6. Participatiebedrijf Kempenplus	1. Stichting Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant (BIZOB) *	2. Stichting Zorg- en Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost	1. BNG Bank N.N. (BNG)	2. Brabant Water N.V.
Deelnemers										
Bergeijk	x	x	x	x	x	x	x	x	Staat, gemeenten, 11 provincies en 1 hoogheemraadschap	Provincie Noord-Brabant en 50 gemeenten in het voorzieningengebied
Bladel	x	x	x	x	x	x	x	x		
Eersel	x	x	x	x	x	x	x	x		
Reusel-De Mierden	x	x	x	x	x	x	x	x		
Oirschot	x	x	x	x	x	-	x	x		
Asten	x	x	x	x	-	-	x	x		
Best	x	x	x	x	-	-	x	x		
Cranendonck	x	x	x	x	-	-	x	x		
Deurne	x	x	x	x	-	-	x	x		
Eindhoven	x	x	x	x	-	-	-	x		
Geldrop-Mierlo	x	x	x	x	-	-	x	x		
Gemert-Bakel	x	x	x	x	-	-	x	x		
Heeze-Leende	x	x	x	x	-	-	x	x		
Helmond	x	x	x	x	-	-	-	x		
Laarbeek	x	x	x	x	-	-	x	x		
Nuenen C.A.	x	x	x	x	-	-	x	x		
Someren	x	x	x	x	-	-	x	x		
Son en Breugel	x	x	x	x	-	-	x	x		
Valkenswaard	x	x	x	x	-	-	x	x		
Veldhoven	x	x	x	x	-	-	x	x		
Waalre	x	x	x	x	-	-	x	x		

* Overige deelnemers aan Bizob: Land van Cuijk, Maashorst, Vught, Brainport Development, Dienst Dommelvallei, GR Peelgemeenten, GRSK, GR A2 gemeenten, GGD BZO, Kempenplus, MijnGemeenteDichtbij, MRE, ODZOB, OD Brabant Noord, VR BZO.

Bestuurlijk belang

Er is sprake van een bestuurlijk belang indien een wethouder, raadslid of ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de verbonden partij plaatsneemt of namens de gemeente stemt. In onderstaand overzicht is aangegeven hoe het bestuurlijk belang van gemeente Bergeijk medio 2024 is georganiseerd:

Verbonden partij	Dagelijks Bestuur	Algemeen Bestuur / Algemene ledenvergadering	Plaatsvervanger
A1. Metropoolregio Eindhoven (MRE)	-	Wethouder M. van Dalen	Burgemeester A. Callewaert - de Groot
A2. Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Brabant Zuid-Oost (GGD)	Peter v.d. Noort namens de Kempengemeenten	Wethouder M. van Dalen	Wethouder S. Luijten
A3. Veiligheidsregio Brabant Zuid-Oost (VRBZO)	Burgemeester A. Callewaert - de Groot namens de Kempengemeenten	Burgemeester A. Callewaert - de Groot	Wethouder M.M. Kuijken
A4. Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant (ODZOB)	Peter van de Noort namens de Kempengemeenten	Wethouder S. Luijten	Wethouder M.M. Kuijken
A5. GR Samenwerking Kempengemeenten (GRSK)	Wethouder M. van Dalen	Wethouder M. van Dalen Burgemeester A. Callewaert - de Groot Wethouder S. Luijten	-
A6. GR Participatiebedrijf Kempenplus	Wethouder M. van Dalen	-	-
A7. Kempisch Bedrijvenpark (KBP) (1)	Wethouder S. Luijten	Wethouder S. Luijten Wethouder M. van Dalen	Wethouder M.M. Kuijken Burgemeester A. Callewaert - de Groot
B1. Stichting Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuid-Oost Brabant (BIZOB)	Wethouder S. Luijten	Burgemeester A. Callewaert - de Groot*	Wethouder M. van Dalen
B2. Stichting Zorg en veiligheidshuis Brabant Zuid Oost	-	Wethouder M. van Dalen	-
B3. Stichting Huis van de Brabantse Kempen (2)	-	-	-
C1. BNG Bank N.V. (BNG)	-	Wethouder S. Luijten (aandeelhoudersvergadering)	Wethouder M. van Dalen
C2. Brabant Water N.V.	-	Wethouder M. Kuijken (aandeelhoudersvergadering)	Burgemeester A. Callewaert - de Groot

(1) De GR Kempisch bedrijvenpark wordt medio 2024 geliquideerd na realisatie en financiële afwikkeling van het Kempisch Bedrijvenpark. Als dat volledig afgehandeld is, kan deze regel vervallen.
(2) Het bestuur van Stichting HvdBK besloot in 2022 de stichting te liquideren na afhandeling van lopende zaken. In 2024 heeft het toenmalige stichtingsbestuur besloten om de slapende Stichting Leeg over te dragen aan de leden van de Lokale Actiegroep voor de financiële en administratieve taken van de LEADER Kempenland West. Er is geen sprake meer van bestuurlijk belang. De statuten van de stichting worden hier in 2024 op aangepast. Als dat volledig afgehandeld is, kan deze regel vervallen.

Financieel belang

Er is sprake van een financieel belang indien de gemeente middelen beschikbaar stelt die zij kwijtraakt in geval van faillissement en/of als financiële problemen verhaald kunnen worden op de gemeente.

Bedragen x € 1.000	Eigen vermogen 01.01.2025	31.12.2025	Vreemd vermogen 01.01.2025	31.12.2025	Verwacht Resultaat 2025
GR Metropoolregio Eindhoven (MRE)	12.334	11.984	14.737	14.504	0
GR GGD Brabant-Zuidoost (GGD)	3.915	3.995	27.411	25.985	0
GR Veiligheidsregio Brabant Zuid-oost (VRBZO)	4.049	4.049	38.549	38.173	0
GR Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant (ODZOB)	1.982	1.982	7.393	7.243	0
GR Samenwerking Kempengemeenten (GRSK)	0	0	0	0	0
GR KempenPlus	6.294	6.294	8.890	8.590	0
BNG Bank N.V. (in mln)	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
Brabant Water N.V.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
Stichting Bureau Inkoop en aanbestedingen Zuidoost-Brabant (BIZOB)	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	0
Stichting Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost	648	571	0	0	45

Bijdrage door Gemeente Bergeijk

Het belang in % is de verhouding tussen de bijdrage van gemeente Bergeijk ten opzichte van de andere deelnemers in de verbonden partij. Dit voor zover er geen specifieke verdeelsleutel is.

Bedragen x € 1.000	Belang in %	Realisatie 2023	Begroot na wijziging 2024	Begroot 2025
GR Metropoolregio Eindhoven (MRE)	2,42	273	279	314
GR GGD Brabant-Zuidoost (GGD)	2,36	722	746	812
GR Veiligheidsregio Brabant Zuid-oost (VRBZO)	2,9	1.422	1.377	1.445
GR Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant (ODZOB)	2,59	480	580	581
GR Samenwerking Kempengemeenten (GRSK)	ca. 20	4.131	4.297	4.596
GR KempenPlus	25	4.025	4.440	4.727
BNG Bank N.V.	0,15	0	0	0
Brabant Water N.V.	0,59	0	0	0
Stichting Bureau Inkoop en aanbestedingen Zuidoost-Brabant (BIZOB)	2	102	116	123
Stichting Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost	0	6	6	7
Totaal		**11.161**	**11.841**	**12.605**

Dividenden / uitkeringen aan gemeente Bergeijk

Bedragen x € 1.000	Belang in %	Realisatie 2023	Begroot na wijziging 2024	Begroot 2025
BNG Bank N.V.	0,15	202	176	176
Brabant Water N.V.	0,59	0	0	0

Overzicht per verbonden partij

Naam A1	Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven (MRE) Vestigingsplaats Eindhoven KVK 17245531
Taakveld	0. Bestuur en ondersteuning, 2. Verkeer en vervoer, 3. Economie, 7. Volksgezondheid en milieu, 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.
Doel (openbaar belang)	Het handhaven en uitbouwen van het kenmerkende economische profiel van de regio om op die manier het vestigings- en verblijfsklimaat voor inwoners en bedrijven te stimuleren. Het verbeteren van de leef-, verblijf- en werkomstandigheden van inwoners, bezoekers en bedrijven.
Bijdrage aan opgave Bergeijk	Strategische bestuurlijke samenwerking op de thema's Economie (inclusief uitvoering Stimuleringsfonds en betaalautoriteit Brainport Development NV), Ruimte en Wonen, Transitie landelijk gebied, Energietransitie en Mobiliteit. Het fungeren als archiefbewaarplaats van de overgebrachte archieven van de overheidsorganen.
Ontwikkelingen 2025	Het samenwerkingsakkoord 2023-2026 'In goede banen' zet in op twee complementaire lijnen: (1) een duurzame schaalsprong Brainport en (2) een nieuwe balans in het landelijk gebied. Voor 2025 wordt de duurzame schaalsprong uitgewerkt met aandacht voor brede welvaart en de uitwerking van de Beethoven-deal. Daarvoor worden de organisatie van MRE en Brainport versterkt.
Financieel belang	De bijdrage van Bergeijk bedraagt € 0,28 miljoen voor 2025 aan de algemene bijdrage, de Brainport Development, het Stimuleringsfonds en het Regionaal Historisch Centrum. Indexatie is conform vastgestelde kaders voor de vier (4) regionale gemeenschappelijke regelingen MRE, GGD, VRBZO en ODZOB. Met een extra verhoging van de inwonerbijdrage voor de organisatie MRE en bijdrage Brainport Development.
Risico's	MRE heeft de risico's in kaart gebracht en houdt daarvoor een toereikend weerstandsvermogen aan van € 1,2 miljoen. De belangrijkste risico's zijn de bezuinigingen bij gemeenten in relatie tot de bijdrage MRE, omvang takenpakket MRE in relatie tot de omvang van de organisatie, niet kunnen invullen vacatures en de nazorg voor Landgoed Gulbergen.

Naam A2	**Gemeenschappelijke Regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Brabant-Zuidoost** Vestigingsplaats Eindhoven KVK 50451154
Taakveld	7. Volksgezondheid en milieu
Doel (openbaar belang)	De GGD heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheidszorg en de ambulance-zorg voor een gezonde bevolking.
Bijdrage aan opgave Bergeijk	Uitvoering van de kerntaken voor de inwoners van gemeente Bergeijk: Infectieziektebestrijding (inclusief TBC, SOA, reizigerszorg en hygiënezorg), medische milieukunde, toezichthoudende taken (onder andere kinderopvang en WMO), jeugdgezondheidszorg 0-18 jaar, onderzoek en beleidsadvisering, gezondheidsbevordering en ambulancezorg.
Ontwikkelingen 2025	De GGD ziet voor de komende jaren de volgende maatschappelijke uitdagingen: • Effecten van Covid-19 op de volksgezondheid • Het verkleinen van gezondheidsverschillen • Bevorderen van een gezonde leefstijl in een gezonde leefomgeving • Bevorderen van een mentaal gezonde samenleving • Een signalerende regionale functie in de openbare geestelijke gezondheidszorg • De juiste ambulancezorg als onderdeel van de acute zorgketen.
Financieel belang	De bijdrage van gemeente Bergeijk bedraagt voor 2025 € 811.669. De bijdrage voor de GGD voor 2025 is een actualisering van de begroting 2024 met een verwerking van ontwikkelingen, zoals de hoge inflatie en aanzienlijke stijging van loonkosten en het vastgestelde percentage voor algemene kostenstijgingen voor 2025.
Risico's	De omvang van de algemene reserve/weerstandsvermogen van de GGD BZO neemt de laatste jaren weer langzaam toe, maar is gezien de omvang van de risico's en exploitatie-omvang nog tamelijk beperkt. Het bestuur heeft eerder vastgesteld dat het weerstandsvermogen niet direct tot het niveau van de risico-inventarisatie hoeft te worden aangevuld.

Naam A3	Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) Vestigingsplaats Eindhoven KVK 50348655
Taakveld	1. Veiligheid
Doel (openbaar belang)	Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (verder: 'VRBZO') is een organisatie waarin de brandweer, de geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (verder: 'GHOR') en de regionale ambulancevoorziening (verder: 'RAV') samenwerken om incidenten en rampen te voorkomen, te beperken en te bestrijden.
Bijdrage aan opgave Bergeijk	De Veiligheidsregio behartigt de belangen van de gemeente op de terreinen van brandweerzorg, ambulancezorg, de gemeenschappelijke meldkamer, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing.
Ontwikkelingen 2025	De concept-visie 2025 vormt de basis van de begroting. Het uitvoeringsprogramma is gebaseerd op de thema's uit de visie: Samen voor veilig (netwerkmanagement, crisismanagement, veilige omgeving), werken aan een weerbare samenleving (veiligheidsbewustzijn, focus verminderd zelfredzamen, risico- en crisiscommunicatie) en een toekomstbestendige organisatie. Aandachtspunten zijn daarbij voldoen aan eisen, die aan een moderne veiligheidsregio mogen worden gesteld. Criterium hierbij is de bedrijfscontinuïteit en taakuitvoering te garanderen.
Financieel belang	De bijdrage van gemeente Bergeijk bedraagt in 2025 € 1,45 miljoen voor de algemene bijdrage, de gemeentelijke rampenbestrijding, Bevolkingszorg en piketregeling Bevolkingszorg. De begrotingsomvang van VRBZO is in 2025 € 65,29 miljoen. Indexatie is conform vastgestelde kaders voor de vier (4) regionale gemeenschappelijke regelingen MRE, GGD, VRBZO en ODZOB. Gemeente Bergeijk heeft een verhuurdersrelatie met de VRBZO. De kazerne in Bergeijk wordt verhuurd tot 31 december 2024 met de mogelijkheid tot jaarlijkse verlenging.
Risico's	Op basis van de gekwantificeerde actuele risico's is de benodigde weerstandscapaciteit bepaald op € 5,8 miljoen. De benodigde weerstandscapaciteit ligt boven het weerstandsvermogen van € 2,3. Het is niet reëel dat bovengenoemde risico's zich gelijktijdig voordoen. Tevens zijn kans en impact van enkele risico en ontwikkelingen lastig in te schatten. In het uiterste geval, indien risico's zich daadwerkelijk voordoen en het beschikbare vermogen overschrijden, zal VRBZO terugvallen op de gemeenten in de gemeenschappelijke regeling om de kosten te dekken.

Naam A4	**Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB)** Vestigingsplaats Eindhoven KVK 57159815
Taakveld	7. Volksgezondheid en milieu
Doel (openbaar belang)	De Omgevingsdienst voert voor gemeenten en provincie wettelijke en niet-wettelijke taken uit op het gebied van vergunningen, toezicht en handhaving (omgevingsrecht) in de fysieke leefomgeving en aanverwante activiteiten, zoals specialistisch advies op verzoek van de deelnemers.
Bijdrage aan opgave Bergeijk	De ODZOB levert een bijdrage aan de uitvoering van het milieu- en vergunningenbeleid, de handhaving daarvan, een duurzame leefomgeving en duurzame ontwikkeling.
Ontwikkelingen 2025	De belangrijkste ontwikkeling heeft onlangs plaatsgevonden, de invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2024. Deze wet is een stelselherziening, met consequenties voor procedures en het wettelijke taken- en dienstenpakket van de ODZOB. In 2024 zal duidelijk worden wat dit voor de (toerekening van kosten aan) producten en diensten van de ODZOB betekent. Daarnaast is er bijzondere aandacht voor duurzaamheid, klimaatverandering en CO2-uitstoot en een toekomstbestendige veehouderij. Ook de komende tijd (jaren) zullen we moeten leren omgaan met de nieuwe wet. Zo zal ook pas in de loop der jaren door onder andere jurisprudentie meer duidelijkheid ontstaan over het gebruik en interpretatie van de wet.
Financieel belang	De bijdrage van Bergeijk bedraagt € 0,59 miljoen aan wettelijke taken, verzoek- en collectieve taken. Circa 75% is daarbij de landelijke verplichte basistaak. Vanwege de invoering van de Omgevingswet zijn er basistaken bijgekomen. De lichte verhoging van de bijdrage voor 2025 komt door de indexering van de prijs- en loonkosten.
Risico's	Er zijn geen risico's aanwezig, die niet binnen de reservepositie van de ODZOB opgevangen kunnen worden.

Naam A5	Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK) Vestigingsplaats Reusel KVK 17285571
Taakveld	0. Bestuur en ondersteuning, 6. Sociaal domein
Doel (openbaar belang)	De bestuurskracht te vergroten door bundeling van ambtelijke expertise op strategisch, tactisch en operationeel niveau met als resultaat verhoogde kwaliteit, continuïteit en efficiëntie met behoud van de huidige bestuurlijke schaal.
Bijdrage aan opgave Bergeijk	De GRSK omvat Maatschappelijke dienstverlening (Wmo, jeugdzorg) en Shared Service Centre (ICT-dienstverlening). Bergeijk neemt niet deel aan Vergunningen, toezicht en handhaving.
Ontwikkelingen 2025	In 2025 zijn de laatste organisatiewijzigingen vanuit 'Opnieuw verbinden' in de praktijk. Goed werkgeverschap en goede professionele dienstverlening zijn het doel. De frontoffice taken Wmo voor Oirschot worden per 1-1-2025 beëindigd. De bijzondere bijstand wordt uitgevoerd via een DVO met Kempenplus. De veranderopgaven uit de hervormingsagenda jeugdzorg hebben invloed, maar zijn nu nog onvoldoende duidelijk. De formatie Jeugd wordt in 2025 uitgebreid vanwege toenemende druk. Het SSC investeert in applicaties als gevolg van wettelijke wijzigingen en uitbreiding en modernisering werkplekken. De dienstverlening van SSC aan Bizob stopt uiterlijk 1-1-2025.
Financieel belang	De bijdrage van Bergeijk bedraagt voor 2025 ca. € 4,3 miljoen. De bijdrage is verhoogd als gevolg van de afgesproken (hoge) inflatie en indexatie. GRSK houdt geen eigen vermogen aan. Exploitatieresultaten worden jaarlijks afgerekend met de deelnemende gemeenten. Het is aan de gemeente om weerstandscapaciteit aan te houden ingeval van calamiteiten en onvoorziene gebeurtenissen.
Risico's	Gemeente Oirschot gaat de samenwerking met GRSK herzien, de consequenties zijn nog niet bekend. De krapte op de arbeidsmarkt leidt tot risico's op bezetting van de formatie. Afdeling MD ziet een toenemend aantal aanvragen Wmo en toenemende complexiteit en aantal schuldhulp- en jeugddossiers.

Naam A6	**Gemeenschappelijk regeling Participatiebedrijf KempenPlus** Vestigingsplaats Bladel KVK 17267762
Taakveld	6. Sociaal domein
Doel (openbaar belang)	'Iedereen werkt mee': participeren naar vermogen. Liefst door werken als dat (nog) niet kan op andere wijze. Voor een efficiënte en effectieve uitvoering door het Participatiebedrijf wordt door de deelnemende gemeenten gestreefd naar een gezamenlijk en gelijkluidend beleid.
Bijdrage aan opgave Bergeijk	Uitvoering van participatiebeleid in een bedrijfsvoeringsorganisatie, inclusief beleidsvoorbereiding en ondersteuning bij de beleidsontwikkeling voor de deelnemende gemeenten. De gemeenten blijven verantwoordelijk voor het vaststellen van beleid en verordeningen voor de taken van het Participatiebedrijf.
Ontwikkelingen 2025	In 2025 wordt uitvoering gegeven aan de uitkomsten van het proces Toekomstverkenning. Het bestuur besluit hier in 2024 over na het vervolgonderzoek van BMC. De verkenning vindt plaats op 2 scopes: 1) het huidige takenpakket KempenPlus ongewijzigd laten en het optimaliseren van de organisatie KempenPlus. In scope 2 wordt het huidige takenpakket van KempenPlus aangevuld met Schuldhulpverlening, nu belegd bij de GRSK. Het doel is om een toekomstbestendige organisatie neer te zetten, die op effectieve en efficiënte wijze uitvoering geeft aan de toebedeelde taken.
Financieel belang	De jaarlijkse bijdrage is gebaseerd op verschillende verdeelsleutels, zodat de bijdrage per gemeente zo evenwichtig mogelijk is. De bijdrage voor Bergeijk bedraagt € 4,4 miljoen op een totale begroting van 31,6 miljoen. In 2024 is de huidige verdeelsleutel geëvalueerd. Het bestuur neemt medio 2024 een besluit over de nieuwe kostenverdeling voor 2025. In 2024 is er een tekort aan uren ingezet door KempenPlus waardoor de commerciële groenaannemer het tekort opvangt. Dit zorgt voor een ophoging budget groen (€ 100.000 N). Hierover worden medio 2024 gesprekken gevoerd met KempenPlus en Verbego, zodat er in 2025 duidelijkheid is over het bugdet groen.
Risico's	Naast prijsrisico's heeft KempenPlus ook te maken met kwantiteits- en kwaliteitsrisico's: 1) Ontwikkelingen in de doelgroepen, zoals een hogere instroom cliënten, een afname van het aantal mensen met een SW-indicatie dat niet gecompenseerd wordt door de instroom van medewerkers LKS (loonkostensubsidie)/beschut werk en het arbeidsvermogen (potentieel) van de medewerkers uit de doelgroep neemt af. 2) Ontwikkelingen in de markt, zoals het wegvallen van vaste klanten en goed renderende opdrachten.

Naam B1	**Stichting Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant (Bizob)** Vestigingsplaats Oirschot KVK 17159755
Taakveld	0. Bestuur en ondersteuning
Doel (openbaar belang)	Het uitvoeren van, het begeleiden van en adviseren in een gezamenlijk professioneel inkoop- en aanbestedingsbeleid. Daarnaast zorgt BIZOB voor voordelen op financieel, kwalitatief en procesmatig gebied voor de deelnemers.
Bijdrage aan opgave Bergeijk	BIZOB verzorgt een doelmatige en integere inkoop en methoden voor inkoop en aanbesteding om naleving van wet- en regelgeving te borgen.
Ontwikkelingen 2025	Voor 2025 heeft BIZOB drie concrete actiepunten benoemd waar extra aandacht naartoe zal gaan: 1. Ombuigen met inkoop; 2. Programmatisch inkopen Verduurzaming van uw maatschappelijk vastgoed; 3. Roboticering en Kunstmatige intelligence.
Financieel belang	Gemeente Bergeijk neemt minimaal 3,5 dagen per week af, 147 dagen per jaar. Betaling gebeurt tegen een op voorcalculatie bepaalde vergoeding.
Risico's	Er zijn geen materiële risico's aanwezig.

Naam B2	**B2. Stichting Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost (ZVHBZO)** Vestigingsplaats Helmond KVK 66261864
Taakveld	2. Veiligheid
Doel (openbaar belang)	De veiligheid en leefbaarheid in Zuidoost-Brabant te verbeteren door integrale aanpak van complexere problemen waar de reguliere zorg- en veiligheidsprocessen geen – afdoende - oplossing bereiken.
Bijdrage aan opgave Bergeijk	Aanpak van complexere casuïstiek op het gebied van jeugd, veelplegers, nazorg, ex-gedetineerden, relationeel geweld, overlast en verslaving door samenwerking van professionals uit de zorg, veiligheid en gemeente(n).
Ontwikkelingen 2025	Het ZVHBZO heeft zich tot doel gesteld in 2025 haar taken uit te voeren binnen de bijdragen die daarvoor ter beschikking worden gesteld. De jaarlijkse rijksbijdragen worden niet geïndexeerd. Verder streeft het ZVHBZO ernaar dat de gemeentelijke bijdragen niet stijgen; deze worden wel gewogen geïndexeerd op basis van de werkelijke ontwikkeling van (loon)kosten. Het in 2025 verwachte positief resultaat ontstaat door de relatief hoge BTW-teruggaaf over 2024. Die is in de jaren daarna lager doordat dan over een groot deel van de personeelslasten geen BTW meer hoeft te worden afgedragen.
Financieel belang	De begroting 2025 bedraagt € 1.487.000. De gemeentelijk bijdrage van Bergeijk voor 2025 is € 6.771.
Risico's	Er zijn geen risico's die niet binnen de huidige weerstandscapaciteit kunnen worden gedekt.

Naam C1	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) Vestigingsplaats Den Haag KVK 27008387
Taakveld	0. Bestuur en ondersteuning
Doel (openbaar belang)	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang: 'Gedreven door maatschappelijke impact'. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Bijdrage aan opgave Bergeijk	Geen directe individuele bijdrage.
Ontwikkelingen 2025	Gedurende het begrotingsjaar hebben zich geen veranderingen voorgedaan in de belangen van aandeelhouders in BNG Bank.
Financieel belang	Het aantal aandelen á € 2,50 van de gemeente bedraagt 80.886. Dit is circa 0,15% van het aantal aandelen. Het Rijk heeft 50% van de aandelen, de overige 50% is in handen van provincies en gemeenten.
Risico's	Het uit te keren dividend, omdat de bank geen voorspelling kan doen over de ontwikkeling van de ongerealiseerde marktwaardeveranderingen.

Naam C2	Brabant Water N.V. Vestigingsplaats 's-Hertogenbosch KVK 16005077
Taakveld	7. Volksgezondheid en milieu
Doel (openbaar belang)	Het verzorgen van de watervoorziening aan 2,5 miljoen inwoners en bedrijven in Noord-Brabant tegen zo laag mogelijke kosten en het instandhouden van de benodigde infrastructuur daarvoor.
Bijdrage aan opgave Bergeijk	Geen directe individuele bijdrage.
Ontwikkelingen 2025	Steeds meer aandacht voor duurzaam watergebruik en de kwetsbaarheid van de nationale zoetwatervooraad door droogte, klimaatverandering en vervuiling
Financieel belang	Het aantal aandelen van de gemeente bedraagt 16.344 á € 0,10. Dit is circa 0,59% van het aantal aandelen. De Provincie bezit 31,6% van de aandelen, de rest is in handen van gemeenten in het voorzieningsgebied.
Risico's	Er zijn geen nieuwe risico's bekend bij gemeente Bergeijk.

Paragraaf Grondbeleid

Wat willen wij bereiken?

a. Voorzien in behoefte aan woningen, bouwkavels en bedrijventerreinen;
b. Sluitende en bij voorkeur rendabele grondexploitaties;
c. Gemeentelijke eigendommen in goed rentmeesterschap beheren.

Grondbeleid richt zich in gemeente Bergeijk op twee (2) afzonderlijke hoofditems, te weten:

a. Grondbeleid in het kader van exploitatiegebieden voor het bouwen van woningen en bedrijven;
b. Grondbeleid in het kader van cultuurgronden en natuurgronden.

In het 1e kwartaal van 2024 zijn de prijzen van bestaande koopwoningen in de regio Zuidoost-Brabant met 2,9% gestegen. Het aantal verkochte woningen is met 5,2% toegenomen.. Het aantal te koop staande woningen is fors afgenomen. Voor starters is het moeilijk een betaalbare woningen te vinden. De totale kosten voor de productie van een woning zijn recent flink gestegen. De verwachting is dat de materiaalkosten niet in hetzelfde tempo zullen doorstijgen: in plaats daarvan verplaatst de kostendruk zich aar loonstijgingen. Met andere woorden: de woningmarkt is en blijft volop in beweging. Daarmee blijft de financiële ontwikkeling van het grondbedrijf een bijzonder aandachtspunt. In de grondnota is daarom bepaald dat de grondexploitaties tweemaal per jaar, bij de jaarrekening en de begroting, worden geactualiseerd.

Gemeente Bergeijk voert een situationeel grondbeleid. Per geval wordt bekeken of een actieve of passieve grondpolitiek wordt gevoerd. Daarbij wordt een afweging gemaakt op aspecten als potentiële winstmogelijkheden, risico's en maatschappelijk belang. Bergeijk pakt daarbij een actieve rol, ook als de gemeente geen grondpositie heeft. Een actieve grondpolitiek is immers geen doel op zich, maar een middel om er voor te zorgen dat er tijdig en voldoende woningbouwmogelijkheden gecreëerd worden waarin bovendien de doelgroepen van beleid aan bod komen. Bij het vaststellen van de projectopdracht maakt het College de keuze voor het toe te passen grondbeleid.

Beleid

- Nota Grondbeleid 2018 (te actualiseren in 2024);
- Nota Reserves en Voorzieningen (2024 - 2028);
- Omgevingsvisie gemeente Bergeijk (2022)

Ontwikkelingen en trends

Woningbouw en bedrijventerreinen

Algemeen

Het grondbeleid dateert van 1 januari 2018. Hierin is de keus voor situationeel grondbeleid voortgezet. Het beleid zal in 2025 worden geactualiseerd en worden geënt op de Omgevingsvisie en de Omgevingswet. Het grondbeleid biedt ook de basis voor het vragen van een bijdrage ruimtelijke ontwikkeling via zogenaamde anterieure overeenkomsten. In een dergelijke overeenkomst worden voorafgaand aan de vaststelling van het bestemmingsplan met een ontwikkelaar of initiatiefnemer afspraken gemaakt over onder andere de bijdrage ruimtelijke ontwikkeling. Deze bijdrage is vastgesteld op € 20 p/m² voor woningen en € 12 p/m² voor bedrijventerreinen. Deze gelden worden gestort in de bestemmingsreserve Ruimtelijke Ontwikkeling en Leefbaarheid (verder: 'ROL'). Overigens mogen in dit soort overeenkomsten ook afspraken worden gemaakt over het verhaal van andere kosten, het planschaderisico en bijvoorbeeld de typologie, het aantal en de prijs van woningen.

(Markt-)ontwikkelingen

- De druk op de woningmarkt neemt meer toe. De licht dalende rente in combinatie met de gestegen lonen, zorgt voor een grotere leencapaciteit. Daarentegen neemt het aanbod van woningen af. Dit is een punt van zorg. De doorstroming stokt hierdoor, wat gevolgen heeft voor starters op de woningmarkt. Het gehanteerde percentage voor opbrengstenstijging is in 2025 vastgesteld op 2%.. De gehanteerde kostenstijging wordt gezien de prijsontwikkelingen binnen de water- en wegenbouw gehandhaafd op 3% voor 2025 en op 2% voor 2026, 2027 en 2028.
- In 2020 is de geactualiseerde woningbehoefteprognose van de Provincie verschenen. Demografische ontwikkelingen geven aan dat er steeds meer eenpersoonshuishoudens komen en de bevolking steeds ouder wordt. Hiermee moeten Bergeijk en ontwikkelaars en opdrachtgevers rekening houden. Er is meer behoefte aan kleinere en levensloopbestendige woningen. In de omgevingsvisie is de ambitie geformuleerd om - afwijkend van de provinciale prognose (600 woningen) -

1.000 woningen in de komende 10 jaar te realiseren. Daarnaast moet rekening worden gehouden met de schaalsprong. Wat dit voor de (sub-)regio betekent en welke richting daarbij wordt gekozen, zal nog verder worden onderzocht (zie ook Taakveld 8).

Parameters

Grondexploitaties

Bij de opstelling van de calculaties van de grondexploitaties is uitgegaan van de volgende parameters:

- Rentelasten : 1,0 %
- Disconteringsvoet : 2 % (verplicht)
- Kostenstijging : 3% 2025, 2% 2026, 2027 en 2028
- Opbrengstenstijging : 2% 2025, 2026, 2027 en 2028

Grondprijzen

Het betreft hier kavels die door Bergeijk worden uitgegeven. In 2025 worden onderstaande prijzen gehanteerd:

Complex:	Prijs p/m² 2025	Toelichting
Kapelledries III		
Vrije sector	€ 304,40	
Terlo Noord		voor de vrije kavels € 335, 350 en € 360 afhankelijk van de ligging
Westerhoven Noord		
Senioren		Vanaf € 350
Vrije sector	€ 350,00	
Middelduur/duur	€ 350,00	
Rijwoning NHG	€ 325,00	

De grondprijzen die in de grondexploitaties worden doorgerekend zijn te beschouwen als minimumprijzen die jaarlijks worden geïndexeerd. Bij de uitgifte van de gronden wordt de daadwerkelijke prijs bepaald. Dat kan zijn op basis van een actuele taxatie of bij inschrijving. Voor sociale huur- en starterswoningen hanteren we wel een vaste grondprijs.

** In het kader van het Vereveningsfonds is het mogelijk om voor sociale huurwoningen aan toegelaten instellingen een korting op de grondprijs te verlenen.*

Overzicht en resultaten

Bouwgrond in exploitatie

In 2025 zijn er zeven woningbouwlocaties en één bedrijventerrein in exploitatie. De resultaten van deze plannen zijn te vinden in onderstaande tabel. Hierbij is een vergelijking gemaakt tussen de jaarrekening 2023 (peildatum 1 januari 2024) en de begroting 2025, zodat de ontwikkelingen per complex inzichtelijk zijn:

Bedrijventerreinen	Boekwaarde 1-1-2024	Raming resterende uitgaven	Raming resterende inkomsten	Raming Eindsaldo	Jaar afsluiting
Waterlaat 7	-717.677	1.003.972	-966.379	-680.084	2026
Totaal	**-717.677**	**1.003.972**	**-966.379**	**-680.084**	

Woningbouw	Boekwaarde 1-1-2024	Raming resterende uitgaven	Raming resterende inkomsten	Raming Eindsaldo	Jaar afsluiting
Terlo	6.075.605	555.487	-4.101.900	2.529.192	2025
Bucht-Oost	-93.317	76.046	-	-17.271	2024
Tiliaans-Noord	426.305	96.936	-619.282	-96.041	2026
Uitbreiding Woonbos	-274.893	161.971		-112.922	2024
Herbestemming St. Bernardus	244.275	174.312	-257.904	160.683	2025
Kappelledries III	-	2.893.299	-2.793.567	99.732	2028
Westerhoven-Noord	-	4.191.541	-4.241.779	-50.238	2029
Totaal	**6.377.975**	**8.149.592**	**-12.014.432**	**2.513.135**	

Ontwikkelingen reserves en voorzieningen

Voorziening tekorten grondexploitaties.

De voorziening tekorten grondexploitaties is onderstaand weergegeven per 1 januari.

Voorziening verlieslatende grondexploitaties	2025	2026	2027	2028
Terlo	2.261.255	-	-	-
Herbestemming St. Bernardus	168.405	-	-	-
Totaal	**2.429.660**	**-**	**-**	**-**

Winstneming

Bij het afsluiten van de jaarrekening 2024 nemen we volgens de “percentage of completion” (POC) methode een tussentijdse winst. In de prognoses van de algemene reserves is hier rekening mee gehouden.

Algemene reserve risico’s grondexploitaties

Aan de hand van de laatste stand van zaken van het betreffende complex is een inschatting gemaakt van de meest waarschijnlijke ontwikkeling; het zogenaamde best guess-scenario. Daarbij wordt gekeken naar de gerealiseerde verkopen, de prijsontwikkeling en wordt een inschatting gemaakt van de marktontwikkeling.

Bestemmingsreserve ROL

Door het verplichte karakter van de POC-methode wordt met ingang van 2018 op basis van de gerealiseerde verkopen gestort in de ROL. De bijdrage ROL wordt jaarlijks bij de jaarstukken bepaald aan de hand van de realisatie in het boekjaar.

Ontwikkelingen per in exploitatie genomen complex

Bucht-Oost (Bergeijk)

Het openbaar gebied wordt door ontwikkelaar woonrijp gemaakt. Dit is vertraagd doordat de acht (8) rijwoningen pas begin 2024 op het stroomnet zijn aangesloten. Daarna kan de openbare ruimte pas ingericht worden. Naar verwachting kan het project bij de jaarrekening 2024 worden afgesloten. Het resultaat op eindwaarde is € 17.270.

Tiliaans-Noord (Luyksgestel)

De overeenkomst met de ontwikkelaar voor een bouwveld van 1.593 m^2 van 8 woningen is in 2023 onherroepelijk geworden. De verkoop van de kavels vindt later plaats. De looptijd van het plan is verlengd tot 2026. Een bouwveld van 544 m2 voor de bouw van 4 microwoningen is in 2024 gepasseerd. Het nog te realiseren resultaat op eindwaarde is € 96.040.

Terlo (Bergeijk)

De verkoop van vrije kavels in het noordelijk deel is in juni 2023 gestart. Inmiddels zijn 11 kavels notarieel getransporteerd en zijn er 2 transporten gepland. Op 3 kavels zit een optie en 1 kavel is nog vrij. De bouwer/ontwikkelaar voor de microwoningen heeft de kavels begin 2024 afgenomen en de bouw is gestart. Ook de grond voor het Gastenhuys is verkocht, verwacht wordt dat de bouw in 2025 wordt afgerond.

Voor het deelgebied ten oosten van het gemeenschapshuis, de Loo’se Tuinen, is in 2019 overeenstemming bereikt met de grondeigenaar en twee ontwikkelaars. De 19 woningen in de eerste fase zijn gereed. Voor de bouw van 13 woningen in de 2^e fase is het bestemmingsplan “Loo’se tuinen 2^e fase” vastgesteld. Tegen dit bestemmingsplan loopt een beroep bij de Raad van State. Waarschijnlijk is een reparatie van dit plan noodzakelijk. Ook zijn er extra kosten voor een waterberging. Totaal is er € 40.000 extra opgenomen in de grex. De uitgifte is vertraagd naar 2025.

In het zuidwestelijk deel van Terlo zijn 8 vrije sector woningen gebouwd. Het woonrijpmaken voor een gedeelte van het Kerkepad is verschoven van 2023 naar 2024.
Het deelgebied Terlo Midden is gereed. Alle deelgebieden worden naar verwachting eind 2026 afgesloten na realisatie van het noordwestelijk deelgebied. Met de ontwikkelingen in de andere deelgebieden is het verwachte resultaat op eindwaarde € -2.279.659.

Herbestemming Bernardusschool (Bergeijk)

De bouw op de vrije kavel als ook de bouw van 6 microwoningen is gestart.Het plan kan

waarschijnlijk in 2025 worden afgerond. Het resultaat op eindwaarde is begroot op - € 160.683.

Uitbreiding Woonbos (Bergeijk)
Het woonrijp maken is bijna afgerond. Het plan kan eind 2024 worden afgesloten. Het nog te verwachten resultaat op eindwaarde is daardoor € 112.920.

Waterlaat 7 (Bedrijventerrein Bergeijk)
In 2024 is 1 kavel verkocht en op 1 kavel ligt nog een optie. Naar verwachting zijn alle 21 kavels in 2024 dan verkocht. Het woonrijp maken vindt plaats in 2024 en 2025. Het plan kan dan in 2026 worden afgesloten. Het verwachte resultaat op eindwaarde is € 680.083.

Westerhoven Noord
Het bestemmingsplan Westerhoven Noord is in 2024 vastgesteld en in exploitatie genomen. Naar verwachting kan in het najaar van 2024 gestart worden met het bouwrijpmaken en de uitgifte van kavels. Met de voetbalvereniging worden nog nadere afspraken gemaakt over al dan niet een extra veld of een kunstgrasveld. Het verwachte resultaat op eindwaarde is: € 50.238.

Kapelledries III (Bergeijk)
Het omgevingsplan is samen met de grondexploitatie voor deze ontwikkeling in 2024 vastgesteld. Afhankelijk van het moment dat dit omgevingsplan in werking treedt kan gestart worden met het bouwrijp maken van het gebied en kunnen daarop volgend de eerste woningen worden gebouwd. Een eerste start van de bouw van een gedeelte van deze woningen is in 2025 te voorzien. Het verwachte resultaat op eindwaarde is: € 99.733.

Overige ontwikkelingen
In taakveld 8 is een overzicht van alle woningbouwontwikkelingen te vinden.

Grondposities
De ontwikkelingen in gemeentelijk eigendom zijn in onderstaande tabellen weergegeven.

Bouwgrond in exploitatie		Uitgegeven 2011 t/m 2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Totaal	Totaal nog uit te geven
Bucht-Oost	W	1.374	-	-	-	-	-	-	1.374	-
Terlo Combi*	W	32.815	9.176	5.139	-	-	-	-	47.130	5.139
Tiliaans Noord	W	16.960	634	1.593	-	-	-	-	19.187	1.593
Herontwikkeling St. Servatius II	W	2.048	-	-	-	-	-	-	2.048	-
Herbestemming Bernardusschool	W	594	812	-	-	-	-	-	1.406	-
Uitbreiding Woonbos	W	19.143	-	-	-	-	-	-	19.143	-
Waterlaat 7	B	52.303	5.039	-	-	-	-	-	57.342	-
Kapelledries III	W	-	-	6.426	2.367	2.480	-	-	11.273	11.273
Westerhoven-Noord	W	-	-	4.492	4.492	4.492	4.492	-	17.969	17.969
Totaal woningbouw (W)	**W**	**72.934**	**10.622**	**17.650**	**6.860**	**6.972**	**4.492**	**-**	**90.288**	**35.974**
Totaal bedrijfsgrond (B)	**B**	**52.303**	**5.039**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**57.342**	**-**
Totaal exploitabel		**125.237**	**15.661**	**17.650**	**6.860**	**6.972**	**4.492**	**-**	**147.630**	**35.974**

Risico's
Als algemene risico's in de grondexploitatie kunnen genoemd worden:

- Conjunctuur en renterisico's wanneer de vraag naar bouwgrond inzakt;
- Het niet tijdig kunnen verwerven van gronden, een actieve rol van de private sector op de grondmarkt en stijgende aankoopprijzen;
- Risico's (waar onder renterisico's) bij strategische grondaankopen
- Milieurisico's;
- Planschadeclaims;
- Het wellicht niet kunnen komen tot volledig kostenverhaal in geval van private exploitaties;
- Archeologische belemmeringen.

Overige gronden

Pachtgronden:

De verpachte gronden zijn onderverdeeld in:

- Geliberaliseerd 1 jaar verpachte gronden;
- Geliberaliseerd 6 jaar verpachte gronden;
- Reguliere pachtgronden;
- Erfpachtgronden.

Geliberaliseerd één (1) jaar verpachte gronden

In 2025 wordt circa 190 hectare cultuurgrond geliberaliseerd (voor een periode van maximaal één jaar) verpacht. De pachtprijs wordt per 1 januari 2025 verhoogd van € 1.175 p/ha naar € 1.200 p/ha. De opbrengst van de jaarlijks verpachte gronden bedraagt in 2025 circa € 221.000. Hierin is een korting van ruim € 6.200 verwerkt in verband met de aanleg van een bloemen-/kruidenrand langs vele pachtpercelen.

Bloemen- en / of kruidenrijke akkerranden

Geliberaliseerd zes (6) jaar verpachte gronden

Circa 67,5 hectare wordt verpacht als zes jaar geliberaliseerde pacht. Dit vloeit voort uit het gewijzigde pachtbeleid van 2007, waarbij door uw raad is bepaald dat (vrijwel) geen nieuwe reguliere pacht wordt uitgegeven, doch zes jaar geliberaliseerde pacht. Het voordeel hiervan is dat deze flexibeler kan worden ingezet dan reguliere pacht, nu deze automatisch na zes jaar eindigt. De pachtopbrengst in 2025 bedraagt circa € 79.500. De pachtprijs wordt per 1 januari 2025 verhoogd van € 1.175 p/ha naar € 1.200 p/ha.

Regulier verpachte gronden

Het reguliere pachtareaal (voor de duur van zes jaar en langer) is circa 633 hectare groot en wordt in 2025 verpacht tegen een gemiddelde pachtprijs van circa € 1.037 p/ha. De reguliere pacht zal naar verwachting in de verre toekomst verdwijnen ten gunste van de bovengenoemde zes jaar geliberaliseerde pacht.

In juli 2024 heeft de jaarlijkse wijziging conform het pachtprijzenbesluit plaatsgevonden. Hierdoor stijgen de pachtprijzen voor de regio Bergeijk in 2025 met 37%, waardoor de reguliere pachtopbrengst in 2025 ca.

€ 176.500 hoger zal zijn in vergelijking met 2024. De geraamde opbrengst in 2025 bedraagt daardoor ca.
€ 656.800.

Erfpachtgronden

Ruim 359 hectare is in erfpacht uitgegeven. Hiervan is ongeveer 141 hectare in recreatief erfpacht uitgegeven, waaronder aan vakantiepark ‘De Kempervennen’. Ongeveer een halve hectare is in het verleden uitgegeven als bedrijventerrein, circa 216 hectare is in gebruik als landbouwgrond en minder dan één hectare heeft een overige bestemming. De geraamde opbrengst bedraagt in 2025 € 530.000.

Verkoop/koop pachtgronden (=kavelruil)
Opbrengsten uit kavelruil - voor zover het NNB-gronden betreft - komen, conform het raadsbesluit van juni 2023, voor 25% ten goede van de reserve DOB-gebiedsakkoord N69 en voor 75% ten gunste van de algemene dienst, in casu de algemene reserve behoedzaamheid grondtransacties.

In de begroting is rekening gehouden met een gefaseerde afbouw van de opbrengst uit grondtransacties, welke in 2025 € 200.000 zal zijn. Is de opbrengst hoger, dan wordt het meerdere in de algemene reserve behoedzaamheid grondtransacties gestort. Wanneer echter minder wordt gerealiseerd, vindt een onttrekking uit de reserve plaats.

Overig in gebruik gegeven gronden:
Dit betreft onder andere volkstuintjes, ponyweitjes, opstalrechten (onder andere van antennemasten) en overige stroken grond die bewoners bij hun tuin mogen betrekken en huren. De geraamde opbrengst in 2025 bedraagt € 28.000.

Paragraaf Wet open overheid

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (verder: ‘Woo) in werking getreden met als doel overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar en toegankelijk te maken. Hoofdonderdelen van de Woo zijn: actieve openbaarmaking, passieve openbaarmaking en het op orde brengen van de informatiehuishouding. De Woo richt zich op een transparante overheid en vraagt om een cultuurverandering rond de omgang met informatie. Volledige invoering van de Woo is een project waarbij bijna alle afdelingen van de gemeentelijke organisatie betrokken zullen zijn.

Actieve openbaarmaking

Actieve openbaarmaking verplicht de gemeente om informatiecategorieën in fases openbaar te maken. In 2023 is gestart met het actief publiceren van de eerste set informatiecategorieën. Hiermee wordt de landelijke fasering gevolgd. De overige informatiecategorieën worden ook gefaseerd ingevoerd. Eind 2026 zal vermoedelijk de laatste fase worden uitgevoerd.

Deze categorieën worden nu actief openbaar ontsloten via de woo-verwijsindex. De verwijsindex is een op maat naar een, in 2025 aan te schaffen en in te richten publicatieplatform. Zodat de informatie uit de gemeentelijke informatiesystemen die in aanmerking komt voor passieve en actieve openbaarmaking eenmaal gekoppeld aan dit centrale publicatieplatform ontsloten wordt.

Passieve openbaarmaking

Het aantal Woo-verzoeken is in 2023 toegenomen. We zien ook de omvang van de verzoeken aanzienlijk stijgen. Het Woo-proces is arbeidsintensief, omdat alle door de vakafdeling geïnventariseerde documenten handmatig getoetst moeten worden aan het Woo-verzoek en de uitzonderingsgronden in de Woo. Het anonimiseren van de overgebleven documenten geschiedt gedeeltelijk geautomatiseerd, wat uiteindelijk ten goede komt aan de termijnafhandeling van de dossiers. Doelstelling voor 2025 is om het Woo-proces verder te automatiseren, bijvoorbeeld middels slimme software, alsmede het Woo-proces verder te digitaliseren. Ook het werkproces Woo-verzoek, wat in 2024 opnieuw is doorlopen en aangepast, blijven we monitoren en wordt verder binnen de organisatie geïmplementeerd.

Informatiehuishouding op orde

Een goede informatiehuishouding draagt uiteindelijk ook bij aan de termijnafhandeling van Woo-verzoeken
Het op orde brengen van de informatiehuishouding is voor net als iedere andere gemeente een complexe en aangelegenheid en kost tijd. Ook in 2025 zullen hierin vervolgstappen worden gezet. Met het opstellen en onderhouden van informatiebeheerplannen wordt de informatiehuishouding van gemeente Bergeijk meer in kaart gebracht.

Paragraaf Klimaat en duurzaamheid

Klimaat en duurzaamheid zijn belangrijk om te kunnen leven in een toekomstbestendige omgeving. Een duurzame ontwikkeling van gemeente Bergeijk is daarvoor noodzakelijk. Een ontwikkeling die tegemoetkomt aan de levensbehoeften van de huidige generatie, zonder die van de toekomstige generaties tekort te doen.

De gemeente werkt aan een duurzaam, gezond en leefbaar Bergeijk. Dit wordt gedaan binnen de volgende duurzame thema's:

1. Energietransitie;
2. Klimaatadaptatie: water en groen en
3. Afval als grondstof.

Wat willen wij bereiken?

Energietransitie

In Bergeijk streeft men ernaar om in 2030 energieneutraal te zijn.
Daarnaast is de hoofdstrategie van de Transitievisie Warmte (verder: 'TVW) van Bergeijk het inzetten op het 'klaar-voor-aardgasvrij (ofwel aardgasvrij-ready) maken van de bestaande bouw tot 2030. Dat betekent dat woningen en gebouwen nog wel gebruik maken van aardgas, maar dat deze met duurzame maatregelen gereed worden gemaakt om in de toekomst van het aardgas af te gaan.

De uitwerking van deze ambitie vertaalt zich in de eerste vastgestelde doelen voor 2030:

- Het realiseren van grootschalige opwekking van duurzame energie.
- In 2025 heeft zo'n 70% van de woning- en gebouweigenaren in Bergeijk een idee van de stappen die zij moeten zetten om klaar-voor-aardgasvrij te worden. In 2030 is dit 95%.
- In 2030 heeft 2030 is 50% van de woningen en gebouwen in Bergeijk geïsoleerd en wordt 70% van de elektriciteitsbehoefte van de gebouwde omgeving voorzien door zonne-energie van daken.
- We beogen een betaalbare en stap-voor-stap aanpak voor inwoners en ondernemers om hun woningen en gebouwen te verduurzamen.

Het programma BErgeijkENERGY geeft inzicht in hoe de gemeente deze doelen in de komende jaren wil bereiken. Het programma omvat een groot aantal projecten. Iedere twee jaar vindt een evaluatie hiervan plaats en wordt een nieuw jaarprogramma BErgeijkENERGY opgesteld. Deze wordt aan uw raad voorgelegd en vastgesteld.

In 2025-2026 wil de gemeente werken aan de volgende resultaten:

- Algemene begeleiding van het proces omtrent voorkeursgebied Bergeijk Zuid-West voor de grootschalige opwek van duurzame energie;
- Het innemen van een actieve rol binnen de Metropoolregio Eindhoven voor wat betreft de voortgang van de Regionale Energie Strategie 1.0;
- Een actieve samenwerking zoeken met professionele partners, stakeholders en andere belanghebbenden in de zoektocht naar alternatieven voor de netcongestie in de Kempengemeenten;
- Een actieve rol innemen in de pilot voor een Local Energy Hub op bedrijventerrein de Waterlaat, geleid door het Kempisch Ondernemers Platform (verder: 'KOP'), waar op een innovatieve manier wordt gekeken naar de huidige energiestromen en de mogelijkheden tot energiedelen en energieopslag. Met alternatieve oplossingen voor de korte en middellange termijn wordt de netcongestie lokaal aangepakt en kunnen bedrijven operatief blijven.
- Algemene begeleiding van het proces omtrent het opwaarderen van de hoogspanningsstations Eindhoven-Zuid en Hapert en de verbinding hiertussen in samenwerking met Enexis en TenneT.
- Adviseren, informeren en stimuleren inwoners met betrekking tot energie besparen en duurzame energie opwekken onder andere in samenwerking met KempenEnergie en het verstrekken van subsidie duurzame energie;
- Het uitvoeren van ontzorgingsprojecten voor inwoners die aan de slag willen met verduurzamen van hun woning, onder andere door deelname aan De Groene Zone Isoleren en De Groene Zone Zonnepanelen;
- Ondersteuning bieden aan inwoners met energiearmoede;
- Verduurzamen van de sportaccommodaties en gemeenschapshuizen;
- Verder gaan met de omvorming Openbare verlichting naar LED-verlichting;
- Het stimuleren, adviseren en controleren van bedrijven in het verduurzamen van gebouwen (met name) op de bedrijventerreinen;
- Communicatie betreffende duurzaamheid gerelateerde onderwerpen via de website, Hoi Bergeijk! en sociale media;
- Het verder stimuleren en faciliteren van een toenemend fietsgebruik;
- Het plaatsen van openbare laadpalen ten behoeve van elektrisch autorijden en

- Het bereikbaar houden van (economische) toplocaties door het ontwikkelen van vernieuwende, duurzame vervoersconcepten in samenwerking met Brainport Bereikbaar.

Klimaatadaptatie: water en groen

De ambitie van Bergeijk is om in 2050 een aantrekkelijke groene leefomgeving te hebben ingericht die beter bestand is tegen teveel of juist te weinig water. Hierdoor ontstaat een klimaatbestendige en aantrekkelijke gemeente.

In 2025 wil Bergeijk daarom werken aan de volgende resultaten:

- Integraal samenwerken om klimaatadaptatie breed te verankeren in het gemeentelijke beleid. Klimaatadaptatie maakt deel uit van ruimtelijke planning en beheer. Ook bij het aangaan van overeenkomsten met derden is er aandacht voor klimaatadaptatie;
- Kennis en ervaringen van klimaatadaptatie, voorbeelden, maatregelen en oplossingsrichtingen worden zowel intern als extern gedeeld;
- Landelijk beleid volgen, aansluiten bij regionale overleggen en benutten van mogelijkheden voor samenwerking binnen projecten en financieringsmogelijkheden;
- In het waterbeleid rekening houden met effecten van de klimaatverandering, zoals afkoppelen van regenwaterafvoersystemen en de aanleg van wadi's. Vanuit Focus projecten wordt in 2025 gewerkt aan het afkoppelen van hemelwater in de projecten Weebosch, De Bucht, Frater Romboutstraat en de Burgemeester Magneestraat. Deze wijken en wegen zullen een nieuwe inrichting krijgen, de riolering zullen worden vervangen en een nieuw hemelwaterriool zal worden aangelegd ten behoeve van een betere waterhuishouding.
- Het betrekken van inwoners en partners bij klimaatadaptatie om het bewustzijn te vergroten en hen een handelingsperspectief te geven. Bijvoorbeeld door deel te nemen aan het project "Inwoners aan zet". Het project biedt de mogelijkheid om inwoners op weg helpen met hoe hun tuin is in te richten na het afkoppelen van het regenwater. Dit gebeurt o.a. met de inzet van tuincoaches.
- Als gemeente zelf het goede voorbeeld geven door bijvoorbeeld de omgeving van het gemeentehuis te vergroenen.
- Het stimuleren van inwoners om actief aan de slag te gaan met afkoppelen en biodiversiteit onder andere door de Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater voor alle woningen die het hemelwater nog niet hebben afgekoppeld van het rioolwatersysteem.
- Het afvlakken van te hoge temperaturen door het groen in Bergeijk op niveau te houden en waar nodig aan te passen.
- Het hout uit de bossen en buitengebied (ook populieren) wordt gebruikt voor vele toepassingen (plaatmateriaal, verpakkingen/pallets, bouwhout, damwand, paalhout, speeltoestellen, papier). Dit draagt bij aan opslag van CO2. Enkel resthout dat vrijkomt bij calamiteiten of hout dat niet zinvol is om voor andere toepassingen te bewerken, gaat naar biomassacentrales.
- Ecologisch maaibeheer (verschralen, minder maaien) toe te passen in het buitengebied.
  In het Bergeijks groenbeleid is er bij elke ontwikkeling plaats voor deugdelijk, sober en doelmatig groen. Op die manier verbindt de gemeente we het groen van buiten de kom met dat van binnen de kom. Dit biedt naast voordelen voor de planten en dieren ook voordelen voor de inwoners. Natuurlijke verbindingszones zorgen voor een natuurlijk systeem van wateraf-voer en geven verkoeling in de zomer.
- Vanuit het nieuwe beleidsplan BORA met als titel 'Focus op Meerwaarde' wil gemeente Bergeijk onderzoeken waar mogelijkheden liggen om een bijdrage te leveren aan beleving, biodiversiteit en robuuster groen in de kernen.
- Het maaiafval en bladafval zoveel mogelijk verwerken als organische stof op landbouwgronden. Dit draagt bij aan een betere bodem, minder verdroging en CO2 opslag.
- Biodiversiteit en het gebruik van inheemse soorten bij de aanleg en vervanging van groen wordt voortgezet.

Afval als grondstof

In 2019 hebben de vijf Kempengemeenten de Kadernota Grondstoffen vastgesteld. Hierin staan de doelstellingen en de koers van de samenwerkende Kempengemeenten wanneer het gaat om afval, of liever gezegd: Om grondstoffen. Binnen de in deze nota gestelde kaders wil gemeente Bergeijk in 2025 verder werken aan het nog verder terugbrengen van het percentage aangeboden restafval en dus nog meer bruikbare grondstoffen uit het afval halen. Dit gebeurt onder andere met de inzet van het mobiel scheidingsstation.

Beleid

- Programmaplan BEergeijkENERGY 2018-2022;
- Uitvoeringsprogramma BEergeijkENERGY 2024;
- Kadernota Grondstoffen (2019);
- Milieuvisie 2020-2029;
- Subsidieverordening duurzame energie voor particulieren Bergeijk 2022-2025;
- Beleid- en toetsingskader voor grootschalige zonne- en windenergie in de Kempen;
- VGRP 2025-2029;
- Regionale Energie Strategie 1.0 (RES) Metropoolregio Eindhoven;
- Klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda (2021).

Verbonden partijen

- Metropool Regio Eindhoven (MRE);
- Omgevingsdienst Zuid Oost Brabant (ODZOB);
- Kempenplus;

Financiële begroting

Financiële begroting

Hieronder is het overzicht van structurele en incidentele lasten, baten en reservemutaties opgenomen. Conform BBV worden de algemene dekkingsmiddelen, overhead en vennootschapsbelasting apart inzichtelijk gemaakt. Hierdoor wijken de programmatotalen af van het programmaoverzicht opgenomen onder het financieel begrotingsbeeld. Tot slot zijn de incidentele baten en lasten en de structurele reservemutaties nader toegelicht.

Overzicht van structurele en incidentele baten en lasten

												Bedragen x € 1.000
	Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028		
Omschrijving	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel
Baten per programma												
0. Bestuur en ondersteuning	2.763		2.763	2.712		2.712	2.629		2.629	2.529		2.529
1. Veiligheid	33		33	3		3	3		3	3		3
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	88		88	88		88	88		88	88		88
3. Economie	1.700	75	1.625	2.304	299	2.005	1.384		1.384	1.384		1.384
4. Onderwijs	406		406	425		425	425		425	425		425
5. Sport, cultuur en recreatie	610		610	609		609	609		609	609		609
6. Sociaal domein	2.794		2.794	2.973		2.973	2.973		2.973	2.973		2.973
7. Volksgezondheid en milieu	5.065		5.065	4.990		4.990	5.161		5.161	5.204		5.204
8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	4.573		4.573	1.517		1.517	1.517		1.517	1.517		1.517
Totaal baten programma's	18.032	75	17.957	15.619	299	15.320	14.788	0	14.788	14.730	0	14.730
Lasten per programma												
0. Bestuur en ondersteuning	-3.026		-3.026	-3.457		-3.457	-3.390		-3.390	-3.369		-3.369
1. Veiligheid	-2.258		-2.258	-2.213		-2.213	-2.212		-2.212	-2.212		-2.212
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-3.466		-3.466	-3.536		-3.536	-3.623		-3.623	-3.672		-3.672
3. Economie	-1.061	-105	-956	-1.281		-1.281	-567		-567	-567		-567
4. Onderwijs	-2.114	-542	-1.572	-2.013	-62	-1.951	-2.498	-558	-1.940	-2.112		-2.112
5. Sport, cultuur en recreatie	-5.391		-5.391	-5.375		-5.375	-5.384		-5.384	-5.366		-5.366
6. Sociaal domein	-21.132		-21.132	-21.091		-21.091	-21.067		-21.067	-21.028		-21.028
7. Volksgezondheid en milieu	-5.961		-5.961	-5.715		-5.715	-5.705		-5.705	-5.737		-5.737
8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	-5.881	-50	-5.831	-2.810	-50	-2.760	-2.804	-50	-2.754	-2.800	-50	-2.750
Totaal lasten programma's	-50.290	-697	-49.593	-47.491	-112	-47.379	-47.252	-608	-46.644	-46.863	-50	-46.813
Saldo van baten en lasten programma's	-32.258	-622	-31.636	-31.873	187	-32.060	-32.464	-608	-31.856	-32.133	-50	-32.083
Baten overig												
Algemene dekkingsmiddelen	41.161		41.161	40.567		40.567	42.044		42.044	43.457		43.457
Overhead	171		171	171		171	171		171	171		171
Vennootschapsbelasting	0		0	0		0	0		0	0		0
Onvoorzien	0		0	0		0	0		0	0		0
Totaal baten overig	41.332	0	41.332	40.738	0	40.738	42.216	0	42.216	43.629	0	43.629
Lasten overig												
Algemene dekkingsmiddelen	-1.002		-1.002	-1.640		-1.640	-2.690		-2.690	-3.387		-3.387
Overhead	-8.398		-8.398	-8.313		-8.313	-8.296		-8.296	-8.270		-8.270
Vennootschapsbelasting	-1		1	-1		1	-1		1	-1		1
Onvoorzien	-25		-25	-25		-25	-25		-25	-25		-25
Totaal lasten overig	-9.427	0	-9.425	-9.979	0	-9.977	-11.013	0	-11.011	-11.683	0	-11.681
Saldo van baten en lasten overig	31.906	0	31.908	30.759	0	30.761	31.203	0	31.205	31.945	0	31.947
Saldo van baten en lasten	-353	-622	271	-1.113	187	-1.298	-1.261	-608	-651	-187	-50	-135
Ontrekkingen uit reserves												
0. Bestuur en ondersteuning	167		167	167		167	167		167	167		167
1. Veiligheid	0		0	0		0	0		0	0		0
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	113		113	125		125	125		125	125		125
3. Economie	157	105	52	127		127	127		127	127		127
4. Onderwijs	17		17	17		17	17		17	17		17
5. Sport, cultuur en recreatie	141		141	141		141	141		141	141		141
6. Sociaal domein	22		22	22		22	22		22	22		22
7. Volksgezondheid en milieu	0		0	0		0	0		0	0		0
8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	113		113	38		38	38		38	38		38
Algemene dekkingsmiddelen	0		0	0		0	0		0	0		0
Overhead	0		0	0		0	0		0	0		0
Vennootschapsbelasting	0		0	0		0	0		0	0		0
Onvoorzien	0		0	0		0	0		0	0		0
Totaal onttrekkingen uit reserves	730	105	625	637	0	637	637	0	637	637	0	637
Toevoegingen aan reserves												
0. Bestuur en ondersteuning	0		0	0		0	0		0	0		0
1. Veiligheid	0		0	0		0	0		0	0		0
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	0		0	0		0	0		0	0		0
3. Economie	-75	-75	0	-299	-299	0	0		0	0		0
4. Onderwijs	0		0	0		0	0		0	0		0
5. Sport, cultuur en recreatie	-20		-20	-20		-20	-20		-20	-20		-20
6. Sociaal domein	0		0	0		0	0		0	0		0
7. Volksgezondheid en milieu	0		0	0		0	0		0	0		0
8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	0		0	0		0	0		0	0		0
Algemene dekkingsmiddelen	0		0	0		0	0		0	0		0
Overhead	0		0	0		0	0		0	0		0
Vennootschapsbelasting	0		0	0		0	0		0	0		0
Onvoorzien	0		0	0		0	0		0	0		0
Totaal toevoegingen aan reserve	-95	-75	-20	-319	-299	-20	-20	0	-20	-20	0	-20
Saldo mutaties reserves	635	30	605	318	-299	617	617	0	617	617	0	617
Geprognosticeerd resultaat (+ is voordelig)	283	-592	875	-795	-112	-683	-644	-608	-36	430	-50	480

Toelichting op de incidentele baten en lasten Taakveld 3 Economie

Landschapsplan (actieplan buitengebied Bergeijk) (2025 € 35.000)

Het landschapsbeleidsplan van de gemeente Bergeijk dateert uit 1998 en is daarmee gedateerd. Voor initiatiefnemers in het buitengebied is hierdoor onduidelijk hoe bij initiatieven in het buitengebied een bijdrage aan de kwaliteitsverbetering van het landschap kan worden bereikt. Eveneens is onduidelijk hoe toetsing van o.a. de landschappelijk inpassing door de gemeente plaatsvindt. Bovendien is er geen actueel kader voor de besteding van de stimuleringsbijdragen die de gemeente ontvangt voor de realisatie van de RVR kavels. De Provincie verwacht dat de stimuleringsbijdragen die de gemeente ontvangt worden ingezet voor kwaliteitsverbetering van het buitengebied.

Om initiatieven in het buitengebied adequaat op te pakken en de stimuleringsbijdragen rechtmatig te besteden, moet een Landschapsplan worden opgesteld.

Deze incidentele last wordt gedekt door een incidentele onttrekking aan de reserve DOB.

Visie buitengebied (actieplan buitengebied Bergeijk) (2025 € 75.000)
In de Omgevingsverordening Noord-Brabant is opgenomen dat initiatieven in het buitengebied moeten passen binnen de ontwikkelingsrichting van het gebied. In de Omgevingsvisie van de gemeente Bergeijk is opgenomen dat voor het behoud en versterken van de kwaliteit van het buitengebied het ook nodig is dat:

- Er sprake is van de juiste functie op de juiste plek;
- Functies optimaal ingepast worden in het landschap;
- De natuurlijke, landschappelijke en hydrologische waarden niet worden aangetast maar versterkt.

De ontwikkelings- en hergebruiksmogelijkheden zijn gebiedsspecifiek. Juist de waarden en kenmerken van de omgeving bepalen de mogelijkheden voor de toekomst. In de Omgevingsvisie van de gemeente Bergeijk is geen gebiedsspecifieke uitwerking van de ontwikkelings- en hergebruiksmogelijkheden opgenomen.
Nu er in de gemeente Bergeijk geen duidelijkheid is over de ontwikkelingsrichting van de verschillende gebieden, kunnen initiatieven en opgaven in het buitengebied niet adequaat worden opgepakt. De visie kan fungeren als kader voor initiatiefnemers en een handvat voor de ambtelijke beoordeling.

Om initiatieven en opgaven in het buitengebied adequaat op te pakken moet een Visie Buitengebied worden opgesteld.

Deze incidentele last wordt gedekt door een incidentele onttrekking aan de reserve DOB.

Winstneming Waterlaat fase 7 (2025 € 75.000 en 2026 € 299.000)
Voor de grondexploitatie van Waterlaat fase 7 winstneming geraamd voor de jaren 2025 en 2026. Deze worden conform afspraken ook gestort in de daarvoor bestemde reserve.

Taakveld 4 Onderwijs

Tijdelijke huisvesting onderwijs (2025 € 542.000, 2026 € 62.000 en 2027 € 558.000)
Door diverse renovaties aan basisscholen op basis van het integraal huisvestingsplan primair onderwijs 2022 – 2037, is tijdelijke huisvesting gewenst. Voor deze tijdelijke huisvesting zijn incidentele bedragen opgenomen in de begroting.

Taakveld 8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Implementatie omgevingswet (meerjarig € 50.000)
Als de omgevingswet in werking treedt blijven onze bestemmingsplannen nog steeds bruikbaar. In een overgangsperiode tot uiterlijk eind 2029 krijgen de gemeenten de tijd één of meerdere omgevingsplannen te maken ter vervanging van de huidige bestemmingsplannen die voldoen aan de nieuwe wet. Nieuwe initiatieven waarvoor een nieuw omgevingsplan nodig is vallen daar niet onder. Voor de implementatie van de omgevingswet en hiervoor één of meerdere omgevingsplannen die voldoen aan de Omgevingswet te implementeren.

Toelichting op de structurele reservemutaties

Onderstaand zijn de structurele reservemutaties weergegeven. Het grootste gedeelte € 525.443 heeft betrekking op de dekking van afschrijvingslasten of een meerjarige bijdrage in de bereikbaarheidsagenda en zijn daarom als structureel aangemerkt.

Daarnaast wordt jaarlijks € 100.000 onttrokken voor voorbereidingskredieten van de grondexploitaties. Omdat de gemeente altijd bezig is met grondexploitaties worden de voorbereidingskosten en de bijbehorende onttrekking aan de reserve als structureel aangemerkt.

Tot slot wordt jaarlijks € 20.000 gestort in de bestemmingsreserve kunst. Deze structurele storting maakt het mogelijk om investeringen in kunst mogelijke te maken, zonder dat deze een directe invloed hebben op de exploitatie. In dat geval worden de kosten namelijk onttrokken aan de reserve Kunst en als incidenteel aangemerkt.

Overzicht structurele reservemutaties	Storting/Onttrekking	Reserve	2025	2026	2027	2028
Storting reserve Kunst	Storting	Bestemmingsreserve Kunst	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Totaal structurele stortingen			**€ 20.000**	**€ 20.000**	**€ 20.000**	**€ 20.000**
Voorbereidingskrediet (NI)EGG	Onttrekking	Algemene reserve risico's grondexploitatie	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Bijdrage uitvoering bereikbaarheidsagenda	Onttrekking	Bestemmingsreserve Uitvoering bereikbaarheidsagenda	€ 41.500	€ 41.500	€ 41.500	€ 41.500
Bijdrage multimodale knoop	Onttrekking	Bestemmingsreserve Uitvoering bereikbaarheidsagenda	€ 11.638	€ 23.276	€ 23.276	€ 23.276
Afschrijvingslasten Brandweerkazerne	Onttrekking	Dekkingsreserve Brandweerkazerne	€ 18.839	€ 18.839	€ 18.839	€ 18.839
Afschrijvingslasten Herinrichting park De Ploeg	Onttrekking	Dekkingsreserve Herinrichting park De Ploeg	€ 6.666	€ 6.666	€ 6.666	€ 6.666
Afschrijvingslasten Gemeentehuis	Onttrekking	Dekkingsreserve Gemeentehuis	€ 141.022	€ 141.022	€ 141.022	€ 141.022
Afschrijvingslasten sluipverkeerwerende maatregelen	Onttrekking	Dekkingsreserve Nul+ N69 sluipverkeerwerende maatregelen	€ 4.033	€ 4.033	€ 4.033	€ 4.033
Afschrijvingslasten Westerhoven	Onttrekking	Dekkingsreserve Nul+ N69 Westerhoven	€ 11.467	€ 11.467	€ 11.467	€ 11.467
Afschrijvingslasten Onderwijshuisvesting	Onttrekking	Dekkingsreserve Onderwijshuisvesting	€ 7.581	€ 7.581	€ 7.581	€ 7.581
Afschrijvingslasten Uitvoering Centrumplan 't Hof 3e fase	Onttrekking	Dekkingsreserve Uitvoering Centrumplan 't Hof 3e fase	€ 24.453	€ 24.453	€ 24.453	€ 24.453
Afschrijvingslasten Voorbereiden fietspad Bisschop Rythoviusdreed	Onttrekking	Dekkingsreserve Voorbereiden fietspad Bisschop Rythoviusdreed	€ 3.333	€ 3.333	€ 3.333	€ 3.333
Afschrijvingslasten Fietsambitie Bergeijk 2020	Onttrekking	Dekkingsreserve Fietsambitie Bergeijk 2020	€ 3.500	€ 3.500	€ 3.500	€ 3.500
Afschrijvingslasten Fietsambitie Bergeijk 2023	Onttrekking	Dekkingsreserve Fietsambitie Bergeijk 2023	€ 26.667	€ 26.667	€ 26.667	€ 26.667
Afschrijvingslasten Speelnatuur en ontmoetplek	Onttrekking	Dekkingsreserve Speelnatuur en ontmoetplek	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000
Afschrijvingslasten Bewegen, Ontmoeten en Spelen	Onttrekking	Dekkingsreserve Bewegen, Ontmoeten en Spelen	€ 27.500	€ 27.500	€ 27.500	€ 27.500
Afschrijvingslasten Diepenveldenweg Eersel-Bergeijk	Onttrekking	Dekkingsreserve Diepenveldenweg Eersel-Bergeijk	€ 13.333	€ 13.333	€ 13.333	€ 13.333
Afschrijvingslasten Woonwagens	Onttrekking	Dekkingsreserve Woonwagens	€ 38.080	€ 38.080	€ 38.080	€ 38.080
Afschrijvingslasten Kattendans	Onttrekking	Dekkingsreserve Kattendans	€ 22.131	€ 22.131	€ 22.131	€ 22.131
Afschrijvingslasten Integraal Huisvestingsplan	Onttrekking	Dekkingsreserve Integraal Huisvestingsplan	€ 16.667	€ 16.667	€ 16.667	€ 16.667
Afschrijvingslasten verduurzamen gementelijk sportaccommodaties	Onttrekking	Dekkingsreserve verduurzamen gementelijk sportaccommodaties	€ 101.033	€ 101.033	€ 101.033	€ 101.033
Totaal structurele onttrekkingen			**€ 625.443**	**€ 637.081**	**€ 637.081**	**€ 637.081**

Uiteenzetting financiële positie

Geprognosticeerde balans

Bedragen (x € 1.000)	Realisatie 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
(im) Materiële vaste activa	54.661	72.469	83.995	93.667	93.838	93.838
Financiële vaste activa kapitaalverstrekking	185	185	185	185	185	185
Financiële vaste activa Leningen	578	578	578	578	578	578
Totaal vaste activa	**55.424**	**73.232**	**84.758**	**94.430**	**94.601**	**94.601**
Voorraden	3.231	960	800	900	500	200
Uitzettingen korter dan een jaar	7.564	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Liquide middelen	397	500	500	500	500	500
Overige vlottende activa	17.111	7.137	8.702	6.367	3.585	1.097
Totaal Vlottende activa	**28.303**	**11.097**	**12.502**	**10.267**	**7.085**	**4.297**
Totaal Activa	**83.727**	**84.329**	**97.260**	**104.697**	**101.686**	**98.898**

Bedragen (x € 1.000)	Realisatie 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Eigen vermogen	39.397	37.354	36.719	36.400	35.783	35.166
Voorzieningen	5.826	5.688	5.572	4.897	4.321	3.969
Vaste schulden	26.266	24.287	37.969	46.400	44.582	42.763
Totaal vaste passiva	**71.489**	**67.329**	**80.260**	**87.697**	**84.686**	**81.898**
Vlottende schuld	3.343	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Overlopende passsiva	8.895	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
Totaal Vlottende passiva	**12.238**	**17.000**	**17.000**	**17.000**	**17.000**	**17.000**
Totaal passiva	**83.727**	**84.329**	**97.260**	**104.697**	**101.686**	**98.898**

EMU-saldo

	Bedragen x 1.000			
EMU saldo	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-353	-1.113	-1.261	-187
Mutatie (im)materiële vaste activa	11.526	9.672	171	-
Mutatie voorzieningen	33	-691	-599	-362
Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-160	-100	400	-300
Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	-	-	-	-
Berekend EMU-saldo	**-11.686**	**-11.376**	**-2.431**	**-249**
Referentiewaarde	3.078	2.912	2.945	3.015
Verschil met referentiewaarde	**-8.608**	**-8.464**	**514**	**2.766**

Meerjarig overzicht van baten en lasten

Taakveld Inkomsten		Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
0.1	Bestuur	-	-	-	-
0.10	Mutaties reserves	-730.443	-637.081	-637.081	-637.081
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	-
0.2	Burgerzaken	-858.484	-908.152	-925.591	-925.591
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-1.734.814	-1.733.814	-1.633.814	-1.533.814
0.4	Overhead	-171.466	-171.466	-171.466	-171.466
0.5	Treasury	-284.426	-184.426	-184.426	-184.426
0.61	OZB woningen	-2.861.664	-2.955.145	-3.071.381	-3.175.808
0.62	OZB niet-woningen	-1.585.949	-1.637.756	-1.702.175	-1.760.049
0.64	Belastingen overig	-60.650	-60.650	-60.650	-60.650
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-36.537.578	-35.798.513	-37.095.220	-38.345.970
0.8	Overige baten en lasten	-	-	-	-
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	-
Totaal 0	**Bestuur en ondersteuning**	**-44.825.474**	**-44.087.003**	**-45.481.804**	**-46.794.855**
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-	-	-	-
1.2	Openbare orde en veiligheid	-33.395	-2.795	-2.795	-2.795
Totaal 1	**Veiligheid**	**-33.395**	**-2.795**	**-2.795**	**-2.795**
2.1	Verkeer en vervoer	-88.000	-88.000	-88.000	-88.000
Totaal 2	**Verkeer en vervoer**	**-88.000**	**-88.000**	**-88.000**	**-88.000**
3.1	Economische ontwikkeling	-	-	-	-
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-202.064	-805.747	-	-
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
3.4	Economische promotie	-1.477.850	-1.477.850	-1.363.850	-1.363.850
Totaal 3	**Economie**	**-1.699.914**	**-2.303.597**	**-1.383.850**	**-1.383.850**
4.1	Openbaar basisonderwijs	-	-	-	-
4.2	Onderwijshuisvesting	-60.117	-78.603	-78.603	-78.603
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-346.032	-346.032	-346.032	-346.032
Totaal 4	**Onderwijs**	**-406.149**	**-424.635**	**-424.635**	**-424.635**
5.1	Sportbeleid en activering	-125.041	-123.541	-123.541	-123.541
5.2	Sportaccommodaties	-146.291	-146.291	-146.291	-146.291
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-34.443	-34.443	-34.443	-34.443
5.4	Musea	-3.178	-3.178	-3.178	-3.178
5.5	Cultureel erfgoed	-17.685	-17.685	-17.685	-17.685
5.6	Media	-18.500	-18.500	-18.500	-18.500
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-265.000	-265.000	-265.000	-265.000
Totaal 5	**Sport, cultuur en recreatie**	**-610.138**	**-608.638**	**-608.638**	**-608.638**
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-115.473	-104.521	-104.521	-104.521
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	-	-	-	-
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	-	-	-	-
6.3	Inkomensregelingen	-2.540.089	-2.540.089	-2.540.089	-2.540.089
6.4	WSW en beschut werk	-	-	-	-
6.5	Arbeidsparticipatie	-	-	-	-
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	-	-	-	-
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	-138.000	-328.000	-328.000	-328.000
6.712	Begeleiding (WMO)	-	-	-	-
6.713	Dagbesteding (WMO)	-	-	-	-
6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-	-	-	-
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	-	-	-	-
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	-	-	-	-
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	-	-	-	-
6.791	PGB WMO	-	-	-	-
6.811	Beschermd wonen (WMO)	-	-	-	-
6.821	Jeugdbescherming	-	-	-	-
6.822	Jeugdreclassering	-	-	-	-
Totaal 6	**Sociaal domein**	**-2.793.562**	**-2.972.610**	**-2.972.610**	**-2.972.610**
7.1	Volksgezondheid	-71.338	-49.672	-49.672	-49.672
7.2	Riolering	-2.159.350	-2.393.368	-2.567.672	-2.610.583
7.3	Afval	-2.378.481	-2.377.601	-2.374.682	-2.374.223
7.4	Milieubeheer	-442.272	-155.567	-155.567	-155.567
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-13.500	-13.500	-13.500	-13.500
Totaal 7	**Volksgezondheid en milieu**	**-5.064.941**	**-4.989.708**	**-5.161.093**	**-5.203.545**
8.1	Ruimte en leefomgeving	-305.000	-305.000	-305.000	-305.000
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-3.338.819	-283.153	-283.153	-283.153
8.3	Wonen en bouwen	-929.152	-929.152	-929.152	-929.152
Totaal 8	**Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing**	**-4.572.971**	**-1.517.305**	**-1.517.305**	**-1.517.305**
Totaal baten		**-60.094.544**	**-56.994.291**	**-57.640.730**	**-58.996.233**

Taakveld Uitgaven		Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
0.1	Bestuur	1.630.724	1.630.724	1.621.697	1.623.724
0.10	Mutaties reserves	95.000	318.698	20.000	20.000
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	282.648	-794.950	-643.748	429.980
0.2	Burgerzaken	846.157	884.511	877.238	877.238
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	462.427	439.368	439.172	438.974
0.4	Overhead	8.398.032	8.313.365	8.296.337	8.270.207
0.5	Treasury	112.368	527.910	477.568	454.750
0.61	OZB woningen	107.457	107.457	107.457	107.457
0.62	OZB niet-woningen	38.866	38.866	38.866	38.866
0.64	Belastingen overig	27.371	27.371	27.371	27.371
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-	-	-
0.8	Overige baten en lasten	827.850	1.465.264	2.515.683	3.212.578
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	1.000	1.000	1.000	1.000
Totaal 0	**Bestuur en ondersteuning**	**12.829.900**	**12.959.584**	**13.778.641**	**15.502.145**
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.529.394	1.529.377	1.528.812	1.528.797
1.2	Openbare orde en veiligheid	728.633	683.633	683.633	683.633
Totaal 1	**Veiligheid**	**2.258.027**	**2.213.010**	**2.212.445**	**2.212.430**
2.1	Verkeer en vervoer	3.465.940	3.535.851	3.622.967	3.671.740
Totaal 2	**Verkeer en vervoer**	**3.465.940**	**3.535.851**	**3.622.967**	**3.671.740**
3.1	Economische ontwikkeling	383.049	228.049	228.049	228.049
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	182.098	560.177	-	-
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	20.000	20.000	20.000	20.000
3.4	Economische promotie	476.249	473.134	319.054	319.054
Totaal 3	**Economie**	**1.061.396**	**1.281.360**	**567.103**	**567.103**
4.1	Openbaar basisonderwijs	195.871	195.871	195.871	195.871
4.2	Onderwijshuisvesting	957.719	856.779	1.341.493	955.475
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	960.798	960.783	960.767	960.752
Totaal 4	**Onderwijs**	**2.114.388**	**2.013.433**	**2.498.131**	**2.112.098**
5.1	Sportbeleid en activering	280.251	278.733	278.714	278.695
5.2	Sportaccommodaties	1.183.122	1.183.227	1.180.429	1.178.070
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	623.241	633.398	633.311	633.260
5.4	Musea	10.000	10.000	10.000	10.000
5.5	Cultureel erfgoed	201.265	200.047	195.255	188.996
5.6	Media	374.611	374.611	374.611	374.611
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.718.989	2.695.338	2.712.113	2.702.202
Totaal 5	**Sport, cultuur en recreatie**	**5.391.479**	**5.375.354**	**5.384.433**	**5.365.834**
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	3.520.017	3.498.735	3.484.625	3.479.250
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	43.000	43.000	43.000	43.000
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	108.872	108.872	108.872	108.872
6.3	Inkomensregelingen	4.805.895	4.778.306	4.767.286	4.760.281
6.4	WSW en beschut werk	3.337.215	3.349.215	3.351.215	3.347.215
6.5	Arbeidsparticipatie	120.489	120.489	120.489	120.489
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	513.680	513.680	513.680	513.680
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	2.474.905	2.473.616	2.473.574	2.467.006
6.712	Begeleiding (WMO)	975.024	975.024	975.024	975.024
6.713	Dagbesteding (WMO)	264.392	264.392	264.392	264.392
6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	14.392	14.392	14.392	14.392
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	3.450.447	3.447.210	3.447.104	3.430.608
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	134.908	134.908	134.908	134.908
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	860.000	860.000	860.000	860.000
6.791	PGB WMO	200.000	200.000	200.000	200.000
6.811	Beschermd wonen (WMO)	78.831	78.831	78.831	78.831
6.821	Jeugdbescherming	211.000	211.000	211.000	211.000
6.822	Jeugdreclassering	19.000	19.000	19.000	19.000
Totaal 6	**Sociaal domein**	**21.132.067**	**21.090.670**	**21.067.392**	**21.027.948**
7.1	Volksgezondheid	1.028.828	1.024.215	1.042.672	1.061.508
7.2	Riolering	1.646.643	1.687.656	1.655.110	1.668.979
7.3	Afval	1.805.565	1.805.412	1.805.257	1.805.104
7.4	Milieubeheer	1.450.702	1.169.219	1.173.440	1.172.663
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	28.846	28.836	28.826	28.816
Totaal 7	**Volksgezondheid en milieu**	**5.960.584**	**5.715.338**	**5.705.305**	**5.737.070**
8.1	Ruimte en leefomgeving	1.121.188	1.120.603	1.120.584	1.117.604
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	3.567.511	497.877	492.716	492.716
8.3	Wonen en bouwen	1.192.064	1.191.211	1.191.013	1.189.545
Totaal 8	**Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing**	**5.880.763**	**2.809.691**	**2.804.313**	**2.799.865**
Totaal lasten		**60.094.544**	**56.994.291**	**57.640.730**	**58.996.233**

Investeringen

		Bruto investeringsjaar				Bijdragen/ subsidies/bijdrage door derden			
	Looptijd	2025	2026	2027	2028	2025	2026	2027	2028
Taakveld 0 Bestuur en ondersteuning									
Werkmaterieel: bedrijfswagens buitendienst	10				80.000				
Werkmaterieel:"bedrijfswagens BOA's en E-bikes	10				40.000				
Werkmaterieel: gladheidsbestrijding	10	399.000							
Vervangen bedrijfskeuken gemeentehuis	10	60.000							
Taakveld 2 Verkeer en vervoer									
Fietsambitie Borkelsedijk	50				950.000				
Fietsverbinding Eijkestraat	50	1.226.000				613.000			
Fietsverbinding Broekhovenseweg	50	1.100.000				550.000			
Focus: Den Belleman e.o.	30		375.000						
Focus: Herinrichting van Beverwijkstraat - Nieuwstraat	30		160.000		1.783.000				
Focus: Herinrichting Voorderstraat - Willibrordusstraat	30		70.000		542.500				
Focus: Herinrichting Bernhardstraat e.o.	30		500.000						
Focus: Herinrichting wijk van den Valgaetstraat e.o.	30	100.000		1.440.000					
Omvorming OV naar LED-verlichting	20	200.000							
Verkeersveiligheid Riethoven	30	200.000							
Verkeersveiligheid Westerhoven	30	150.000							
Rehabilitatie Grensweg (fietspad)	30	250.000							
Rehabilitatie Provinciale weg, Loveren (fietspaden)	30		1.350.000						
Rehabilitatie Hoge Berkt (tussenweg)	30			75.000					
Taakveld 4 Onderwijs									
Renovatie BS de Regenboog	30	4.092.000							
Renovatie BS Prinses Beatrix	30	2.727.000							
Renovatie BS De Beistervelden	30		6.085.000				1.685.000		
Taakveld 5 Sport, cultuur en recreatie									
Verbouwing bakkerijmusuem	40	390.000				50.000			
Pumptrackbaan	10		150.000				75.000		
Taakveld 7 Volksgezondheid en milieu									
Focus: Den Belleman e.o. riolering	60		420.000						
Focus: Herinrichting van Beverwijkstraat - Nieuwstraat	60				1.433.500				
Focus: Herinrichting Voorderstraat - Willibrordusstraat	60				799.100				
Focus: Herinrichting Bernhardstraat e.o. riool	60		970.000				165.000		
Focus: Herinrichting wijk van den Valgaetstraat e.o. riool	60			1.370.000					
Hemelwaterbergingsgebied Borkelsedijk	60			450.000					
Riolering: Installatie luchtinblaasunits	10			120.000	120.000				
Riolering: Bijdrage regionale Kallisto-maatregelen	15			57.400					
Riolering: drukriolering bouwkundig	40	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000		
Riolering: drukriolering electromechanisch	15	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000		
Riolering: randvoorziening electromechanisch	15	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	22.450		
Riolering: rioolgemaal electromechanisch	15	55.000	55.000	55.000	55.000	55.000	55.000		
Riolering: rioolvervanging / verbetering vGRP	40	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000		
Eindtotaal		**11.119.000**	**10.305.000**	**3.737.400**	**5.973.100**	**1.438.000**	**2.142.450**	**0**	**0**

Overzicht reserves en voorzieningen

Meerjarig overzicht van reserves en voorzieningen

Onderstaand is het totaaloverzicht van de reserves en voorzieningen weergegeven. De getoonde bedragen zijn de boekwaarde per 31 december van het genoemde jaar.

Reserves	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Algemene reserve	18.808.187	18.808.187	18.808.187	18.808.187	18.808.187
Algemene reserve resultaat	-	-	-	-	-
AR riscio GREX	994.061	969.061	1.167.759	1.067.759	967.759
AR behoedzaamheid grond	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
BR Budgetoverheveling	-	-	-	-	-
BR ROL	668.617	668.617	668.617	668.617	668.617
BR DOB	1.692.254	1.587.254	1.587.254	1.587.254	1.587.254
BR 3RD	254.724	254.724	254.724	254.724	254.724
BR KC Kattendans	886.706	886.706	886.706	886.706	886.706
BR Duurzaamheid en klimaat	140.043	140.043	140.043	140.043	140.043
BR kunst	52.500	72.500	92.500	112.500	132.500
BR uitvoering bereikbaarheid	1.132.535	1.079.397	1.014.621	949.845	885.069
BR Verduurzamingsfonds	-	-	-	-	-
BR vereveningsfonds	726.791	726.791	726.791	726.791	726.791
BR opvang	2.360.000	2.360.000	2.360.000	2.360.000	2.360.000
DR Brandweerkazerne	353.805	334.966	316.127	297.288	278.449
DR herinrichting park de ploeg	153.338	146.672	140.006	133.340	126.674
DR Gemeentehuis	1.956.261	1.815.239	1.674.217	1.533.195	1.392.173
DR Nul + N69 sluipverkeer	112.934	108.901	104.868	100.835	96.802
DR Nul + N69 Westerhoven	263.778	252.311	240.844	229.377	217.910
DR onderwijshuisvesting	203.764	196.183	188.602	181.021	173.440
DR uitvoering centrumplan	563.239	538.786	514.333	489.880	465.427
DR voorbereiden fietspad bissch	77.777	74.444	71.111	67.778	64.445
DR ontmoeten en spelen	215.677	188.177	160.677	133.177	105.677
DR diepenveldenweg Eersel	357.168	343.835	330.502	317.169	303.836
DR fietsambitie Bergeijk	167.462	163.962	160.462	156.962	153.462
DR fietsambitie Bergeijk 2023	473.193	446.526	419.859	393.192	366.525
DR plattelandsontwikkelingsprogramma	58.995	58.995	58.995	58.995	58.995
DR speelnatuur en ontmoetplek	40.840	34.840	28.840	22.840	16.840
DR woonwagens	913.920	875.840	837.760	799.680	761.600
DR integraal huisvestingsplan	482.883	466.216	449.549	432.882	416.215
DR Kattendans	619.659	597.528	575.397	553.266	531.135
DR verduurzamen gem sportacc	1.622.984	1.521.951	1.420.918	1.319.885	1.218.852
Totaal Reserves	**37.354.095**	**36.718.652**	**36.400.269**	**35.783.188**	**35.166.107**
Voorzieningen	**Begroting 2024**	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**
VZ dubieuze debiteuren	185.396	185.396	185.396	185.396	185.396
VZ dubieuze debiteuren ISD	131.942	131.942	131.942	131.942	131.942
VZ accomodaties	427.497	691.992	559.439	75.396	45.108
VZ openbare verlichting	36.961	34.456	32.701	35.646	39.831
VZ wegen en bruggen	1.259.588	1.194.088	954.338	1.002.828	781.541
VZ riolering	921.803	937.803	797.890	581.748	424.902
VZ riolering groot onderhoud	442.450	217.450	-	-	-
VZ openbaar groen	145.694	140.554	130.584	129.464	121.414
VZ pensioen (APPA)	2.180.761	2.231.366	2.281.971	2.332.576	2.383.181
Totaal voorzieningen	**5.732.092**	**5.765.047**	**5.074.261**	**4.474.996**	**4.113.315**

Algemene Reserve

Algemene reserve	
Soort	Vrije reserve
Minimum	Vastgesteld op een ratio van minimaal 1,4 en een absolute ondergrens van € 6,0 miljoen
Maximum	Niet van toepassing
Looptijd	Continu
Bestedingsdoel	Het opvangen van onvoorziene financiële tegenvallers. Het dekken van rekening tekorten, c.q. het afdekken van begrotingstekorten. In de nota Reserve en voorzieningen 2023 is de minimumnorm van de algemene reserves (Algemene reserve, Algemene reserve risico's grondexploitaties en de Algemene reserve resultaat) op een bedrag van € 6,0 miljoen vastgesteld.
Toelichting	Deze reserve heeft meerdere functies en vormt onderdeel van de weerstandscapaciteit. De norm voor de weerstandscapaciteit is gekoppeld aan de jaarlijkse risicoanalyse. De weerstandscapaciteitsratio (beschikbare weerstands-capaciteit gedeeld door de benodigde weerstandscapaciteit) dient groter dan of gelijk aan 1,4 te zijn.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1	**€ 9.063.041**	**€ 12.270.187**	**€ 18.808.187**	**€ 18.808.187**	**€ 18.808.187**	**€ 18.808.187**
Resultaatbestemming 2022 naar algemene reserve	€ 2.946.190					
Storting vanuit reserve behoedzaamheid grondtransacties naar algemene reserve	€ 1.211.031					
Vijval risicoreserve grondexploitatie naar algemene reserve	€ 1.177.925					
Resultaatbestemming 2023		€ 7.771.000				
Totaal toevoegingen	**€ 5.335.146**	**€ 7.771.000**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Storting naar BR verduurzaaming gemeentelijke accommodaties	€ 1.728.000					
Storting naar BR Duurzaamheid en klimaat	€ 400.000					
Onttrekking bereikbaarheidsagenda multimodale knoop		€ 786.000				
Amendement openluchttheater de Hunnebergen		€ 3.000				
Beenergy		€ 444.000				
Totaal onttrekkingen	**€ 2.128.000**	**€ 1.233.000**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Stand reserve 31-12	**€ 12.270.187**	**€ 18.808.187**	**€ 18.808.187**	**€ 18.808.187**	**€ 18.808.187**	**€ 18.808.187**

Algemene reserve risico’s grondexploitatie

Algemene reserve risico's grondexploitatie	
Soort	Reserve voor het afdekken van financiële risico's bij de grondexploitatie
Minimum	€ 0
Maximum	Gebaseerd op de risico's binnen de grondexploitatie
Looptijd	Continu
Bestedingsdoel	Een bufferfunctie voor het opvangen van financiële tegen- en meevallers in de grondexploitatie. De minimale en maximale omvang wordt halfjaarlijks bepaald bij de Programmabegroting en de Programmarekening.
Toelichting	Indien we een verlies verwachten wordt een voorziening getroffen. De voorziening wordt uit deze reserve gedekt. De reserve wordt gevoed door winstnemingen in de grondexploitaties. Een saldo boven de norm wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Op basis van de actualisaties bij de P&C documenten wordt beoordeeld of de norm van de weerstandscapaciteit moet worden bijgesteld. De omvang van de reserve is bepaald op de resultaten uit het worst-case scenario van de negatieve plannen (de voorziening tekorten grondexploitaties is gebaseerd op het pessimistisch scenario). Bij de actualisatie van de nota reserve en voorzieningen die voorzien is in 2023/2024, wordt tevens beoordeeld of de ingestelde maximum grens actueel is.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1	**€ 534.664**	**€ 601.913**	**€ 994.061**	**€ 969.061**	**€ 1.167.759**	**€ 1.067.759**
Storting winstneming Uitbreiding Woonbos	€ 81.500					
Storting winstneming Waterlaat fase 7	€ 2.322.000	€ 485.000	€ 75.000	€ 298.698		
Storting winstneming Sint Servatius	€ 140.413					
Storting winstneming Tiliaans-Noord		€ 127.251				
Storting winstneming Bucht Oost		€ 19.770				
Totaal toevoegingen	**€ 2.543.913**	**€ 632.021**	**€ 75.000**	**€ 298.698**	**€ 0**	**€ 0**
Terugdraaien winstneming Bucht-Oost	€ 30.000					
Terugdraaien winstneming Tiliaans-Noord	€ 2.500					
Winstneming grondexploitatie algemeen	€ 77.405					
Onttrekking VPB-last aangaande winstneming	€ 426.448					
Vrijvale risicoreserve grondexploitatie naar algemene reserve	€ 1.177.924					
Onttrekking naar voorziening grondexploitatie	€ 317.543					
Ontrekking tbv storting Tiliaans-Noord	€ 5.660					
Ontrekking tbv storting Terlo	€ 9.980					
Storting naar ROL uit Waterlaat fase 7	€ 429.204	€ 90.033				
Storting ROL Tiliaans-Noord		€ 49.840				
Voorbereidingskrediet (NI)EGG		€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Totaal onttrekkingen	**€ 2.476.664**	**€ 239.873**	**€ 100.000**	**€ 100.000**	**€ 100.000**	**€ 100.000**
Stand reserve 31-12	**€ 601.913**	**€ 994.061**	**€ 969.061**	**€ 1.167.759**	**€ 1.067.759**	**€ 967.759**

Algemene reserve behoedzaamheid grondtransacties

Algemene reserve behoedzaamheid grondtransacties	
Soort	Reserve voor het afdekken van schommelingen uit grondtransacties
Minimum	Niet van toepassing
Maximum	€ 1.000.000
Looptijd	Continu
Bestedingsdoel	Het opvangen van schommelingen in opbrengsten uit grondtransacties binnen de reguliere exploitatie. Doel is op gronden op de goede plek te krijgen door gebruik te maken van de grondposities van de gemeente.
Toelichting	In de Programmabegroting is vanaf 2014 structureel € 500.000 geraamd uit opbrengst uit grondtransacties van pachtvrije landbouwgronden. Dit is verhoogd tot € 625.000 in de periode 2020 - 2023 en wordt daarna gefaseerd afgebouwd. Grondtransacties zullen echter nooit helemaal gelijkmatig verlopen waardoor opbrengsten in de jaarschijven schommelen. Met deze reserve kunnen we voor- en nadelen compenseren en kunnen in een korte, doch duidelijke procedure snel financiële middelen beschikbaar worden gesteld indien een grondtransactie daarom vraagt.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1	**€ 2.500.000**	**€ 1.000.000**	**€ 1.000.000**	**€ 1.000.000**	**€ 1.000.000**	**€ 1.000.000**
Totaal toevoegingen	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Bijdrage aan exploitatie ten behoeve van saldo grondexploitaties	€ 288.969					
Afromen conform nota reserves en voorzieningen 2023	€ 1.211.031					
Totaal onttrekkingen	**€ 1.500.000**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Stand reserve 31-12	**€ 1.000.000**	**€ 1.000.000**	**€ 1.000.000**	**€ 1.000.000**	**€ 1.000.000**	**€ 1.000.000**

Bestemmingsreserve budgetoverheveling

Bestemmingsreserve budgetoverheveling	
Soort	Bestemmingsreserve
Minimum	Niet van toepassing
Maximum	Niet van toepassing
Looptijd	Continu
Bestedingsdoel	Het aanwenden ter dekking van de door budgetoverheveling doorgeschoven taken.
Toelichting	Zichtbaar houden van de budgetten en de uitgaven kunnen volgen.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1	**€ 815.840**	**€ 543.750**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Budgetoverheveling 2023 - 2024 DNA uitvoering	€ 21.185					
Budgetoverheveling 2023 - 2024 Energiearmoede	-€ 264.515					
Budgetoverheveling 2023 - 2024 Energiearmoede	€ 264.515					
Budgetoverheveling 2023 - 2024 Implementatie bestemmingsplan naar omgevingsplan	€ 88.438					
Budgetoverheveling 2023 - 2024 Motie eenmalige financiering Beleef Bergeijk	€ 23.675					
Budgetoverheveling 2023 - 2024 Notitie uitwerking Kempisch bedrijventerrein	€ 65.309					
Budgetoverheveling 2023 - 2024 Onderzoek nieuw KBP	€ 4.475					
Budgetoverheveling 2023 - 2024 Opleidingen invoering Omgevingswet	€ 37.873					
Budgetoverheveling 2023 - 2024 Regeling voormalige agrarische bedrijfslocatie	€ 25.000					
Budgetoverheveling 2023 - 2024 Uitvoering integrale kunst- en cultuurnota	€ 7.300					
Budgetoverheveling 2023 - 2024 Uitvoering visie VTE	€ 24.000					
Budgetoverheveling 2023 - 2024 Uitvoeringskosten klimaat- en energiebeleid	-€ 292.524					
Budgetoverheveling 2023 - 2024 Uitvoeringskosten klimaat- en energiebeleid	€ 292.524					
Budgetoverheveling 2023 - 2024 Voorbereiding invoering Omgevingswet	€ 242.785					
Budgetoverheveling 2023 - 2024 Voorbereiding invoering Omgevingswet	€ 3.710					
Totaal toevoegingen	**€ 543.750**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Budgetoverheveling 2022 - 2023 Digitalisering bouwvergunning 1990 - 2000	€ 35.000					
Budgetoverheveling 2022 - 2023 Opstellen integrale kunst- en cultuurnota	€ 7.300					
Budgetoverheveling 2022 - 2023 Brede aanpak dak- en thuisloosheid	€ 9.000					
Budgetoverheveling 2022 - 2023 DNA uitvoering	€ 29.000					
Budgetoverheveling 2022 - 2023 Uitvoeringsprogramma visie VTE	€ 24.000					
Budgetoverheveling 2022 - 2023 Energiearmoede inkomsten	-€ 275.697					
Budgetoverheveling 2022 - 2023 Energiearmoede uitvoeringskosten	€ 275.697					
Budgetoverheveling 2022 - 2023 Notitie uitwerking kempisch preventieakkoord	€ 102.658					
Budgetoverheveling 2022 - 2023 Inhuur capaciteit omgevingswet	€ 338.293					
Budgetoverheveling 2022 - 2023 Implementatie bestemmingsplan naar omgevingsplan	€ 38.438					
Budgetoverheveling 2022 - 2023 Motie vreemd Bergeijk dekking coronagelden	€ 232.151					
Budgetoverheveling 2023-2024		€ 543.750				
Totaal onttrekkingen	**€ 815.840**	**€ 543.750**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Stand reserve 31-12	**€ 543.750**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

Bestemmingsreserve ruimtelijke ontwikkeling leefbaarheid en vestigingsklimaat (ROL)

Bestemmingsreserve Ruimtelijke Ontwikkeling Leefbaarheid en vestigingsklimaat (ROL)	
Soort	Bestemmingsreserve
Minimum	€ 0
Maximum	Conform omvang projectlijst
Looptijd	Continu
Bestedingsdoel	Het dekken van investeringen in infrastructurele voorzieningen bij in exploitatiegenomen gebieden voor woningbouw of aanleg van bedrijventerreinen. Daarnaast dekking ten behoeve uitbreiding van kunst in de openbare ruimte
Toelichting	Het gaat om de aanleg van nieuwe wegen, het her profileren van bestaande wegen, de aanleg van vrij liggende fietspaden door toenemende verkeersdruk, het vergroten van de bergingscapaciteit van het hoofdriool en kunstwerken. De stortingen zijn gebaseerd op het bedrag van verkochte m² grondexploitaties.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1	**€ 782.900**	**€ 719.744**	**€ 668.617**	**€ 668.617**	**€ 668.617**	**€ 668.617**
Storting vanuit Tiliaans	€ 5.660	€ 49.840				
Storting vanuit Waterlaat fase 7	€ 429.204	€ 90.033				
Storting vanuit Terlo	€ 9.980					
Totaal toevoegingen	**€ 444.844**	**€ 139.873**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Bijdrage aan Hasseltsestraat	€ 8.000					
Bijdrage fietsambitie 2023	€ 500.000					
Korte termijn maatregel Randweg A2		€ 191.000				
Totaal onttrekkingen	**€ 508.000**	**€ 191.000**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Stand reserve 31-12	**€ 719.744**	**€ 668.617**	**€ 668.617**	**€ 668.617**	**€ 668.617**	**€ 668.617**

Bestemmingsreserve duurzame ontwikkeling buitengebied (DOB) – Gebiedsakkoord N69

Bestemmingsreserve Duurzame Ontwikkeling Buitengebied (DOB) – Gebiedsakkoord N69	
Soort	Bestemmingsreserve
Minimum	€ 0
Maximum	Niet van toepassing
Looptijd	Continu
Bestedingsdoel	Het dekken van investeringen ten behoeve van voorzieningen op het gebied van duurzame ontwikkelingen buitengebied.
Toelichting	De reserve wordt gevoed door 25% van de opbrengsten van verkoop pachtgrond in de Ecologische hoofdstructuur. De onttrekkingen hebben betrekking op de uitvoering reconstructie en diverse projecten binnen PLOP.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1	**€ 357.477**	**€ 1.342.254**	**€ 1.692.254**	**€ 1.587.254**	**€ 1.587.254**	**€ 1.587.254**
Storting naar DOB vanuit grondtransacties	€ 52.777					
Ruimte voor Ruimte kavels naar DOB	€ 950.000					
Resultaatbestemming 2023		€ 400.000				
Totaal toevoegingen	**€ 1.002.777**	**€ 400.000**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Storting naar PLOP vanuit DOB	€ 18.000					
Eenmalige bijdrage Stila		€ 50.000				
Landschapsplan			€ 30.000			
Visie buitengebied			€ 75.000			
Totaal onttrekkingen	**€ 18.000**	**€ 50.000**	**€ 105.000**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Stand reserve 31-12	**€ 1.342.254**	**€ 1.692.254**	**€ 1.587.254**	**€ 1.587.254**	**€ 1.587.254**	**€ 1.587.254**

Bestemmingsreserve egalisatie sociaal domein (3D)

Bestemmingsreserve egalisatie sociaal domein (3D)	
Soort	Bestemmingsreserve
Minimum	€ 0
Maximum	Niet van toepassing
Looptijd	Continu
Bestedingsdoel	Het bij de jaarrekening opvangen van mogelijke tegenvallers binnen de 3 decentralisatie van het sociaal domein en het grip krijgen op sociaal domein.
Toelichting	Het bestedingsdoel van de bestemmingsreserve egalisatie sociaal domein was erop gericht om eventuele tekorten binnen het sociaal domein bij een jaarrekening eventueel te dekken uit de bestemmingsreserve. Hier is de laatste jaren, onder andere door de positieve rekeningresultaten, nauwelijks gebruik van gemaakt. Door het bestedingsdoel van de bestemmingsreserve egalisatie sociaal domein te verruimen ontstaat de mogelijkheid om ook op begrotingsbasis incidentele lasten te dekken uit de bestemmingsreserve en in te zetten om grip te krijgen op de kosten van het sociaal domein.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1	**€ 254.724**	**€ 254.724**	**€ 254.724**	**€ 254.724**	**€ 254.724**	**€ 254.724**
Totaal toevoegingen	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Totaal onttrekkingen	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Stand reserve 31-12	**€ 254.724**	**€ 254.724**	**€ 254.724**	**€ 254.724**	**€ 254.724**	**€ 254.724**

Bestemmingsreserve KC Kattendans

Bestemmingsreserve KC Kattendans	
Soort	Bestemmingsreserve
Minimum	€ 0
Maximum	Niet van toepassing
Looptijd	Continu
Bestedingsdoel	Het kunnen dekken van voorbereidingskosten en mogelijk investeringskosten in verband met de realisatie van een KC / verbouwing Kattendans.
Toelichting	Het reserveren van middelen ter dekking van ontwikkelingen KC / Kattendans.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1	**€ 886.706**	**€ 886.706**	**€ 886.706**	**€ 886.706**	**€ 886.706**	**€ 886.706**
Totaal toevoegingen	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Totaal onttrekkingen	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Stand reserve 31-12	**€ 886.706**	**€ 886.706**	**€ 886.706**	**€ 886.706**	**€ 886.706**	**€ 886.706**

Bestemmingsreserve duurzaamheid en klimaat

Bestemmingsreserve Duurzaamheid en klimaat	
Soort	Bestemmingsreserve
Minimum	€ 0
Maximum	Niet van toepassing
Looptijd	Continu
Bestedingsdoel	Om stappen te kunnen zetten wordt ter dekking van een dynamisch programmaplan BErgeijkENERGY een reserve gevormd. Het programmaplan wordt in de raad behandeld. De reserve wordt ingezet om het plan te kunnen realiseren.
Toelichting	Reservering middelen ter dekking van ontwikkelingen omtrent klimaat en duurzaamheid.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1	**€ 149.104**	**€ 130.843**	**€ 140.043**	**€ 140.043**	**€ 140.043**	**€ 140.043**
Storting algemene reserve naar BR Duurzaam	€ 400.000					
Be-Energy		€ 440.000				
Totaal toevoegingen	**€ 400.000**	**€ 440.000**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Storting naar Be-Energy	€ 418.261	€ 430.800				
Totaal onttrekkingen	**€ 418.261**	**€ 430.800**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Stand reserve 31-12	**€ 130.843**	**€ 140.043**	**€ 140.043**	**€ 140.043**	**€ 140.043**	**€ 140.043**

Bestemmingsreserve kunst

Bestemmingsreserve Kunst	
Soort	Bestemmingsreserve
Minimum	€ 0
Maximum	Niet van toepassing
Looptijd	Continu
Bestedingsdoel	Het dekken van de financiering van de uitvoering van Kunst en Vormgeving in de Openbare Ruimte en de Adviescommissie Beeldende Kunst en Vormgeving.
Toelichting	Onttrekkingen uit de bestemmingsreserve Kunst mogen plaatsvinden op basis van een collegebesluit in het kader van de realisatie van kunst in de openbare ruimte tot een bedrag van maximaal € 30.000, mits er voldoende middelen in de bestemmingsreserve Kunst zijn opgenomen.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1	**€ 30.000**	**€ 32.500**	**€ 52.500**	**€ 72.500**	**€ 92.500**	**€ 112.500**
Storting in reserve Kunst	€ 10.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Totaal toevoegingen	**€ 10.000**	**€ 20.000**	**€ 20.000**	**€ 20.000**	**€ 20.000**	**€ 20.000**
Onttrekking reserve Kunst tbv Stichting Kunstw	€ 7.500					
Totaal onttrekkingen	**€ 7.500**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Stand reserve 31-12	**€ 32.500**	**€ 52.500**	**€ 72.500**	**€ 92.500**	**€ 112.500**	**€ 132.500**

Bestemmingsreserve uitvoering bereikbaarheidsagenda

Bestemmingsreserve Uitvoering bereikbaarheidsagenda	
Soort	Bestemmingsreserve
Minimum	€ 0
Maximum	Niet van toepassing
Looptijd	Continu
Bestedingsdoel	Het dekken van de financiering van de uitvoering van de bereikbaarheidsagenda.
Toelichting	

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1	€ 250.077	**€ 209.035**	**€ 1.132.535**	**€ 1.079.397**	**€ 1.014.621**	**€ 949.845**
Multimodale knoop		€ 786.000				
Korte termijn maatregel randweg A2		€ 191.000				
Totaal toevoegingen	**€ 0**	**€ 977.000**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Bijdrage uitvoering bereikbaarheidsagenda	€ 41.042	€ 41.500	€ 41.500	€ 41.500	€ 41.500	€ 41.500
Bijdrage multimodale knoop		€ 12.000	€ 11.638	€ 23.276	€ 23.276	€ 23.276
Totaal onttrekkingen	**€ 41.042**	**€ 53.500**	**€ 53.138**	**€ 64.776**	**€ 64.776**	**€ 64.776**
Stand reserve 31-12	**€ 209.035**	**€ 1.132.535**	**€ 1.079.397**	**€ 1.014.621**	**€ 949.845**	**€ 885.069**

Bestemmingsreserve verduurzamingsfonds voor sociale woningbouw

Bestemmingsreserve Verduurzamingsfonds voor sociale huurwoningen	
Soort	Bestemmingsreserve
Minimum	€ 0
Maximum	Niet van toepassing
Looptijd	Continu
Bestedingsdoel	Een impuls geven aan de verduurzaming van sociale huurwoningen
Toelichting	Het reserveren van middelen ter dekking van uitvoering verduurzamen sociale huurwoningen

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1	€ 1.000.000	**€ 1.000.000**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Totaal toevoegingen	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Onttrekking verduurzaming sociale huurwoningen		€ 1.000.000				
Totaal onttrekkingen	**€ 0**	**€ 1.000.000**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Stand reserve 31-12	**€ 1.000.000**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

Bestemmingsreserve vereveningsfonds sociale woningbouw

Bestemmingsreserve Vereveningsfonds sociale woningbouw	
Soort	Bestemmingsreserve
Minimum	€ 0
Maximum	Niet van toepassing
Looptijd	Continu
Bestedingsdoel	Bijdrage aan de realisatie van extra sociale huurwoningen.
Toelichting	Het reserveren van middelen ter dekking van uitvoering van realisatie extra sociale huurwoningen.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1	€ 650.000	**€ 726.791**	**€ 726.791**	**€ 726.791**	**€ 726.791**	**€ 726.791**
Bijdrage uit anterieure overeenkomsten	€ 76.791					
Totaal toevoegingen	**€ 76.791**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Totaal onttrekkingen	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Stand reserve 31-12	**€ 726.791**	**€ 726.791**	**€ 726.791**	**€ 726.791**	**€ 726.791**	**€ 726.791**

Bestemmingsreserve opvang

Bestemmingsreserve Opvang	
Soort	Bestemmingsreserve
Minimum	€ 0
Maximum	Niet van toepassing
Looptijd	Continu
Bestedingsdoel	Middelen voor de opvang van vluchtelingne in de meest brede zin van het woord
Toelichting	Niet bestede middelen uit de bekostigingsregeling ontheemden Oekraïne worden in deze reserve gestort

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1	€ 0	**€ 840.000**	**€ 2.360.000**	**€ 2.360.000**	**€ 2.360.000**	**€ 2.360.000**
Storting resultaatbestemming 2022	€ 860.000					
Resultaatbestemming 2023		€ 1.520.000				
Totaal toevoegingen	**€ 860.000**	**€ 1.520.000**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Dekking tbv kwartiermaker vluchtelingenopvang	€ 20.000					
Totaal onttrekkingen	**€ 20.000**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Stand reserve 31-12	**€ 840.000**	**€ 2.360.000**	**€ 2.360.000**	**€ 2.360.000**	**€ 2.360.000**	**€ 2.360.000**

Dekkingsreserve brandweerkazerne

Dekkingsreserve Brandweerkazerne	
Soort	Dekkingsreserve
Minimum	€ 0
Maximum	Maximum stand van de reserve is gelijk aan de nog af te schrijven lasten per 01-01 van enig jaar.
Looptijd	Continu
Bestedingsdoel	Dekking van een deel van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering in de brandweergarage.
Toelichting	Tot het jaar 2044 zal jaarlijks € 18.839 worden onttrokken.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1	**€ 391.483**	**€ 372.644**	**€ 353.805**	**€ 334.966**	**€ 316.127**	**€ 297.288**
Totaal toevoegingen	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Afschrijvinglasten	€ 18.839	€ 18.839	€ 18.839	€ 18.839	€ 18.839	€ 18.839
Totaal onttrekkingen	**€ 18.839**	**€ 18.839**	**€ 18.839**	**€ 18.839**	**€ 18.839**	**€ 18.839**
Stand reserve 31-12	**€ 372.644**	**€ 353.805**	**€ 334.966**	**€ 316.127**	**€ 297.288**	**€ 278.449**

Dekkingsreserve herinrichting park de Ploeg

Dekkingsreserve Herinrichting park De Ploeg	
Soort	Dekkingsreserve
Minimum	€ 0
Maximum	Maximum stand van de reserve is gelijk aan de nog af te schrijven lasten per 01-01 van enig jaar.
Looptijd	
Bestedingsdoel	Dekking van een gedeelte van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering in de herinrichting van het park De Ploeg.
Toelichting	Tot het jaar 2048 zal jaarlijks € 6.666 worden onttrokken.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1	**€ 166.670**	**€ 160.004**	**€ 153.338**	**€ 146.672**	**€ 140.006**	**€ 133.340**
Totaal toevoegingen	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Gedeeltelijke afschrijvingslasten	€ 6.666	€ 6.666	€ 6.666	€ 6.666	€ 6.666	€ 6.666
Totaal onttrekkingen	**€ 6.666**	**€ 6.666**	**€ 6.666**	**€ 6.666**	**€ 6.666**	**€ 6.666**
Stand reserve 31-12	**€ 160.004**	**€ 153.338**	**€ 146.672**	**€ 140.006**	**€ 133.340**	**€ 126.674**

Dekkingsreserve gemeentehuis

Dekkingsreserve huisvesting gemeentehuis	
Soort	Dekkingsreserve
Minimum	€ 0
Maximum	Maximum stand van de reserve is gelijk aan de nog af te schrijven lasten per 01-01 van enig jaar.
Looptijd	
Bestedingsdoel	Dekking van een deel van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering in de huisvesting gemeentehuis.
Toelichting	Tot het jaar 2039 zal jaarlijks € 141.022 worden onttrokken.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1	€ 2.238.305	**€ 2.097.283**	**€ 1.956.261**	**€ 1.815.239**	**€ 1.674.217**	**€ 1.533.195**
Totaal toevoegingen	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Gedeeltelijke afschrijvingslasten	€ 141.022	€ 141.022	€ 141.022	€ 141.022	€ 141.022	€ 141.022
Totaal onttrekkingen	**€ 141.022**	**€ 141.022**	**€ 141.022**	**€ 141.022**	**€ 141.022**	**€ 141.022**
Stand reserve 31-12	**€ 2.097.283**	**€ 1.956.261**	**€ 1.815.239**	**€ 1.674.217**	**€ 1.533.195**	**€ 1.392.173**

Dekkingsreserve Nul+ N69 sluipverkeer werende maatregelen

Dekkingsreserve Nul+ N69 sluipverkeer werende maatregelen	
Soort	Dekkingsreserve
Minimum	€ 0
Maximum	Maximum stand van de reserve is gelijk aan de nog af te schrijven lasten per 01-01 van enig jaar.
Looptijd	
Bestedingsdoel	Dekking van een gedeelte van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering in de nul-plusmaatregelen buitengebied N69.
Toelichting	Tot het jaar 2049 zal jaarlijks € 4.033 worden onttrokken.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1	**€ 121.000**	**€ 116.967**	**€ 112.934**	**€ 108.901**	**€ 104.868**	**€ 100.835**
Totaal toevoegingen	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Gedeeltelijke afschrijvingslasten	€ 4.033	€ 4.033	€ 4.033	€ 4.033	€ 4.033	€ 4.033
Totaal onttrekkingen	**€ 4.033**	**€ 4.033**	**€ 4.033**	**€ 4.033**	**€ 4.033**	**€ 4.033**
Stand reserve 31-12	**€ 116.967**	**€ 112.934**	**€ 108.901**	**€ 104.868**	**€ 100.835**	**€ 96.802**

Dekkingsreserve Nul+ N69 Westerhoven

Dekkingsreserve Nul+ N69 Westerhoven	
Soort	Dekkingsreserve
Minimum	€ 0
Maximum	Maximum stand van de reserve is gelijk aan de nog af te schrijven lasten per 01-01 van enig jaar.
Looptijd	
Bestedingsdoel	Dekking van een gedeelte van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering in de nul-plusmaatregelen N69 Westerhoven.
Toelichting	Tot het jaar 2048 zal jaarlijks € 11.467 worden onttrokken.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1	**€ 286.712**	**€ 275.245**	**€ 263.778**	**€ 252.311**	**€ 240.844**	**€ 229.377**
Totaal toevoegingen	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Gedeeltelijke afschrijvingslasten	€ 11.467	€ 11.467	€ 11.467	€ 11.467	€ 11.467	€ 11.467
Totaal onttrekkingen	**€ 11.467**	**€ 11.467**	**€ 11.467**	**€ 11.467**	**€ 11.467**	**€ 11.467**
Stand reserve 31-12	**€ 275.245**	**€ 263.778**	**€ 252.311**	**€ 240.844**	**€ 229.377**	**€ 217.910**

Dekkingsreserve onderwijshuisvesting

Dekkingsreserve Onderwijshuisvesting	
Soort	Dekkingsreserve
Minimum	€ 0
Maximum	Maximum stand van de reserve is gelijk aan de nog af te schrijven lasten per 01-01 van enig jaar.
Looptijd	
Bestedingsdoel	Dekking van een deel van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering in de kwaliteitsimpuls huisvesting onderwijs.
Toelichting	Tot het jaar 2052 zal jaarlijks € 7.581 worden onttrokken.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1	**€ 218.926**	**€ 211.345**	**€ 203.764**	**€ 196.183**	**€ 188.602**	**€ 181.021**
Totaal toevoegingen	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Gedeeltelijke afschrijvingslasten	€ 7.581	€ 7.581	€ 7.581	€ 7.581	€ 7.581	€ 7.581
Totaal onttrekkingen	**€ 7.581**	**€ 7.581**	**€ 7.581**	**€ 7.581**	**€ 7.581**	**€ 7.581**
Stand reserve 31-12	**€ 211.345**	**€ 203.764**	**€ 196.183**	**€ 188.602**	**€ 181.021**	**€ 173.440**

Dekkingsreserve uitvoering centrumplan ’t Hof 3e fase

Dekkingsreserve uitvoering centrumplan 't Hof 3e fase	
Soort	Dekkingsreserve
Minimum	€ 0
Maximum	Maximum stand van de reserve is gelijk aan de nog af te schrijven lasten per 01-01 van enig jaar.
Looptijd	
Bestedingsdoel	Dekking van een gedeelte van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering in de uitvoering van het centrumplan ’t Hof 3e fase.
Toelichting	Tot het jaar 2048 zal jaarlijks € 24.453 worden onttrokken.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1	**€ 611.740**	**€ 587.692**	**€ 563.239**	**€ 538.786**	**€ 514.333**	**€ 489.880**
Totaal toevoegingen	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Gedeeltelijke afschrijvingslasten	€ 24.048	€ 24.453	€ 24.453	€ 24.453	€ 24.453	€ 24.453
Totaal onttrekkingen	**€ 24.048**	**€ 24.453**	**€ 24.453**	**€ 24.453**	**€ 24.453**	**€ 24.453**
Stand reserve 31-12	**€ 587.692**	**€ 563.239**	**€ 538.786**	**€ 514.333**	**€ 489.880**	**€ 465.427**

Dekkingsreserve voorbereiden fietspad Bisschop Rythoviusdreef

Dekkingsreserve voorbereiden fietspad Bisschop Rythoviusdreef	
Soort	Dekkingsreserve
Minimum	€ 0
Maximum	Maximum stand van de reserve is gelijk aan de nog af te schrijven lasten per 01-01 van enig jaar.
Looptijd	
Bestedingsdoel	Dekking van een gedeelte van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering in fietspad Bisschop Rythoviusdreef.
Toelichting	Tot het jaar 2047 zal jaarlijks maximaal € 3.333 worden onttrokken.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1	**€ 83.889**	**€ 81.110**	**€ 77.777**	**€ 74.444**	**€ 71.111**	**€ 67.778**
Totaal toevoegingen	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Gedeeltelijke afschrijvingslasten	€ 2.779	€ 3.333	€ 3.333	€ 3.333	€ 3.333	€ 3.333
Totaal onttrekkingen	**€ 2.779**	**€ 3.333**	**€ 3.333**	**€ 3.333**	**€ 3.333**	**€ 3.333**
Stand reserve 31-12	**€ 81.110**	**€ 77.777**	**€ 74.444**	**€ 71.111**	**€ 67.778**	**€ 64.445**

Dekkingsreserve bewegen, ontmoeten en spelen

Dekkingsreserve bewegen, ontmoeten en spelen	
Soort	Dekkingsreserve
Minimum	€ 0
Maximum	Maximum stand van de reserve is gelijk aan de nog af te schrijven lasten per 01-01 van enig jaar.
Looptijd	
Bestedingsdoel	Dekking van een gedeelte van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering
Toelichting	Vanaf 2024 € 27.500.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1	**€ 262.125**	**€ 243.177**	**€ 215.677**	**€ 188.177**	**€ 160.677**	**€ 133.177**
Totaal toevoegingen	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Gedeeltelijke afschrijvingslasten	€ 18.948	€ 27.500	€ 27.500	€ 27.500	€ 27.500	€ 27.500
Totaal onttrekkingen	**€ 18.948**	**€ 27.500**	**€ 27.500**	**€ 27.500**	**€ 27.500**	**€ 27.500**
Stand reserve 31-12	**€ 243.177**	**€ 215.677**	**€ 188.177**	**€ 160.677**	**€ 133.177**	**€ 105.677**

Dekkingsreserve diepenveldenweg Eersel-Bergeijk

Dekkingsreserve Diepenveldenweg Eersel-Bergeijk	
Soort	Dekkingsreserve
Minimum	€ 0
Maximum	Maximum stand van de reserve is gelijk aan de nog af te schrijven lasten per 01-01 van enig jaar.
Looptijd	
Bestedingsdoel	Dekking van een gedeelte van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering in de Diepenveldenweg Eersel-Bergeijk.
Toelichting	Tot het jaar 2050 zal jaarlijks € 13.333 worden onttrokken.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1	**€ 383.834**	**€ 370.501**	**€ 357.168**	**€ 343.835**	**€ 330.502**	**€ 317.169**
Totaal toevoegingen	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Deel van de afschrijvingslast Diepenveldenweg	€ 13.333	€ 13.333	€ 13.333	€ 13.333	€ 13.333	€ 13.333
Totaal onttrekkingen	**€ 13.333**	**€ 13.333**	**€ 13.333**	**€ 13.333**	**€ 13.333**	**€ 13.333**
Stand reserve 31-12	**€ 370.501**	**€ 357.168**	**€ 343.835**	**€ 330.502**	**€ 317.169**	**€ 303.836**

Dekkingsreserve fietsambitie Bergeijk 2020

Dekkingsreserve Fietsambitie Bergeijk 2020	
Soort	Dekkingsreserve
Minimum	€ 0
Maximum	Maximum stand van de reserve is gelijk aan de nog af te schrijven lasten per 01-01 van enig jaar.
Looptijd	
Bestedingsdoel	Dekking van een gedeelte van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering in de Fietsambitie 2020.
Toelichting	Tot het jaar 2070 zal jaarlijks € 3.500 worden onttrokken.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1	**€ 174.480**	**€ 170.962**	**€ 167.462**	**€ 163.962**	**€ 160.462**	**€ 156.962**
Totaal toevoegingen	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Dekking fietsambitie	€ 3.518	€ 3.500	€ 3.500	€ 3.500	€ 3.500	€ 3.500
Totaal onttrekkingen	**€ 3.518**	**€ 3.500**	**€ 3.500**	**€ 3.500**	**€ 3.500**	**€ 3.500**
Stand reserve 31-12	**€ 170.962**	**€ 167.462**	**€ 163.962**	**€ 160.462**	**€ 156.962**	**€ 153.462**

Dekkingsreserve fietsambitie Bergeijk 2023

Dekkingsreserve Fietsambitie Bergeijk 2023	
Soort	Dekkingsreserve
Minimum	€ 0
Maximum	Maximum stand van de reserve is gelijk aan de nog af te schrijven lasten per 01-01 van enig jaar.
Looptijd	
Bestedingsdoel	Dekking van een gedeelte van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering in de Fietsambitie 2023.
Toelichting	In 2023 is een bedrag van € 500.000 gestort. Vanaf 2023 wordt jaarlijks € 26.667 onttrokken.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1	**€ 0**	**€ 499.860**	**€ 473.193**	**€ 446.526**	**€ 419.859**	**€ 393.192**
Storting uit algemene reserve	€ 500.000					
Totaal toevoegingen	**€ 500.000**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Gedeeltelijke afschrijvingslasten	€ 140	€ 26.667	€ 26.667	€ 26.667	€ 26.667	€ 26.667
Totaal onttrekkingen	**€ 140**	**€ 26.667**	**€ 26.667**	**€ 26.667**	**€ 26.667**	**€ 26.667**
Stand reserve 31-12	**€ 499.860**	**€ 473.193**	**€ 446.526**	**€ 419.859**	**€ 393.192**	**€ 366.525**

Dekkingsreserve plattelandsontwikkelingsprogramma

Dekkingsreserve Plattelandsontwikkelingsprogramma	
Soort	Dekkingsreserve
Minimum	€ 0
Maximum	Maximum stand van de reserve is gelijk aan de nog af te schrijven lasten per 01-01 van enig jaar.
Looptijd	
Bestedingsdoel	Dekking van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering Plattelandsontwikkelingsprogramma.
Toelichting	In het jaar 2023 wordt € 18.000 gestort. In het jaar 2023 wordt € 38.000 onttrokken en in het jaar 2024 € 20.000.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1	**€ 96.584**	**€ 78.995**	**€ 58.995**	**€ 58.995**	**€ 58.995**	**€ 58.995**
Reservering van bestemmingsreserve DOB	€ 18.000					
Totaal toevoegingen	**€ 18.000**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
PLOP 2023	€ 17.589					
Onttrekking		€ 20.000				
Totaal onttrekkingen	**€ 17.589**	**€ 20.000**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Stand reserve 31-12	**€ 78.995**	**€ 58.995**	**€ 58.995**	**€ 58.995**	**€ 58.995**	**€ 58.995**

Dekkingsreserve speelnatuur en ontmoetplek

Dekkingsreserve Speelnatuur en ontmoetplek	
Soort	Dekkingsreserve
Minimum	€ 0
Maximum	Maximum stand van de reserve is gelijk aan de nog af te schrijven lasten per 01-01 van enig jaar.
Looptijd	
Bestedingsdoel	Dekking van een gedeelte van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering in de Speelnatuur en ontmoetplek.
Toelichting	Tot het jaar 2035 zal jaarlijks € 6.000 worden onttrokken.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1	**€ 52.840**	**€ 46.840**	**€ 40.840**	**€ 34.840**	**€ 28.840**	**€ 22.840**
Totaal toevoegingen	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Gedeeltelijke afschrijvingslasten	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000
Totaal onttrekkingen	**€ 6.000**	**€ 6.000**	**€ 6.000**	**€ 6.000**	**€ 6.000**	**€ 6.000**
Stand reserve 31-12	**€ 46.840**	**€ 40.840**	**€ 34.840**	**€ 28.840**	**€ 22.840**	**€ 16.840**

Dekkingsreserve woonwagens

Dekkingsreserve Woonwagens	
Soort	Dekkingsreserve
Minimum	€ 0
Maximum	Maximum stand van de reserve is gelijk aan de nog af te schrijven lasten per 01-01 van enig jaar.
Looptijd	
Bestedingsdoel	Dekking van een gedeelte van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering in de
Toelichting	Tot het jaar 2047 zal jaarlijks € 38.080 worden onttrokken.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1	**€ 952.000**	**€ 952.000**	**€ 913.920**	**€ 875.840**	**€ 837.760**	**€ 799.680**
Totaal toevoegingen	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Gedeeltelijke afschrijvingslasten		€ 38.080	€ 38.080	€ 38.080	€ 38.080	€ 38.080
Totaal onttrekkingen	**€ 0**	**€ 38.080**	**€ 38.080**	**€ 38.080**	**€ 38.080**	**€ 38.080**
Stand reserve 31-12	**€ 952.000**	**€ 913.920**	**€ 875.840**	**€ 837.760**	**€ 799.680**	**€ 761.600**

Dekkingsreserve integraal huisvestingsplan

Dekkingsreserve Integraal huisvestingsplan	
Soort	Dekkingsreserve
Minimum	€ 0
Maximum	Maximum stand van de reserve is gelijk aan de nog af te schrijven lasten per 01-01 van enig jaar.
Looptijd	
Bestedingsdoel	Dekking van een gedeelte van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de
Toelichting	Tot het jaar 2053 zal jaarlijks € 16.667 worden onttrokken.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1	**€ 500.000**	**€ 499.550**	**€ 482.883**	**€ 466.216**	**€ 449.549**	**€ 432.882**
Totaal toevoegingen	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Gedeeltelijke afschrijvingslast	€ 450	€ 16.667	€ 16.667	€ 16.667	€ 16.667	€ 16.667
Totaal onttrekkingen	**€ 450**	**€ 16.667**	**€ 16.667**	**€ 16.667**	**€ 16.667**	**€ 16.667**
Stand reserve 31-12	**€ 499.550**	**€ 482.883**	**€ 466.216**	**€ 449.549**	**€ 432.882**	**€ 416.215**

Dekkingsreserve kattendans

Dekkingsreserve Kattendans	
Soort	Dekkingsreserve
Minimum	€ 0
Maximum	Maximum stand van de reserve is gelijk aan de nog af te schrijven lasten per 01-01 van enig jaar.
Looptijd	
Bestedingsdoel	Dekking van een gedeelte van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investeirng omtrent
Toelichting	Tot het jaar 2053 zal jaarlijks € 22.131 worden onttrokken.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1	**€ 663.921**	**€ 641.790**	**€ 619.659**	**€ 597.528**	**€ 575.397**	**€ 553.266**
Totaal toevoegingen	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Gedeeltelijke afschrijvingslasten	€ 22.131	€ 22.131	€ 22.131	€ 22.131	€ 22.131	€ 22.131
Totaal onttrekkingen	**€ 22.131**	**€ 22.131**	**€ 22.131**	**€ 22.131**	**€ 22.131**	**€ 22.131**
Stand reserve 31-12	**€ 641.790**	**€ 619.659**	**€ 597.528**	**€ 575.397**	**€ 553.266**	**€ 531.135**

Dekkingsreserve verduurzamen gemeentelijke sportaccommodaties

Dekkingsreserve Verduurzamen gemeentelijke sportaccommodaties	
Soort	Dekkingsreserve
Minimum	€ 0
Maximum	Maximum stand van de reserve is gelijk aan de nog af te schrijven lasten per 01-01 van enig jaar.
Looptijd	
Bestedingsdoel	Dekking van een gedeelte van de jaarlijkse afschrijvingslasten die voortvloeien uit de investering omtrent de verduurzaming gemeentelijk sportaccommodaties
Toelichting	Tot het jaar 2040 zal jaarlijks € 101.033 worden onttrokken

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand reserve 1-1	**€ 0**	**€ 1.724.017**	**€ 1.622.984**	**€ 1.521.951**	**€ 1.420.918**	**€ 1.319.885**
Storting uit algemene reserve	€ 1.728.000					
Totaal toevoegingen	**€ 1.728.000**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Gedeeltelijke afschrijvingslasten	€ 3.983	€ 101.033	€ 101.033	€ 101.033	€ 101.033	€ 101.033
Totaal onttrekkingen	**€ 3.983**	**€ 101.033**	**€ 101.033**	**€ 101.033**	**€ 101.033**	**€ 101.033**
Stand reserve 31-12	**€ 1.724.017**	**€ 1.622.984**	**€ 1.521.951**	**€ 1.420.918**	**€ 1.319.885**	**€ 1.218.852**

Voorziening dubieuze debiteuren

Voorziening Dubieuze debiteuren	
Soort	Verliesvoorziening
Minimum	
Maximum	
Looptijd	Continu
Bestedingsdoel	Het afdekken van oninbare vorderingen.
Toelichting	Voor het afdekken van het risico van dubieuze debiteuren is een voorziening worden ingesteld. Aan de hand van werkelijke stand dubieuze debiteuren eind van het jaar wordt een inschatting gemaakt van de te verwachten ontvangsten dubieuze debiteuren, waarbij bij de beoordeling rekening wordt gehouden met de tijd van de opstaande post evenals het betalingsgedrag van de debiteur. Tegenover de structurele storting is een structurele onttrekking opgenomen.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand voorziening 1-1	**€ 200.301**	**€ 185.396**	**€ 185.396**	**€ 185.396**	**€ 185.396**	**€ 185.396**
Storting voorziening	€ 17.859	€ 17.500	€ 17.500	€ 17.500	€ 17.500	€ 17.500
Totaal toevoegingen	**€ 17.859**	**€ 17.500**	**€ 17.500**	**€ 17.500**	**€ 17.500**	**€ 17.500**
Afboeking oninbare posten	€ 6.936					
Vrijval voorziening adhv nieuwe berekening dul	€ 25.828					
Onttrekking voorziening		€ 17.500	€ 17.500	€ 17.500	€ 17.500	€ 17.500
Totaal onttrekkingen	**€ 32.764**	**€ 17.500**	**€ 17.500**	**€ 17.500**	**€ 17.500**	**€ 17.500**
Stand voorziening 31-12	**€ 185.396**	**€ 185.396**	**€ 185.396**	**€ 185.396**	**€ 185.396**	**€ 185.396**

Voorziening dubieuze debiteuren ISD

Voorziening Dubieuze debiteuren ISD	
Soort	Verliesvoorziening
Minimum	
Maximum	
Looptijd	Continu
Bestedingsdoel	Het afdekken van oninbare vorderingen sociale zaken.
Toelichting	Gelet op proces van handhaving en invordering (inzet sociale recherche) / verantwoordelijkheid voor debiteuren binnen sociale zaken is een afzonderlijke voorziening voor dubieuze debiteuren ISD gevormd. Jaarlijks wordt de omvang bij de programmarekening bepaald.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand voorziening 1-1	**€ 159.544**	**€ 131.942**	**€ 131.942**	**€ 131.942**	**€ 131.942**	**€ 131.942**
Totaal toevoegingen	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Onttrekking voorzieninge	€ 27.602					
Totaal onttrekkingen	**€ 27.602**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Stand voorziening 31-12	**€ 131.942**	**€ 131.942**	**€ 131.942**	**€ 131.942**	**€ 131.942**	**€ 131.942**

Voorzieningen accommodaties

Voorziening Accommodaties	
Soort	Onderhoudsvoorziening
Minimum	
Maximum	
Looptijd	Continu
Bestedingsdoel	Onderhoud van de diverse gemeentelijke accommodaties.
Toelichting	Op basis van een beheerplan vindt jaarlijkse storting in de voorziening plaats. Werkzaamheden worden planmatig uitgevoerd ten laste van deze voorziening.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand voorziening 1-1	€ 494.311	**€ 513.544**	**€ 427.497**	**€ 691.992**	**€ 559.439**	**€ 75.396**
Storting voorziening accommodaties	€ 855.944	€ 1.243.000	€ 1.243.188	€ 1.243.188	€ 1.243.188	€ 1.243.188
Totaal toevoegingen	**€ 855.944**	**€ 1.243.000**	**€ 1.243.188**	**€ 1.243.188**	**€ 1.243.188**	**€ 1.243.188**
Kosten ten laste van de voorziening	€ 836.711	€ 1.329.047	€ 978.693	€ 1.375.741	€ 1.727.231	€ 1.273.476
Totaal onttrekkingen	**€ 836.711**	**€ 1.329.047**	**€ 978.693**	**€ 1.375.741**	**€ 1.727.231**	**€ 1.273.476**
Stand voorziening 31-12	**€ 513.544**	**€ 427.497**	**€ 691.992**	**€ 559.439**	**€ 75.396**	**€ 45.108**

Voorziening openbare verlichting

Voorziening Openbare verlichting	
Soort	Onderhoudsvoorziening
Minimum	
Maximum	
Looptijd	Continu
Bestedingsdoel	Onderhoud van de openbare verlichting.
Toelichting	Op basis van een beheerplan vindt jaarlijkse storting in de voorziening plaats. Werkzaamheden worden

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand voorziening 1-1	**€ 28.732**	**€ 35.696**	**€ 36.961**	**€ 34.456**	**€ 32.701**	**€ 35.646**
Storting voorziening openbare verlichting	€ 11.200	€ 13.500	€ 13.500	€ 13.500	€ 13.500	€ 13.500
Totaal toevoegingen	**€ 11.200**	**€ 13.500**	**€ 13.500**	**€ 13.500**	**€ 13.500**	**€ 13.500**
Kosten direct ten laste van de voorzieningen	€ 4.236	€ 12.235	€ 16.005	€ 15.255	€ 10.555	€ 9.315
Totaal onttrekkingen	**€ 4.236**	**€ 12.235**	**€ 16.005**	**€ 15.255**	**€ 10.555**	**€ 9.315**
Stand voorziening 31-12	**€ 35.696**	**€ 36.961**	**€ 34.456**	**€ 32.701**	**€ 35.646**	**€ 39.831**

Voorziening wegen en bruggen

Voorziening Wegen en bruggen	
Soort	Onderhoudsvoorziening
Minimum	
Maximum	
Looptijd	Continu
Bestedingsdoel	Onderhoud van de openbare ruimte.
Toelichting	Op basis van een beheerplan vindt jaarlijkse storting in de voorziening plaats. Werkzaamheden worden planmatig uitgevoerd ten laste van deze voorziening.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand voorziening 1-1	**€ 2.281.553**	**€ 1.695.455**	**€ 1.259.588**	**€ 1.194.088**	**€ 954.338**	**€ 1.002.828**
Storting voorziening wegen en bruggen	€ 815.150	€ 972.500	€ 972.500	€ 972.500	€ 972.500	€ 972.500
Totaal toevoegingen	**€ 815.150**	**€ 972.500**	**€ 972.500**	**€ 972.500**	**€ 972.500**	**€ 972.500**
Kosten direct ten laste van de voorzieningen	€ 1.401.248	€ 1.408.367	€ 1.038.000	€ 1.212.250	€ 924.010	€ 1.193.787
Totaal onttrekkingen	**€ 1.401.248**	**€ 1.408.367**	**€ 1.038.000**	**€ 1.212.250**	**€ 924.010**	**€ 1.193.787**
Stand voorziening 31-12	**€ 1.695.455**	**€ 1.259.588**	**€ 1.194.088**	**€ 954.338**	**€ 1.002.828**	**€ 781.541**

Voorziening riolering

Voorziening Riolering	
Soort	Egalisatievoorziening
Minimum	
Maximum	
Looptijd	Continu
Bestedingsdoel	Egaliseren van opgehaalde rioolheffing ten opzichte van de gemaakte uitgaven in enig jaar.
Toelichting	Het verschil tussen de uitgaven en inkomsten van de riolering verwerken we via de egalisatievoorziening. Hierdoor worden opgehaalde gelden op enig moment verrekend met de uitgaven. In een jaar dat er meer wordt opgehaald dan uitgegeven wordt er gestort, in een jaar dat er minder wordt opgehaald dan uitgegeven wordt er onttrokken.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand voorziening 1-1	**€ 602.565**	**€ 710.995**	**€ 921.803**	**€ 937.803**	**€ 797.890**	**€ 581.748**
Storting voorziening riolering als gevolg van positief resultaat riolering	€ 108.430					
Storting op basis van VGRP		€ 210.808				
Storting op basis van rioolberekening			€ 16.000			
Totaal toevoegingen	**€ 108.430**	**€ 210.808**	**€ 16.000**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Onttrekking op basis van VGRP				€ 139.913	€ 216.142	€ 156.846
Totaal onttrekkingen	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 139.913**	**€ 216.142**	**€ 156.846**
Stand voorziening 31-12	**€ 710.995**	**€ 921.803**	**€ 937.803**	**€ 797.890**	**€ 581.748**	**€ 424.902**

Voorziening riolering groot onderhoud

Voorziening riolering groot onderhoud	
Soort	Onderhoudsvoorziening
Minimum	
Maximum	
Looptijd	Continu
Bestedingsdoel	Onderhoud van riolering
Toelichting	Op basis van een beheerplan vindt jaarlijkse storting in de voorziening plaats. Werkzaamheden worden planmatig uitgevoerd ten laste van deze voorziening

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand voorziening 1-1	**€ 556.475**	**€ 653.261**	**€ 442.450**	**€ 217.450**	**€ 0**	**€ 0**
Storting voorziening riolering groot onderhoud	€ 96.786	€ 24.189	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal toevoegingen	**€ 96.786**	**€ 24.189**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Onttrekking voorziening		€ 235.000	€ 225.000	€ 217.450		
Totaal onttrekkingen	**€ 0**	**€ 235.000**	**€ 225.000**	**€ 217.450**	**€ 0**	**€ 0**
Stand voorziening 31-12	**€ 653.261**	**€ 442.450**	**€ 217.450**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

Voorziening openbaar groen

Voorziening Openbaar groen	
Soort	Onderhoudsvoorziening
Minimum	
Maximum	
Looptijd	Continu
Bestedingsdoel	Onderhoud van openbaar groen
Toelichting	Op basis van een beheerplan vindt jaarlijkse storting in de voorziening plaats. Werkzaamheden worden planmatig uitgevoerd ten laste van deze voorziening

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand voorziening 1-1	**€ 165.533**	**€ 158.037**	**€ 145.694**	**€ 140.554**	**€ 130.584**	**€ 129.464**
Storting voorziening openbaar groen	€ 34.300	€ 26.000	€ 26.000	€ 26.000	€ 26.000	€ 26.000
Totaal toevoegingen	**€ 34.300**	**€ 26.000**	**€ 26.000**	**€ 26.000**	**€ 26.000**	**€ 26.000**
Kosten ten lasten van de voorziening	€ 41.796	€ 38.343	€ 31.140	€ 35.970	€ 27.120	€ 34.050
Totaal onttrekkingen	**€ 41.796**	**€ 38.343**	**€ 31.140**	**€ 35.970**	**€ 27.120**	**€ 34.050**
Stand voorziening 31-12	**€ 158.037**	**€ 145.694**	**€ 140.554**	**€ 130.584**	**€ 129.464**	**€ 121.414**

Voorziening pensioen voormalige wethouders

Voorziening pensioen voormalige wethouders	
Soort	Pensioenvoorziening
Minimum	
Maximum	
Looptijd	Continu
Bestedingsdoel	Pensioen van voormalige wethouders
Toelichting	Op basis van de jaaropgave van de pensioenverzorger, vinden bijstellingen in de voorziening plaats. Jaarlijkse pensioenuitgaven van voormalig wethouders worden direct gedekt uit de voorziening.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Stand voorziening 1-1	**€ 2.115.487**	**€ 2.058.752**	**€ 2.180.761**	**€ 2.231.366**	**€ 2.281.971**	**€ 2.332.576**
Storting voorziening	€ 141.645	€ 194.605	€ 194.605	€ 194.605	€ 194.605	€ 194.605
Totaal toevoegingen	**€ 141.645**	**€ 194.605**	**€ 194.605**	**€ 194.605**	**€ 194.605**	**€ 194.605**
Wethoudersuitkering	€ 198.380	€ 72.596	€ 144.000	€ 144.000	€ 144.000	€ 144.000
Totaal onttrekkingen	**€ 198.380**	**€ 72.596**	**€ 144.000**	**€ 144.000**	**€ 144.000**	**€ 144.000**
Stand voorziening 31-12	**€ 2.058.752**	**€ 2.180.761**	**€ 2.231.366**	**€ 2.281.971**	**€ 2.332.576**	**€ 2.383.181**

Bijlage

Bijlage 1: Lijst met gebruikte afkortingen

Bijlage 1: Lijst van gebruikte afkortingen

Afkorting	*Omschrijving*
AVG	*Algemene verordening gegevensbescherming*
BBV	*Besluit begroten en verantwoorden*
BBZ	*Bijstandsbesluit zelfstandigen*
BIO	*Baseline informatiebeveiliging overheid*
BIZ	*Bedrijven investeringszone*
BIZOB	*Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant*
BORA	*Beheer Openbare Ruimte & Accommodaties*
BRP	*Basisregistratie persoonsgegevens*
BS	*Basisschool*
BUIG	*Wet Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten*
Burap	*Bestuursrapportage*
COA	*Centraal opvangorgaan asielzoekers*
CPO	*Collectief particulier opdrachtgeverschap*
FTE	*Fulltime-equivalent*
GALA	*Gezond en actief leven akkoord*
GGA	*Gebiedsgerichte aanpak*
GGD	*Gemeenschappelijke gezondheidsdienst*
GRSK	*Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten*
GVM	*Gemeentelijke Visie Mobiliteit*
HOV	*Hoogwaardig openbaar vervoer*
IHP	*Integraal huisvestingsplan*
KBP	*Kempisch Bedrijvenpark*
KOP	*Kempisch Ondernemers platform*
KTM	*Kortetermijnmaatregelenpakket*
LEO	*Luchthaven Eindhoven overleg*
MRE	*Metropoolregio Eindhoven*
NLPG	*Nationaal Programma Landelijk Gebied*
ODZOB	*Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant*
OZB	*Onroerende zaak belasting*
P&C	*Planning & Control*
PIA	*Privacy audits*
PLOP	*Plattelandsontwikkelingsprogramma*
PPN	*Perspectievennota*
RES	*Regionale energie strategie*
RIB	*Raadsinformatiebrief*
SPUK	*Specifieke uitkering*
SSC	*Shared Service Centre*
SUP	*Single-use plastic*
TUOB	*Transparant en Uniform Onderhouden in Bergeijk*
UVP	*Uitvoeringsprogramma*
VGRP	*Verbreed Gemeentelijke Rioleringsplan*
VRBZO	*Veiligheidsregio Brabant- Zuidoost*
VTE	*Vrijetijdseconomie*
WMO	*Wet Maatschappelijke Ondersteuning*
Wob	*Wet openbaarheid van bestuur*
Woo	*Wet open overheid*
WOZ	*Wet Onroerende Zaakbelasting*
WPG	*Wet Publieke Gezondheid*
WPG	*Wet politiegegevens*
Wtp	*Wet toekomst pensioenen*
ZVHHBZO	*Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost*

Bijlage 2 subsidieparagraaf

Subsidies	Omvang subsidie	Taakveld	Begroot 2025
Culturele professionele organisaties			
Openbare bibliotheek	> 50.000	5	326.771
Muziekschool Art4U	> 50.000	5	277.954
De Kattendans	> 50.000	6	501.713
Muziekschool Art4U Cultuureducatie met kwaliteit	< 50.000	5	26.729
Openbare bibliotheek (digitaalhuis)	< 50.000	4	23.710
Stichting streekomroep De Kempen	< 50.000	5	13.714
Centrummanagement	< 50.000	3	19.500
Subtotaal culturele professionele organisaties			**1.190.091**
WMO/zorg			
Stichting Lumens	> 50.000	6	119.133
Stichting Carroussel (voorheen MEE/GJVW)	< 50.000	6	6.327
Stichting MEE	> 50.000	6	130.977
Slachtofferhulp	< 50.000	6	7.389
GGZE Eindhoven en de Kempen	< 50.000	6	34.257
Stichting Aquinohuis	> 50.000	6	137.088
Samen aan tafel	< 50.000	6	30.258
Dorpsondersteuner Riethoven	< 50.000	6	49.905
Dorpsondersteuner 't Hof	< 50.000	6	77.719
Dorpsondersteuner Luyksgestel	< 50.000	6	43.470
GGZE indicatieve inloop	> 50.000	6	64.369
Dorpsondersteuner Westerhoven	< 50.000	6	36.900
Dorpsondersteuner de Weebosch	< 50.000	6	36.901
Dorpsondersteuner 't Loo	< 50.003	6	30.258
Subtotaal Wmo/Zorg			**804.951**
Jeugd			
Faciliterende ondersteuning scholen	< 50.000	4	20.700
Stichting Leergeld	> 50.000	6	52.000
Subtotaal Jeugd			**72.700**
Ouderen			
Cordaad welzijn (incl. ANWB automaatje)	> 50.000	6	174.580
Stg. Steunpunt ouderen Riethoven	< 50.000	6	11.000
Overlegorg.voor ouderenorg. (MBVO act)	< 50.000	6	27.445
Stichting Zonnebloem	< 50.000	5	1.610
Subtotaal Ouderen			**214.635**
Exploitatiesubsidies			
Vereniging collectief Westerhoven	Exploitatie	6	97.571
Stichting Gemeenschapshuis Terlo	Exploitatie	6	19.653
Sporthal De Kemphaan, Riethoven	Exploitatie	5	16.494
Sporthal De Koolakkers, Westerhoven	Exploitatie	5	16.494
Sporthal De Drie Eiken, Bergeijk	Exploitatie	5	16.494
Stichting sportaccomodatie De Bergerheide	Exploitatie	5	51.805
RKVV Bergeijk	Exploitatie	5	11.550
Gemeenschapshuis den Eijkholt	Exploitatie	6	98.916
Gemeenschapshuis 't Sant	Exploitatie	6	73.161
Gemeenschapshuis Terlo	Exploitatie	6	74.416
Gemeenschapshuis De Rietstek	Exploitatie	6	65.951
Inloopactiviteiten Kattendans	Exploitatie	6	15.176
Inloopactiviteiten den Eijkholt	Exploitatie	6	10.676
Inloopactiviteiten 't Sant	Exploitatie	6	10.676
Inloopactiviteiten Vereniging collectief Westerhoven	Exploitatie	6	10.676
Inloopactiviteiten Terlo	Exploitatie	6	10.676
Inloopactiviteiten De Rietstek	Exploitatie	6	10.676
Subtotaal Exploitatiesubsidies			**611.061**

Subsidies	Omvang subsidie	Taakveld	Begroot 2025
Harmonie, fanfare en accordeon			
De Echo der kempen	< 50.000	5	25.223
Theodatus	< 50.000	5	12.140
Fanfare Irene	< 50.000	5	10.466
Riethovens harmoniekorps	< 50.000	5	11.925
Accordeonvereniging Lustige Klanken	< 50.000	5	5.637
Subtotaal Harmonie, fanfare en accordeon			**65.391**
Cultuur			
Cultuurhuis Bergeijk	> 50.000	5	68.000
Stichting Bakkerijmuseum	< 50.000	5	7.850
Subtotaal Cultuur			**75.850**
Jeugdactiviteiten			
Jeugdvakantiewerk Bergeijk / Riethoven	< 50.000	6	3.698
Activiteitensubsidie Buitengaander	< 50.000	6	10.100
Speeltuin de Bucht	< 50.000	5	14.679
We-Meet	< 50.000	6	8.350
Jeugdvakantiewerk Westerhoven	< 50.000	6	1.064
BKV Jeugdatelier Bergeijk	< 50.000	5	4.134
Stichting Wensmuziek	< 50.000	5	2.096
Handbalvereniging Bergeijk	< 50.000	5	15.981
Kinderboerderij Bergeijk	< 50.000	5	1.622
Subtotaal Jeugdactiviteiten			**61.724**
Ouderen			
KBO Bergeijk (activiteiten/huur Kattendans)	< 50.000	6	4.935
KBO Luyksgestel (activiteiten)	< 50.000	6	3.454
KBO Riethoven	< 50.000	6	3.454
KBO Westerhoven	< 50.000	6	3.454
Subtotaal Ouderen			**15.297**
Dorpsraden			
Stg. Dorpsraad Luyksgestel	< 50.000	6	6.087
Stg. Kernraad Riethoven	< 50.000	6	6.087
Dorpsraad Westerhoven	< 50.000	6	6.087
Dorpsraad Weebosch	< 50.000	6	6.087
Dorpsraad 't Loo	< 50.000	6	6.087
Dorpsraad 't Hof	< 50.000	6	6.087
Subtotaal Dorpsraden			**36.522**
Oranjecomites			
Oranjecomite Westerhoven	< 50.000	5	592
Oranjecomite Luyksgestel	< 50.000	5	878
Oranjecomite Riethoven	< 50.000	5	678
Oranjecomite 't Hof	< 50.000	5	2.457
Ouderraad st. Gerardusschool (Oranjecomite De Weebosch)	< 50.000	5	188
Ouderenvereniging St. Bernardus (Oranjecomite 't Loo)	< 50.000	5	420
Subtotaal Oranjecomites			**5.213**

Subsidies	Omvang subsidie	Taakveld	Begroot 2025
Regionale organisaties			
Stichting Kompas	< 50.000	6	230
EigenWeijser	< 50.000	6	2.210
Kempen Special	< 50.000	6	800
Subtotaal Regionale organisaties			**3.240**
EHBO (incl. vervanging en onderhoud AED per EHBO)			
EHBO Bergeijk	< 50.000	7	2.560
EHBO Luyksgestel	< 50.000	7	1.764
EHBO Riethoven	< 50.000	7	1.841
EHBO Westerhoven	< 50.000	7	2.355
Subtotaal EHBO			**8.520**
Subsidies op basis van aanvraag met een budget			
Budget kadervorming jeugd	< 50.000	6	3.604
Huursubsidies verenigingen in gemeenschapshuizen	< 50.000	6	38.100
Projectsubsidies vernieuwend welzijns-en jeugdbeleid	Project	6	23.777
Subtotaal subside op basis van aanvraag met een budget			**65.481**
Natuureducatie			
IVN en Milieuwerkgroep	< 50.000	5	268
Natuurtuin	< 50.000	5	1.674
Subtotaal natuureducatie			**1.942**
Jeugdcarnavalsoptochten			
Jeugdcarnavalsoptocht De Koffieleuters	< 50.000	5	560
Jeugdcarnavalsoptocht De Bremspoersen	< 50.000	5	678
Jeugdcarnavalsoptocht De Stekkeroapers	< 50.000	5	1.046
Jeugdcarnavalsoptocht De Piepteuten	< 50.000	5	2.343
Jeugdcarnavalsoptocht 't Rommegat	< 50.000	5	425
Jeugdcarnavalsoptocht Urnegat	< 50.000	5	209
Subtotaal Jeugdcarnavalsoptochten			**5.261**
Zorg/welzijn			
Vluchtelingenwerk	< 50.000	6	54.844
Alzheimer Nederland afdeling ZO brabant	< 50.000	6	1.402
NVA Noord Brabant/AIC de Kempen	< 50.000	6	1.256
Voedselbank Bergeijk	< 50.000	6	6.960
Dagbesteding Riethoven	< 50.000	6	39.501
Preventiemedewerker Alcohol en drugs	< 50.000	7	12.215
Hartslag nu	< 50.000	7	1.186
Algemene Hulpdienst Bergeijk	< 50.000	7	2.093
Dagbesteding kwetsbaar ouderen stichting Hoefzicht	< 50.000	6	22.720
Stichting Kempen in Bewegen	< 50.000	5	1.000
Informatiepunt digitale overheid	< 50.000		18.500
Subtotaal Zorg/welzijn			**161.677**
Scouting			
Scouting Riethoven	< 50.000	6	812
Scouting St. Andries	< 50.000	6	812
Scouting St. Lambertus	< 50.000	6	1.591
Stichting Jeugdbelangen, Jong Nederland	< 50.000	6	445
Subtotaal Scouting			**3.660**
Totaal subsidies			**3.403.216**